9 2009
PORADNIK KUPUJĄCEGO

Głośniki do komputera
90

6 50 ZŁ
w tym 7% VAT

INDEKS 359696
ISSN 1640-7776
Nr 9/2009 (109) WRZESIEŃ

Najchętniej kupowany miesięcznik komputerowy!

PC Format

www.pcformat.pl

przyjazny | praktyczny | nowoczesny poradnik komputerowy

TEMAT NUMERU 34

Z NAMI BĘDZIESZ BEZPIECZNY

Nie bój się internetu

Pokazujemy, jak zabezpieczyć e-tożsamość
▸ chronić dziecko ▸ usunąć szpiegów
▸ robić e-zakupy i e-przelewy

PEŁNE WERSJE

SoundTaxi 3.8 96
Konwertuje zabezpieczone pliki DRM z muzyką

WebSite X5 Smart
Stwórz własną stronę WWW w 5 minut 94

File Encrypter 2
Zabezpieczy cenne dane 98

Ashampoo Core Tuner 1
Przyspieszy pracę komputera 97

Xara XS 3 Projektowanie plakatów, folderów i pocztówek 99

Więcej pamięci RAM 32
Jak wybrać i rozbudować w notebooku i desktopie

Zrób Windows 7 z XP 44
Pokazujemy krok po kroku
Wszystkie dodatki na CD

TESTY

Niedrogie lustrzanki
W cenie ok. 2000 zł
Z obiektywami w zestawie 72

Dyski zewnętrzne
Od 300 GB do 1,5 TB 18

Miniwieże audio 66
W cenie ok. 600 zł
Odtwarzają MP3

09
9 771640 777904

TP-LINK®

zwiększ zasięg
i ciesz się latem !

Gwarancja door-to-door*

Jak dobrać router, skonfigurować i zabezpieczyć domową sieć?
Pobierz darmowy poradnik – **www.iplab.pl/poradnik**

Bezprzewodowa karta sieciowa TL-WN422G

Zewnętrzna antena (4dBi) zwiększa zasięg Twojej sieci

Złącze USB 2.0 umożliwia podłączenie karty sieciowej do większości komputerów

Zaawansowane zabezpieczenia chroni Twoje dane transmitowane w sieci bezprzewodowej

Tryb programowego punktu dostępowego pozwala podłączyć konsolę PSP do Internetu poprzez Twój komputer

Wspierane są systemy z rodziny Windows: 98SE/ME/2000/XP/Vista

China's No.1
TP-LINK
China's No.1
Market Share Holder

*Produkty TP-Link dystrybuowane przez oficjalnego dystrybutora Sunnyline Poland posiadają 24-ery miesiące gwarancji w systemie Door-To-Door. Koszt transportu do i z serwisu pokrywa firma Sunnyline.

Szczegóły: www.sunnyline.com.pl/gwarancja

Więcej informacji o produktach:
www.sunnyline.com.pl/tplink

sunnyline®

Dystrybutor w Polsce:
Sunnyline Computer Products Poland sp. z o.o.
ul. Wołczyńska 18, 60-003 POZNAŃ
tel.: +48 61 814 18 69 / fax.: +48 61 814 18 70

tplink@sunnyline.com.pl **www.sunnyline.com.pl**

Ewa Hutny
Redaktor naczelny

Rozdwojenie świadomości?

Nie dbamy o swoją prywatność w sieci. Taki wniosek nasuwa lektura wyników sondażu Polskich Badań Internetu z połowy czerwca br. Prawie 90 proc. Polaków zamieściło w internecie swoje imię, nazwisko i datę urodzenia. Tylko nieco mniej – zdjęcie, a niemal połowa – informacje o miejscu zamieszkania, wykształceniu i ścieżce zawodowej (więcej – 🗎 4). Z drugiej strony, w realnym świecie strzeżemy swoich danych. Przykład? Choćby listy lokatorskie w domach wielorodzinnych – w połowie puste, gdyż na wniosek mieszkańców pozbawione ich nazwisk z uwagi na ochronę danych osobowych. Czy to rozdwojenie świadomości, czy brak orientacji w ewentualnych, możliwych do poniesienia, szkodach w jednym i w drugim przypadku?

W temacie numeru pokazujemy, jak w sieci zabezpieczyć to, co najcenniejsze: tożsamość, dziecko, finanse. Nikogo nie straszymy, choć – jak widać z badań – może trochę by się przydało ;).

W wydaniu 9/2009

AKTUALNOŚCI

Z życia ... 4
Hardware ... 6
Foto-Audio-Wideo ... 9
Software ... 11
Internet ... 14
Telekomunikacja ... 16

HARDWARE

Z OKŁADKI **Test dysków zewnętrznych** ... 18
Dyski przenośne 2,5":
- Ardata DuoDisk HS-540A
- Imation Apollo Expert UX 24288
- LG HXD1C25GR
- Seagate FreeAgent Go ST905003FGD2E1-RK
- Toshiba StorE Art PA4092E-1HB5
- Transcend StoreJet 25F TS320GSJ25F
- Verbatim Portable Hard Drive 47570
- WD My Passport Studio WD5000MT

Dyski stacjonarne 3,5":
- Imation Apollo Pro UX 24174
- Samsung Story Station HX-DU010EB/A26
- Seagate FreeAgent Desk ST315005FDD2E1-RK
- Seagate FreeAgent XTreme ST310005FPD2E3-RK
- Verbatim External Hard Drive 47513
- Verbatim External Hard Drive 47527
- WD My Book Home WD1000H1CS
- WD My Book Essential WD5000H1U

Wyniki testu – tabela ... 26
Testy pojedynczych produktów ... 24
Atramentowe urządzenie wielofunkcyjne Brother DCP-375CW; monitor iiyama ProLite 2208HDS-2
Jak oszczędzać energię elektryczną ... 26
Konserwacja drukarki laserowej ... 28
Podział łącza internetowego między kilka komputerów na przykładzie neostrady ... 30
Z OKŁADKI **Rozbudowa pamięci RAM w pececie i notebooku** ... 32

TEMAT NUMERU

Z OKŁADKI **Jak chronić w internecie dzieci, finanse, tożsamość** ... 34
Ochrona dzieci ... 36
Jak założyć konto dla dziecka w systemach XP i Vista
Konfiguracja systemowej kontroli rodzicielskiej w Vista
Bezpieczne konto ... 39
Bezpieczne korzystanie z bankowości internetowej
Elektroniczne płatności ... 40
Pierwsze kroki z systemem Paysafecard
Chroń tożsamość ... 41
Korzystanie z tymczasowych adresów e-mailowych
Zlikwiduj szpiegów ... 42
Analiza systemu pod kątem szpiegowskich programów
Czyszczenie systemu za pomocą SmitFraudFix
Dodatkowa pomoc ... 43
OnlineFamily.Norton – alternatywa dla „strażników"
Korzystanie z aplikacji AVG Identity Protection

SOFTWARE

Z OKŁADKI **Przeróbka Windows XP w Windows 7** ... 44
Malarskie efekty na cyfrowych fotografiach ... 47
Programy korzystające z ATI Stream i CUDA ... 50
Wyzwalanie dodatkowej mocy z układów graficznych
Katalogowanie muzyki w praktyce – Songbird ... 52
Rozbudowa menu kontekstowego Windows ... 54
Ukryte funkcje Windows ... 56
Wykorzystanie kompresji danych – program 7-Zip 58
Prezentacja zdjęć za pomocą Cooliris ... 60
Laserowe etykiety na płyty – LightScribe ... 62
Korzystanie z programu OneNote ... 64

FOTO | AUDIO | WIDEO

Z OKŁADKI **Test małych zestawów audio** ... 66
Produkty:
- JVC UX-G357
- JVC UX-G200
- Panasonic SC-PM5EP-S
- Philips MCM205/12
- Sony CMT-EH26

Wyniki testu – tabela ... 70
Z OKŁADKI **Test porównawczy trzech cyfrowych lustrzanek** ... 72
Modele: Canon EOS 1000D, Nikon D60, Sony Alpha 330
Testy pojedynczych produktów ... 75
Projektor Benq Joybee GP1;
telewizor LCD Philips 32PFL9604H/12
Konwersja filmów z kaset VHS na postać cyfrową 76

INTERNET

Test serwisów wykonujących albumy ze zdjęciami 78
Serwisy:
- Drukuj wspomnienia
- Fotoksiążka (CeWe)
- Fotogift
- Fotto

Testy pojedynczych produktów ... 82
Geolokalizator internetowy GEO2.pl; komunikator Skype 4.1
Komputer jako serwer – nowa funkcja w Operze 84
Nowe funkcje w Firefoksie 3.5 ... 86
Serwisy i aplikacje pogodowe ... 88
Przenośny klient poczty elektronicznej – i.Scribe 89

PORADNIK KUPUJĄCEGO

Z OKŁADKI **Jak kupować głośniki do komputera** 90
Porady i ciekawostki niezbędne przy zakupie

NA PŁYCIE

Najciekawsze programy ... 93
Porady – jak zainstalować i używać
WebSite X5 Smart 8PL ... 94
SoundTaxi 3.8.6 Platinum ... 96
Ashampoo Core Tuner ... 97
File Encrypter 2.0 ... 98
Xara XS ... 99

TELEKOMUNIKACJA

Test smartfonów najnowszej generacji ... 100
Modele: HTC Magic i Apple iPhone 3G (3.0)
Telewizja cyfrowa w Polsce ... 102
Internetowy sklep z muzyką na komórkę ... 104

TECHNOLOGIE

Jak powstaje program TVN24 ... 106
Mobilna sieć WiMAX ... 108
Nowoczesne dyski twarde SSD ... 109

OD REDAKCJI

Listy ... 110
Stopka redakcyjna ... 112
Prenumerata ... 113
Reset: gadżety i ciekawostki ... 114

w skrócie

POLACY TRIUMFUJĄ

Trzy polskie zespoły triumfowały podczas kairskiego finału konkursu Imagine Cup 2009. Nagrodę pierwszej damy Egiptu H.E. Suzanne Mubarak za zbudowanie systemu do nauki alfabetu Braile'a ze słuchu zdobył zespół kAMUflage. Karol Kaczmarek z Politechniki Poznańskiej zajął drugie miejsce w kategorii Mashup za stworzenie wyszukiwarki szpitali HospFinder, a zespół FteamS z Politechniki Łódzkiej zdobył drugą nagrodę w kategorii specjalnej „Interoperacyjność". Ich projekt Eduko umożliwia przesyłanie materiałów dydaktycznych (np. wirtualnej tablicy) przez telefon komórkowy.
www.microsoft.pl

OPERA W POLSCE

Opera Software wybuduje w Polsce centrum serwerowe do obsługi mobilnej wersji przeglądarki przeznaczonej na telefony komórkowe. Opera mini wyświetla wcześniej przygotowane witryny w sposób minimalizujący transmisję danych i koszty tej transmisji. To kolejna inwestycja firmy Opera Software w Polsce. Na początku lipca otwarto drugą siedzibę koncernu w naszym kraju. Po Wrocławiu przyszła pora na Warszawę. Łącznie Opera zatrudnia obecnie około 150 polskich inżynierów.
www.opera.com

BAT NA ZŁODZIEI

Bazarowerów.pl to internetowy portal, który utrudnia życie złodziejom rowerów. Wystarczy spisać numery seryjne z ramy roweru, zrobić zdjęcie pojazdu i umieścić je w bazie. Kupujący używany rower może, wpisując numer seryjny, sprawdzić, czy nie pochodzi on z kradzieży. Na portalu można umieszczać informacje o ukradzionych rowerach. Bardzo dobrym pomysłem było udostępnienie całej bazy w wersji dla telefonów komórkowych pod adresem m.bazarowerow.pl.
www.bazarowerow.pl

KONKURS PARTNERSKI MICROSOFT

Pięć polskich firm wyróżnionych

Aż pięć firm z Polski: Compendium Centrum Edukacyjne, CSF Polska, Logotec Engineering, Sagra Technology oraz TETA, zdobyło nagrody i tytuły „Partner of the Year" w regionalnej edycji konkursu dla partnerów Microsoftu na Europę Środkowo-Wschodnią. Konkurs Microsoftu wyróżnia firmy, które dostarczają innowacyjne rozwiązania wykorzystujące technologie MS.

Dodatkowo firma Logotec otrzymała wyróżnienie także w światowej edycji konkursu, zdobywając tytuł „Global Partner Award Finalist" w kategorii „Mobility Solutions Integration Partner of the Year".

www.microsoft.com/poland/

BADANIA OPINII PUBLICZNEJ

Prywatne dane w publicznej sieci

Polacy zaskakująco chętnie udostępniają w internecie swoje osobiste dane, jak wynika z badania przygotowanego przez Polskie Badania Internetu. Robi to dziewięciu na dziesięciu internautów, a jedynie 2 proc. z nich nigdy nie podało w sieci żadnych danych na swój temat.

www.pbi.org.pl

Które z poniższych danych o sobie udostępniłeś w internecie

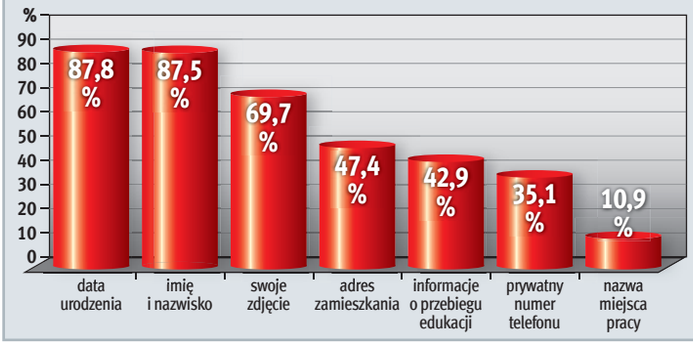

BADANIA DOTYCZĄCE TELEPRACY

Wydajniej, taniej, lepiej

Badania Cisco System na temat telepracy pokazują, że możliwość pracy zdalnej pomaga większości respondentów zachować równowagę pomiędzy życiem prywatnym a zawodowym, daje większą satysfakcję i jest wydajniejsza. Według danych działu biznesowych usług internetowych Cisco firma zyskuje 277 mln dolarów rocznie dzięki telepracy. W badaniu wzięło udział 2000 pracowników firmy Cisco.

www.cisco.pl

OSZUSTWA W INTERNECIE

Fałszywe autografy

Wraz ze śmiercią Michaela Jacksona w serwisach aukcyjnych pojawiły się oferty sprzedaży jego autografów. Jak ostrzegają kolekcjonerzy, znaczna ich część to oszustwa, i to trudne do rozpoznania. Sytuacja

oszukanych kolekcjonerów nie jest jednak beznadziejna. W połowie lipca br. sąd skazał mieszkańca Wadowic, który podrabiał autografy Jana Pawła II i sprzedawał je na Allegro. 1,5 roku więzienia w zawieszeniu na 4 lata oraz grzywna powinna dać nauczkę fałszerzowi i zadośćuczynić poszkodowanym.

www.di.com.pl

zyskuje

facebook

Już 250 mln użytkowników na całym świecie jest zarejestrowanych w portalu społecznościowym Facebook. Portal, który w lutym tego roku obchodził swoje piąte urodziny, przez kilka ostatnich miesięcy przeżywa prawdziwy rozkwit popularności. Tylko od kwietnia 2009 roku przybyło mu 50 mln użytkowników. W Polsce z Facebooka korzysta ponad 1 mln użytkowników.

www.media2.pl

PRAWO EUROPEJSKIE

Jedna ładowarka do wszystkich komórek

Już w przyszłym roku zacznie obowiązywać jeden standard ładowarek do telefonów komórkowych – znany z komputerów microUSB. To wynik porozumienia między producentami telefonów a Komisją Europejską. Na razie swój udział w programie zgłosiło 10 dużych producentów, m.in.

LG, Motorola, Apple, Nokia i Sony Ericsson. To bardzo dobra wiadomość dla wszystkich użytkowników komórek, którzy potrzebują więcej niż jednej ładowarki (np. do domu i do pracy) lub zdarza im się zgubić to niezbędne akcesorium. Standaryzacja ma także aspekt ekologiczny – stare ładowarki generują kilka tysięcy ton odpadów elektronicznych rocznie.

http://ec.europa.eu/index_pl.htm

traci

Nawet 14 milionów złotych mogła stracić Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa (NASK) na tzw. opcjach walutowych. Sprawa jest kłopotliwa dla instytucji, która jako jednostka korzystająca z publicznych pieniędzy nie powinna prowadzić tego typu operacji. NASK nie potwierdził doniesień na temat źródła spadku dochodów. Wiadomo, że instytucja straciła tę kwotę, a osoba odpowiedzialna – pracę. NASK finansowany jest z dotacji państwowych oraz własnych dochodów. W zeszłym roku przychody organizacji wyniosły 94 mln złotych. Strata 14 mln jest dotkliwa, ale nie katastrofalna.

http://wyborcza.pl

ZMIANY W PRAWIE

Elektroniczna ocena

Minister Edukacji Narodowej Katarzyna Hall podpisała rozporządzenie, które pozwoli szkołom prowadzić elektroniczne dzienniki lekcyjne na takich samych prawach co tradycyjne, stosowane dotychczas w placówkach oświatowych. Co ważne, rozporządzenie ministra pozwala prowadzić dzienniki wyłącznie w formie elektronicznej – szkoły nie muszą równolegle tworzyć papierowej kopii dokumentu.

Nowe przepisy określają także cechy systemu informatycznego, w którym gromadzone będą dane o wynikach w nauce. System powinien pozwalać na dostęp do ocen zarówno uczniowi, jak i jego rodzicom. Ma także bronić dostępu osobom niepowołanym. O wprowadzeniu elektronicznego dziennika mają decydować indywidualnie władze poszczególnych szkół.

www.men.gov.pl

w skrócie

PRZETOPIONE KOMÓRKI

Stare telefony komórkowe nie są bezwartościowe. Nawet urządzenia pamiętające początki ery telefonii mobilnej warto oddać lub sprzedać firmom zajmującym się recyklingiem. Jak wynika z programu wyemitowanego w amerykańskiej telewizji Sundance Channel, wartość materiałów, jakie można odzyskać z przetworzonego telefonu, to około 4 zł, a z 200 takich urządzeń otrzymuje się wystarczającą ilość złota, która po przetopieniu pozwoli na wykonanie obrączki ślubnej. Średnio czas używania telefonu komórkowego na świecie to 18 miesięcy.

www.mobilecrunch.com

NOTEBOOK NA WYBIEGU

Firma Dell przygotowała dla pasjonatów stylu, sztuki i mody Dell Design Studio jedyne w swoim rodzaju miejsce, gdzie nabywcy komputerów stacjonarnych i laptopów mogą wybrać dla kupowanego sprzętu unikatowe „kreacje" opracowane przez artystów z całego świata (m.in. Derek Welch, Mike Ming, Joseph Amedokpo, Siobhan Gunning, Bruce Mau i inni). Unikatowe wzory obudów ułatwiają przekształcenie każdego laptopa Dell Studio 15 lub Studio 17 w modny gadżet.

www.dell.pl

ŚCIŚLE TAJNE O TWITTERZE

Haker włamał się na prywatne konto założyciela oraz innych pracowników Twittera. Z firmy wyciekło w ten sposób ponad 300 różnych dokumentów. Wśród nich znalazły się mniej ważne dane, np. CV kandydatów ubiegających się o pracę, ale także niezmiernie ważne i poufne dokumenty dotyczące planów finansowych i rozwoju serwisu.

www.techcrunch.com

POD PATRONATEM PC Format

World Cyber Games Polska 2009

Od początku lipca br. trwają cybersportowe rozgrywki World Cyber Games Polska 2009. W tym roku zmagania są prowadzone w 5 grach – konkurencjach: Trackmania Nations Forever, FIFA09, Counter Strike 1.6, Warcraft III: The Frozen Throne, Starcraft: Brood War. Trwające właśnie eliminacje odbywają się online i wyłonią zwycięzców, którzy zagrają w krajowym finale 19–20 września w Warszawie. Zwycięzca finału weźmie udział w światowym turnieju WCG. Pierwszym uczestnikiem, który zapewnił sobie udział w tej imprezie, jest gracz o nicku Sawyer, zwycięzca eliminacji w grze Starcraft: Brood War.

World Cyber Games to olimpiada e-sportowa o zasięgu globalnym. W 2008 r. w niemieckiej Kolonii rywalizowało ze sobą 800 zawodników z 78 krajów, a pula nagród przekroczyła 3 mln USD. Tegoroczna edycja WCG jest dziewiątą w Polsce.

www.wcg.com.pl

LEGALNA MUZYKA

Licencje na didżejowanie

Trzy instytucje zajmujące się w Polsce ochroną praw autorskich – ZPAV, ZAiKS oraz STOART, opracowały wspólną inicjatywę pod nazwą „Licencja na didżejowanie". Zdaniem inicjatorów rozwiązanie ma ułatwić legalną publikację muzyki w Polsce, głównie przez didżejów, których twórczość bardzo często opiera się na plikach audio skopiowanych z komputera, zmiksowanych i odtwarzanych na imprezach masowych. Osoby zawodowo zajmujące się odtwarzaniem muzyki w klubach i dyskotekach mogą za pośrednictwem specjalnego serwisu internetowego załatwić wszystkie formalności.

http://dj.zpav.pl/

550 tys.

Tyle w złotych wynoszą koszty naprawy uszkodzeń wyrządzonych przez gwałtowne zjawiska atmosferyczne, m.in. ulewy i pioruny, poniesione przez Telekomunikację Polską w samym tylko okresie od 21 czerwca do 3 lipca. Koszty innych operatorów nie są znane, ale można szacować, że straty całego rynku telekomunikacyjnego liczone są w milionach złotych. Dla operatorów korzystających z sieci kablowych najbardziej niebezpieczne są intensywne opady zalewające studzienki z przewodami. Zmorą dostawców radiowych są pioruny, które uderzając w elementy infrastruktury, niszczą ją, powodując przerwy w dostawie usług.

www.gazetaprawna.pl

w skrócie

PODWÓJNY BIOS

DualBIOS to technologia, która przydaje się, gdy BIOS ulega uszkodzeniu podczas jego aktualizacji – w razie takich problemów „zapasowy" BIOS przejmuje zadania „głównego", dzięki czemu jest możliwe uruchomienie komputera. Do tej pory rozwiązanie było stosowane wyłącznie w droższych modelach płyt głównych Gigabyte, teraz będzie na wszystkich.
www.gigabyte.pl

TOSHIBA Z WINDOWS 7

Kupione od 26 czerwca 2009 r. do 31 stycznia 2010 r. notebooki Toshiby z Vistą są objęte programem uaktualnienia systemu do Windows 7. Dotyczy to serii Satellite, Satellite Pro, Tecra, Qosmio X300 i G50 oraz Portégé R600, A600 i M750. Zamówienia na uaktualnienie można składać na stronie www.toshibawin7upgrade.com
www.toshiba.pl

UDOSTĘPNIJ INTERNET Z KOMÓRKI

Edimax wprowadził do sprzedaży router z punktem dostępowym, do którego za pomocą portu USB można podłączyć modem sieci komórkowej UMTS/HSDPA/CDMA. Dzięki temu internet otrzymywany za pośrednictwem sieci komórkowej można łatwo udostępnić, np. w domowej sieci, przez łącze Wi-Fi lub kablowe. Oprócz funkcjonalności urządzenie zwraca uwagę przystępną ceną – 135 zł.
www.edimax.pl

3 LATA GWARANCJI...

...dla najnowszej rodziny drukarek laserowych magicolor 1600 W Koniki Minolty. Są to drukarki dla użytkowników domowych i małych firm, drukujące w czerni i kolorze z prędkością 20 i 5 str./min. Urządzenia mają teraz niższą cenę – od 644 zł.
www.konicaminolta.pl

WYDAJNA KARTA GRAFICZNA

Dwoje oczu cyklona

Firma MSI wprowadza na rynek serię kart graficznych R4890 Cyclone OC. Unikatowym rozwiązaniem zastosowanym w tych kartach jest chłodzenie. Jest to duży, wolnoobrotowy wentylator o średnicy 10 cm z regulacją obrotów, a także rurki cieplne MSI SuperPipe o przekroju 8 mm (czyli o 60 proc. grubsze od stosowanych w dotychczasowych rozwiązaniach tego typu). Nowatorskie elementy konstrukcyjne pozwalają podkręcić układ graficzny, a przy tym zapewnić jego dobre chłodzenie i cichą pracę. Nowa seria kart obejmuje dwa modele z Radeonem HD 4890 – Cyclone OC oraz Cyclone SOC. W pierwszym, wolniejszym modelu układ graficzny pracuje z częstotliwością 880 MHz (nominalna częstotliwość Radeona HD 4890 wynosi 850 MHz), a pamięć GDDR5 – z efektywną częstotliwością 3,9 GHz. Druga wersja jest szybsza – częstotliwości jej układu graficznego i pamięci wynoszą odpowiednio 1 i 4 GHz.

Karty zostały wyposażone w kondensatory typu Hi-c o zwiększonej wytrzymałości podczas pracy z wysokimi napięciami oraz o dużej odporności na ciepło. Wykorzystano również stałe cewki SSC, które wytrzymują o 30 procent wyższe natężenie prądu niż standardowe.

Dane techniczne: R4890 Cyclone OC/SOC – układ ATI Radeon HD 4890 (RV790), 800 jednostek strumieniowych, taktowanie rdzenia 800/1000 MHz, 1 GB pamięci GDDR5, 256-bitowa magistrala pamięci, taktowanie pamięci 3,9/4 GHz, wyjścia HDMI, DVI, D-Sub, wsparcie dla DirectX 10.1 oraz OpenGL 2.1
Cena: od 840 zł, **www.msi-polska.pl**

PRZENOŚNY DYSK TWARDY

Gdy pendrive to za mało

Miniaturowy 120 GB dysk przenośny StoreJet 18M firmy Transcend, wykorzystujący wewnętrzny napęd 1,8" jest podobny do modeli StoreJet 25M, ale znacznie mniejszy i lżejszy niż typowe przenośne dyski 2,5". StoreJet 18M ma, podobnie jak modele 2,5", prędkość 4200 obrotów na minutę. Zastosowano w nim wstrząsoodporną konstrukcję znaną z modelu 25M, w tym silikonową powłokę amortyzującą drgania. Dysk ma też wykończenie zapobiegające wyślizgiwaniu się dysku z dłoni. Całość zapewnia plikom bezpieczeństwo na najwyższym poziomie, co potwierdzać mają testy odporności na skutki upadku stosowane w armii amerykańskiej. Polskojęzyczne oprogramowanie StoreJet elite umożliwia tworzenie kopii danych i ich synchronizację między komputerem a dyskiem. Urządzenie ma również przycisk umożliwiający automatyczne uruchomienie kopiowania danych.

Dane techniczne: Transcend StoreJet 18M – pojemność 120 GB, interfejs USB 2.0, prędkość obrotowa 4200 obr./min, wymiary 99x66x17 mm, waga 120 g
Cena: 290 zł, **www.transcendusa.com**

KOMPUTER MOBILNY

Kolorowe, 17-calowe

W trzech wersjach kolorystycznych (foto) będzie dostępny nowy notebook Dell Inspiron 17. Urządzenie należy do tych większych przenośnych komputerów. Waży ponad 3 kg wraz z 6-komorową baterią. Wyświetla obraz w rozdzielczości 1600x900 pikseli. Jak w przypadku większości modeli Della, jego wyposażenie można ustalać indywidualnie. Komputer jest na razie dostępny jedynie w Stanach Zjednoczonych. Dużą zaletą tego modelu ma być niska cena.

Dane techniczne: Dell Inspiron 17 – Intel Pentium Dual Core lub Core 2 Duo, do 4 GB RAM, zintegrowana karta graficzna GMA X4500MHD lub Radeon HD 4330, rozdzielczość 1600x900 pikseli, dysk twardy 500 GB, DVD lub blu-ray, ethernet i Wi-Fi, waga 3,1 kg, system Windows Vista
Cena (w USA): od ok. 500 USD (podstawowa konfiguracja), **www.dell.com**

TORBY NA NOTEBOOKI

Prawie jak w sejfie

Torby i plecaki na notebooki PacSafe, chroniące sprzęt przed uszkodzeniem i kradzieżą, wykorzystują ciekawe rozwiązania konstrukcyjne. Podstawą jest eXomesh – lekka i elastyczna, a jednocześnie wytrzymała siatka stalowa umieszczona między dwoma warstwami materiału w przedniej, bocznej i dolnej części torby. Praktycznie uniemożliwia ona złodziejowi przecięcie materiału i kradzież przedmiotów z torby. Również paski toreb i plecaków są odporne na przecięcia, ponieważ zawierają ukryte stalowe linki. Suwaki można schować lub spiąć razem, a paski toreb – przypiąć np. do oparcia krzesła w restauracji czy w pociągu.

Wszystkie te rozwiązania są zastosowane w torbach MeshSafe M100 i M200 na notebooki 13" i 15,4", plecaku MeshSafe B200 na notebooki 15", a także w torbach MetroSafe 300 na notebooki 13".

Ceny: Torba MeshSafe M100 – ok. 400 zł, plecak MeshSafe B200 – ok. 450 zł
www.pacsafe.pl

MONITOR LCD

Czuły na obecność

Monitor Eizo ma wyświetlacz LCD z matrycą VA i z wejściem wideo DisplayPort, pozwalającym na stosowanie nawet 15-metrowych kabli sygnałowych bez pogorszenia obrazu. Matryca VA gwarantuje wysoką jakość obrazu, a czas jej reakcji to tylko 7 ms (szarość-do-szarości).

Jedną z ciekawych funkcji monitora jest EcoView Sense – wykorzystuje ona czujnik ruchu i przełącza monitor w tryb czuwania, gdy czujnik nie wykryje użytkownika przez 70 sekund, a po jego powrocie automatycznie się włącza. Czujnik dostosowuje też jasność obrazu do oświetlenia w otoczeniu. Oprogramowanie Eizo EcoView NET pozwala centralnie sterować ustawieniami monitorów w sieci. Monitor można kupić z podstawką TriStand albo FlexStand – pierwsza pozwala na regulację wysokości ekranu, druga również na obrót do pozycji pionowej, a zakres regulacji wysokości wynosi aż 225 mm.

Dane techniczne: Eizo FlexScan EcoView EV2333 W – przekątna 23", rozdzielczość 1920x1080, jasność 300 cd/m², kontrast 3000:1, kąty widzenia w pionie i poziomie 178 stopni, wejścia D-Sub, DVI-D i DisplayPort, wbudowane głośniki
Cena: 2500 zł, **www.eizo.pl**

KOMPUTER STACJONARNY

Pecet all-in-one

Choć to komputer stacjonarny, zintegrowano w nim wszystkie komponenty i wbudowano je w ekran. Ma więc ekran o wysokiej rozdzielczości, głośniczki i mikrofon, kamerkę internetową, interfejs Wi-Fi, czytnik kart pamięci, łatwo dostępny regulator głośności, a w zestawie – klawiaturę i mysz. W porównaniu z notebookiem brakuje mu tylko akumulatora.

Dane techniczne: Benq nScreen i221 – procesor AMD Sempron 210U (1,5 GHz), 1 GB pamięci DDR2 667, grafika AMD Radeon X1200, dysk 160 GB (5400 obr./min), ekran 21,5" 1920x1080, 6 portów USB, Fast Ethernet, Wi-Fi 802.11 g, system Windows XP Home, wymiary 454x361x61 mm, waga 4,6 kg
Cena: 2200 zł, **www.benq.pl**

URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE

Szybkie i wydajne

Seria czarno-białych urządzeń wielofunkcyjnych Oki MB200 (następca dotychczasowej B2500 MFP) składa się z trzech modeli. W porównaniu z poprzednimi urządzeniami nowe oferują wyższą wydajność druku, większą pojemność tonerów (do wyboru toner na 3000 lub 5500 stron) oraz funkcję skanowania do pamięci USB flash lub drukowania bezpośrednio z tej pamięci bez konieczności podłączania urządzeń wielofunkcyjnych do komputera.

Najniższy w serii model MB260 drukuje, skanuje i kopiuje oraz ma tylko port USB. Urządzenie MB280 ma większą obciążalność miesięczną i jest dodatkowo wyposażone w faks, a najwyższy w serii, MB290, w interfejs sieci LAN i obsługę języków PCL6 oraz Postscript 3. Wszystkie zawierają interfejs Wi-Fi.

Dane techniczne: Oki MB260/280 290 – format druku i skanowania: A4, szybkość druku i kopiowania 20 str./min, rozdzielczość druku 600x600 dpi, rozdzielczość skanera 600x600 dpi, podajnik 250 kartek, miesięczna obciążalność 1500–2000 stron, wymiary 344x447x386/ 412x447x386/ 412x447x386 mm, waga 11,6/13/13 kg
Cena: od 780 zł, **www.oki.pl**

REKLAMA

foto Lato konkurs z super nagrodami
od 1 czerwca do 31 sierpnia 2009
Masz szansę wygrać wspaniałą wycieczkę
Żeby wziąć udział w konkursie wystarczy zgłosić swój udział poprzez formularz znajdujący się na stronie www.empikfoto.pl oraz przesłać zdjęcie konkursowe. Udział w konkursie może brać każdy Klient salonów empik który w miesiącach od czerwca do sierpnia zamówi i opłaci produkt Moja CeWe Fotoksiążka.
dla nich URLOP
Przygotowaliśmy dla Ciebie rodzinny wyjazd. Plaża, słońce i beztroski wypoczynek. Zafunduj sobie i swojej rodzinie beztroskie wakacje. Wyjątkowy urlop dla dwóch dorosłych osób oraz dwójki dzieci.
Wartość nagrody 6500 zł
dla niej SPA
Weekend w SPA? Luksusowy pobyt dla dwóch osób w hotelu SPA, do tego komplet zabiegów pielęgnacyjnych i innych atrakcji jakie czekają na Ciebie na miejscu.
Wartość nagrody 3000 zł
dla niego EXTREME
Wypoczywasz aktywnie? Mamy dla Ciebie weekend Extreme! Paintball, quady i inne atrakcje przygotowane przez organizatora wyjazdu nie pozwolą Ci się nudzić. Wyjazd dla dwóch osób.
Wartość nagrody 3000 zł

Każde zlecenie CeWe Fotoksiążki premiowane jest darmowym kubkiem Tour de Pologne z autorafem Czesława Langa.

Sprawdź w punkcie foto empik oraz na stronie www:
empik foto .pl
Sponsor konkursu: Moja CEWE FOTOKSIĄŻKA

w skrócie

NOWY FIRMWARE TP-LINK

Nowy **firmware** 12>01 do routerów TP-Link, w tym popularnego modelu TL-WR941ND, nie tylko usuwa błędy poprzednich wersji, ale także poszerza zestaw funkcji. W wymienionym urządzeniu, które było uwzględnione w teście w PC Formacie 7/2009, jeszcze ze starym firmware'em, w dwóch najnowszych aktualizacjach dodano funkcje zarządzania pasmem QoS, możliwość współpracy z serwisem No-IP, a także nowe funkcje bezpieczeństwa, w tym ochrony przed **atakami DoS** 12>02. Powtórzony test routera TL-WR941ND z nowym firmware-'em opublikujemy w PCF 10/2009. **www.tp-link.com**

ZNACZNIE TAŃSZE SSD

Intel rozpoczął produkcję dysków SSD w procesie technologicznym 34 nm. Z szacunków koncernu wynika, że unowocześnienie produkcji pozwoli znacznie obniżyć ceny (wciąż dosyć drogich) nośników – nawet o 60 proc. Pierwsze urządzenie wyprodukowane w procesie 34 nm – dysk X25-M Mainstream SATA SSD, dostępny będzie w pojemnościach 80 GB i 160 GB. Cen na razie nie ujawniono. **www.intel.pl**

ENERGOOSZCZĘDNY

Niedawno do sprzedaży trafił kolejny procesor Intela z rodziny Core 2 Duo, model E7600, następca E7500. Procesor, przeznaczony do domowych

komputerów, jest taktowany częstotliwością 3,06 GHz i pracuje z szyną FSB 1066 MHz. Bazuje na rdzeniu Wolfdale, dysponuje 3 MB pamięci cache drugiego poziomu, a dzięki temu, że jest wykonany w technologii 45 nm, jego maksymalna emisja cieplna to 65 W. Cena: ok. 550 zł. **www.intel.pl**

ZEWNĘTRZNY DYSK TWARDY

Pojemny, bezpieczny, wydajny

TESTOWANO W LABORATORIUM IT WYDAWNICTWO BAUER BIT LAB

Testowany dysk zewnętrzny zaspokoi potrzeby wymagających najwyższej pojemności i wydajności. Mieści dwa napędy 3,5" o pojemności do 2 TB każdy, a użytkownik może napędy wymieniać samodzielnie. Ma też funkcję RAID 0 i RAID 1. Dzięki temu po ustawieniu RAID 0 pojemność sięga 4 TB, a rzeczywista szybkość odczytu plików około 120 MB/s. W konfiguracji RAID 1 można uzyskać podwyższony stopień bezpieczeństwa danych, ale szybkość odczytu jest około dwukrotnie niższa.

Konfigurację macierzy można zmieniać za pomocą programu WD Drive Manager, którego ikonka pojawia się w zasobniku systemowym. Jednak jest ona dostępna tylko wtedy, gdy dysk jest podłączony przez USB lub FireWire – przy wykorzystaniu eSATA nie ma możliwości zmiany konfiguracji RAID. Inne programy dołączone do dysku to Memeo AutoSync (do synchronizacji danych między komputerem a dyskiem zewnętrznym) oraz WD Anywhere Backup (do tworzenia kopii zapasowych).

Dane techniczne: WD My Book Studio Edition II – pojemność 1–4 TB, interfejs USB 2.0, eSATA i FireWire 800, wymiary 166x154x98 mm, waga 2,2 kg
Cena: 800–2000 zł (zależnie od pojemności)
www.wdc.com

MONITORY LCD

Niedrogie panoramy

Nowe monitory Samsunga mają proporcje krawędzi ekranu 16:9, co ułatwia wielozadaniową pracę na wielu otwartych oknach jednocześnie oraz zwiększa przyjemność oglądania filmów w tym formacie. Są energooszczędne, a ich funkcja Off Timer automatycznie wyłączy monitor o ustalonej godzinie. Wyróżniają się też bardzo wysokim **kontrastem dynamicznym** 12>03 – 50 000:1, co w połączeniu z technologią MagicBright3 pozwala uzyskać znacznie lepsze odwzorowanie kolorów – zwłaszcza czerni i bieli.

Dane techniczne: Samsung 943SN/2043SN/2243SN Full HD – przekątna 18,5/20/21,5", rozdzielczość 1360x768/1600x900/1920x1080 pikseli, jasność 250 cd/m², kontrast statyczny 1000:1, kąt widzenia w pionie/poziomie 160/170 stopni, czas reakcji 5 ms, wejście wideo D-Sub, pobór mocy 20/25/45 W
Cena: ok. 500/580/690 zł, **www.samsung.pl**

Ceny, ceny, ceny...

Przygotowane we współpracy z www.komputronik.pl Komputronik

Głośniki 5.1

Logitech X-530

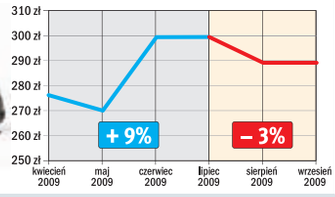

Pamięci RAM

Corsair DDR3 3 x 2 GB 1600MHz Cl8 Core i7

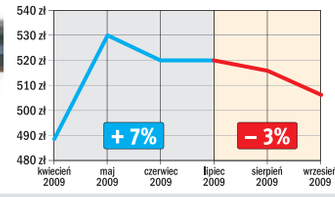

Karty pamięci CompactFlash

CompactFlash 4 GB SanDisk Extreme IV

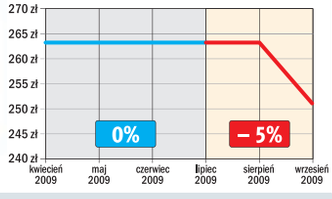

Odtwarzacze MP3

Creative ZEN X-Fi 8 GB

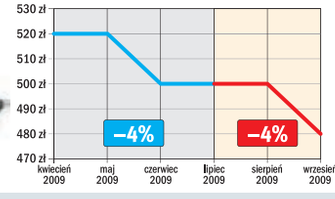

Płyty główne

Gigabyte GA-MA790GP-UD4H

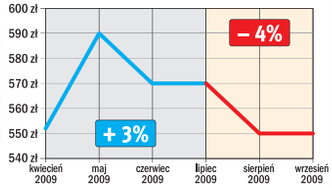

Zestawy do nawigacji GPS

NavRoad NR411 AutoMapa Europa

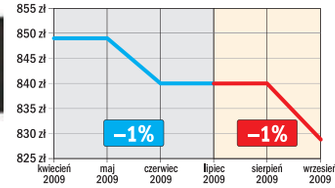

Procenty oznaczają zmianę ceny faktycznej w okresie 3 miesięcy oraz ceny prognozowanej w czasie 2 miesięcy.

APARATY KOMPAKTOWE

Dla nurka

Aparat kompaktowy Optio W80 jest odporny na mróz, pył, upadki i wodę – umożliwia fotografowanie podwodne do głębokości 5 metrów. Ma 5-krotny zoom optyczny oraz matrycę 12 Mpix o rozmiarze 1/2,3" (ok. 1 cm). Aparat robi zdjęcia z czułością ISO nawet do 6400 (przy standardzie dla tej grupy sprzętu wynoszącym 3200) i rejestruje filmy w rozdzielczości HD

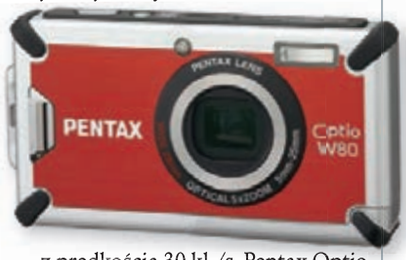

z prędkością 30 kl./s. Pentax Optio występuje w kolorach czerwonym, niebieskim i srebrnym.

Dane techniczne: Pentax Optio W80 – 12 Mpix, zoom optyczny 5x, 9-punktowy AF z szybką detekcją twarzy (do 32 osób), LCD 2,5", 230 tys. px, ISO 64–6400 macro od 1 cm, 20 filtrów cyfrowych, filmy HD 1280x720 pikseli (30 kl./s), wymiary 99,5x 56x24,5 mm, waga 135 g/150 g
Cena: 300 USD (w USA, w Polsce jeszcze nieustalona), **www.pentax.pl**

SIECIOWY ODTWARZACZ MULTIMEDIALNY

Filmy prosto z internetu

Ten niewielki odtwarzacz audio-wideo Netgeara, który współpracuje z zewnętrznymi dyskami USB, potrafi odtwarzać materiały z sieci. Dotyczy to między innymi sieci lokalnej, w której urządzenie samo odnajduje serwery mediów, choć testowany egzemplarz nie odnalazł laboratoryjnego serwera zgodnego z UPnP-AV. Urządzenie obsługuje filmy najwyżej w trybie 720p, nie ma też możliwości wyświetlania napisów w filmach. Wykorzystuje się je przede wszystkim do oglądania internetowej telewizji, np. filmów z YouTube, oraz słuchania radia internetowego. W testowanym egzemplarzu lista stacji tv nie obejmowała żadnego kanału polskiego, a radio to tylko kilka kanałów SHOUTcast, jednak jest szansa na więcej, bo już odtwarzacz samodzielnie wyszukuje i instaluje aktualizacje.

Dane techniczne: Netgear NTV2000 – obsługiwane kodeki: DivX, XviD, H.264 (w plikach MKV i MOV), MP3, WMA i inne, port sieciowy Fast Ethernet oraz Wi-Fi, wyjścia audio-wideo: HDMI i kompozytowe, 2 porty USB, wymiary 145x95x30 mm, waga 180 g
Cena: nieustalona, **www.netgear.pl**

TELEWIZORY PLAZMOWE

Cienkie, nowoczesne, ekologiczne

Telewizory plazmowe firmy Panasonic charakteryzują się dużą płynnością obrazu, małą grubością (2,5 cm) oraz energooszczędnością. Mają funkcję czujnika jasności otoczenia oraz możliwość dwukrotnego zwiększenia jasności bez podnoszenia poboru prądu. Podobnie jak poprzednie modele, oferują dostęp do internetowych

widżetów, np. Google Picasa i YouTube, a zgodność ze **standardem DLNA** 12>05 pozwala korzystać z zasobów multimedialnych sieci LAN.

Dane techniczne: Panasonic TX-P46Z11E TX-P54Z11E – przekątne 46" i 54" (G12 progresywny wyświetlacz Full HD NeoPDP), rozdzielczość 1920x1080, 4xHDMI, cyfrowe wyjście audio
Cena: ok. 22 000 zł, **www.panasonic.pl**

ODTWARZACZ MULTIMEDIALNY

Uniwersalny i ładny

Najnowszy odtwarzacz multimedialny iriver P7 odtwarza muzykę, filmy, grafikę i tekst w niemal wszystkich formatach. Prócz tego ma radio FM z funkcją nagrywania audycji, obsługę aplikacji flash i cyfrowy dyktafon. iriver P7 wyróżnia się niestandardowym menu przypominającym stronę internetową gazety lub magazynu. Odtwarzacz ma ekran dotykowy o przekątnej 4,3", obsługiwany rysikiem i palcem oraz wbudowany głośnik. Może też pełnić rolę muzycznej ramki na zdjęcia, wyświetlając je np. jako pokaz slajdów i jednocześnie odtwarzając muzykę. Po jednokrotnym naładowaniu wewnętrznego akumulatora jest w stanie nieprzerwanie grać przez 35 godzin. Obudowę odtwarzacza wykonano z aluminium, dzięki czemu jest on bardziej odporny na zarysowania. Oprócz wbudowanej pamięci urządzenie ma port kart microSD.

Dane techniczne: iriver P7 – wyświetlacz dotykowy, 4,3", WQVGA TFT, rozdzielczość 480x272 pikseli, 260 tys. kolorów, obsługiwane formaty audio: MP3, WMA, OGG, WAV, FLAC, wideo: AVI, MP4, DAT, MPG, WMV, RM/RMVB, 3GP, K3G, FLV, grafiki: JPEG, BMP, GIF, Radio FM (76,0 MHz~108 MHz), 5 ustawień fabrycznych equalizera, podbicie basów, czas pracy: 35 godz. (muzyka), 7 godz. (wideo), gniazdo kart microSD, wymiary 73 x112,3x13,6 mm, waga 175,25 g (z akumulatorem)
Cena: ok. 650 zł (4 GB), 750 zł (8 GB), 900 zł (16 GB), **www.iriver.pl**

REKLAMA

w skrócie

NAWIGACJA Z TELEWIZJĄ

Navigon 8410 to jeden z bardziej zaawansowanych modeli nawigacji samochodowej w ofercie tego

producenta. Urządzenie ma duży, 5-calowy ekran oraz metalową obudowę. Aplikację nawigującą wyposażono w funkcję komunikatów głosowych i asystenta parkowania. Cena: 2000 zł; za dodatkowe 300 zł można dokupić tuner **telewizji cyfrowej DVB-T** 12>06. **www.navigon.pl**

DŹWIĘK Z TUBY

Multimedia Audio Bar firmy Verbatim to głośniki w kształcie walca (wymiary 370x76,5x63 mm), które umieścić można pod monitorem. W obudowie

zamknięto dwa głośniki o maksymalnej mocy 16 W oraz mikrofon, który przyda się, np. użytkownikom sieci VoIP. Komplet kosztuje ok. 230 zł. **www.verbatim.net.pl**

GŁOŚNIKI Z MIKROFONAMI

Głośnik Mediatech Speakers 2.0 MT3123 i MT3124 cechują się oryginalną stylistyką. Każdy składa się z dwóch dwudrożnych kolumn o mocy, odpowiednio, 12W i 18 W. Głośniki są aktywne i pozwalają na regulację natężenia dźwięku oraz tonów wysokich. Zestawy wyposażono w złącze mikrofonowe i słuchawkowe. **www.media-tech.pl**

NIE TYLKO GPS

Na polski rynek trafiła nowa marka nawigacji GPS. Urządzenia Audimedia łączą funkcję nawigacji satelitarnej, wzmacniacza, odtwarzacza muzyki i filmów DVD oraz radia. Co ciekawe, urządzenia można umieścić w miejscu tradycyjnego radia samochodowego w desce rozdzielczej samochodu. **www.everpol.pl**

APARAT CYFROWY

Filmy z Lumiksem

Lumix DMC-GH1 to następca nietypowego aparatu Panasonic Lumix DMC-G1 – wprowadzonego zeszłej jesieni kompaktu z wymiennymi obiektywami (zwanego też lustrzanką bez lustra). W stosunku do poprzednika został wzbogacony o funkcję rejestrowania filmów HD oraz w ciągły autofokus, działający podczas nagrywania filmów. Filmy mogą być zapisywane w dwóch trybach HD (720p z prędkością 24 kl./s) i Full HD (1080p z prędkością 60 kl./s). Nowy Lumix zyskał lepszy procesor Venus Engine HD, o większej wydajności przetwarzania danych oraz bardzo ciekawy obiektyw, który przystosowano specjalnie do nagrywania filmów poprzez zastosowanie cichej i ciągłej funkcji autofokusu oraz proste dostosowanie wartości przysłony. Aparat ma duży, dobrej rozdzielczości ekran, który zapewnia pełne pokrycie kadru, oraz cyfrowy wizjer, reagujący na zbliżanie oka fotografującego.

Dane techniczne: Panasonic Lumix DMC-GH1 – matryca 12,1 Mpix, maksymalna rozdzielczość zdjęć 4000x3000, format zdjęć JPG, RAW, rozdzielczość filmów 1080p (24), 720p (60), tryby ustawiania ostrości – autofokus pojedynczy, ciągły, śledzący, ręczny, wizjer elektroniczny o rozdz. 1,44 mln punktów, ekran 3" o rozdz. 460 tys. punktów, czułość ISO 100–3200, pomiar światła wielosegmentowy (144), centralnie ważony, punktowy, migawka 60–1/4000 s, pamięć – karty SD/SDHC, obiektyw LUMIX G VARIO HD 14–140 mm/F4.0–5.8 ASPH./MEGA O.I.S.
Cena: ok. 7000 zł, **www.panasonic.pl**

ODTWARZACZ MULTIMEDIALNY

Grają przez 32 godziny

Najnowsze modele odtwarzacza MP3 z serii ZEN Mozaic zawierają kolorowy ekran 1,8", pozwalający na oglądanie filmów i przeglądanie zdjęć. Mają też funkcje dyktafonu, kalendarza, alarmu i prostego organizera, a model EZ 300 – radio FM oraz miniaturowy głośnik. Ich pojemność pamięci to 4 lub 8 GB. Według zapewnień producenta odtwarzacze po pełnym naładowaniu baterii mogą pracować przez 32 godziny bez przerwy. Dostępne są w dwóch kolorach: różowym i czarnym.

Dane techniczne: ZEN Mozaic EZ100 i EZ300 – pamięć 4/8 GB, odtwarzane pliki MP3, WMA, WAV iAudible 4, kolorowy ekran LCD 1,8"
Ceny: EZ100 (8GB) – ok. 250 zł, EZ300 (4 GB) – ok. 260 zł, EZ300 (8 GB) – ok. 350 zł
http://pl.europe.creative.com/

PROJEKTOR MULTIMEDIALNY

Diody w projektorze

W projektorze Vivitek H9080FD tradycyjną lampę projekcyjną zastąpiono trzema diodami LED, które pozwoliły osiągnąć kontrast obrazu 100 000:1 przy rozdzielczości 1920x1080 punktów. Żywotność tego rozwiązania to 20 tysięcy godzin. Dzięki wykorzystaniu nowej technologii projektor pobiera tylko 175 W, czyli 30–40 proc. mniej niż tradycyjne projektory.

Dotychczas żadnej firmie nie udało się uzyskać tak dużego strumienia światła z diod LED by zapewnić jasność niezbędną do budowy tej klasy projektora. Eliminacja tradycyjnej lampy projekcyjnej pozwoliła też uniknąć tzw. efektu tęczy. Docenił to organizacja International Forum Design, przyznając projektorowi nagrodę „2009 Computex Taipei Design and Innovation Award".

Niestety ze względu na cenę – ok. 60 tys. złotych – urządzenie dla wielu z nas pozostanie ciekawostką.

www.vivitek.pl

ZESTAWY GŁOŚNIKOWE

360 stopni dźwięku

Cztery nowe zestawy głośnikowe Speaker System firmy Logitech (dwa zestawy 2.1 i dwa zestawy 2.0) wyposażono w funkcję emitowania wirtualnego dźwięku przestrzennego. Efekt osiągnięto dzięki zastosowaniu kolumn z membranami wielokierunkowymi (w odróżnieniu od jednokierunkowych, stosowanych w większości głośni-

ków). Dzięki niemu dźwięk rozchodzi się w wielu kierunkach po całym pomieszczeniu. Zastwy 2.0 to modele Z520 i Z320. Pierwszy o mocy 26 watów to głośniki biurkowe. Drugi o mocy 10 watów zaprojektowano z myślą o współpracy z laptopem. Zestawy 2.1 – Z523 i Z323 mają moc – odpowiednio – 40 i 30 watów. Pierwszy z nich ma 6,5-calowy subwoofer.

Dane techniczne: Logitech Speaker System Z523 – 2 głośniki stereo oraz subwoofer, moc RMS 40 W, zakres częstotliwości 48 Hz – 20 kHz, wejście typu 3,5 mm jack
Cena: ok. 440 zł, **www.logitech.pl**

PROGRAMY ZABEZPIECZAJĄCE

Powiększona rodzina Panda Security – 2010

Panda Security wprowadziła linię produktów dla użytkowników domowych i małych firm, Panda Security 2010. Do standardowych już programów Antivirus Pro, Internet Security oraz Global Security dołączył nowy produkt: Antivirus for Netbooks. Producent twierdzi, że wydajność programów Panda wzrosła ponoć nawet o 80 procent (najprawdopodobniej chodzi o niektóre zastosowania), a zapotrzebowanie na pamięć RAM wynosi zaledwie 8 MB, to mniej niż potrzeby zwykłego komunikatora internetowego. Polskie wersje językowe programów pojawią się jeszcze w czasie wakacji.

Wymagania: Panda Security 2010 – Windows XP/Vista; Panda Security for Netbooks – Windows XP
Cena: na rynku polskim jeszcze nieznana
www.pspolska.pl

GRA NA PECETA

Dziki Zachód

Call of Juarez: Więzy Krwi to druga gra wrocławskiego studia Techland, której akcję osadzono w krainie Indian i kowbojów. W tej pierwszoosobowej strzelaninie gracz kieruje braćmi McCall, którzy uciekając przed karą za dezercję z wojska, podążają tropem legendarnego skarbu Azteków.

Wymagania: Call of Juarez: Więzy Krwi – Core 2 Duo 3 GHz, 2 GB RAM, karta grafiki 512 MB (GeForce 8600 lub lepsza), 4 GB HDD, Windows XP SP3/Vista SP1
Cena: ok. 100 zł **www.techland.pl**

BIBLIOTEKA MUZYKI

Nie dla nas nowe funkcje iTunes

Oprogramowanie, w które jest standardowo wyposażany nabywca dowolnej wersji iPoda, doczekało się nowej wersji – iTunes 8.2.1.6. Programiści firmy Apple zachwalają przede wszystkim większą wydajność programu, zwłaszcza w przypadku zarządzania bogatą biblioteką plików audio. Niestety z wielu pozostałych nowych funkcji programu, takich jak np. możliwość kupowania muzyki w polepszonej jakości (pliki AAC 256-bit) czy dostęp do filmów HD, polscy użytkownicy iTunes (ze względu na niezrozumiałe ograniczenia dostępu do usługi dla Polaków) wciąż nie mogą skorzystać. Pozostaje nam działająca wreszcie funkcja automatycznego tworzenia playlisty – Genius, oraz rozbudowana wizualizacja odtwarzania.

Wymagania: Apple iTunes 8.2.1.6 – Windows XP/Vista (32- i 64-bitowe wersje), Mac OS X 10.4.10 lub nowszy
www.apple.com/itunes

w skrócie

GADA TWOIM GŁOSEM

Mówione komunikaty w nawigacji GPS to teoretycznie nic nowego. Jednak dzięki udostępnionemu za darmo programowi MapaMap REC wszyscy użytkownicy aplikacji nawigacyjnej MapaMap mogą nagrać własne komunikaty głosowe i zastąpić nimi standardowe komunikaty lektora.
www.mapamap.pl

OVI (NOKIA) MAPS

Trzecia wersja aplikacji na telefony komórkowe jest zgodna z 26 modelami Nokia. Dla większości nowych modeli telefonów Nokia licencja na nawigację pieszą obejmującą cały świat będzie zawarta w cenie telefonu. Za nawigację samochodową trzeba zapłacić, przy czym model licencjonowania przewiduje zapłatę tylko wtedy, gdy funkcja nawigacji samochodowej ma być używana. Jeden dzień korzystania – 1,59 euro. Z nawigacji samochodowej będzie można skorzystać także za darmo – w dziesięciu jednodniowych pakietach.
www.nokia.pl

REKLAMA

Freewolne domeny

Za darmo i dla wszystkich

Ta przyjemność nie ma ceny. Tylko w home.pl polskie domeny dostępne są dla każdego bez opłat! Teraz rejestrujesz domeny i korzystasz z Kreatora stron WWW całkowicie za darmo. Nie przegap okazji – uwolnione domeny czekają!

Ceny netto. Szczegółowy regulamin dostępny na stronie www.home.pl

Rejestracja Domeny

Złoty Laur Konsumenta 2009 w kategorii usługi hostingowe

Dziękujemy za zaufanie!

Rejestracja rocznie od 0 zł minimum formalności

Przedłużenie już od 25 zł stabilne serwery DNS

Transfer kwartalnie od 0 zł panel do zarządzania

home.pl
By zaistnieć w Sieci

www.home.pl

Pomoc 24h | 0801 44 55 55

w skrócie

PATENT NA WIRUSY

Kaspersky Lab opatentowała nową technologię chroniącą dane przed złośliwym oprogramowaniem. Jej główną cechą są automatycznie generowane skrypty, które z wykorzystaniem algorytmów sztucznej inteligencji samodzielnie dostosowują się do zagrożenia, eliminując je.
www.kaspersky.pl

WINDOWS 7 W PRZEDSPRZEDAŻY

Mimo że premierę Windows 7 Microsoft zapowiada na 22 października 2009 roku, na stronie vobis.pl ruszyła przedsprzedaż Windows 7 Home Premium w cenie 499 zł. W pudełku z systemem operacyjnym będzie się znajdowała tylko jedna, wybrana przez zamawiającego, 32- lub 64-bitowa wersja systemu. Pierwsze 500 osób otrzyma dodatkowo promocyjne gadżety. Zakupiony system trafi do nabywcy w dniu premiery.
www.vobis.pl

WIDEOKURS UBUNTU

Kurs wideo „Ubuntu Linux na co dzień" jest przeznaczony przede wszystkim dla początkujących użytkowników tego systemu. Pokazuje m.in. instalację, najważniejsze programy oraz konfigurację urządzeń czy łącza internetowego. Zawiera 54 filmy instruktażowe o łącznej długości prawie trzech godzin. Cena: 35 zł.
www.tutoria.pl

EDUKACJA I ROZRYWKA

Obserwowanie kosmosu

Popularny kosmiczny symulator, program Celestia, ma kolejną wersję – 1.6. Po półtorarocznej przerwie od wersji 1.5 program dostosowano do możliwości dzisiejszych układów graficznych, wzbogacając realność prezentowanych obrazów. Teraz źródłem światła w symulowanym wszechświecie są nie tylko gwiazdy, ale także światło odbite od planet. Baza wiedzy wbudowana w program, jak również dane dotyczące aktualnych pozycji, np. sondy Cassini czy orbitalnej Międzynarodowej Stacji Kosmicznej, zostały zaktualizowane.

Wymagania: Celestia 1.6 – Windows 98/Me/2000/XP/Vista
Cena: darmowy
www.shatters.net/celestia/index.html

DARMOWA KONWERSJA AUDIO I WIDEO

Dowolny format multimediów

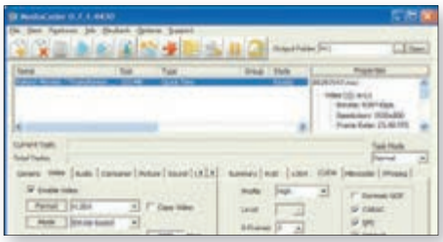

Najnowsza wersja programu MediaCoder, 0.7.1, potrafi nie tylko konwertować różne formaty multimedialnych plików, ale także przegrywać ścieżki audio z filmów, zmieniać rozdzielczość plików wideo czy modyfikować wielkość klatek filmów. Dzięki predefiniowanym ustawieniom przekonwertowanie pliku wideo nawet w rozdzielczości HD na urządzenie przenośne, np. iPod, jest bardzo proste. Użytkownik w każdej chwili ma też dostęp do zaawansowanych ustawień.

Wymagania: MediaCoder 0.7.1 – Windows 2000/XP/Vista, **Cena:** darmowy,
http://mediacoder.sourceforge.net

BEZPIECZNY BACKUP

Ochrona danych z Nero

Nero BackItUp & Burn to pakiet zawierający programy: BackItUp, Express, RescueAgent oraz BurnRights. Aplikacje umożliwiają nagrywanie danych na nośnikach CD/DVD/blu-ray, przygotowanie kopii zapasowej oraz wysyłanie danych na serwer FTP lub do internetowej usługi Nero Online Backup (wymagana subskrypcja). Program umożliwi również odzyskanie plików i danych z uszkodzonych nośników. Pakiet jest w pełnej polskiej wersji językowej.

Wymagania: Nero BackItUp & Burn – Windows XP SP2/Vista
Cena: wersja do pobrania – ok. 150 zł, wersja pudełkowa – ok. 190 zł, **www.nero.com**

najczęściej kupowane

1 SIMS 3
Wirtualne życie

Producent: Maxis
Gatunek: SIM
Cena: 169,99 zł

2 SIMS 2
Double Deluxe

Producent: Maxis
Gatunek: SIM
Cena: 99,99 zł

3 COUNTER STRIKE
Anthologie

Producent: Valve
Gatunek: Sieciowy FPS
Cena: 46,99 zł

Programy najlepiej się sprzedające w 138 salonach sieci **empik.com**
Dane za lipiec 2009

SŁOWNIK: trudne terminy

01 firmware
wewnętrzne oprogramowanie przygotowane przez producenta urządzenia, zapisywane na stałe w pamięci flash, odpowiadające za jego funkcjonalność; to samo urządzenie z różnym firmware'em może mieć zupełnie inne cechy

02 ataki DoS
Denial of Service to atak mający na celu takie zablokowanie komputera, by przestał on świadczyć usługi, np. udostępniać pliki czy rekordy bazy danych, logować użytkowników, wyświetlać strony WWW itp.

03 kontrast dynamiczny
funkcja niektórych telewizorów z ekranami LCD, polegająca na dynamicznym zmienianiu jasności lampy podświetlającej ekran w zależności od jasności wyświetlanego na nim obrazu

04 sieć CDMA
Code Division Multiple Access to sposób dostępu do sieci w systemach łączności, np. w telefonii komórkowej; umożliwia wykorzystanie jednego kanału łączności do komunikacji z kilkoma użytkownikami

05 standard DLNA
The Digital Living Network Alliance to organizacja działająca na rzecz standaryzacji komunikacji między różnymi urządzeniami, np. komputerem i telewizorem. Rozwiązania przez nią opracowane noszą tę samą nazwę

06 telewizja cyfrowa DVB-T
Digital Video Broadcasting – Terrestrial to standard telewizji cyfrowej nadawanej naziemnie przez anteny analogowe; do kompresji wykorzystuje MPEG-2 lub MPEG-4; wymaga odpowiedniego tunera

BACKUP

Łatwe kopie zapasowe

Acronis True Image Home 2009 to dostosowany do potrzeb domowego użytkownika program, umożliwiający w przypadku awarii komputera szybkie przywrócenie systemu operacyjnego, bez konieczności reinstalacji systemu i zainstalowanego w nim oprogramowania. Oprócz kopii zapasowych program pozwala także na tworzenie obrazów dysków, co ułatwia przenoszenie nawet bardzo dużych ilości danych pomiędzy komputerami. Raz skonfigurowane zadania mogą być automatycznie wykonywane w wybranych odstępach czasu. Proces wykonywania kopii można również uruchomić ręcznie jednym kliknięciem, a odzyskiwanie danych – bezpośrednio ze startowej płyty z programem.

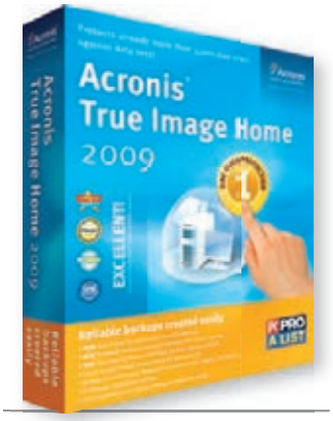

Wymagania: Acronis True Image Home 2009 – Windows XP (SP2/SP3)/Vista (SP1/SP2)
Cena: ok. 200 zł, **www.acronis.eu**

PAKIETY ZABEZPIECZAJĄCE

Programy od firmy G Data

Total Care, AntiVirus, Anti-Virus+firewall, InternetSecurity oraz NotebookSecurity, wszystkie w wersji 2010, to zestaw produktów mających nowoczesne mechanizmy zabezpieczające komputer przed spamem, niebezpiecznymi programami, hakerami, stronami wykradającymi prywatne dane. Wśród nowości należy wyróżnić ergonomiczny i intuicyjny interfejs użytkownika – OneClick, podgląd obciążenia systemu, listy zaufanych programów – Whitelisting, wyjątki dla skanowania zawartości http oraz szybkie skanowanie – Fingerprinting.

NotebookSecurity zabezpiecza i szyfruje dane, a funkcja TopSecret, umożliwiająca przechowywanie danych w sejfach, w razie kradzieży lub ataku sieciowego zabezpiecza wszelkie tajne informacje i uniemożliwia ich odczyt.

Wymagania: G Data seria 2010 – Windows XP SP2/Vista (32- i 64--bitowe wersje)
Cena: nieznana; 30-dniowe triale
www.gdata.pl

PAKIET BIUROWY

Office 2010 przed premierą

Na zamkniętej konferencji dla swoich partnerów Microsoft po raz pierwszy zaprezentował przedprodukcyjną, oznaczoną jako Technical Preview, edycję najnowszej wersji swojego pakietu biurowego MS Office 2010. Największą i widoczną na pierwszy rzut oka zmianą jest wprowadzenie tzw. wstążki, znanej już z niektórych programów w pakiecie 2007, we wszystkich aplikacjach wchodzących w skład nowego pakietu. Innowacją jest np. możliwość sprawdzenia, jak wklejany materiał ze schowka będzie się prezentował w dokumencie (jeszcze przed wstawieniem wklejanej zawartości) czy rozbudowany edytor obrazów zintegrowany z pakietem. Microsoft oficjalnie potwierdził, że premiera pełnej ukończonej wersji pakietu MS Office 2010 nastąpi nie wcześniej niż w pierwszej połowie przyszłego roku. Pakiet będzie dostępny w pięciu (a nie jak dotychczas twierdzono – w ośmiu) odmianach. Przewidywanych cen poszczególnych odmian nie ujawniono.

www.microsoft.com/poland/

PAKIETY OCHRONNE

Nowy model zabezpieczeń

Firma Symantec przedstawiła wersje beta programów Norton Internet Security 2010 oraz Norton AntiVirus 2010, po raz pierwszy wyposażone w nowy model ochrony o nazwie Quorum. Działanie tego modelu opiera się na danych zebranych od milionów użytkowników światowego programu Norton Community, którzy anonimowo nadsyłają informacje o aplikacjach działających na ich komputerach. Większość uruchamianych przez ludzi programów jest niezłośliwa i oznaczana w modelu Quorum jako zaufane aplikacje. Tymczasem złośliwe oprogramowanie (zwłaszcza nowe) jest nieznane bazie Quorum i automatycznie klasyfikowane jako podejrzane i wymagające dokładnej analizy. Taka metoda odciąża system. Programy Norton pomijają zaufane programy i skupiają moc obliczeniową na eliminacji złośliwego kodu.

www.symantec.pl

REKLAMA

Wjedź w Sieć!

Serwer z nawigacją w pakiecie

Kieruj się korzyściami! Teraz w ofercie limitowana edycja serwerów z nawigacją satelitarną TomTom oraz profesjonalnym pakietem bezpieczeństwa Kaspersky Internet Security. Jedź prosto do celu i ciesz się pełną ochroną w Sieci.

Ceny netto. Szczegółowy regulamin dostępny na stronie www.home.pl

do serwera KASPERSKY lab Internet Security 2009 w prezencie

Serwery Hosting Unix

Grupa Media Partner Laur Konsumenta 2009

Złoty Laur Konsumenta 2009 w kategorii usługi hostingowe

Dziękujemy za zaufanie!

Business Starter tylko 499 zł z nawigacją TomTom ONE

Business Server tylko 799 zł z nawigacją TomTom XL

Business Server PRO tylko 1099 zł z nawigacją TomTom GO

home.pl
By zaistnieć w Sieci

www.home.pl

Pomoc 24h | 0801 44 55 55

w skrócie

POLSKI TWITTER

Właściciele serwisu Fotka.pl, spinacz.pl wzorując się na mikroblogowym Twitter.com, uruchomili serwis Spinacz.pl. Oprócz możliwości publikowania krótkich wiadomości Spinacz.pl ma ułatwiać korzystanie z innych serwisów poprzez automatyczne informowanie o aktualizacjach.
www.spinacz.pl

WIRTUALNA ARENA

Pod nazwą Cyberarena 36i6 wystartowała w polskim internecie wirtualna platforma dla graczy ceniących sobie masowe rozgrywki w sieci. Wystarczy rejestracja na głównej stronie serwisu i już można rywalizować w popularnych wirtualnych turniejach. Do wygrania realne pieniądze i nagrody.

www.cyberarena36i6.pl

PROWIZJA ZA KLIKNIĘCIA

Właściciele wyszukiwarki cen Nokaut.pl uruchomili program partnerski adresowany do wszystkich, którzy mają strony w internecie. Zainteresowani muszą się zarejestrować na stronie www.nokaut.pl/partnerzy, a następnie pobrać i umieścić na swojej stronie wybrane reklamy serwisu Nokaut.pl. Przez 3 miesiące właściciel strony z reklamami serwisu otrzyma 75 proc. prowizji od wartości przekierowań wygenerowanych przez odwiedzających ją internautów. Prowizja wynosi od 10 do 50 groszy za przekierowanie.

www.nokaut.pl

SZKOLENIE U SPAMERA?

Wyniki raportu firmy McAfee dotyczącego spamu wskazują, że spamerzy świetnie znają odbiorców swoich informacji i potrafią dostosować treść publikowanych e-maili do adresatów. Rozumienia rynku mógłby się od nich uczyć niejeden dział marketingu, a sami spamerzy mogliby prowadzić szkolenia w tym zakresie. Może to sposób na legalizację ich działalności?
www.mcafee.com/pl/

TWORZENIE STRON WWW

Zbuduj swoją witrynę

Firma Incomedia udostępniła polską wersję swojego programu WebSite X5, przeznaczonego do prostego tworzenia profesjonalnie wyglądających witryn internetowych, blogów czy sklepów online. Program Website X5 można kupić w dwóch wersjach: prostej, Compact 8 oraz bardziej rozbudowanej, Evolution 8. Wersja Compact 8 zawiera 500 predefiniowanych makiet stron WWW, ma wbudowany edytor obrazów, a także moduły ułatwiające wstawianie na własną witrynę dźwięku czy obrazu wideo. Z programu można korzystać również jako narzędzia do synchronizacji zawartości lokalnego komputera z własną witryną (poprzez FTP). Wersja Evolution 8 ma ponad 1400 makiet, funkcje dopasowujące wygląd witryny do wymagań telefonów komórkowych i urządzeń przenośnych oraz dodatkowe narzędzia, jak edytor przycisków 3D czy edytor banerów. Na naszym CD zamieszczamy program Website X5 Smart 8 PL – zachowujący pełnię funkcji odpowiednik wersji Compact przeznaczony do użytku domowego.

Wymagania: Incomedia WebSite X5 – Windows 98/Me/2000/XP/Vista
Cena: WebSite X5 Compact 8 – ok 40 euro; WebSite X5 Evolution 8 – ok. 60 euro
www.websitex5.com

USŁUGA PC-TO-CELL, CZYLI Z KOMPUTERA NA TELEFON

SMS-y do Stanów za darmo

Internetowa usługa Cherple, opracowana przez firmę Globaltel Media, umożliwia dwustronną komunikację między komputerem podłączonym do internetu a telefonem komórkowym na terenie USA. Jak informują przedstawiciele Globaltel Media, usługa Cherple zdobyła już na świecie ponad 10 milionów użytkowników, a Europa jest rynkiem, na którym rozwija się najbardziej dynamicznie. Zaletą serwisu jest prostota obsługi oraz brak opłat dla strony korzystającej z komputera. Odbierający i wysyłający SMS-y w telefonie komórkowym ponoszą jedynie opłaty zgodne z taryfą lokalnego (amerykańskiego) operatora telekomunikacyjnego.

www.cherple.com

280

Tyle terabajtów danych (a dokładniej 279 377 274 268 472 bajtów) pobrali w ciągu jednego miesiąca użytkownicy internetowej telewizji WP.tv. Do przechowania tak olbrzymiej ilości danych potrzebowalibyśmy aż 59 442 płyt DVD. Rekordowym miesiącem pobrań okazał się czerwiec br.

www.wp.tv

REJESTRACJA DOMEN

Domeny gratis

Trwa promocja firmy Home.pl, w ramach której każdy może bezpłatnie zarejestrować trzy pierwsze domeny. Akcja promocyjna o nazwie „Freewolne domeny" obejmuje nie tylko proces rejestracji, ale także roczne utrzymanie adresów internetowych w domenie krajowej (.pl), domenach funkcjonalnych (com.pl, org.pl) i regionalnych (waw.pl). Najważniejszą informacją dla zainteresowanych jest to, że oferta nie jest powiązana z ograniczeniami czy zobowiązaniami. Po roku darmowego utrzymania domeny jej dysponent może zrezygnować z przedłużenia jej ważności bez żadnych konsekwencji.

www.home.pl

PORTALE AUKCYJNE

Aukcje za pół grosza

Serwis aukcyjny Fruli.pl wprowadził do swojej oferty nowość – licytacje... półgroszowe. W nowego rodzaju aukcjach każde zalicytowanie podnosi wartość wystawionego na aukcję przedmiotu o pół grosza. Serwis się chwali, że dzięki temu ceny markowych produktów na fruli.pl mają bardzo niskie wartości. Podane są nawet przykłady: Netbook HP o wartości rynkowej 2150 zł (dość drogi jak na netbook) został rzekomo wylicytowany za 3 zł i 11 groszy. Trzeba jednak przypomnieć, że aukcje bazujące na modelu all-pay, a do takich zalicza się serwis Fruli.pl, mają w sobie więcej z loterii niż z tradycyjnych aukcji w stylu „kto da więcej". Aukcję wygrywa w tym przypadku nie ten, kto zadeklaruje najwyższą kwotę, lecz ten, kto w momencie zakończenia aukcji zgłosi swoje przebicie (o kwotę ustalaną przez wystawcę przedmiotu, kwota ta może wynosić właśnie co najmniej pół grosza). Za każde przebicie pobierany jest od internauty wirtualny żeton (frutek). Żetony trzeba najpierw zakupić, np. pakiet 10 frutków kosztuje 12,20 zł.

www.fruli.pl

BILETY LOTNICZE W INTERNECIE

Większy eSKY

Internetowe biuro podróży, a zarazem największy w polskim internecie serwis umożliwiający zakup i rezerwację biletów lotniczych – eSKY.pl – podpisał kolejne umowy z serwisami partnerskimi. Dotychczas swoje serwisy z biletami lotniczymi oparte właśnie na bazie eSKY.pl miały portale

Onet.pl, Wirtualna Polska, Fly.pl czy Gazetaprawna.pl. Teraz możliwość bezpośredniej rezerwacji i zakupu biletów lotniczych zyskają odwiedzający takie serwisy, jak: e-podroznik.pl, lowcostport.pl oraz internetowe biuro podróży invia.pl. Użytkownicy wszystkich serwisów partnerskich eSKY.pl zyskają dostęp do tej samej, rozbudowanej bazy połączeń lotniczych oraz biur call-center, dzięki czemu powinno być znacznie ułatwione znalezienie taniego połączenia lotniczego z wybranym miejscem na świecie w interesującym nas terminie.

www.esky.pl

NOWE FUNKCJE WYSZUKIWARKI

Darmowe zdjęcia w wyszukiwarce Google

Wyszukiwarka Google została wzbogacona o nową funkcję. W sekcji grafika wprowadzono możliwość wyszukiwania tylko darmowych zdjęć. Są one rozpowszechniane na licencjach Creative Commons (CC), pozwalających udostępniać utwory objęte prawami autorskimi.

Zgodnie z licencją CC twórcy, zachowując pewne prawa, mogą dzielić się swoją twórczością z innymi poprzez umieszczanie zdjęć i grafiki w globalnej sieci. Wybrane obrazy można wykorzystywać za darmo na swoich stronach WWW, blogach czy też w innych dowolnych miejscach. Niektóre licencje CC pozwalają nawet publikować cudze, ale własnoręcznie zmodyfikowane, prace. Warunkiem jest przestrzeganie głównej zasady licencji Creative Commons – zawsze trzeba wymienić autora zdjęcia w sposób przez niego określony w licencji.

Aby w bazie Google wyszukać zdjęcia oparte na licencjach CC, należy w wyszukiwarce Google Grafika przejść do ekranu **Zaawansowane** i z listy **Prawa używania** wybrać odpowiedni sposób licencjonowania.

http://images.google.pl

PROGRAM PARTNERSKI

Promocje nowej przeglądarki

W oczekiwaniu na finalną wersję przeglądarki Opera 10 firma Opera Software rozpoczęła działania promujące przeglądarkę w Polsce. Nowe rozwiązania – Opera Turbo, Opera Unite i możliwość personalizacji Szybkiego Wybierania – już znalazły wielu fanów. Na tych właśnie innowacjach skupiają się działania promujące Operę 10. Jedną z akcji promujących Operę 10 są konkursy dla użytkowników przeglądarki: konkurs na projekt personalizowanego Szybkiego Wybierania oraz konkurs na ciekawy przykład wykorzystania technologii Opera Unite. W konkursach można wygrać konsole Nintendo Wii, Nintendo DSI, odtwarzacze iPod Nano oraz gadżety Opery.

www.opera.com

ODNOWIONY KOMUNIKATOR

Wideogadanie

W nowe Gadu-Gadu wbudowano możliwość prowadzenia przez komunikator rozmów wideo. Użytkownicy, którzy mają komputery wyposażone w kamery, będą oznaczani odpowiednią ikoną już na liście kontaktów. Kolejną innowacją jest zmiana silnika webowego komunikatora Gadu-Gadu z dotychczas stosowanego Tridenta (silnik przeglądarki Internet Explorer) na rzecz WebKita (silnik stosowany w przeglądarkach Apple Safari i Google Chrome). Dzięki tym zmianom nowa wersja Gadu-Gadu ma działać – jak zapewniają twórcy – znacznie szybciej. Ułatwiono także przeszukiwanie archiwum rozmów, dzięki zastosowaniu nowej wyszukiwarki.

http://komunikator.gadu-gadu.pl

REKLAMA

Ceny netto. Szczegółowy regulamin dostępny na stronie www.home.pl

Taniej!
Biznes hula

Rozkręć swój sklep internetowy

Dołącz do tych, którzy już skorzystali z rewolucyjnej oferty Business Shop! Natychmiastowe uruchomienie sklepu, bezproblemowe dodawanie produktów, całodobowa pomoc techniczna, a wszystko to w doskonałej cenie! Dzięki home.pl biznes kręci się na okrągło.

e-Commerce
Sklepy internetowe

Złoty Laur Konsumenta 2009
w kategorii usługi hostingowe

Dziękujemy za zaufanie!

Sklepy internetowe
rocznie od
540 zł
bonusy warte nawet 1430 zł

Płatności on-line
prowizja tylko
2,5% + 0,30 zł
bezpieczeństwo transakcji

LiveChat
kwartalnie od
250 zł
chat na Twojej stronie

home.pl
By zaistnieć w Sieci

www.home.pl

Pomoc 24h | 0801 44 55 55

w skrócie

GORĄCA JAK LATO

Tak Tak HOT to nowa taryfa w ofercie telefonów na kartę w sieci Era. Swoim klientom operator proponuje połączenia w cenie 29 groszy za minutę do wszystkich z wyjątkiem Play (tu trzeba załacić 79 groszy za minutę). SMS kosztuje 18 groszy, a MMS 40 groszy, bez względu na sieć odbiorcy. Dotychczasowi klienci Tak Tak mogą zmienić taryfę na nową bez opłat. Utracą jednak w ten sposób wszystkie posiadane pakiety minut, SMS-ów itp.
www.era.pl

W GRUPIE RAŹNIEJ

Sieć Rodzinna w Erze umożliwia stworzenie grupy maksymalnie 6 użytkowników, którzy mogą ze

sobą rozmawiać praktycznie bez ograniczeń – każdy z nich otrzyma 2000 minut miesięcznie na rozmowy z pozostałymi członkami grupy. Założyciel grupy, jako jedyny, może dodawać i usuwać jej członków. On także ponosi koszty usługi – od 15 zł miesięcznie za stworzenie grupy dwuosobowej, do 55 zł miesięcznie za grupę sześcioosobową.
www.era.pl

TELEFONY NA ŻYCZENIE, ALE BEZ DOPŁAT

Play wprowadził do oferty 7 nowych modeli telefonów na życzenie. Klienci mogą teraz poprosić o sprowadzenie różnych aparatów, między innymi najnowszej Nokii N97 i innych modeli tego producenta: 2323, 5030, 5630, 6303, N86 oraz telefonu LG GC900. Niestety Play nie subsydiuje wówczas telefonów, dlatego za N97 w ofercie MIXtura zapłacimy minimum 1799 zł. Jednocześnie do standardowej oferty wprowadzony został inny topowy model, Nokia 5800, którego cena w abonamencie 65 wynosi 399 zł.
www.playmobile.pl

ANTYWIRUS DO SMARTFONÓW

Kompletna ochrona

Kaspersky Mobile Security 8.0. to oprogramowanie przeznaczone do smartfonów z systemami Symbian OS 9.x lub Windows Mobile 5.0, 6.0, 6.1. Pakiet łączy w sobie funkcje programu antywirusowego, firewalla, kontroli rodzicielskiej oraz ochrony urządzenia na wypadek zgubienia lub kradzieży. Kontrola rodzicielska, nowość w programie Kasperskiego, pozwala rodzicom ograniczać możliwość wysyłania i otrzymywania wiadomości oraz wybierania pewnych numerów, np. międzynarodowych. Za pomocą funkcji SMS Find mogą oni również zlokalizować swoje dziecko, jeżeli w smartfonie, na którym pracuje pakiet, jest wbudowany moduł GPS. Funkcji tej można również użyć w przypadku zgubienia lub kradzieży telefonu. Wystarczy wysłać SMS z hasłem do smartfonu, a w odpowiedzi użytkownik otrzyma odsyłacz do Google Maps z dokładnymi współrzędnymi urządzenia. Dostępne są również SMS-owe komendy zdalnego blokowania oraz czyszczenia. Jeżeli karta SIM zostanie usunięta ze skradzionego lub zgubionego telefonu, funkcja SIM Watch wyśle ukryty SMS z nowym numerem telefonu bez wiedzy jego „nowego właściciela".

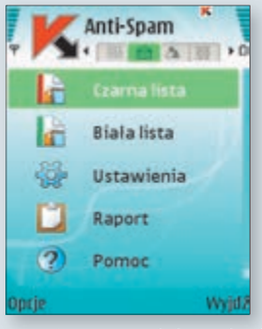

Cena: ok. 130 zł (obejmuje roczną licencję na ochronę jednego smartfonu)
www.kaspersky.pl

PRAKTYCZNE WYKORZYSTANIE FOTOKODÓW

Z myślą o pasażerach

We Wrocławiu znaleziono jedne z pierwszych w Polsce, publicznych zastosowań dla fotokodów, czyli specjalnie przygotowanych grafik obrazków, które sfotografowane komórką i zinterpretowane przez oprogramowanie przekierowują użytkownika do strony internetowej z praktycznymi informacjami. W stolicy Dolnego Śląska fotokody znalazły się na przystankach tramwajowych. Po odczytaniu fotokodu przez darmowe oprogramowanie (można je pobrać na telefon, wysyłając SMS o treści **fotokody** na bezpłatny numer **8085**) podróżujący otrzyma informacje o liniach tramwajów odchodzących z danego przystanku, kierunkach, w których kursują, oraz godzinach odjazdów.

www.wroclaw.pl

TELEFON NOKII

Komórka do zadań specjalnych

Model 3720 classic to według Nokii najbardziej wytrzymały telefon, jaki kiedykolwiek zaprojektowała. Spełnia restrykcyjne wymagania ochrony urządzeń elektrycznych przed penetracją czynników zewnętrznych, takich jak woda i kurz. Ma szczelną, wykonaną z wytrzymałych materiałów obudowę, która przetrwa zalanie, wstrząsy i upadek z niewielkiej wysokości. Jest też wyposażony w wyjątkowo pojemną baterię (1050 mAh) oraz silną LED-ową latarkę. Pozostałe wyposażenie nie zachwyca, ale w przypadku tego modelu nie jest ono ważne. Pamięć telefonu można rozszerzyć o kartę microSD, która w wielkości 1 GB ma być standardowo dodawana do zestawu wraz z preinstalowaną aplikacją Nokia Maps. Nokia 3720 classic ma trafić na sklepowe półki jeszcze tego lata.

Dane techniczne: Nokia 3720 classic – wymiary 11,5x4,7x1,53 cm, waga 94 g, wyświetlacz dotykowy TFT, 16 mln kolorów, 240x320 pikseli, 2,2", pamięć 20 MB, karta pamięci microSD, 900/1800/1900, GPRS, EDGE, bluetooth 2.1, USB 2.0, aparat 1,92 Mpix, radio FM, latarka LED, czas rozmów do 7 h, czas czuwania 408 h
Cena: ok. 540 zł, **www.nokia.pl**

INTERNET BEZPRZEWODOWY

Co dwie sieci, to nie jedna

W usłudze Orange Freedom Optimum użytkownik może korzystać z bezprzewodowego internetu o maksymalnej prędkości 1 Mbit/s, za pośrednictwem sieci 3G lub **CDMA** 12>04. To pierwsza oferta, w której do dyspozycji klienta oddane są dwie sieci równocześnie. Zasięg sieci 3G jest najlepszy w miastach, natomiast sieć CDMA swoim zasięgiem obejmuje tereny wiejskie. Dzięki połączeniu obydwu rozwiązań Orange osiągnął największy zasięg tego typu usługi w Polsce.

Miesięczny abonament za Orange Freedom Optimum wynosi 75 zł, a limit na transfer danych ustalono na 3 GB. Do korzystania z usługi potrzebny jest modem. Jego cena zależy od czasu trwania umowy – od 649 zł przy zobowiązaniu na 12 miesięcy, do 149

zł przy umowie trwającej 3 lata. Usługę można także wypróbować – rezygnacja w ciągu pierwszych 30 dni nie wiąże się z kosztami.

www.orange.pl

1,5 mld

Tyle aplikacji pobrali użytkownicy z wirtualnego sklepu App Store w ciągu roku od uruchomienia. Co ciekawe, zainteresowanie sklepem cały czas rośnie, świadczą o tym trzy ostatnie miesiące, kiedy średnio pobierano 6 mln aplikacji dziennie. Obecnie w App Store znajduje się ponad 65 tys. programów przeznaczonych dla telefonu iPhone i iPoda Touch, których sprzedano około 40 mln szt. w 77 krajach świata.

www.apple.com

traci

25-proc. spadek wartości sprzedaży w II kw. 2009 r. (w porównaniu do II kw. 2008) odnotowała Nokia. W tym czasie firma sprzedała 103,2 mln sztuk telefonów, czyli mniej o 11 proc. niż w I kw. tego roku i mniej o 15 proc. w porównaniu do II kw. 2008 roku. Nokia szacuje swój obecny udział w rynku na 38 proc., prognozując, że nie zmieni się do końca bieżącego roku (wcześniej Nokia przewidywała swój wzrost).

www.nokia.com

TANI TELEFON KOMÓRKOWY

Prosty i nowoczesny

Samsung S3600 to niedrogi telefon multimedialny z aparatem pozwalającym na nagrywanie wideo, odtwarzaczem MP3 i radiem z RDS. Odtwarza muzykę w tle, nawet gdy telefon jest w trybie offline, co przydaje się na pokładzie samolotu. Łączność z internetem jest realizowana w standardzie EDGE. Pamięć S3600 to jedynie 25 MB, ale można ją rozszerzyć kartą microSD. Telefon ma dużą, wygodną klawiaturę.

Dane techniczne: Samsung S3600 – wymiary 9,85x4,99x1,53 cm, waga 105g, wyświetlacz dotykowy TFT, 65 tys. kolorów, 2,2", 850/900/1800/1900, GPRS, EDGE, bluetooth 2.0, USB 2.0, aparat 1,3 Mpix, czas rozmów do 3,5 h, czas czuwania 350 h
Cena: ok. 500 zł, **www.samsung.pl**

MOBILNE SYSTEMY

Atak Androida

Posiadaczy telefonów z systemem operacyjnym Google Android przybywa w tempie 25 proc. na miesiąc. Smartfonów z systemem Google jest już więcej niż urządzeń z Windows Mobile (badania firmy Admob).

www.admob.com

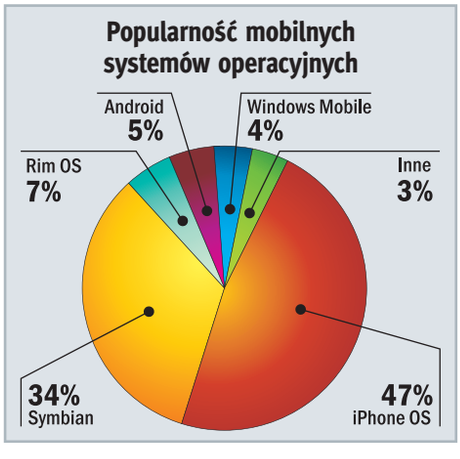

NOWA SIEĆ KOMÓRKOWA

wRodzinie

W ofercie wirtualnego operatora wRodzinie znajduje się starter za 20 zł oraz – przystosowany dla osób starszych – telefon komórkowy MaxCom za 330 zł. Kwotę startera można przeznaczyć na połączenia i SMS-y. Karta jest ważna 12 miesięcy od ostatniego doładowania. Minuta połączenia wewnątrz sieci kosztuje 19 gr, do innych sieci komórkowych – 49 gr, a do sieci stacjonarnych – 29 gr. SMS wewnątrz sieci wyślemy za 15 gr, a do innych sieci za 25 gr. Połączenia do studia Radia Maryja i telewizji Trwam są bezpłatne. Do końca 2009 roku Centernet chce pozyskać 0,5 mln abonentów. Liczebność grupy skupionej wokół Radia Maryja i pozostałych mediów ojca Tadeusza Rydzyka szacuje się na 2–4 mln.

www.wrodzinie.com.pl

OPERATOR WIRTUALNY

LG App store

Firma LG uruchamia sklep z aplikacjami do swoich komórek. Wersja beta zawiera tylko 1400 aplikacji do dwóch smartfonów LG: KS-20

z Windows Mobile oraz GM730. Na razie mogą ze sklepu korzystać tylko klienci z Australii i Singapuru, ale w przyszłości ma obejmować klientów z 24 krajów, w tym europejskich.

www.lgapplication.com.

REKLAMA

przetwórz na internet

internet domowy od 1,13 zł dziennie

Zrób dobry użytek z rzeczy, które są wokół Ciebie. Przetwórz je na internet. Teraz internet domowy w Orange dostępny jest od 1,13 zł dziennie. To tyle, co kilka butelek zwrotnych lub trochę makulatury oddanej do skupu. Wystarczy, że posiadasz lub kupisz telefon w Orange. Promocja dotyczy wybranych planów taryfowych.

Szczegóły na www.orange.pl oraz w salonach sprzedaży.

orange

Więcej miejsca

Dziś nie trzeba się martwić, że dysk w komputerze będzie za mały. W dowolnej chwili można rozbudować komputer o dodatkową pojemność dzięki napędowi zewnętrznemu, który może być nawet szybszy niż dysk wewnętrzny. Testujemy 16 urządzeń o różnych pojemnościach, w cenie od ok. 300 do 800 zł.

Spis zawartości

Więcej miejsca 18

Opisy dysków przenośnych 2,5":
- Ardata DuoDisk HS-540A 20
- LG HXD1C25GR 20
- WD My Passport Studio WD5000MT 20
- Verbatim Portable Hard Drive 47570 20
- Seagate FreeAgent Go ST905003FGD2E1-RK 20
- Transcend StoreJet 25F TS320GSJ25F 20
- Toshiba StorE Art PA4092E-1HB5 20
- Imation Apollo Expert UX 24288 20

Opisy dysków stacjonarnych 3,5":
- Verbatim External Hard Drive 47527 21
- Seagate FreeAgent XTreme ST310005FPD2E3-RK 21
- WD My Book Home WD1000H1CS 21
- Verbatim External Hard Drive 47513 21
- Seagate FreeAgent Desk ST315005FDD2E1-RK 21
- Samsung Story Station HX-DU010EB/A26 21
- WD My Book Essential WD5000H1U 21
- Imation Apollo Pro UX 24174 21

Wyniki testu – tabela 22

Moim zdaniem

Artur Wyrzykowski
szef działu Hardware

Dyski zewnętrzne pełnią już funkcję magazynów na filmy czy oprogramowanie, więc muszą być pojemne i szybkie. Dlatego najbardziej użyteczne są modele z eSATA i tylko takie warto kupować. Ich rola jest ważna zwłaszcza w wypadku notebooków, do których trafiają dyski SSD o mniejszej pojemności niż tradycyjne, a setki gigabajtów danych trzeba gdzieś przecież składować. Konkurencją dla dysków zewnętrznych, szczególnie tych mniejszych, są tanie pamięci USB flash. Dysk zewnętrzny warto kupić tylko wtedy, gdy musisz przenosić lub archiwizować kilkadziesiąt–kilkaset gigabajtów danych. W innych przypadkach wystarczy popularny pendrive.

Podstawowe informacje

W artykule znajdziesz:
- Cechy dobrego dysku zewnętrznego
- Informacje o dodatkach dołączanych do dysków
- Cechy dobrego napędu zewnętrznego
- Opisy przetestowanych 16 dysków

Dyski twarde mają gigantyczne pojemności, a także coraz szybsze interfejsy. Jeśli więc chcesz robić kopie zapasowe albo przenosić duże ilości danych, to idealne rozwiązanie.

Stacjonarne i przenośne

Zanim zaczniesz rozważać zakup dysku zewnętrznego, zastanów się, czy będzie służył do pracy stacjonarnej, np. przechowywania plików, czy raczej do wymiany danych między komputerami. Istnieje bowiem rozgraniczenie na urządzenia stacjonarne oraz przenośne. Te pierwsze mają zazwyczaj wbudowany napęd 3,5" o dużej pojemności (np. 1 TB). Ich wadą są duże gabaryty oraz konieczność zasilania sieciowego. Utrudnia to przenoszenie takiego dysku, a także całkiem uniemożliwia korzystanie z niego np. w podróży.

Dyski przenośne wykorzystują zwykle napędy 2,5", są więc mniejsze, lżejsze, odporniejsze na wstrząsy, a zasilanie z USB okazuje się w zupełności wystarczające.

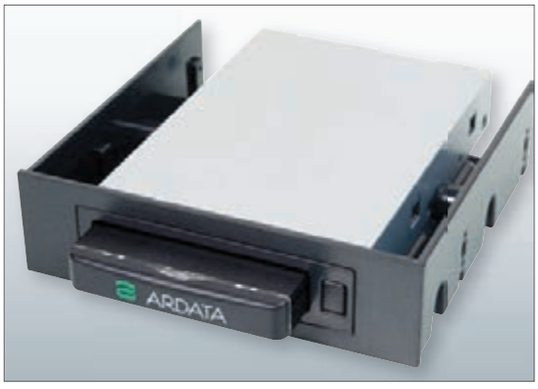

Ardata DuoDisk jako jedyny spośród testowanych dysków ma dołączoną stację dokującą. Dzięki niej napęd zewnętrzny może stać się natychmiast wewnętrznym – wystarczy wsunąć go do wnęki. W ten sposób unika się też plątaniny kabli przy komputerze.

Pojemność

Typowy, 3,5-calowy dysk stacjonarny ma obecnie pojemność przynajmniej 500 GB, a 1 TB (czyli 1000 GB) też nie jest rzadkością. Pojemności 2,5-calowych dysków przenośnych są mniejsze i kończą się na 500 GB, a przeciętnie dysk taki może pomieścić 250 GB danych.

Mimo że wiele osób nie potrzebuje aż takich pojemności, mniejszych modeli nie opłaca się kupować. Na przykład najtańszy 2,5-calowy dysk

przenośny 500 GB kosztuje 250 zł, a 250 GB – 225 zł. Warto dopłacić 25 złotych, by mieć dwukrotnie więcej miejsca na dane.

Wydajność

Przy dużych pojemnościach pojawia się problem przepustowości interfejsów komunikacyjnych. Na dysku USB można zapisać 20 MB danych na sekundę, zatem zapełnienie dysku o pojemności 1 TB trwa przynajmniej 14 godzin.

Port eSATA ma przepustowość 15-krotnie większą od USB, dlatego dyski z eSATA są bez porównania lepsze. Dysk tego typu można podłączyć do każdego komputera stacjonarnego (ewentualnie z wykorzystaniem specjalnego kabla lub przejściówki), ale już nie do każdego notebooka.

Warto wspomnieć o FireWire i jego szybszej odmianie FireWire 800. Jeśli chodzi o wydajność, ten pierwszy jest porównywalny z USB, a drugi – dwukrotnie szybszy. Niestety, ten pierwszy jest nie w każdym komputerze, a drugiego na próżno szukać w pecetach.

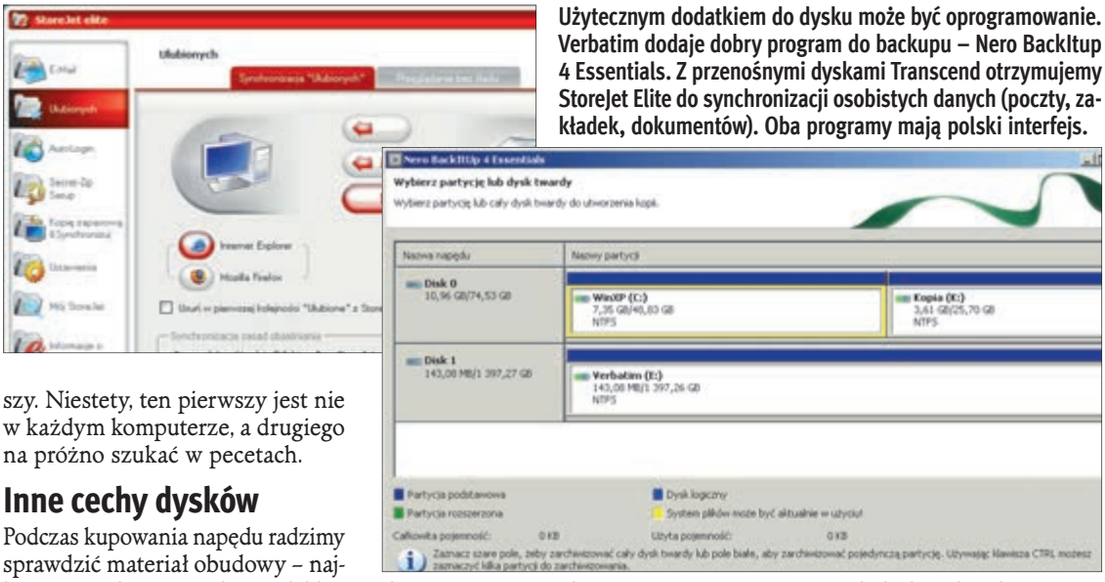

Użytecznym dodatkiem do dysku może być oprogramowanie. Verbatim dodaje dobry program do backupu – Nero BackItup 4 Essentials. Z przenośnymi dyskami Transcend otrzymujemy StoreJet Elite do synchronizacji osobistych danych (poczty, zakładek, dokumentów). Oba programy mają polski interfejs.

Inne cechy dysków

Podczas kupowania napędu radzimy sprawdzić materiał obudowy – najlepsze jest aluminium, bo jest lekkie i dobrze odprowadza ciepło. Przydać się może także przycisk do wykonywania szybkiej kopii systemu albo np. włącznik zasilania, choć współczesne dyski z reguły same przechodzą w stan spoczynku w momencie wyłączenia komputera.

Do wielu dysków zewnętrznych jest dołączane oprogramowanie. Niekiedy są to ciekawe, polskojęzyczne aplikacje. Ich umiejętne wykorzystanie pozwoli doskonale zabezpieczyć komputer, synchronizować dane, szyfrować pliki itp. Jeśli więc zależy ci na bezpieczeństwie twoich danych, kup dysk, który ma takie oprogramowanie w zestawie.

Podsumowanie testu

W teście uwzględniliśmy 16 modeli dysków zewnętrznych, z czego połowa to modele przenośne, a druga połowa – stacjonarne.

Pojemność i wydajność

Wśród testowanych dysków stacjonarnych znalazły się aż trzy o pojemności 1,5 TB, cztery o pojemności 1 TB i jeden 500 GB. Jednak tylko trzy zapewniły wydajność na odpowiednim poziomie, co ma związek z wykorzystanym w nich interfejsem eSATA. Obok tego portu jest też oczywiście USB. Rewelacyjnie wypadł Verbatim External Hard Drive (model 47527), co w połączeniu z dużą pojemnością daje mu zwycięstwo.

W grupie dysków przenośnych trzy modele mają maksymalną pojemność 500 GB, pozostałe są mniejsze. Różnorodność interfejsów jest wśród nich większa niż w modelach z pierwszej grupy. Dysk LG HXD1C25GR ma typowy port eSATA, Ardata DuoDisk został wyposażony w SATA oraz stację dokującą, a Western Digital My Passport Studio ma interfejs FireWire 800. Wszystkie trzy modele zapewniały podczas testów świetną wydajność.

Koszty przechowywania danych

Z reguły, im bardziej pojemny dysk, tym ten koszt niższy, choć bardzo duże dyski bywają nieproporcjonalnie drogie. W przypadku urządzeń zewnętrznych najniższy koszt 1 GB (40–50 groszy) zapewniają te największe, o pojemności 1–1,5 TB. W dyskach przenośnych przestrzeń dyskowa jest ponad dwukrotnie droższa i w mniejszym stopniu zależy od pojemności, najkorzystniej wypadają dyski 500 GB.

Kupując dysk o dużej pojemności, zwróć uwagę, czy obok USB ma też szybszy interfejs eSATA.

Ma go coraz więcej notebooków i pecetów. Poza tym eSATA można podłączyć bezpośrednio do portów SATA na płycie głównej peceta.

Wyposażenie

Pisząc o dyskach zewnętrznych, nie można pominąć sprzedawanego wraz z nimi oprogramowania. Najbardziej spodobały nam się pod tym względem modele firmy Verbatim, które mają w zestawie bardzo dobry, polskojęzyczny program Nero BackItUp 4 Essentials. Dobre oprogramowanie (po polsku) oferuje również Transcend – pozwala ono synchronizować między komputerem a dyskiem zewnętrznym pocztę z Outlooka, zakładki z Internet Explorera i Firefoksa, zawartość katalogu z dokumentami. Dane te mogą być szyfrowane.

Warto jeszcze wspomnieć o dodatku do napędu Ardata DuoDisk, czyli o stacji dokującej. Urządzenie to zostało wykonane jako wewnętrzna stacja dysków – dysk twardy wsuwa się do wnęki jak dyskietkę, dzięki czemu na biurku nie plączą się żadne kable. Jednocześnie po wyjęciu dysk można podłączyć do dowolnego portu SATA lub USB.

Cechy dobrego dysku zewnętrznego

POJEMNOŚĆ
Dysk musi mieć pojemność wystarczającą do twoich potrzeb i przewidywanych zastosowań. Nie ma jednak produktu uniwersalnego. Dla jednych w zupełności odpowiedni będzie model 250 GB, innym może nie wystarczyć nawet 1 TB.

WYDAJNOŚĆ
Warto zwrócić uwagę na różnice wydajności między rodzajami interfejsów. Dla poszukujących wysokiej wydajności odpowiedni będzie dysk z gniazdem eSATA lub FireWire 800. Dysk USB jest odpowiedni dla osób kopiujących niewielkie ilości danych.

MOBILNOŚĆ
Jeśli napęd ma służyć do częstego przenoszenia danych, powinien to być niewielki, 2,5-calowy model, bo taki nie potrzebuje dodatkowego zasilania.

DODATKOWE WYPOSAŻENIE
Dla niektórych użytkowników udogodnieniem może być stacja dokująca, oprogramowanie do backupu czy szyfrowania danych albo przycisk do szybkiej synchronizacji plików. Zwróć uwagę na te szczegóły.

Co się zmieniło

Od ostatniego testu dysków zewnętrznych w PC Formacie 4/2008 minęło półtora roku. To wystarczająco dużo, by pojemność napędów wzrosła dwukrotnie – dziś dyski przenośne oferują 500 GB przestrzeni dyskowej, a stacjonarne – 1,5 GB. Wydajność „małych" dysków wzrosła o 20 proc., a „dużych" aż o 70 procent. Powoli zacierają się różnice cenowe między dyskami USB a modelami wyposażonymi w eSATA.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Opisy przenośnych dysków zewnętrznych 2,5”

1. miejsce Ardata DuoDisk HS-540A

Dysk sprzedawany ze stacją dokującą, którą można zainstalować w komputerze, we wnęce 3,5” lub 5,25”. Dysk przesyła dane przez interfejs SATA, dlatego jest bardzo szybki. Dla niektórych zaletą może być też dołączony do dysku program BitDefender 2009.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,76**
Ocena: jakość/cena **Bardzo dobry 4,72**
Cena **451 zł**

PLUSY
- Świetna wydajność
- Metalowa obudowa
- Program antywirusowy

MINUSY
- Nie zauważono

Dostarczył: Alstor, www.alstor.pl

2. miejsce LG HXD1C25GR

Dysk o niewielkiej pojemności, bo oferujący tylko 250 GB, przez co cena 1 gigabajta wynosi aż 1,57 zł. Za to dzięki eSATA dysk jest bardzo szybki. Błyszczącą obudowę dysku trudno utrzymać w czystości, więc napęd po chwili użytkowania wygląda mało estetycznie.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,65**
Ocena: jakość/cena **Bardzo dobry 5,10**
Cena **366 zł**

PLUSY
- Świetna wydajność
- Dołączony program do backupu

MINUSY
- Mała pojemność
- Wysoki koszt 1 gigabajta

Dostarczył: LG, www.lge.pl

3. miejsce WD My Passport Studio WD5000MT

Dysk dla posiadaczy komputerów ze złączem FireWire 800, bo właśnie ono zapewnia mu świetną wydajność. Ponieważ port ten jest bardzo mało popularny, dysk ma również USB. Wysoka pojemność oraz zestaw portów powodują, że urządzenie jest niestety drogie.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,63**
Ocena: jakość/cena **Dobry 4,01**
Cena **623 zł**

PLUSY
- Świetna wydajność
- Duża pojemność
- Metalowa obudowa

MINUSY
- Mało popularny port FireWire 800
- Wysoka cena

Dostarczył: Western Digital, www.wdc.com

4. miejsce Verbatim Portable Hard Drive 47570

Największym atutem tego dysku jest oprogramowanie Nero pozwalające tworzyć kopie zapasowe na dysku zewnętrznym lub w sieci, przypominające profesjonalne narzędzia do backupu. Poza tym jest to zupełnie przeciętny przenośny dysk USB.

Ocena: jakość **Dostateczny 2,89**
Ocena: jakość/cena **Dostateczny 2,96**
Cena **372 zł**

PLUSY
- Dobre oprogramowanie

MINUSY
- Słaba wydajność

Dostarczył: Verbatim, www.verbatim.pl

5. miejsce Seagate FreeAgent Go ST905003FGD2E1-RK

Ładnie wykonany dysk w metalowej obudowie, dzięki czemu podczas pracy jest chłodniejszy niż podobne modele. Niestety, ma tylko port USB. Sporą wartość stanowi program Seagate Manager służący m.in. do tworzenia kopii zapasowych i synchronizacji danych.

Ocena: jakość **Dostateczny 2,74**
Ocena: jakość/cena **Dostateczny 2,72**
Cena **485 zł**

PLUSY
- Duża pojemność
- Metalowa obudowa

MINUSY
- Słaba wydajność

Dostarczył: Seagate, www.seagate.com

6. miejsce Transcend StoreJet 25F TS320GSJ25F

Najlżejszy spośród testowanych dysków, z interesującym programem StoreJet Elite. Program ma ładny, polskojęzyczny interfejs, pozwala synchronizować pocztę z Outlooka/OE, zakładki z IE i Firefoksa, zawartość katalogu z dokumentami. Zawartość można szyfrować.

Ocena: jakość **Dostateczny 2,73**
Ocena: jakość/cena **Dostateczny 2,82**
Cena **317 zł**

PLUSY
- Dobre, polskojęzyczne oprogramowanie

MINUSY
- Słaba wydajność

Dostarczył: Konsorcjum FEN, www.fen.pl

7. miejsce Toshiba StorE Art PA4092E-1HB5

Bardzo estetycznie wykonany dysk, choć dość szybko się brudzi. Słaba ocena wynika zarówno z małej pojemności (250 GB), jak i niewielkiej wydajności. Do dysku producent dołącza oprogramowanie McAfee Security Center, ale w testowanym zestawie zabrakło kabla USB.

Ocena: jakość **Dostateczny 2,58**
Ocena: jakość/cena **Dostateczny 2,63**
Cena **279 zł**

PLUSY
- Dołączony program McAfee Security Center

MINUSY
- Mała pojemność
- Słaba wydajność

Dostarczył: Toshiba, www.toshiba.pl

8. miejsce Imation Apollo Expert UX 24288

Solidnie wykonany dysk w metalowej obudowie. Ma przycisk, którego rolę można definiować. W zestawie program LiveBackup, którego nie trzeba instalować. Wydajność najsłabsza spośród wszystkich przetestowanych dysków zewnętrznych.

Ocena: jakość **Dopuszczający 2,49**
Ocena: jakość/cena **Dostateczny 2,50**
Cena **649 zł**

PLUSY
- Duża pojemność
- Metalowa obudowa
- Program do backupu

MINUSY
- Słaba wydajność
- Wysoka cena

Dostarczył: Imation, www.imation.eu

Opisy stacjonarnych dysków zewnętrznych 3,5”

1. miejsce Verbatim External Hard Drive 47527

Bardzo wydajny dysk z portami eSATA i USB. Dużym plusem jest program Nero pozwalający tworzyć kopie zapasowe na dysku zewnętrznym lub w sieci, przypominający profesjonalne narzędzia do backupu. Mimo dużej pojemności dysk pobiera tylko około 8 W mocy.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 5,33**
Ocena: jakość/cena **Bardzo dobry 4,88**
Cena **671 zł**

PLUSY
- Świetna wydajność
- Bardzo duża pojemność
- Dobre oprogramowanie

MINUSY
- Wysoka cena

Dostarczył: Verbatim, www.verbatim.pl

2. miejsce Seagate FreeAgent XTreme ST310005FPD2E3-RK

Wydajna odmiana dysku stacjonarnego FreeAgent z trzema interfejsami. Do dysków tego producenta jest dołączany program Seagate Manager pełniący rolę narzędzia do backupu i synchronizacji danych. Ikona w zasobniku systemowym daje szybki dostęp do obu funkcji.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 5,12**
Ocena: jakość/cena **Bardzo dobry 5,41**
Cena **508 zł**

PLUSY
- Świetna wydajność
- USB, FireWire i eSATA
- Program do backupu

MINUSY
- Nie zauważono

Dostarczył: Seagate, www.seagate.com

3. miejsce WD My Book Home WD10000H1CS

Drugi dysk z trzema interfejsami, co zapewnia dużą elastyczność i wydajność. Do dysku producent dodaje prosty program Drive Manager (ikona w zasobniku systemowym) oraz Anywhere Backup. Ze strony WWW producenta można pobrać programy diagnostyczne i narzędziowe.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,75**
Ocena: jakość/cena **Bardzo dobry 4,76**
Cena **561 zł**

PLUSY
- Świetna wydajność
- Porty USB, FireWire i eSATA

MINUSY
- Nie zauważono

Dostarczył: Western Digital, www.wdc.com

4. miejsce Verbatim External Hard Drive 47513

Dysk przede wszystkim o dużej pojemności 1,5 TB, ale tylko z portem USB. Skopiowanie na niego większej ilości danych może trwać nawet kilkanaście godzin. Podobnie jak zwycięzca testu, dysk ma bardzo dobre oprogramowanie Nero do tworzenia kopii zapasowych.

Ocena: jakość **Dostateczny 3,13**
Ocena: jakość/cena **Dostateczny 3,04**
Cena **658 zł**

PLUSY
- Bardzo duża pojemność
- Dobre oprogramowanie
- Metalowa obudowa

MINUSY
- Słaba wydajność
- Wysoka cena

Dostarczył: Verbatim, www.verbatim.pl

5. miejsce Seagate FreeAgent Desk ST315005FDD2E1-RK

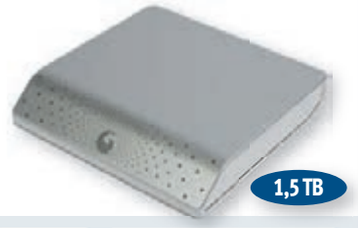

Dysk o bardzo dużej pojemności 1,5 TB, ale tylko z portem USB. W dodatku jest mniej wydajny niż Verbatim z 4. miejsca. Jak we wszystkich dyskach Seagate, dostępny jest dobry, choć anglojęzyczny program Seagate Manager do backupu i synchronizacji danych.

Ocena: jakość **Dostateczny 2,97**
Ocena: jakość/cena **Dostateczny 2,97**
Cena **558 zł**

PLUSY
- Bardzo duża pojemność
- Niski koszt 1 gigabajta
- Program do backupu

MINUSY
- Słaba wydajność

Dostarczył: Seagate, www.seagate.com

6. miejsce Samsung Story Station HX-DU010EB/A26

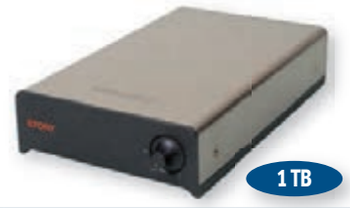

Na przednim panelu dysku umieszczono regulator służący do... ustawienia jasności kontrolki. Dysk oferuje niski koszt przechowywania danych, a w komplecie ma ciekawe oprogramowanie służące m.in. do tworzenia kopii bezpieczeństwa oraz wirtualnych, zaszyfrowanych partycji.

Ocena: jakość **Dostateczny 2,79**
Ocena: jakość/cena **Dostateczny 2,90**
Cena **410 zł**

PLUSY
- Niski koszt 1 gigabajta
- Program do backupu

MINUSY
- Słaba wydajność

Dostarczył: Samsung, www.samsung.pl

7. miejsce WD My Book Essential WD5000H1U

Najtańszy, ale też i najmniej pojemny spośród przetestowanych dysków stacjonarnych, przez co koszt składowania danych jest dosyć wysoki (74 gr za 1 GB). Port USB nie pozwala osiągnąć dużej wydajności. W zestawie m.in. testowa wersja programu Memeo AutoBackup.

Ocena: jakość **Dostateczny 2,63**
Ocena: jakość/cena **Dostateczny 2,71**
Cena **345 zł**

PLUSY
- Najniższa cena

MINUSY
- Słaba wydajność
- Niewielka pojemność

Dostarczył: Western Digital, www.wdc.com

8. miejsce Imation Apollo Pro UX 24174

Bardzo prosty dysk USB, może pracować w pozycji poziomej albo po rozłożeniu nóżek w pionowej. W zestawie oprogramowanie ArcSoft do backupu i przywracania danych – oprogramowanie proste i estetycznie wykonane, ale niestety anglojęzyczne.

Ocena: jakość **Dostateczny 2,58**
Ocena: jakość/cena **Dostateczny 2,56**
Cena **799 zł**

PLUSY
- Dołączony program do backupu

MINUSY
- Słaba wydajność
- Wysoka cena

Dostarczył: Imation, www.imation.eu

Objaśnienia do tabeli

Skala wskaźnika

powyżej 5,49	celujący
od 4,50 do 5,49	bardzo dobry
od 3,50 do 4,49	dobry
od 2,50 do 3,49	dostateczny
od 1,50 do 2,49	dopuszczający
poniżej 1,50	niedostateczny

1 Pojemność
Dwa parametry prezentowane w tabeli to pojemność nominalna (podawana przez producenta), a także pojemność rzeczywista (widoczna w systemie Windows).

2 Transfer danych
W tabeli podana jest minimalna, średnia oraz maksymalna zmierzona wartość transferu danych podczas odczytu i zapisu. Ocenie podlega tylko wartość średnia. Testy te są przeprowadzane na dysku bez partycji.

3 PCMark05 1.20
Pięć wyników popularnego programu testowego: XP Startup, Application Loading, General Usage, Virus Scan oraz File Write.

4 Kopiowanie plików
Wyniki testu przeprowadzonego za pomocą programu File-Copy 1.0, symulującego zapis, odczyt oraz kopiowanie plików na testowanym dysku. Stąd w każdej komórce trzy wyniki.

Wyniki testu

	Producent i model	Waga	1. miejsce: Ardata DuoDisk HS-540A	Ocena	2. miejsce: LG HXD1C25GR	Ocena	3. miejsce: WD My Passport Studio WD5000MT	Ocena
1	Pojemność		400/372 GB		250/232,88 GB		500/466 GB	
	Wydajność							
2	Transfer danych podczas odczytu	6%	33/56,7/74,5 MB/s	4,11	27,2/44,3/54,7 MB/s	3,29	38,1/59,7/69,6 MB/s	4,31
2	Transfer danych podczas zapisu	6%	29,6/51,4/69,7 MB/s	3,76	27,5/43,7/53,8 MB/s	3,25	30,1/39,1/41,3 MB/s	2,94
	Czas dostępu podczas odczytu/zapisu	3%	17,9/18 ms	3,22	17,2/17,2 ms	3,85	16,2/16,1 ms	4,35
3	PCMark05 1.20	10%	10,1/6,9/5,2/93,8/63,9 MB/s	6,00	8,2/5,6/4,4/73,2/51,7 MB/s	6,00	8,1/6,5/4,8/55/40,1 MB/s	5,44
4	Kopiowanie plików (Install)	7%	33,8/46/19,1 MB/s	6,00	33,5/44/16,1 MB/s	6,00	28,4/39,5/16,2 MB/s	5,59
4	Kopiowanie plików (ISO)	7%	28,8/62,5/22,7 MB/s	6,00	37,5/54,2/21,2 MB/s	6,00	29/51,4/21,2 MB/s	6,00
4	Kopiowanie plików (MP3)	7%	35,5/59,5/19,1 MB/s	6,00	33,7/47,7/17,6 MB/s	6,00	27,6/41,8/17,4 MB/s	5,76
4	Kopiowanie plików (Programs)	7%	20,5/59,6/13,5 MB/s	5,56	24/50,7/13,2 MB/s	5,18	23,9/49,5/12,9 MB/s	5,08
4	Kopiowanie plików (Windows)	7%	16,3/61,5/10,3 MB/s	6,00	18,2/51,6/10,2 MB/s	5,67	21,6/55,1/10 MB/s	6,00
	Wydajność suma	60%	ocena pośrednia	5,40	ocena pośrednia	5,21	ocena pośrednia	5,17
	Inne testy							
	Cena 1 gigabajta	10%	1,21 zł	3,45	1,57 zł	2,11	1,34 zł	2,99
	Interfejs	5%	SATA, USB	3,00	eSATA, USB	6,00	USB, FireWire 800	5,00
	Materiał obudowy	3%	plastik, metal	4,00	plastik	3,00	plastik, metal	4,00
	Kontrolki na obudowie	3%	zasilanie, praca dysku	5,00	zasilanie, praca dysku	5,00	zasilanie, praca dysku	5,00
	Przyciski na obudowie	3%	brak	2,00	brak	2,00	brak	2,00
	Temperatura obudowy	2%	35 stopni	3,00	35 stopni	3,00	32 stopnie	3,60
	Zasilanie	3%	przez USB/FireWire lub zasilacz	5,00	przez USB/FireWire	5,00	przez USB/FireWire	5,00
	Wyposażenie	3%	stacja dokująca, przejściówka zasilająca, kabel ATA/SATA, kabel USB	5,00	przejściówka zasilająca, kabel eSATA i USB, instrukcja instalacji, etui, inne	6,00	kabel USB, kabel FireWire	3,00
	Oprogramowanie	3%	BitDefender 2009	3,00	PCClone EX Lite	3,00	WD Drive Manager, inne	4,00
	Wymiary i masa	0%	80x132x16 mm, 215 g		76x130x17 mm, 178 g		80x128x19 mm, 190 g	
	Inne testy suma	35%	ocena pośrednia	3,64	ocena pośrednia	3,69	ocena pośrednia	3,74
	Gwarancja i serwis							
	Okres gwarancyjny	2%	3 lata	5,00	2 lata	3,50	5 lat	6,00
	Realizacja napraw gwarancyjnych	1%	door-to-door	6,00	door-to-door	6,00	dostarczenie do sprzedawcy	5,00
	Pomoc w internecie	1%	www.ardata.pl/pl/serwis	5,00	www.lge.pl	5,00	support.wdc.com	4,00
	Kontakt telefoniczny	1%	(22) 675 45 10	4,00	0801 545 454	5,00	tylko numery zagraniczne	1,00
	Gwarancja i serwis suma	5%	ocena pośrednia	5,00	ocena pośrednia	4,60	ocena pośrednia	4,40
	Wyniki testu							
	Ocena końcowa: jakość	100%	bardzo dobry ←	4,76	bardzo dobry ←	4,65	bardzo dobry ←	4,63
	Ocena końcowa: jakość/cena		bardzo dobry	4,72	bardzo dobry	5,10	dobry	4,01
	Średnia cena rynkowa (na dzień 3.07.2009)		451 zł		366 zł		623 zł	
	Cena u dostawcy		399 zł		brak danych		659 zł	

Procedura testowa

Podłączanie dysków
Dyski zewnętrzne mają wiele interfejsów, wykorzystanie każdego z nich wpływa w pewien sposób na wydajność. Jeśli jest to USB 2.0 i FireWire 400, wykorzystywany jest ten pierwszy. W przypadku eSATA i FireWire 800 testy są wykonywane tylko na eSATA.

Testy dysków
Pomiary dysków obejmowały testy HD Tune oraz PCMark05. Ten pierwszy podaje ważne dane, jak transfer i czas dostępu, drugi testuje napędy w kilku typowych zastosowaniach. Najbardziej rzeczywistym testem jest benchmark File-Copy, który zapisuje na testowanym dysku pliki, następnie odczytuje je, a także kopiuje do innego katalogu. Pomiar czasu tych operacji pozwala określić wydajność.

Platforma testowa
płyta główna: Asus P5NSLI
procesor: Intel Core 2 Duo E4300
pamięć RAM: Kingston HyperX DDR2 667 (2x512 MB)
dysk: Seagate Barracuda 7200.9
grafika: Asus GeForce 6600GT
napęd DVD: Lite-On SHM-165P6S
zasilacz: Chieftec GPS-400A-101A
monitor: LG Flatron L1718S
kontroler FW800: Unitek PCI-1394B-3A
system: Windows XP Pro SP3 PL

Wyniki testu

	Producent i model	Waga	1. miejsce: Verbatim External Hard Drive 47527	Ocena	2. miejsce: SeagateFreeAgentXTreme ST310005FPD2E3-RK	Ocena	3. miejsce: WD My Book Home WD10000H1CS	Ocena
1	Pojemność		1536/1397 GB		1024/932 GB		1024/932 GB	
	Wydajność							
2	Transfer danych podczas odczytu	6%	51,5/84,2/111,5 MB/s	5,95	57,3/97,3/122,1 MB/s	6,00	36/55,6/62,7 MB/s	4,04
2	Transfer danych podczas zapisu	6%	13/77,8/125,8 MB/s	5,52	54,2/91,8/120,2 MB/s	6,00	35/53/60,8 MB/s	3,87
	Czas dostępu podczas odczytu/zapisu	3%	14/13,9 ms	4,78	15,5/15,8 ms	4,19	15,5/15,6 ms	4,37
3	PCMark05 1.20	10%	8,9/7,9/7,6/107,6/115,9 MB/s	6,00	9,6/8/7,1/97/113,9 MB/s	6,00	7,9/6,9/5,7/49,9/59,5 MB/s	6,00
4	Kopiowanie plików (Install)	7%	59,1/67,3/25,2 MB/s	6,00	37,6/41,1/19,3 MB/s	6,00	37,2/33,2/17,9 MB/s	6,00
4	Kopiowanie plików (ISO)	7%	63,3/75,1/41,8 MB/s	6,00	40,5/71,3/20,8 MB/s	6,00	41,9/43,1/24,4 MB/s	6,00
4	Kopiowanie plików (MP3)	7%	54,9/70,5/30,5 MB/s	6,00	40,1/57,6/21,8 MB/s	6,00	37,4/37,8/19 MB/s	6,00
4	Kopiowanie plików (Programs)	7%	42,8/73,7/22,8 MB/s	6,00	21,7/55,1/15 MB/s	5,50	25,2/42,2/13,9 MB/s	4,80
4	Kopiowanie plików (Windows)	7%	35,2/79,8/18,7 MB/s	6,00	17,5/48,1/11,7 MB/s	5,68	18,6/44,1/11,2 MB/s	5,42
	Wydajność suma	60%	ocena pośrednia	5,89	ocena pośrednia	5,81	ocena pośrednia	5,30
	Inne testy							
	Cena 1 gigabajta	10%	0,48 zł	4,40	0,55 zł	3,91	0,60 zł	3,49
	Interfejs	5%	eSATA, USB	6,00	eSATA, USB, FireWire	6,00	eSATA, USB, FireWire	6,00
	Materiał obudowy	3%	metal	5,00	plastik	3,00	plastik	3,00
	Kontrolki na obudowie	3%	zasilanie, praca dysku	5,00	zasilanie, praca dysku	5,00	zasilanie, praca dysku	5,00
	Przyciski na obudowie	3%	włącznik	3,00	brak	2,00	włącznik	3,00
	Temperatura obudowy	2%	33 stopnie	3,40	34 stopnie	3,20	32 stopnie	3,60
	Zasilanie	3%	przez zasilacz zewnętrzny, maks. pobór mocy 8 W	4,10	przez zasilacz zewnętrzny, maks. pobór mocy 13 W	2,60	przez zasilacz zewnętrzny, maks. pobór mocy 13 W	2,60
	Wyposażenie	3%	kabel eSATA, kabel USB, zasilacz, instrukcja instalacji	5,00	kabel USB i FireWire, zasilacz, podstawka, instrukcja	5,00	kabel USB i FireWire, zasilacz	4,00
	Oprogramowanie	3%	Nero BackItUp 4 Essentials	5,00	Seagate Manager, inne	4,00	Anywhere Backup, inne	4,00
	Wymiary i masa	0%	113x202x37 mm, 940 g		175x171x33 mm, 1030 g		136x165x54 mm, 1160 g	
	Inne testy suma	35%	ocena pośrednia	4,46	ocena pośrednia	4,01	ocena pośrednia	3,91
	Gwarancja i serwis							
	Okres gwarancyjny	2%	2 lata	3,50	5 lat	6,00	3 lata	5,00
	Realizacja napraw gwarancyjnych	1%	dostarczenie do sprzedawcy	5,00	dostarczenie do sprzedawcy	5,00	dostarczenie do sprzedawcy	5,00
	Pomoc w internecie	1%	www.verbatim-europe.com	5,00	www.seagate.com	5,00	support.wdc.com	4,00
	Kontakt telefoniczny	1%	tylko numery zagraniczne	1,00	brak	1,00	tylko numery zagraniczne	1,00
	Gwarancja i serwis suma	5%	ocena pośrednia	3,60	ocena pośrednia	4,60	ocena pośrednia	4,00
	Wyniki testu							
	Ocena końcowa: jakość	100%	bardzo dobry ←	5,33	bardzo dobry ←	5,12	bardzo dobry ←	4,75
	Ocena końcowa: jakość/cena		bardzo dobry	4,88	bardzo dobry	5,41	bardzo dobry	4,76
	Średnia cena rynkowa (na dzień 3.07.2009)		671 zł		508 zł		561 zł	
	Cena u dostawcy		799 zł		623 zł		499 zł	

przenośnych (2,5-calowych) dysków zewnętrznych

4. miejsce	Ocena	5. miejsce	Ocena	6. miejsce	Ocena	7. miejsce	Ocena	8. miejsce	Ocena
Verbatim Portable Hard Drive 47570		**Seagate FreeAgent Go ST905003FGD2E1-RK**		**Transcend StoreJet 25F TS320GSJ25F**		**Toshiba StorE Art PA4092E-1HB5**		**Imation Apollo Expert UX 24288**	
400/373 GB		500/466 GB		320/298 GB		250/233 GB		500/466 GB	
0,3/28,4/30,2 MB/s	2,23	0,3/17,6/20 MB/s	1,51	0,2/25,4/27,7 MB/s	2,03	22,9/25,2/27,6 MB/s	2,01	13,2/18,2/19,3 MB/s	1,55
1,1/19,6/20,8 MB/s	1,64	1,3/18,8/23,1 MB/s	1,59	1/19,3/20,4 MB/s	1,62	15,2/24/25,9 MB/s	1,93	0,8/21,2/30,8 MB/s	1,75
21,3/21,1 ms	1,98	21,8/22 ms	2,04	19,9/19,7 ms	2,50	18/17,9 ms	3,16	19,4/19,4 ms	2,82
5,2/4/3,3/23,5/20,8 MB/s	2,54	4,4/3,2/2,8/20,1/21,2 MB/s	2,07	5,3/4,1/3,3/23,5/19,7 MB/s	2,52	5,7/4,6/3,7/22,9/20,4 MB/s	2,73	5/4/3,3/20,1/30 MB/s	2,66
17,6/18,2/8,3 MB/s	2,22	19,2/15,4/7,5 MB/s	2,04	12,2/19,8/9 MB/s	2,01	11,2/18,8/8,3 MB/s	1,77	11/16,1/7,4 MB/s	1,44
18,3/20/10,8 MB/s	2,39	19,5/14,1/10,4 MB/s	2,05	17,3/19,6/10,8 MB/s	2,31	15,5/19,8/10,3 MB/s	2,16	19,3/16/10,9 MB/s	2,21
18,3/18,9/9,3 MB/s	2,35	19,4/14,5/8,9 MB/s	2,09	15,2/19,5/10,2 MB/s	2,33	12,6/18,9/9,4 MB/s	1,97	15,8/16/9,3 MB/s	1,99
11,6/20,1/7,2 MB/s	2,09	13,2/14,5/6,6 MB/s	1,78	3,9/20,3/3,8 MB/s	1,34	4,1/19,4/3,5 MB/s	1,27	3,7/17/3 MB/s	1,05
10,2/22/6,3 MB/s	2,66	11,7/17,3/5,8 MB/s	2,38	2,9/21,8/3 MB/s	1,58	3,2/20/2,8 MB/s	1,45	2,8/18,5/2,4 MB/s	1,26
ocena pośrednia	2,28	**ocena pośrednia**	1,96	**ocena pośrednia**	2,03	**ocena pośrednia**	2,01	**ocena pośrednia**	1,84
1,00 zł	4,26	1,04 zł	4,10	1,06 zł	4,01	1,20 zł	3,51	1,39 zł	2,78
USB	3,00	USB	3,00	USB	3,00	USB	3,00	USB	3,00
plastik	3,00	plastik, metal	4,00	plastik	3,00	plastik	3,00	metal	5,00
zasilanie, praca dysku	5,00	zasilanie, praca dysku	5,00	zasilanie, praca dysku	5,00	zasilanie, praca dysku	5,00	zasilanie, praca dysku	5,00
brak	2,00	brak	2,00	brak	2,00	brak	2,00	brak	2,00
31 stopni	3,80	30 stopni	4,00	33 stopnie	3,40	35 stopni	3,00	35 stopni	3,00
przez USB/FireWire	5,00	przez USB/FireWire	5,00	przez USB/FireWire	5,00	przez USB/FireWire	5,00	przez USB/FireWire	5,00
kabel USB, instrukcja instalacji	3,00	kabel USB, instrukcja instalacji	3,00	kabel USB, instrukcja instalacji, etui	4,00	instrukcja instalacji, etui	3,00	kabel USB, etui	3,00
Nero BackItUp 4 Essentials	5,00	Seagate Manager, inne	4,00	StoreJet Elite; StoreJet Formatter	5,00	McAfee Security Center	3,00	LiveBackup, Imation Button Manager	3,00
84x135x23 mm, 162 g		80x130x12 mm, 178 g		82x112x16 mm, 153 g		78x126x14 mm, 156 g		75x143x16 mm, 240 g	
ocena pośrednia	3,83	**ocena pośrednia**	3,80	**ocena pośrednia**	3,65	**ocena pośrednia**	3,40	**ocena pośrednia**	3,36
2 lata	3,50	5 lat	6,00	2 lata	3,50	2 lata	3,50	2 lata	3,50
dostarczenie do sprzedawcy	5,00	dostarczenie do sprzedawcy	5,00	dostarczenie do sprzedawcy	5,00	dostarczenie do sprzedawcy	5,00	dostarczenie do sprzedawcy	5,00
www.verbatim-europe.com	5,00	www.seagate.com	5,00	www.fen.pl, www.pqi.pl	5,00	www.toshiba.pl	5,00	www.imation.eu	5,00
tylko numery zagraniczne	1,00	brak	1,00	(61) 669 07 00	4,00	brak	1,00	(22) 333 84 00	4,00
ocena pośrednia	3,60	**ocena pośrednia**	4,60	**ocena pośrednia**	4,20	**ocena pośrednia**	3,60	**ocena pośrednia**	4,20
dostateczny ←	2,89	**dostateczny ←**	2,74	**dostateczny ←**	2,73	**dostateczny ←**	2,58	**dopuszczający ←**	2,49
dostateczny	2,96	**dostateczny**	2,72	**dostateczny**	2,82	**dostateczny**	2,63	**dostateczny**	2,50
372 zł		485 zł		317 zł		279 zł		649 zł	
499 zł		498 zł		335 zł		brak danych		649 zł	

stacjonarnych (3,5-calowych) dysków zewnętrznych

4. miejsce	Ocena	5. miejsce	Ocena	6. miejsce	Ocena	7. miejsce	Ocena	8. miejsce	Ocena
Verbatim External Hard Drive 47513		**Seagate FreeAgent Desk ST315005FDD2E1-RK**		**Samsung Story Station HX-DU010EB/A26**		**WD My Book Essential WD5000H1U**		**Imation Apollo Pro UX 24174**	
1536/1397 GB		1536/1397 GB		1024/932 GB		500/465 GB		1024/932 GB	
24,8/28,8/30,4 MB/s	2,25	3,3/19,1/20,6 MB/s	1,61	4,4/28,7/30,2 MB/s	2,25	25,5/27,3/28,2 MB/s	2,15	16,4/17,5/18,3 MB/s	1,50
13,4/19,8/20,8 MB/s	1,65	9/23,1/25,2 MB/s	1,87	11,8/20,2/21,1 MB/s	1,68	18,3/19,8/20,4 MB/s	1,65	3/18,7/20,6 MB/s	1,58
15,6/15,7 ms	3,85	15,2/15,4 ms	4,26	16,4/16,5 ms	3,57	15,9/16 ms	3,82	15,2/15,2 ms	4,31
6,2/5,2/4,6/24,1/20,9 MB/s	3,14	6,1/5,3/4,3/20,4/26,1 MB/s	3,11	6,1/5,2/4,6/24,2/20,9 MB/s	3,13	6,1/4,8/3,8/23/20,2 MB/s	2,85	6,3/5,4/4,6/20,7/29,2 MB/s	3,32
18,5/16,9/9,5 MB/s	2,41	19,5/16,2/8,1 MB/s	2,21	8,8/19,3/7,6 MB/s	1,50	15,8/17,5/8,1 MB/s	2,00	19,9/15,3/7,5 MB/s	2,09
19,1/18,3/10,5 MB/s	2,29	19,6/17,4/8,7 MB/s	2,04	17,5/20/10,6 MB/s	2,32	16,8/19,2/8,5 MB/s	1,97	20,9/16,1/6,7 MB/s	1,79
18,8/19,8/9,7 MB/s	2,50	19,3/16,5/8,6 MB/s	2,15	14/20/9,2 MB/s	2,11	16/17,6/8,5 MB/s	1,97	20,8/15,9/8,3 MB/s	2,16
12,5/20,5/7,4 MB/s	2,18	14,1/17,8/6,6 MB/s	2,02	2,4/20,7/2,7 MB/s	1,18	11,1/19,6/6,5 MB/s	1,95	13,4/17,2/6,1 MB/s	1,89
10,6/23/6,5 MB/s	2,77	12,7/19,2/5,9 MB/s	2,58	1,7/21,4/2,1 MB/s	1,30	10,2/21,2/5,8 MB/s	2,51	11,9/19,4/5,5 MB/s	2,46
ocena pośrednia	2,52	**ocena pośrednia**	2,36	**ocena pośrednia**	2,07	**ocena pośrednia**	2,26	**ocena pośrednia**	2,29
0,47 zł	4,47	0,40 zł	5,00	0,44 zł	4,70	0,74 zł	2,43	0,86 zł	1,57
USB	3,00	USB	3,00	USB	3,00	USB	3,00	USB	3,00
plastik, metal	4,00	plastik	3,00	plastik	3,00	plastik	3,00	plastik	3,00
zasilanie, praca dysku	5,00	zasilanie, praca dysku	5,00	zasilanie, praca dysku	5,00	zasilanie, praca dysku	5,00	zasilanie, praca dysku	5,00
włącznik	3,00	brak	2,00	brak	2,00	brak	2,00	włącznik, przycisk synchronizacji	4,00
29 stopni	4,20	37 stopni	2,60	27 stopni	4,60	33 stopnie	3,40	34 stopnie	3,20
przez zasilacz zewnętrzny, maks. pobór mocy 8 W	4,10	przez zasilacz zewnętrzny, maks. pobór mocy 13 W	2,60	przez zasilacz zewnętrzny, maks. pobór mocy 8 W	4,10	przez zasilacz zewnętrzny, maks. pobór mocy 14 W	2,30	przez zasilacz zewnętrzny, maks. pobór mocy 12 W	2,90
kabel USB, zasilacz, instrukcja instalacji	4,00	kabel USB, zasilacz, podstawka, instrukcja instalacji	4,00	kabel USB, zasilacz, instrukcja instalacji	4,00	kabel USB, zasilacz, instrukcja instalacji	4,00	kabel USB, zasilacz	3,00
Nero BackItUp 4 Essentials	5,00	Seagate Manager, inne	4,00	Samsung Auto Backup, SecretZone	4,00	Memeo AutoBackup, AutoSync, inne	4,00	ArcSoft TotalMedia Backup, Button Manager	3,00
113x202x37 mm, 940 g		175x171x33 mm, 1040 g		120x192x42 mm, 870 g		138x165x54 mm, 1007 g		139x174x44 mm, 1180 g	
ocena pośrednia	4,10	**ocena pośrednia**	3,77	**ocena pośrednia**	3,84	**ocena pośrednia**	3,06	**ocena pośrednia**	2,85
2 lata	3,50	5 lat	6,00	2 lata	3,50	3 lata	5,00	2 lata	3,50
dostarczenie do sprzedawcy	5,00	dostarczenie do sprzedawcy	5,00	dostarczenie do serwisu producenta	4,00	dostarczenie do sprzedawcy	5,00	dostarczenie do sprzedawcy	5,00
www.verbatim-europe.com	5,00	www.seagate.com	5,00	www.samsung.com/pl/support	5,00	support.wdc.com	4,00	www.imation.eu	5,00
tylko numery zagraniczne	1,00	brak	1,00	(22) 607 93 33	4,00	tylko numery zagraniczne	1,00	(22) 333 84 00	4,00
ocena pośrednia	3,60	**ocena pośrednia**	4,60	**ocena pośrednia**	4,00	**ocena pośrednia**	4,00	**ocena pośrednia**	4,20
dostateczny ←	3,13	**dostateczny ←**	2,97	**dostateczny ←**	2,79	**dostateczny ←**	2,63	**dostateczny ←**	2,58
dostateczny	3,04	**dostateczny**	2,97	**dostateczny**	2,90	**dostateczny**	2,71	**dostateczny**	2,56
658 zł		558 zł		410 zł		345 zł		799 zł	
698 zł		679 zł		449 zł		350 zł		799 zł	

Atramentowe urządzenie wielofunkcyjne Brother DCP-375CW

Podłączysz, jak zechcesz

Wśród wielu tanich urządzeń wielofunkcyjnych można znaleźć również takie, które spełniają potrzeby wymagających użytkowników. Testowany sprzęt jest właśnie takim urządzeniem.

Bogate wyposażenie

Brother DCP-375CW jest drukarką piezoelektryczną o rozdzielczości 1200 dpi. Ma też skaner CIS o rozdzielczości 1200x2400 dpi, pełni również rolę kolorowej kopiarki. Nie ma natomiast ADF-u (automatycznego podajnika dokumentów do skanera), modułu faksu czy choćby tacki do druku na płytach CD/DVD.

Nowe urządzenie Brothera ma port USB, ale też ethernet i Wi-Fi, dzięki czemu można natychmiast podłączyć sprzęt do sieci. W przeciwieństwie do innych drukarek nie ma konieczności podłączania drukarki przez USB, by skonfigurować Wi-Fi, bo robi się to z panelu kontrolnego.

PLUSY | MINUSY

- Standardowo USB, ethernet i Wi-Fi
- Szybki druk i skanowanie
- Komfortowa obsługa
- Całkowite spolszczenie sprzętu
- Przeciętna jakość wydruków i skanów

Zaletą konstrukcji jest to, że kabel USB czy sieciowy nie wystaje poza obudowę urządzenia. Niestety, nie można tego powiedzieć o kablu zasilającym, który bardzo wystaje z boku.

Obsługa urządzenia nie stwarza problemów, dlatego w tej kategorii uzyskało ono ocenę bardzo dobrą. Ze wszystkich funkcji korzysta się za pomocą polskojęzycznego panelu i sterownika. Przydałoby się jednak dopracowanie pewnych komunikatów wyświetlanych na ekranie drukarki, a także wydruków raportów.

Druk, skanowanie, kopiowanie

Testowane urządzenie drukuje z szybkością do 33 str./min (dla druku czarno-białego). Teoretycznie jest to bardzo dobra wydajność, ale w porównaniu do konkurencyjnych urządzeń szybkość druku dokumentów jest przeciętna. Lepiej jest ze zdjęciami – fotografia 10x15 i A4 o maksymalnej jakości jest gotowa odpowiednio w 60 oraz 250 sekund. Inna sprawa, że za pomocą czterech kolorów, którymi drukuje urządzenie, nie da się odwzorować pełnej palety barw.

Jeśli chodzi o skany czy kopie, ich jakość jest zadowalająca jedynie w przypadku zastosowań biurowych. Rzeczywista rozdzielczość skanera to ok. 800x1600 dpi. Trzeba jednak przyznać, że skaner jest szybki, np. strona A4 jest skanowana z rozdzielczością 300 dpi w ciągu 22 sekund.

Należy także dodać, że koszty druku nie są wysokie – cena czarno-białego i kolorowego dokumentu jest szacowana odpowiednio na 23 i 64 grosze.

Największym plusem urządzenia jest zestaw interfejsów – obok USB jest także ethernet i Wi-Fi.

Podsumowanie testu

Wyniki testu	
Drukowanie	4,21
Skanowanie i kopiowanie	3,97
Obsługa	4,52
Wyposażenie	3,46
Gwarancja i serwis	4,20
Ocena końcowa: jakość	**dobry ← 4,10**
Ocena końcowa: jakość/cena	**dostateczny ← 3,12**
Parametry techniczne	
Nominalna wydajność druku	33/27 str./min
Nominalna wydajność kopiowania	22/20 str./min
Technologia druku	piezoelektryczna
Technologia skanowania	CIS, 24-bitowe kodowanie kolorów, 1200x2400 dpi
Interfejsy	USB, Wi-Fi 802.11g, Fast Ethernet; czytnik kart SD, MS, MMC, xD Picture
Wymiary i masa	390x450x150 mm, 7,1 kg
Ceny i dostępność	
Średnia cena rynkowa	sprzęt jeszcze niedostępny
Cena u dostawcy	399 zł
Do testu dostarczył	Brother, www.brother.pl

Monitor iiyama ProLite 2208HDS-2

LCD po poprawkach

Nowy produkt firmy iiyama to 22-calowy monitor o pełnej rozdzielczości HD, czyli 1920x1080. To poprawiona wersja modelu ProLite 2208HDS, który kilka miesięcy temu zajął w naszym teście jedno z czołowych miejsc.

Jakość obrazu

Według danych producenta typowy kontrast wynosi 1000:1, co oczywiście nie pokrywa się z wynikami pomiarów. Podczas testów zmierzony kontrast wynosił 670:1, ale w porównaniu z konkurencyjnymi monitorami i tak jest to bardzo dobrą wartością. Tryb podwyższonego kontrastu (ACR), który jest domyślnie wyłączony, pozwala uzyskać jeszcze więcej, bo realnie 3500:1. W praktyce taki tryb pracy jest irytujący, bo ciemniejszy ekran powoduje przyciemnienie całego obrazu (nie tylko jego ciemniejszych partii), z kolei na jasnych scenach rozjaśnia się cały ekran.

PLUSY | MINUSY

- Bardzo dobry kontrast
- Tryb Eco i kontrastu dynamicznego
- Odwzorowanie barw
- Wbudowane, niewidoczne głośniczki
- Słabe kąty widzenia
- Błędy w menu

Znacznie bardziej użyteczny jest tryb Eco. Jest on domyślnie wyłączony, a powinien być włączony, bo najlepiej nadaje się do pracy. Można go uaktywnić jednym przyciskiem. Jego działanie polega na zmniejszeniu jasności do 20 procent, co daje obraz o jasności około 110 kandeli na metr kw. – wręcz idealny do codziennych zastosowań.

Największym minusem testowanego monitora są słabe kąty widzenia z góry i z dołu. Siedząc przed monitorem, widać, że kolory w dolnej części ekranu są inne niż na całym ekranie.

Wyposażenie i możliwości

Jak przystało na współczesny monitor, ProLite 2208HDS-2 ma zarówno wejście analogowe, jak i cyfrowe DVI, nie ma natomiast HDMI. Jest to o tyle dziwne, że został wyposażony w głośniczki ukryte w tylnej części obudowy. Nie powodują poszerzenia ramki ekranu, a są wystarczające, gdy użytkownik akceptuje dźwięk o przeciętnej jakości. Jednak sygnał audio trzeba im dostarczyć za pomocą osobnego kabelka audio.

Jak wiele innych monitorów, również ten oferuje kilka trybów pracy. Oprócz wspomnianego Eco są także inne: Standard, Film, Gry, Krajobraz oraz... Przysługa. Po przełączaniu menu na język angielski ze zdumieniem odkryliśmy, że ten ostatni tryb to Office, czyli po prostu tryb biurowy, który z przysługą nie ma nic wspólnego. Niestety, to niejedyne niedopatrzenie w menu monitora.

ProLite 2208HDS-2 w stosunku do poprzedniej wersji oferuje przede wszystkim wyższy współczynnik kontrastu: typowo 1000:1, a w trybie ACR aż 10 000:1.

Podsumowanie testu

Wyniki testu	
Jakość obrazu	5,08
Wyposażenie i możliwości	3,53
Gwarancja i serwis	5,20
Ocena końcowa: jakość	**bardzo dobry ← 4,54**
Ocena końcowa: jakość/cena	**bardzo dobry ← 4,91**
Parametry techniczne	
Przekątna ekranu/rozdzielczość	22"/1920x1080 pikseli
Maks. jasność/kontrast	300 nitów/10000:1
Kąt widzenia w pionie/poziomie	170/160 stopni
Min. czas reakcji matrycy	2 milisekundy
Złącza	DVI, D-Sub
Wymiary/masa	516x386x193 mm, 4,2 kg
Ceny i dostępność	
Średnia cena rynkowa	895 zł
Cena u dostawcy	899 zł
Do testu dostarczył	iiyama, www.iiyama.pl

Windows®. Życie bez ograniczeń.
Fujitsu zaleca system Windows

Szukaj znaku **Intel Inside®**

Jak wyrazić swoje myśli?
Jak być zawsze w łączności?
Jak wyróżnić się z tłumu?

Fujitsu LIFEBOOK T1010 w 360 stopni dookoła świata

- W pełni obrotowy, dotykowy ekran 13,3 cala wyznacza nową jakość w mobilnej pracy - pisz, notuj, rysuj tak łatwo, jak na kartce papieru!
- Zintegrowany moduł UMTS/HSDPA/HSUPA/EDGE, WiFi w standardzie 802.11n oraz Bluetooth 2.1 zapewnią Ci bezprzewodową łączność wszędzie tam gdzie chcesz... Energooszczędnie, bez kabli, bez wystających anten!
- Unikalny design i solidna, elegancka obudowa wykonana ze stopów metali lekkich wyróżna się w gąszczu urządzeń mobilnych. Wydajna bateria oraz waga niewiele ponad 2kg czynią LIFEBOOK T1010 idealnym partnerem w podróży!
- Aby dać Ci pewność wyboru, potwierdziliśmy legendarną jakość komputerów LIFEBOOK wyposażając je w standardową gwarancję On Site NBD Fix – w przypadku awarii komputer zostanie naprawiony w miejscu wskazanym przez użytkownika następnego dnia po zgłoszeniu!

Więcej informacji na stronie **pl.ts.fujitsu.com**

FUJITSU

THE POSSIBILITIES ARE INFINITE

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Inside, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Atom, Intel Atom Inside, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Viiv Inside, vPro Inside, Xeon i Xeon Inside są znakami towarowymi firmy Intel Corporation w U.S.A. i w innych krajach.

Płać mniej za energię

Liczne urządzenia elektroniczne w domu powodują, że miesięczne rachunki za prąd przekraczają 100 złotych. Pokazujemy, które urządzenia w naszych domach zużywają najwięcej energii, i radzimy, jak można to ograniczyć.

W celu oszacowania wydatków na energię elektryczną trzeba najpierw przyjąć pewne założenia odnośnie ich rodzaju, mocy i cen energii elektrycznej. Zakładamy zatem, że użytkownik posiada komputer średniej klasy z monitorem 22", a także 15-calowy notebook. Ma też kolorową drukarkę atramentową i czarno-białą laserową. Uzupełnieniem jest zestaw głośnikowy 5.1 oraz router bezprzewodowy, który pracuje 24 godziny na dobę.

Oprócz tych urządzeń w domu są oczywiście także inne – te o najwyższej mocy również uwzględniamy w naszych obliczeniach. Jest zatem telewizor LCD 32", wieża audio, lodówka z zamrażarką, pralka automatyczna, żelazko, odkurzacz i kuchenka mikrofalowa. Oświetlenie stanowi 5 żarówek o mocy 100 W oraz 5 żarówek (lub świetlówek kompaktowych) o mocy 20 W każda. Oczywiście to nie cały sprzęt elektryczny i elektroniczny stosowany w domu, dlatego rzeczywiste koszty są zwykle wyższe niż te z naszej tabeli.

W naszych obliczeniach uwzględniamy, że obecnie koszt energii elektrycznej to 25 groszy za kilowatogodzinę.

Ile prądu zużywają urządzenia komputerowe

W zależności od cyklu pracy zużycie energii przez poszczególne urządzenia będzie bardzo różne. Komputer przeciętnie pobiera 150 W mocy, ale podczas gier (szczególnie przy wydajnej karcie graficznej) moc ta będzie nieco wyższa. Z kolei podczas prac biurowych zapewne spadnie do około 100 W. Jednak, dodając do tego monitor i zestaw głośnikowy, otrzymujemy zestaw, który pobiera 200 W przez kilka godzin dziennie. Jest na czym oszczędzać, choć praca takiego zestawu kosztuje jedynie 100 zł rocznie. Warto zwrócić uwagę, że dodatkowe kilka złotych zapłacimy za pracę komputera w stanie wstrzymania (zamiast jego wyłączania na noc). Znacznie mniej pobierze 15-calowy notebook – będzie on kosztował jedynie kilkanaście złotych rocznie.

Interesująco wypada porównanie między drukarką laserową, która ma moc przynajmniej 700 W, a routerem bezprzewodowym, który zużywa przeciętnie ok. 5 W. Ta pierwsza jest jednak wykorzystywana sporadycznie – założyliśmy minutę (czyli właściwie jeden wydruk) dziennie. Natomiast router działa cały czas. W efekcie koszt użytkowania routera jest 10-krotnie wyższy niż prądożernej drukarki. Jednak w skali roku wynosi tylko 11 zł – to też niedużo.

Lodówka, telewizor, oświetlenie

Pora przyjrzeć się pozostałym urządzeniom, niezwiązanym z komputerami. Największą moc, bo około 1000 W, mają: odkurzacz, żelazko i kuchenka mikrofalowa, a także pralka podczas podgrzewania zimnej wody (nawet 2000 W). Jednak urządzenia te są używane stosunkowo rzadko – przyjęliśmy 5 minut dziennie. Przy takim cyklu pracy roczna eksploatacja każdego z tych urządzeń kosztuje kilka złotych. Na znacznie wyższe koszty naraża użytkownika telewizor LCD, który pracuje kilka godzin dziennie, a także lodówka, która jest podłączona do prądu cały czas, ale praktycznie chłodzi około trzech godzin dziennie. Faktycznie zależy to jednak od tego, jaka jest temperatura otoczenia, jak często jest otwierana, jak szczelne są jej drzwi itd. Koszty telewizora 32" oraz przeciętnej lodówki to odpowiednio 60 i 110 zł.

Najwięcej jednak kosztuje oświetlenie, szczególnie za pomocą zwykłych żarówek. Pięć żarówek o mocy 100 W każda, świecących przez 5 godzin dziennie, to roczny koszt ok. 230 zł.

Jak oszczędzać energię

Szacując w ten sposób koszty użytkowania energii, dokładnie widać, co generuje najwyższe koszty – przede wszystkim jest to oświetlenie. Naj-

Miernik poboru mocy, który można kupić na aukcjach lub w supermarkecie za 50 zł, pokaże chwilową moc urządzenia, jej maksymalną wartość, a także obliczy pobór energii w kWh (kilowatogodzinach) np. w ciągu tygodnia czy miesiąca. Mnożąc to przez koszt 1 kWh (jest zawsze na fakturach z zakładu energetycznego), łatwo obliczysz, ile cię kosztuje dane urządzenie.

Przykładowe koszty energii elektrycznej

Prąd kosztuje około 25 groszy za kilowatogodzinę, a więc **roczny koszt 100-watowego urządzenia, używanego przez godzinę dziennie, to około 10 złotych**. Na tej podstawie można łatwo obliczyć roczne koszty używania różnych urządzeń, na przykład:

- urządzenie 1000 W (np. mikrofalówka) używane przez godzinę dziennie będzie generowało koszt 100 zł,
- urządzenie 100 W (żarówka) używane przez 3 godziny to koszt 30 zł,
- sprzęt 200-watowy (telewizor) używany przez 4 godziny to koszt 80 zł,
- sprzęt 20-watowy (radio) używany 5 godzin dziennie kosztuje 10 zł.

Koszty eksploatacji sprzętu komputerowego, RTV i AGD

Urządzenie	Moc	Dobowy cykl pracy	Dzienne zużycie energii	Roczny koszt użytkowania
Komputer podczas pracy	150 W	5 godzin	750 Wh	68,44 zł
Komputer w stanie wstrzymania	5 W	19 godzin	95 Wh	8,67 zł
Monitor LCD 22"	40 W	5 godzin	200 Wh	18,25 zł
Notebook	25 W	5 godzin	125 Wh	11,41 zł
Drukarka atramentowa	30 W	1 minuta	0,5 Wh	0,05 zł
Drukarka laserowa	700 W	1 minuta	11,7 Wh	1,10 zł
Router bezprzewodowy	5 W	24 godziny	120 Wh	10,95 zł
Aktywny zestaw głośnikowy 5.1	50 W	5 godzin	250 Wh	22,81 zł
Sprzęt komputerowy – razem				**141,64 zł**
Telewizor LCD 32"	130 W	5 godzin	650 Wh	59,31 zł
Wieża audio	100 W	2 godziny	200 Wh	18,25 zł
Lodówka	400 W	3 godziny	400 Wh	109,5 zł
Pralka	300 W	1 godzina	300 Wh	27,38 zł
Mikrofalówka	1000 W	10 minut	83 Wh	15,21 zł
Żelazko	1000 W	15 minut	83,3 Wh	22,81 zł
Odkurzacz	1000 W	10 minut	83,3 Wh	15,21 zł
Sprzęt RTV i AGD – razem				**267,67 zł**
Oświetlenie mieszkania (5 żarówek)	500 W	5 godzin	2500 Wh	228,13 zł
Oświetlenie mieszkania (5 lamp energooszczędnych)	100 W	5 godzin	500 Wh	45,63 zł
Oświetlenie – razem				**273,76 zł**

lepszym wyjściem jest stosowanie energooszczędnych świetlówek kompaktowych, których koszt zakupu zwraca się średnio po roku, a trwałość wynosi ponad 5 lat. Trzeba jednak pamiętać, że ich częste włączanie i wyłączanie skraca tę trwałość, dlatego wychodząc z pomieszczenia na kilka minut, nie powinno się takiej świetlówki gasić. Oczywiście do pomieszczeń, w których przebywa się krótko (np. łazienka), zakup energooszczędnego oświetlenia się nie opłaca.

Energooszczędne karty, dyski, monitory

Pecet jest na drugiej pozycji pod względem wysokości rocznych kosztów eksploatacji. W jego przypadku warto korzystać z technologii Intel SpeedStep i AMD Cool'n'Quiet, kupować energooszczędne karty graficzne (np. Radeon HD 4770, który pobiera ok. 70 W zamiast GeForce GTX275, który ma dwukrotnie większe zapotrzebowanie), energooszczędne dyski twarde (np. WD Caviar Green pobierający 5 W zamiast 15 W w porównaniu do typowego dysku). W tabelce poniżej pokazujemy orientacyjne wartości poboru mocy różnych podzespołów.

Oszczędzić można też na monitorze, bo przeciętnie pobiera on 40 W, ale są modele (np. iiyama ProLite 2208HDS-2), które przy takiej samej jasności pobierają niemal dwukrotnie mniej). Wszystkie te uwagi są jednak trafne, gdy energooszczędny sprzęt nie będzie kosztował więcej niż „normalny". Jeśli np. za monitor masz zapłacić 100 zł więcej, by zaoszczędzić 10 zł rocznie, w ogóle się to nie opłaca. Uwaga ta dotyczy też innych urządzeń, których użytkowanie kosztuje rocznie kilka złotych.

Ile mocy pobierają

Podzespół	Moc
Procesor ekonomiczny	45 W
Procesor wydajny	100 W
Płyta główna	40 W
Moduł pamięci DDR2	10 W
Wydajna karta graficzna	250 W
Przeciętna karta graficzna	120 W
Mało wydajna karta graficzna	30 W
Dysk twardy	15 W
Napęd optyczny	30 W
Klawiatura i mysz	5 W
Karta dźwiękowa	10 W
Karta sieciowa	5 W
Karta kontrolera IDE lub SATA	15 W
Wentylator	3 W
Urządzenie USB	3 W
Urządzenie FireWire	8 W

Ile kosztuje stan wstrzymania

Sporo mitów narosło wokół pracy urządzeń w trybie spoczynku (tzw. standby). Każde urządzenie ma taki tryb, sygnalizuje go czerwona lampka. Niezależnie od tego, czy będzie to kilkunastowatowe radio, czy duży telewizor plazmowy, pobór prądu w tym stanie jest bardzo mały (poniżej 1 W), a roczny koszt jednego urządzenia wynosi około złotówki.

Nawet praca peceta w tym stanie (zwykle kilka watów) rocznie kosztuje kilka złotych. Nie warto więc całkiem go wyłączać, bo może się okazać, że w ostatecznym rozrachunku zamknięcie i późniejsze załadowanie systemu będzie kosztowało więcej, niż oszczędność na całkowitym zamykaniu systemu.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

UWAGA!

Opisywane tu czynności stanowią głęboką ingerencję w sprzęt. Czytelnik wszelkie czynności konserwacyjne wykonuje na własną odpowiedzialność.

Drukowanie na czysto

Zakłócenia pracy drukarki laserowej nie muszą być spowodowane jej awarią. Bardzo często drukowanie staje się niemożliwe z powodu zabrudzenia mechanizmów urządzenia. Pokażemy, jak je umiejętnie wyczyścić.

Podczas normalnej eksploatacji drukarki nie tylko obudowa, ale również mechanizmy urządzenia ulegają zabrudzeniu. We wnętrzu drukarki gromadzi się kurz dostający się przez szczeliny podajnika i odbiornika papieru, pył celulozowy z arkuszy, strzępki papieru i toner. Zanieczyszczenia dostają się pomiędzy trybiki drukarki, oblepiają też wałki transportujące. Wynikiem zabrudzenia wnętrza drukarki są problemy z pobieraniem papieru i zakleszczanie się arkuszy wewnątrz urządzenia. Regularnie konserwując drukarkę, oszczędzasz zarówno czas, jak i pieniądze, wydłużasz jej żywotność i zmniejszasz ryzyko wystąpienia usterek. W artykule pokażemy, jak czyścić drukarkę, by długo pozostała w dobrej kondycji.

Co będzie potrzebne

- ręcznik
- odkurzacz
- szczoteczka do zębów
- dwie bawełniane ściereczki
- woda z mydłem
- pianka do plastików

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Odkurzanie wnętrza drukarki laserowej

Na początek wyczyścimy komorę kartridża drukarki laserowej. To w niej gromadzi się brud utrudniający przewijanie papieru przeznaczonego do zadrukowania. Przy mocnym zabrudzeniu rolki transportujące dodatkowo brudzą wszystkie zadrukowane arkusze (pojawiają się na nich pionowe linie).
W drugim warsztacie pokażemy, jak czyścić rolkę mechanizmu transportującego. Jeśli ten element zostanie zbyt mocno zabrudzony, pobieranie i transportowanie papieru będzie bardzo utrudnione. Arkusze papieru będą się zakleszczały we wnętrzu drukarki.

Pielęgnacja komory kartridża

1 Wyłącz drukarkę i odłącz ją od prądu. Odłącz też od niej przewód komunikacyjny łączący ją z komputerem. Z podajnika papieru usuń niezadrukowane arkusze. Drukarkę postaw w takim miejscu, by światło dobrze oświetlało jej wnętrze.

2 Otwórz klapę drukarki, przez którą wymienia się pojemnik z tonerem. W tym celu odszukaj zagłębienie na klapie, w które będziesz mógł włożyć palce. Jeśli go nie ma, poszukaj przycisku zwalniającego blokadę pokrywy ■. Naciśnij go i odciągnij klapę w swoim kierunku.

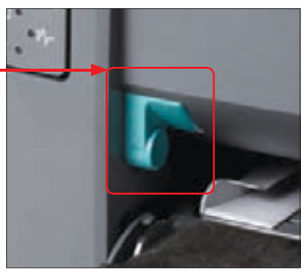

3 Teraz będziesz musiał wyjąć kartridż z tonerem z drukarki. Poszukaj uchwytu do wyciągania kartridża ■.

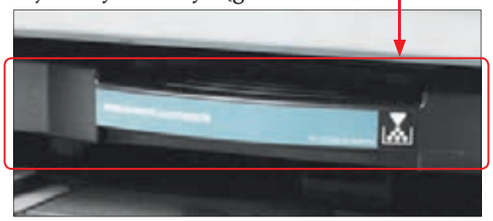

Kartridż z tonerem często jest dodatkowo oznaczony ikoną ■.

W niektórych konstrukcjach niezbędne będzie naciśnięcie przycisku lub dźwigni zwalniającej zaczepy kartridża. Są one zwykle wykonane z plastiku o intensywnym kolorze.

4 Po zwolnieniu zaczepów mocno pociągnij kartridż do siebie. Niekiedy bęben drukujący jest zintegrowany z kartridżem zawierającym toner, a czasem są to dwa lub trzy oddzielne elementy:

Przed czyszczeniem wnętrza będziesz musiał te elementy wyjąć. Jeśli nie wiesz, gdzie ich szukać, posłuż się instrukcją obsługi umieszczaną na wewnętrznej stronie klapy drukarki lub instrukcją dołączoną do urządzenia.

5 W niektórych konstrukcjach bęben wyjmuje się z drugiej strony urządzenia. W Lexmarku wykorzystanym w tym przykładzie trzeba nacisnąć znajdujący się z tyłu przycisk

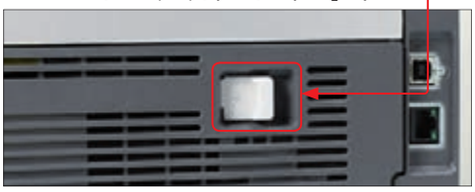

zwalniający zatrzaski tylnej pokrywy, by ją otworzyć. Następnie musisz złapać za uchwyty bębna

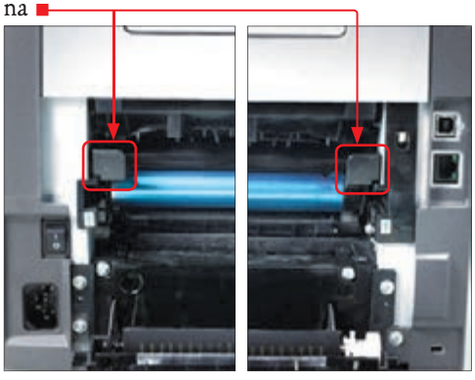

i wyciągnąć go z drukarki. Nie chwyć bębna światłoczułego

dłonią. Spowoduje to znaczne pogorszenie jakości druku, a przy mocnym zabrudzeniu konieczność wymiany bębna na nowy, co będzie kosztowało kilkaset złotych.

6 Przygotuj czysty arkusz papieru formatu A4. Połóż na nim wyjęty kartridż i przykryj go grubą ścierką. Ma to duże znaczenie, ponieważ elementy kartridża oraz toner są wrażliwe na światło, a dłuższa ekspozycja może doprowadzić do uszkodzenia kartridża, co będzie skutkowało pogorszeniem jakości druku.

7 Teraz możesz już dokładnie wyczyścić wnętrze urządzenia. Weź odkurzacz. Końcówką węża odkurz wszystkie zabrudzenia i resztki tonera:

Szczoteczką do zębów wytrzyj zabrudzenia, których nie wciągnął odkurzacz. Po tym zabiegu odkurz jeszcze raz komorę kartridża.

8 Bawełnianą ściereczką dokładnie przetrzyj komorę kartridża:

Resztki zanieczyszczeń powinny przylgnąć do ściereczki. Zużytą ścierkę wyrzuć – drobinki tonera są szkodliwe dla zdrowia.

Mycie rolek transportujących

1 Szczoteczkę do zębów umyj w letniej wodzie. Zamocz ją w wodzie z odrobiną mydła. Następnie strzepnij z włókien nadmiar wody, który mógłby uszkodzić elektronikę drukarki.

2 Szczoteczką dokładnie przetrzyj rolkę pobierającą papier w drukarce

Niestety, będziesz mógł przeczyścić tylko obszar widoczny. Staraj się to zrobić możliwie dokładnie. Nie obracaj też na siłę rolki, bo możesz uszkodzić drukarkę.

3 Czystą bawełnianą ściereczką wytrzyj obszar w pobliżu czyszczonej rolki, który mógł się zachlapać wodą. Suchym fragmentem ścierki przetrzyj rolki transportujące papier

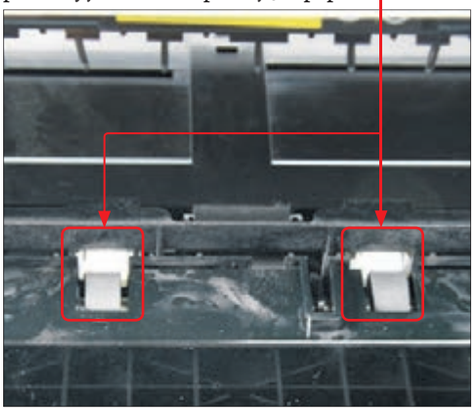

4 Pozostaw drukarkę przez kilka godzin do całkowitego wyschnięcia rolek. Następnie włóż do drukarki kartridż z tonerem i bęben (jeśli elementy te są osobno). Zamknij wszystkie pokrywy urządzenia.

Czyszczenie plastikowej obudowy drukarki laserowej

Kolejność czyszczenia elementów drukarki ma duże znaczenie. Obudowę pozostawiamy na koniec, gdyż podczas czyszczenia elementów drukujących urządzenia bardzo łatwo można ją pobrudzić.

1 Na bawełnianą ściereczkę nanieś kulkę pianki do czyszczenia plastików. Kiedy połowa substancji wsiąknie w materiał, dokładnie przetrzyj ściereczką powierzchnię obudowy drukarki.

2 Czyszczenie powtarzaj, aż z całej obudowy usuniesz nagromadzony brud. Następnie suchą szmatką przetrzyj jeszcze raz obudowę drukarki.

3 Podłącz urządzenie do komputera i wykonaj wydruk próbny. Drukarka powinna teraz działać bez zarzutu.

Automatyczne czyszczenie wnętrza drukarki i dodatkowe akcesoria

Wnętrze drukarki laserowej możesz łatwo wyczyścić, nie wyjmując kartridża. W sprzedaży są **specjalne arkusze papieru**, przeznaczone do drukarek laserowych. Arkusz taki należy przepuścić przez drukarkę (np. drukując pustą stronę) pięcio- lub sześciokrotnie. Wszystkie zabrudzenia, takie jak kurz, pyłki i resztki tonera, przylgną do arkusza. Koszt 12 arkuszy (pakiet) to wydatek rzędu 7,50 zł.
Obudowę drukarki możesz umyć specjalną **pianką do plastikowych elementów**. Środek ten usuwa nawet bardzo uporczywe zabrudzenia, nie uszkadzając jednocześnie plastikowej obudowy. Pianki takiej można użyć także do czyszczenia innych, plastikowych elementów komputera. W sprzedaży są dodatkowo pianki bakteriobójcze. Generalnie ceny pianek do plastików wynoszą od 10 do nawet 25 zł i w chwili obecnej można je kupić niemalże w każdym hipermarkecie.

Na rynku są także **specjalne nasączone chusteczki**, także przeznaczone do czyszczenia plastikowych elementów komputerów i urządzeń peryferyjnych. Rozwiązanie to jest nieco wygodniejsze, bo nie potrzebujesz dodatkowych ścierek do czyszczenia obudowy. Jednak taki zestaw czyszczący jest mniej skuteczny w usuwaniu brudu. Kupno takich chusteczek to wydatek od 15 do 25 zł. Także bez trudu można je kupić w większości hipermarketów i sklepów z częściami komputerowymi.

Dziel i udostępniaj

Na przykładzie neostrady i jednego z popularnych modeli routerów pokazujemy dwa sposoby podzielenia łącza internetowego między kilka komputerów i udostępnienia internetu przez sieć bezprzewodową.

Do podzielenia łącza internetowego jest potrzebny router. W przypadku neostrady musi to być specjalnie przystosowane urządzenie, zgodne z tzw. standardem Annex A. Poza tym najlepiej, by był to router bezprzewodowy, zgodny ze standardem 802.11n. W naszym przykładzie wykorzystamy model Linksys WAG160N za ok. 400 zł.

Musisz też mieć wykupioną usługę u operatora i znać podstawowe dane. W przypadku neostrady to nazwa użytkownika (np. **dJE6lWs4@neostrada.pl**) i hasło (np. **5sJ3p5a9**). Mogą się też przydać inne informacje, np. protokół PPPoA, enkapsulacja VC-Mux, a także parametry VPI oraz VCI wynoszące 0 i 35 (dotyczy neostrady). Nie musisz wiedzieć, do czego służą, w wielu routerach są ustawiane automatycznie.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Konfiguracja routera z wykorzystaniem kreatora instalacji

Nie wszystkie routery mają program, który ułatwia ich instalację. Router wykorzystany w naszym przykładzie jest wyposażony w program Linksys EasyLink Advisor (LELA), z interfejsem w języku polskim.

Podłączenie routera

Włóż do napędu optycznego komputera dostarczoną z routerem płytę CD. Jeśli komputer jest podłączony do sieci, możesz go odłączyć.

1 Po włożeniu płyty CD do napędu pojawi się okienko z komunikatem dotyczącym wyboru języka – wybierz polski, a w pierwszym oknie instalatora kliknij Uruchom konfigurację.

2 W kreatorze instalacji LELA ponownie wybierz język Polski, kliknij Dalej >. W kolejnym oknie zaznacz:

☑ Akceptuję warunki niniejszej umowy

i kliknij Dalej >.

3 W następnym kroku wybierz kraj. W naszym przykładzie Polska.

Gdy klikniesz Dalej >, router rozpocznie automatyczne sprawdzanie połączenia sieciowego. Jeśli komputer nie jest podłączony do żadnej sieci, pojawi się tylko informacja o poprawnym sprawdzeniu połączenia.

4 W oknie kreatora pojawią się animacje pokazujące, jak podłączyć kable do routera.

Postępuj zgodnie ze wskazówkami, po każdej czynności klikając Dalej >. W ten sposób podłączysz router do gniazdka telefonicznego, komputera, a ostatecznie włączysz zasilanie.

Konfiguracja internetu

Korzystając cały czas z kreatora, skonfigurujesz połączenie z internetem.

1 Gdy podłączysz kable do routera, oprogramowanie go wykryje i wyświetli listę dostawców internetu. Wybierz TPSA Neostrada. Po chwili router sprawdzi parametry tego łącza.

2 W kolejnym oknie, w polach Nazwa konta oraz Hasło podaj dane, z jakimi logujesz się do neostrady (np. **dJE6lWs4@neostrada.pl** oraz **5sJ3p5a9**). Kliknij Dalej >.

3 W kolejnym oknie kreatora pozostaw domyślną opcję:

◉ Brama będzie bez przerwy łączyć się z Internetem.

Kliknij Dalej >. Na tym etapie router jest już skonfigurowany do połączenia z internetem.

Konfiguracja Wi-Fi

Postępując zgodnie z dalszymi wskazówkami kreatora, skonfigurujesz sieć bezprzewodową.

1 Gdy wyświetli się okno kreatora z prośbą o podanie nowego hasła administratora. Wpisz własne hasło i kliknij Dalej >.

2 Podaj nazwę dla swojej sieci bezprzewodowej (zamiast domyślnej). Kliknij Dalej >.

3 W kolejnym oknie kreatora, dotyczącym zabezpieczeń, pozostaw domyślną opcję:

◉ **Większe bezpieczeństwo** (WPA / WPA2)
Zalecane w przypadku nowych komputerów i urządzeń bezprzewodowych. Starsze urządzenia bezprzewodowe mogą nie obsługiwać tej sieci.

W polu na dole okna wpisz własny klucz (zamiast tego wygenerowanego automatycznie), który będzie ci łatwiej zapamiętać. Kliknij Dalej >.

4 W ostatnim oknie kreatora pojawi się podsumowanie z nowymi ustawieniami routera. Zostaną też one zapisane w pliku tekstowym.

5 Po wykonaniu opisanych czynności dane zostaną zapisane w routerze. Urządzenie zostanie ponownie uruchomione.

Ręczna konfiguracja routera

Mimo prostoty kreatora instalacji nie zawsze można z niego skorzystać. W niektórych routerach go nie ma, ponadto metoda „krok po kroku" nie zawsze jest najszybsza – trzeba „przeklikać się" przez liczne okienka. Dlatego pokazujemy drugą, bardziej uniwersalną i trochę szybszą metodę podziału łącza internetowego za pomocą routera.

Uzyskanie dostępu do routera

Każdy router można konfigurować przez przeglądarkę internetową. Oto sposób uzyskania dostępu do wbudowanego w niego programu konfiguracyjnego, i to od razu przez Wi-Fi.

1 Za pomocą kabla telefonicznego podłącz router z gniazdkiem telefonicznym, włącz też zasilanie. Nie musisz łączyć routera i komputera za pomocą kabla.

2 Włącz komputer z kartą Wi-Fi i nawiąż połączenie z siecią bezprzewodową, jaka zostanie w pobliżu wykryta (szczegóły w ramce „Podłączenie do sieci Wi-Fi").

3 Kliknij Start, a następnie Panel sterowania. Teraz odszukaj i dwukrotnie kliknij Połączenia sieciowe.

4 *Prawym* klawiszem myszy kliknij:

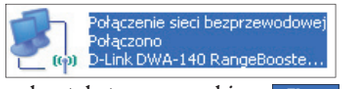

i z menu kontekstowego wybierz Stan.

5 W oknie, które się otworzy, przejdź do zakładki Obsługa, sprawdź adres IP w polu Brama domyślna:, np. **192.168.1.1**, i zapamiętaj lub zapisz go.

6 Zamknij wszystkie otwarte okna, a otwórz okno przeglądarki internetowej. W pasku adresowym wpisz sprawdzony wcześniej adres IP i zatwierdź klawiszem **[Enter]**.

7 Gdy pojawi się okno z pytaniem o hasło, w polach Nazwa użytkownika: i Hasło: podaj dane potrzebne do zalogowania się do routera (domyślnie **admin** oraz **admin**) i kliknij OK.

Nie należy tego mylić z danymi logowania do neostrady. Otworzy się interfejs konfiguracyjny routera.

Ustawienie najważniejszych parametrów

Aby router zaczął działać, w kilku oknach trzeba teraz wpisać odpowiednie parametry.

1 W głównym oknie programu konfiguracyjnego, jakie zobaczysz w przeglądarce, w polach User Name: oraz Password: wpisz nazwę użytkownika oraz hasło do neostrady. Na dole strony kliknij Save Settings. Router uruchomi się ponownie i połączy się z internetem.

2 W górnej części programu konfiguracyjnego kliknij zakładkę Wireless i w polu

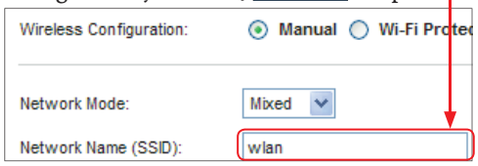

wpisz nowy identyfikator (nową nazwę) dla twojej sieci (zamiast domyślnego). Kliknij przycisk Save Settings, by zapisać zmiany.

3 Po kolejnym uruchomieniu routera będziesz musiał się połączyć z siecią o nowej nazwie, jak w ramce „Podłączenie do sieci Wi-Fi".

4 W górnej części programu konfiguracyjnego kliknij zakładkę Wireless, a następnie podzakładkę Wireless Security. Z listy Security Mode: wybierz zabezpieczenia typu

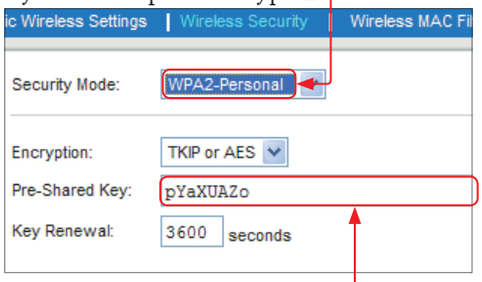

i w polu wpisz nowy, wymyślony przez siebie klucz szyfrujący. Kliknij Save Settings, by zapisać zmiany.

Podłączenie do sieci Wi-Fi

Aby połączyć komputer z routerem przez Wi-Fi, trzeba wykonać następujące czynności.

1 Gdy router pracuje, włącz komputer z bezprzewodową kartą sieciową. Po chwili w prawym dolnym rogu ekranu pojawi się dymek:

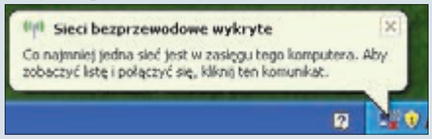

2 Gdy klikniesz dwukrotnie dymek, pojawi się nazwa twojej sieci Wi-Fi, np.

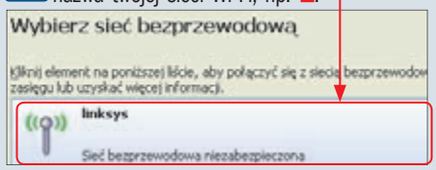

Kliknij dwukrotnie na tym polu.

3 Jeżeli router nie był wcześniej zabezpieczony, pojawi się okno z ostrzeżeniem, że sieć nie jest bezpieczna. Kliknij Mimo to połącz.

4 Natomiast, gdy sieć bezprzewodowa została już zabezpieczona, pojawi się okno, w którym musisz podać dwukrotnie klucz szyfrujący, jaki ustawiłeś wcześniej, podczas konfiguracji routera.

5 Po kolejnym uruchomieniu routera będziesz musiał znów ręcznie połączyć się z siecią, jak w ramce „Podłączenie do sieci Wi-Fi".

6 Po ponownym połączeniu kliknij w górnej części programu konfiguracyjnego zakładkę Administration. W polach Gateway Password: oraz Re-Enter to Confirm: wpisz dwukrotnie nowe, wymyślone przez siebie hasło administracyjne, które zabezpieczy dostęp do ustawień routera. Kliknij Save Settings. Od tej pory będziesz się mógł logować do programu konfiguracyjnego przez przeglądarkę na konto **admin** i z nowym hasłem.

Jak widać, obie pokazane przez nas metody uruchomienia routera są równie proste. Mimo to, drugą metodę polecamy bardziej zaawansowanym użytkownikom.

REKLAMA

2 razy więcej tego lata!

Tylko teraz przy zakupie ABBYY FineReader 9.0 Corporate Edition* (pakiet) druga licencja jednoczesna GRATIS!

UWAGA! Promocja trwa do końca sierpnia 2009.

* Przekształca skanowane strony i pliki PDF na postać doc, docx, xls, xlsx, html itd. Usprawnia pracę biurową, pozwala zaoszczędzić czas i zmniejszyć koszty.

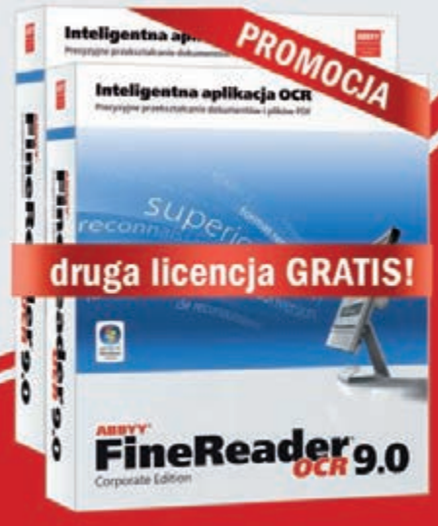

Do nabycia tylko u Autoryzowanych Dystrybutorów lub Resellerów - www.finereader.pl

ABBYY FineReader OCR www.finereader.pl

Więcej pamięci RAM

Dzięki wymianie lub rozbudowie pamięci RAM uzyskasz wyraźnie widoczne przyspieszenie pracy komputera. Kosztuje to niewiele i jest łatwe do wykonania.

Zanim zdecydujesz się na rozbudowę pamięci, musisz się zastanowić, czy to ona spowalnia komputer. Wszystko zależy od tego, jakie masz pozostałe podzespoły, jaki system oraz jakich programów używasz. Jeśli jest to Windows XP, czyli system niezbyt pamięciożerny, 1 GB pamięci może w zupełności wystarczyć. Jeżeli jednak uruchamiasz wiele różnych programów jednocześnie, 2 GB też nie będzie za dużo. Jeśli są to np. obciążające programy graficzne, Adobe czy Corel, warto zwiększyć pojemność RAM nawet do 4 GB.

Dotyczy to również systemu Windows Vista, tyle że „na początek" potrzebuje on 2 GB pamięci. Jeśli masz mniej, warto ją rozbudować, niezależnie od zastosowań komputera. Górną granicą, do której warto zwiększać RAM, jest pojemność 4 GB – żaden 32-bitowy system większej pamięci nie wykorzysta. Systemy w wersjach 64-bitowych (zarówno Windows XP, Vista jak i Linux) nie mają takich ograniczeń, więc są idealne do zastosowań potrzebujących nawet 16 GB RAM.

W artykule skupimy się na rozbudowie pamięci DDR2, bo to zdecydowanie warto robić. Moduły są tanie – 1 GB kosztuje od 30 zł wzwyż, para modułów 2x2 GB od 170 złotych. Starsze pamięci DDR są już mało popularne i drogie, a DDR3 jeszcze mało popularne i drogie. Jednak wszystkie wskazówki zawarte w artykule można oczywiście zastosować do pamięci dowolnego typu.

Standardy pamięci RAM

Obecnie praktycznie jedynym stosowanym rodzajem pamięci RAM jest SDRAM typu Double Data Rate, w skrócie DDR. Pierwsze pamięci **DDR**, które pracowały z częstotliwością do 200 MHz, odeszły jednak w niepamięć – ostatnio były instalowane w komputerach z jednordzeniowymi procesorami AMD Athlon 64. Później dominację zdobyły nowsze **DDR2**, które pracują z częstotliwością 333, 400 lub 533 MHz. Ponieważ jednak przesyłają dane dwa razy w trakcie jednego taktu zegara, liczba ta jest mnożona przez dwa. Pamięci te są więc określane mianem **DDR2 667, DDR2 800 albo DDR2 1066**. Pamięć taka przesyła dane przez magistralę 64-bitową, czyli za jednym razem może przesłać 8 bajtów. Dlatego liczba w oznaczeniu jest często mnożona przez 8. W wyniku tego mamy pamięci **PC-5300 (ewentualnie 5400), PC-6400 lub PC-8500 (ewentualnie 8600)**.

DDR2 400 MHz, DDR2 667 oraz PC-6400 to moduł pamięci dokładnie tego samego standardu, tyle że opisany w różny sposób. Dokładnie w taki sam sposób przelicza się oznaczenia dla starszych pamięci DDR czy najnowszych DDR3.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Sprawdzenie konfiguracji komputera i dobór pamięci

Na początku musisz sprawdzić, ile pamięci RAM i w postaci jakich modułów ma komputer. W przypadku komputera stacjonarnego i notebooka wygląda to dokładnie tak samo. Znając konfigurację, będziesz mógł dokupić odpowiednie moduły.

Jaka pamięć jest w komputerze

Pamięć można sprawdzić, wyjmując wszystkie moduły pamięci z komputera, ale znacznie wygodniej zrobić to bez otwierania obudowy. Służy do tego popularny i w dodatku darmowy program CPU-Z.

1 Przejdź pod adres 1 i w lewej górnej części okna kliknij ■. Zapisz instalator w dowolnym miejscu na dysku.

2 Zainstaluj program, postępując zgodnie ze wskazaniami instalatora. Następnie uruchom go, klikając dwukrotnie jego ikonę na pulpicie komputera.

3 Przejdź do zakładki Memory i w polu Size sprawdź, ile masz pamięci. Wartość jest podana w megabajtach, zatem np. liczba ■

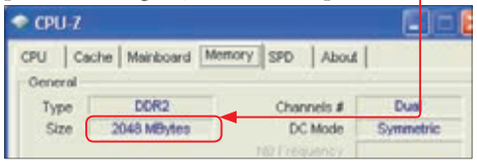

oznacza 2 GB pamięci.

4 Przejdź do zakładki SPD i w sekcji Memory Slot Selection rozwiń listę ■. W ten sposób zobaczysz, ile slotów (gniazd przeznaczonych na montaż pamięci) ma płyta główna w twoim komputerze.

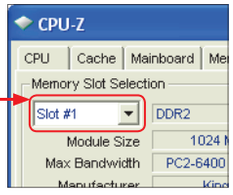

5 Wybierając kolejno z listy poszczególne sloty, sprawdź najważniejsze parametry zainstalowanych w nich modułów. Zapisz więc lub zapamiętaj numer slotu, pojemność modułu – pole ■,

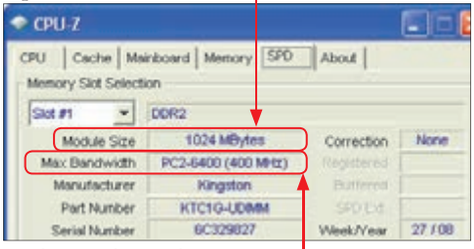

a także maksymalną częstotliwość pamięci – pole ■. W naszym przykładzie częstotliwość to **400 MHz**. Jeśli natomiast we wszystkich polach nie ma żadnej informacji, oznacza to wolny slot pamięci, w którym można umieścić nowy moduł.

6 Możesz także zanotować tzw. timingi, czyli opóźnienia poszczególnych modułów. Z sekcji Timings Table zapisz przynajmniej częstotliwość

Timings Table

Frequency	200 MHz	266 MHz	400 MHz
CAS# Latency	3.0	4.0	5.0
RAS# to CAS#	3	4	5
RAS# Precharge	3	4	5
tRAS	9	12	18
tRC	12	16	23

oraz opóźnienia.

Jaką pamięć dokupić

Znając już konfigurację pamięci w komputerze, możesz się zdecydować na zakup. Oto kilka wskazówek.

1 Jeżeli wszystkie sloty masz zajęte, rozbudowa pamięci będzie się wiązała z usunięciem jednego lub dwóch modułów. Jeśli mają różną pojemność, usuń najmniejsze. Jeśli pojemność jest taka sama, a różne częstotliwości (wartość z pola Max Bandwidth), usuń najwolniejsze.

2 Jeżeli masz wolne sloty, postaraj się dokupić pamięci jak najbardziej do nich zbliżone. Muszą to być oczywiście pamięci tego samego typu (np. DDR2), tej samej częstotliwości (np. 400 MHz) i najlepiej o tych samych opóźnieniach dla danej częstotliwości (np. CAS Latency o wartości 5.0 dla częstotliwości 400 MHz).

3 Postaraj się, by moduły były zainstalowane parami, co umożliwi ich pracę dwukanałową (nie dotyczy to 1–2-letnich notebooków oraz 3–4-letnich komputerów stacjonarnych, które nie zapewniały tego trybu pracy). Na przykład, gdy masz dwa moduły po 512 MB każdy, możesz do nich dołożyć jeden moduł 1 GB – łączna pojemność wyniesie wtedy 2 GB. Jednak lepiej będzie, jeśli wymienisz pamięci na dwa moduły po 1 GB każdy – łączna pojemność również wyniesie 2 GB, a dodatkowo pamięci będą działały szybciej.

4 Im mniej modułów, tym lepiej, szczególnie przy wyższych częstotliwościach. Wiele płyt głównych nie potrafi „obsłużyć" konfiguracji 4x1 GB DDR1 1066, ale bez problemu „obsłuży" 2x2 GB DDR2 1066.

5 Wybieraj niedrogie pamięci sprawdzonych producentów – Corsair, Goodram, Kingston czy Kingmax. Tańsze moduły „no name" mogą być przyczyną problemów. Z kolei za pamięci wyższej klasy przepłacisz, a i tak pewnie nie wykorzystasz ich możliwości.

6 Kupując pamięci, korzystaj z porównywarek cenowych w internecie, takich jak Ceneo czy Skąpiec. W ten sposób znajdziesz pamięci znacznie tańsze niż w tradycyjnym sklepie.

Wymiana lub rozbudowa pamięci RAM

Gdy zakupisz nowe moduły pamięci, czas dostać się do wnętrza komputera i je zainstalować. Robi się to zupełnie inaczej w komputerze stacjonarnym niż w notebooku.

Rozbudowa RAM-u w komputerze stacjonarnym

1 Wyłącz komputer i odłącz od niego wszystkie kable, a przynajmniej zasilanie. Odkręć śruby mocujące lewą (patrząc od przodu komputera) boczną ściankę obudowy i zdejmij ją. Najczęściej trzeba ją przesunąć ku tyłowi, dopiero wtedy da się otworzyć.

2 Jeżeli nowy moduł zamierzasz zainstalować w miejsce starego, ten ostatni musisz wcześniej usunąć. Na płycie głównej znajdziesz oznaczenia poszczególnych slotów.

3 W celu wymontowania modułów pamięci rozchyl zaczepy znajdujące się po obu stronach gniazda:

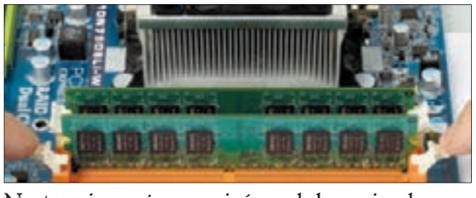

Następnie możesz wyjąć moduł z gniazda.

4 Sprawdź opis wymontowanego modułu, w szczególności jego częstotliwość i pojemność.

Upewnij się, że to właśnie tego modułu chcesz się pozbyć.

5 Wsuń nowy moduł do gniazda, zwracając uwagę, czy wycięcie w pamięci pasuje do wypustki w gnieździe.

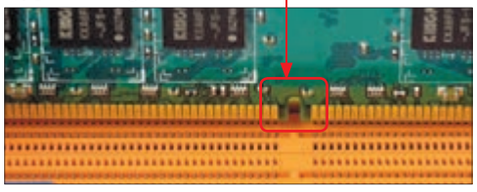

Następnie dociśnij moduł, by boczne zaczepy same się zamknęły. Jeśli instalujesz inne moduły, postąp z nimi w taki sam sposób.

Rozbudowa RAM-u w notebooku

1 Nie musisz rozkręcać obudowy notebooka, by wymienić RAM. Jednak wyłącz system, odłącz zasilanie sieciowe, a także wyjmij akumulator.

2 Pod spodem obudowy odnajdź pokrywę, którą można zdemontować poprzez odkręcenie jednej lub kilku śrubek. Czasem jest ona mała (daje dostęp tylko do pamięci), a czasem ma nawet 15x15 cm. Odkręć śrubki na jej krawędziach.

3 Moduły pamięci w notebooku są montowane płasko w stosunku do płyty głównej. Jeżeli chcesz je zdemontować, musisz odchylić na bok metalowe zaczepy:

Moduł uniesie się lekko do góry – poruszaj nim kilka razy na boki i wysuń go z gniazda.

4 Sprawdź opis modułu, w szczególności jego pojemność i częstotliwość pracy. Upewnij się, że właśnie jego chcesz się pozbyć. Jeśli to nie ten, w podobny sposób wyjmij drugi moduł. A jeśli go nie widzisz, być może jest zamontowany w środku notebooka i nie będziesz miał do niego dostępu.

5 W wolnym gnieździe możesz zamontować nowe moduły – rób to w kolejności odwrotnej do demontażu. Najpierw wsuń moduł do gniazda (pod kątem ok. 20 stopni względem płyty głównej) tak głęboko, jak się da:

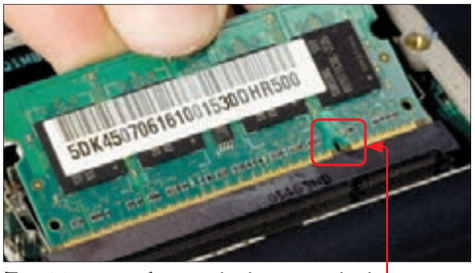

Zwróć uwagę, by wycięcie w pamięci pasowało do wypustki w gnieździe. Następnie dociśnij moduł do płyty głównej, by zamknęły się boczne metalowe zaczepy. Jeśli instalujesz inne moduły, postąp z nimi w taki sam sposób.

Po tych czynnościach możesz już zamknąć obudowę komputera lub w notebooku przykręcić od spodu pokrywę. Jednak nie musisz tego robić. Możesz najpierw sprawdzić, czy wszystko dobrze działa. W tym celu włącz komputer, uruchom program CPU-Z i sprawdź konfigurację pamięci, jak pokazaliśmy w warsztacie „Jaka pamięć jest w komputerze". W razie problemów możesz np. zdemontować moduły i zamienić je miejscami w slotach. Ponieważ jednak współczesne płyty główne są bardzo tolerancyjne, jeśli chodzi o obsługę RAM, prawie na pewno wszystko pójdzie zgodnie z planem.

Adresy internetowe

1 www.cpuid.com/cpuz.php

PC Format w Interii

Porozmawiaj z redaktorem, zadaj pytanie ekspertowi. Czat na temat bezpieczeństwa w internecie w poniedziałek 3 sierpnia 2009 r. od g. 15:00.

Czateria www.czateria.pl

Spis zawartości

Nie bój się internetu 34

Ochrona dzieci 36
- Jak założyć konto dla dziecka w systemach XP i Vista 36
- Konfiguracja systemowej kontroli rodzicielskiej w Vista 37

Bezpieczne konto 39
- Bezpieczne korzystanie z bankowości internetowej 39

Elektroniczne płatności 40
- Pierwsze kroki z systemem Paysafecard 40

Chroń tożsamość 41
- Korzystanie z tymczasowych adresów e-mailowych 41

Zlikwiduj szpiegów 42
- Analiza systemu pod kątem szpiegowskich programów 42
- Czyszczenie systemu za pomocą SmitFraudFix 42

Dodatkowa pomoc 43
- OnlineFamily.Norton 43
- Korzystanie z aplikacji AVG Identity Protection 43

Nie bój się internetu

Popularne media częściej donoszą o internetowych zagrożeniach niż o korzyściach wynikających z podłączenia do globalnej Sieci. Z radia, telewizji czy codziennych gazet docierają do nas informacje o włamaniach na konta, wirusach, cyberatakach itp. Z nami nie musisz się bać internetu.

W artykule znajdziesz:
- Porady, jak zadbać o bezpieczeństwo dzieci w internecie
- Jak bezpiecznie korzystać z internetowych kont bankowych
- Metody ochrony cyfrowej tożsamości
- Opisy dodatkowych przydatnych narzędzi ochronnych

Zagrożeń internetowych nie można pod żadnym względem bagatelizować. Ty sam, korzystając z naszych wskazówek, musisz zadbać o to, co dla ciebie najważniejsze.

Internet obecnie

Obecnie korzystanie z globalnej sieci polega nie tylko na przeglądaniu różnych stron WWW. Za pośrednictwem internetu przeprowadzamy operacje finansowe, realizujemy przelewy i płatności. W internetowych sklepach kupujemy online dobra, a w serwisach zamawiamy usługi. Aktywnie uczestniczymy w różnorodnych społecznościach internetowych. Wszystkie te działania, chociaż przebiegają w wirtualnym środowisku, mają wymierny wpływ na nasze życie. Budują nasz wizerunek również w realnym świecie. Najmłodsi także poprzez internet zdobywają wiedzę i kształtują swój światopogląd.

Świadomość zagrożenia

Mimo zagrożeń pynących z internetu nie należy się wycofywać ani rezygnować. Wystarczy, świadomie korzystając z sieci, chronić to, co dla nas najważniejsze. W bieżącym temacie numeru pokazujemy, jak się przygotować do uczestniczenia w wirtualnej rzeczywistości.

Dzieci, banki, tożsamość

Zaczynamy od ochrony dzieci, prezentując współczesne mechanizmy weryfikujące treści, do których docierają najmłodsi. W dalszej części informujemy o symptomach, na które powinniśmy zwrócić uwagę podczas korzystania z internetowej bankowości. Nie zniechęcamy do e-banków, wręcz przeciwnie, ta forma korzystania z usług finansowych jest znacznie wygodniejsza i tańsza niż tradycyjne bankowe „okienko". Podpowiadamy też, jak zweryfikować to, co widzimy na ekranie, by nie paść ofiarą oszustwa, a także, jak chronić swoją tożsamość

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

5 przykazań świadomego internauty

ZAINSTALUJ INTERNET SECURITY
To nie kaprys, lecz obowiązek; niechroniony komputer staje się celem zautomatyzowanych ataków w ciągu kilkudziesięciu sekund.

KUPUJ BEZPIECZNIE
Korzystaj tylko ze sprawdzonych pośredników lub używaj metod niewymagających ujawnienia danych.

W RAZIE WĄTPLIWOŚCI DZWOŃ
Korzystając z e-banków weryfikuj wszelkie wątpliwości telefonicznie.

CHROŃ DZIECKO
To obowiązek każdego rodzica, nie blokuj, ale monitoruj.

NIE UJAWNIAJ SWOICH DANYCH
Oczywiście tam, gdzie możesz; korzystaj z serwisów pośredniczących.

Zadbaj o to, co najcenniejsze

Ochrona dzieci przed niewłaściwym przekazem 36

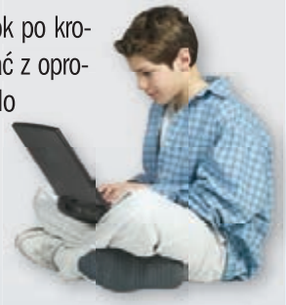

Pokazujemy krok po kroku, jak korzystać z oprogramowania do **monitorowania działań dzieci w internecie**. Podpowiadamy, gdzie szukać skutecznych porad i informacji, zarówno dla dzieci, jak i rodziców. Celem jest uzyskanie bezpieczeństwa w sposób niewymagający nakładania sztywnych (nie zawsze skutecznych) blokad, lecz oparty na zaufaniu.

Bezpieczne korzystanie z bankowości online 39

Wyjaśniamy, jak efektywnie **sprawdzić oprogramowanie** i stosować zasadę **ograniczonego zaufania.** Jeśli nie masz pewności, czy widoczna w przeglądarce strona jest faktycznie prawidłową stroną twojego banku, warto to zweryfikować telefonicznie. Odpowiednie numery znajdziesz w artykule. Dzięki nam będziesz miał pewność czy strona banku, którą widzisz, nie jest fałszywką.

Metody płatności niewymagające konta 40

Pokazujemy, w jaki sposób **kupować artykuły i usługi w internecie** w sytuacji, gdy nie masz konta w danym sklepie czy serwisie udostępniającym określoną usługę, np. płatną grę online lub gdy nie chcesz konta ujawniać. W polskim internecie pojawiły się już metody płatności oparte na zasilanych gotówką, anonimowych kartach płatniczych.

Dbałość o cyfrową tożsamość w internecie 41

Z artykułu dowiesz się, jak **chronić swoje dane** w internecie, a jednocześnie **nie pozbywać się możliwości korzystania z różnych serwisów**, forów dyskusyjnych czy portali społecznościowych, w których trzeba się zarejestrować. W ten sposób ograniczysz wysyłanie swoich danych tylko do zaufanych serwisów.

Detekcja i usuwanie złośliwych programów 42

Dzięki naszym poradom będziesz wiedział, jak rozpoznać i ewentualnie usunąć złośliwe oprogramowanie za pomocą programu doraźnie uruchamianego np. z flashdysku. W ten sposób możesz się upewnić, czy np. **hotelowy komputer,** z którego zechcesz sprawdzić stan swojego konta lub wysłać e-mail, **nie jest zainfekowany** i tym samym uchronisz się np. przed kradzieżą twoich danych.

Dodatkowa pomoc, aplikacje ochronne 43

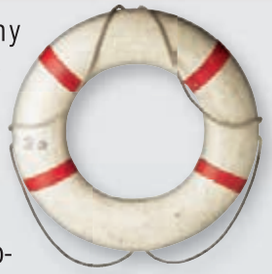

Prezentujemy oprogramowanie, które może pracować obok zainstalowanych na komputerze programów ochronnych, np. antywirusa czy pakietu internet security (instalację jednego z nich uważamy za obowiązek każdego świadomego internauty). Opisywane przez nas rozwiązania stanowią **dodatkową, niekolidującą z istniejącymi zabezpieczeniami, warstwę ochronną**.

Najczęstsze zagrożenia i proste sposoby przeciwdziałania im

Do naszej redakcji cyklicznie trafiają raporty dotyczące zagrożeń internetowych. Sporządzają je najlepsi specjaliści w branży bezpieczeństwa danych, producenci światowej klasy oprogramowania ochronnego. Wybraliśmy z tych raportów internetowe zagrożenia, które obecnie najczęściej atakują nasze komputery.

ATAKI NA GRY ONLINE

Złośliwe oprogramowanie wykradające loginy i hasła graczy sieciowych stanowi najczęstsze zagrożenie dla polskich internautów. Atak jest skuteczny wtedy, gdy komputer nie jest chroniony.
Recepta: Instalacja oprogramowania ochronnego typu internet security. Dodatkowo dzięki kontroli rodzicielskiej można weryfikować, czy ktoś z zewnątrz nie próbuje wyłudzić np. danych od naszego dziecka. Pomogą też narzędzia do ochrony tożsamości (41).

INFEKCJA Z AUTOSTARTU

Autostart to wygodna funkcja Windows, polegająca na tym, że po podłączeniu np. flashdysku do komputera, jego zawartość może być automatycznie odtworzona. Rozwiązanie wygodne, ale i niebezpieczne, gdyż wykorzystywane przez dużą grupę złośliwych programów.
Recepta: W domowym komputerze zainstaluj oprogramowanie ochronne. Gdy korzystasz z innego komputera, przeskanuj go, choćby za pomocą programu opisywanego przez nas na 42.

KONIE TROJAŃSKIE

Stanowią obecnie trzon atakujących nas złośliwych programów. Nic dziwnego, możliwość przejęcia kontroli nad naszym komputerem kusi przestępców.
Recepta: Zainstaluj oprogramowanie typu internet security oraz dbaj o aktualizacje systemu i przeglądarki. Co prawda to zalecenie dotyczy każdego rodzaju zagrożeń, ale w przypadku trojanów downloaderów, które wykorzystują luki w przeglądarce internetowej, ma ono szczególne znaczenie.

CD 9/2009

Grupa: INTERNET
- **Beniamin 2.1**
- **EuroFirma Mini Monitoring 20.1.2.37**
- **Naomi 3.2.90**
- **Opiekun Dziecka w Internecie 2.0.0611**
- **Strażnik Ucznia 2.0**

programy do kontroli rodzicielskiej

Ochrona dzieci

Z internetu korzystają niemal wszyscy, także dzieci. Z myślą o ich ochronie przed złą stroną internetu stworzono sporo aplikacji do tzw. kontroli rodzicielskiej. Przedstawiamy tego typu programy (wiele z nich znajdziecie na dołączonym do wydania krążku), a także dokładnie, krok po kroku, pokazujemy, jak skorzystać z funkcji kontroli rodzicielskiej wbudowanej w system Windows Vista.

Rodzicom polecamy także zestaw stron internetowych poświęconych tematyce ochrony dzieci w internecie. Korzystając z nich, warto też pamiętać o najważniejszym: żadna automatyka filtrująca nie gwarantuje pełnej skuteczności. Oprogramowanie do tzw. kontroli rodzicielskiej jest pomocne w ochronie dziecka przed niewłaściwymi treściami płynącymi z internetu, nie zastąpi jednak rozmowy z dzieckiem i mądrego nadzoru rodziców. Dlatego nalegamy, by zamiast sztywnych blokad, które niestety często zawodzą (w wielu wypadkach blokowane są treści wcale niebędące zagrożeniem, a przepuszczane prawdziwe niebezpieczeństwa), używać oprogramowania kontrolnego z rozmysłem, raczej monitorować, a nie blokować. A jeżeli już coś zagrodzi twojemu dziecku, niech pierwszą pomocą, jaką uzyska, będzie rozmowa z najbliższymi, a nie alarmowe okno programu.

Jeżeli korzystasz z systemu Windows Vista, funkcje kontroli rodzicielskiej masz już wbudowane w system operacyjny. Nie musisz instalować żadnego dodatkowego oprogramowania.

Jak założyć konto dla dziecka w systemach XP i Vista

Do korzystania z większości programów do kontroli rodzicielskiej potrzebne jest w systemie operacyjnym konto założone specjalnie dla dziecka. Poniżej pokazujemy, jak założyć takie konto zarówno w Windows XP, jak i Windows Vista. W obu przypadkach pamiętaj o zabezpieczeniu własnego konta hasłem. W przeciwnym razie jakiekolwiek ograniczenia na koncie dziecka będą nieskuteczne, ponieważ może się ono zalogować na twoje, niechronione hasłem, konto.

Konto w Windows XP

1 Rozwiń menu **Start** i wybierz z niego **Panel sterowania**.

2 W oknie **Panel sterowania** wybierz kategorię. Otworzy się kolejne okno:

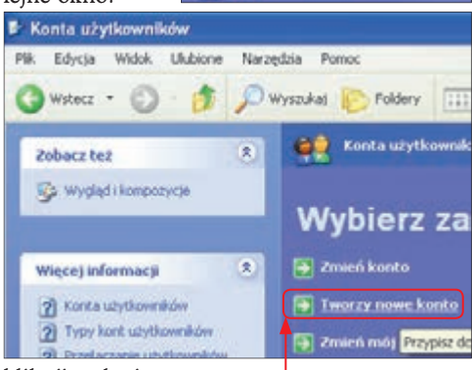

kliknij zadanie.

3 W pole, które zobaczysz, wpisz nazwę dla tworzonego konta (w naszym przykładzie wpiszemy nazwę.

w twoim przypadku nazwa jest oczywiście dowolna). Po wpisaniu nazwy kliknij **Dalej >**.

4 W kolejnym etapie ustalasz typ konta. Najbezpieczniejszym rozwiązaniem jest wybranie dla dziecka typu konta.

Po zaznaczeniu właściwej opcji kliknij przycisk **Utwórz konto**.

5 Powrócisz do okna **Konta użytkowników**, w którym w dolnej części zobaczysz ikony utworzonych w systemie kont użytkownika. Powinieneś widzieć co najmniej ikonę twojego, już wcześniej utworzonego konta – w naszym przykładzie ma ono nazwę.

i jest opisane jako **Administrator komputera**, ikonę dopiero co utworzonego konta – w naszym przykładzie.

Trzecia ikona symbolizuje konto **Gość**, które jednak w domyślnej konfiguracji systemu Windows XP jest wyłączone i takie niech pozostanie. Mając konto, możesz zacząć używać programu do kontroli rodzicielskiej.

Konto w Windows Vista

1 Rozwiń menu **Start** i wybierz z niego pozycję **Panel sterowania**.

2 W oknie **Panel sterowania** odszukaj kategorię:

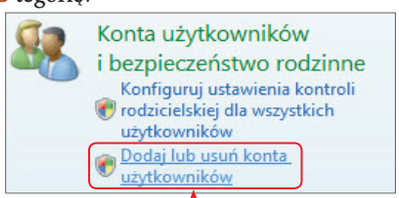

Kliknij odsyłacz.

3 W kolejnym oknie zobaczysz ikony istniejących już w systemie kont. Kliknij widoczny pod blokiem ikon odnośnik.

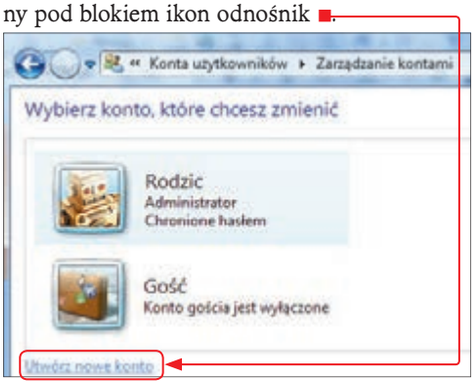

4 W oknie, które się pojawi, w polu tekstowym wpisz nazwę tworzonego konta – w naszym przykładzie **Dziecko**, i pozostaw domyślnie zaznaczoną opcję **Użytkownik standardowy**. Kliknij przycisk **Utwórz konto**.

5 Powrócisz do okna z zestawieniem kont. Zobaczysz, że do znanego już zestawu ikon dołączyła kolejna, odpowiadająca nowo założonemu kontu dla dziecka.

Od tej pory możesz już rozpocząć korzystanie z systemowych funkcji kontroli rodzicielskiej w Vista (warsztat na ten temat w dalszej części artykułu).

Strony dla rodziców

Polecamy uwadze wszystkich rodziców następującą listę stron. Warto się zapoznać z publikowanymi informacjami dotyczącymi m.in. korzystania dzieci z internetu.

- www.dzieckowsieci.pl
- www.saferinternet.pl
- www.dyzurnet.pl
- www.fdn.pl
- http://helpline.org.pl/
- http://kursy.dzieckowsieci.pl
- www.akademiawiedzy.com/relacje-i-uczucia/ciemna-strona-sieci-czyli-internetowe-zagrozenia-dzieci/

Konfiguracja systemowej kontroli rodzicielskiej w Vista

Zakładamy, że w systemie masz już zdefiniowane konto dla dziecka. Konto, na które musi się zalogować dziecko, by móc korzystać z komputera, jest niezbędne, by systemowe funkcje ochrony rodzicielskiej działały prawidłowo. Poniżej przedstawiamy, w jaki sposób korzystać z wbudowanego w Vistę mechanizmu kontroli rodzicielskiej.

Wybór systemu klasyfikacji gier

1 Rozwiń menu **Start** i wybierz z niego pozycję Panel sterowania.

2 W panelu sterowania odnajdź kategorię:

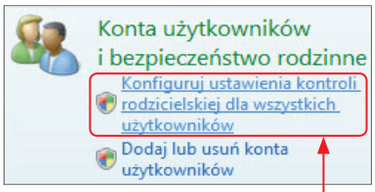

i kliknij widoczny odnośnik.

3 Po zatwierdzeniu kontroli użytkownika zobaczysz w oknie « Kontrola rodzicielska wszystkie dostępne w systemie konta. Tylko dla istniejących kont możesz ustawić opcje kontroli rodzicielskiej. Zacznij jednak od widocznego z lewej strony zadania.

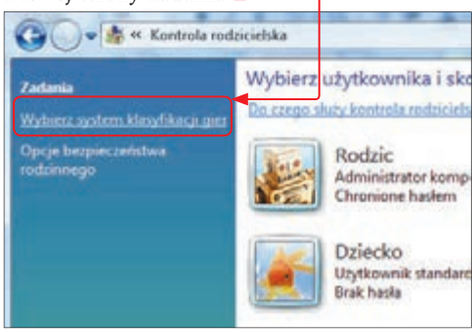

4 W kolejnym oknie zobaczysz opcje ustawiające określone systemy klasyfikacji gier. Domyślnie zaznaczony system to:

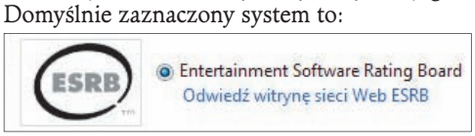

Jednak dla gier sprzedawanych w Europie lepszym rozwiązaniem jest zaznaczenie opcji:

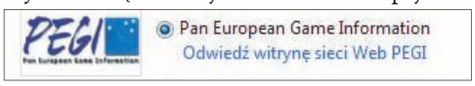

Klasyfikacją PEGI oznaczona jest większość nowych gier sprzedawanych w naszym kraju. Po zaznaczeniu właściwej opcji kliknij OK.

Filtrowanie WWW

1 Powrócisz do znanego ci już okna « Kontrola rodzicielska. Kliknij ikonę konta, dla którego chcesz zdefiniować ustawienia kontroli rodzicielskiej.

2 Zobaczysz okno ▸ Kontrola użytkowników z opcjami konfigurującymi ustawienia mechanizmu kontroli rodzicielskiej. Zacznij od zaznaczenia widocznej w sekcji Kontrola rodzicielska: opcji.

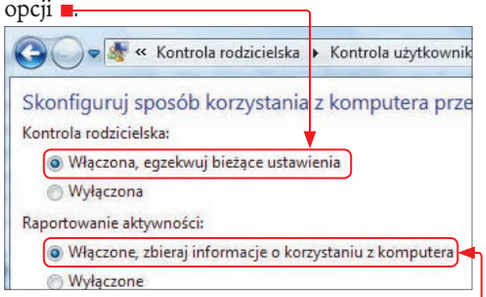

Spowoduje to uaktywnienie wszystkich pozostałych opcji widocznych w oknie. Pozostaw także domyślnie zaznaczoną opcję. Kolejnym etapem będą ustawienia w sekcji Ustawienia systemu Windows.

3 Zacznij od ustawień filtra internetowego. Kliknij odnośnik:

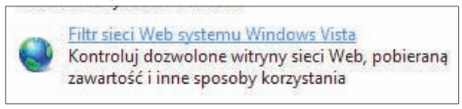

W kolejnym oknie możesz zdecydować, czy aktywny będzie internetowy filtr stron WWW. Domyślnie zaznaczona jest opcja:

Zablokuj niektóre witryny sieci web lub zawartość.

W takim przypadku dziecko nie będzie mogło odwiedzić niektórych stron (jakich? o tym zdecyduje poziom czułości filtra, o czym za chwilę). Jeżeli natomiast nie chcesz blokować, lecz tylko monitorować odwiedzane przez dziecko strony, możesz zaznaczyć opcję:

Zezwalaj na wszystkie witryny sieci web i całą zawartość.

Żadne strony nie będą blokowane, ale ty – za pomocą raportów aktywności – będziesz mógł później prześledzić, jakie strony były odwiedzane na danym koncie.

4 Poziom filtrowania określasz za pomocą opcji dostępnych w sekcji:

Zablokuj zawartość sieci web automatycznie.

Każdy poziom jest szczegółowo opisany (po wybraniu danej opcji towarzyszący jej opis zostanie wyświetlony w ramce pod opcją).

Uwaga! Jeżeli nie chcesz np. blokować dostępu do stron (tylko je monitorować), ale chcesz zablokować możliwość pobierania plików, zaznacz opcję Brak, a następnie pod ramką opisu zaznacz pole wyboru Zablokuj pobieranie plików. Jeżeli wystarczą ci automatyczne filtry, możesz już na tym etapie zakończyć konfigurację filtrowania i kliknąć OK.

5 Filtrowanie automatyczne nie jest w pełni skuteczne. Może się zdarzyć, że albo zablokuje przydatną stronę, która wcale nie jest niebezpieczna, albo przepuści treść całkowicie niepożądaną. Jeżeli chcesz mieć pełną kontrolę nad zasobami stron, do których dostęp ma mieć dziecko, zaznacz pole wyboru:

Zezwalaj tylko na witryny sieci web znajdujące się na liście dozwolonych.

Programy do kontroli rodzicielskiej zamieszczone na CD

Na krążku zamieściliśmy pakiet narzędzi do kontroli rodzicielskiej przeznaczonych **do Windows XP**.

Uwaga! W momencie korzystania z któregoś z wymienionych programów **w systemie powinien być zainstalowany tylko jeden program do kontroli rodzicielskiej**. Przypominamy też, że do używania większości aplikacji tego typu konieczne jest w systemie konto użytkownika przeznaczone dla dziecka.

BENIAMIN 2.1

▸ http://beniamin.pl

Program blokuje dostęp do niewłaściwych treści, stron pornograficznych, czatów, uniemożliwia pobieranie plików określonych typów (np. EXE) oraz ogranicza czas korzystania z komputera. Cena pełnej wersji (zakup wymaga uprzedniej rejestracji) to 39 zł.

EUROFIRMA MINI MONITORING 20.1.2.37

▸ www.euro-firma.pl

Aplikacja dla pracodawców, którzy chcą kontrolować poczynania pracowników na komputerach. Jednak z powodzeniem można z niej korzystać także jako z narzędzia do kontroli rodzicielskiej, głównie dzięki możliwości blokowania dostępu do określonych programów i stron internetowych. Wydatek na pełną wersję programu to ok. 45 zł.

NAOMI 3.2.90

▸ www.naomifilter.org

Bezpłatny program do filtrowania niepożądanych treści. Mimo anglojęzycznego interfejsu rozpoznaje i filtruje niewłaściwe słowa w dziesięciu językach, także w polskim. Blokuje również możliwość dotarcia do niewłaściwych treści poprzez grupy dyskusyjne, czaty, komunikatory itp. Umożliwia blokowanie aplikacji P2P. Program darmowy.

OPIEKUN DZIECKA W INTERNECIE 2.0.0611

▸ www.opiekun.pl

Program zablokuje dostęp do stron pornograficznych, propagujących przemoc, narkotyki czy działalność sekt. Oprócz udostępniania bazy pół miliona adresów aplikacja analizuje treść otwieranych stron na podstawie 7-językowego słownika. Kontroluje czas korzystania z internetu, umożliwia blokadę komunikatorów (GG, Tlen), czatów i pobierania plików z internetu. Pełna wersja kosztuje 49 zł.

STRAŻNIK UCZNIA 2.0

▸ www.straznikucznia.pl

Program, oprócz blokowania treści i kontrolowania czasu spędzanego przed komputerem, umożliwia także automatyczne wykonywanie zrzutów ekranowych co określony czas lub zapisywanie czynności wykonanych przez rejestrowanego użytkownika. Cena pełnej wersji: 48 zł (w promocji).

VISIKID 2009 (niezamieszczony na CD)

▸ www.visikid.pl

To trochę nietypowe narzędzie jest usługą internetową połączoną z odpowiednią aplikacją instalowaną na komputerze, z którego korzystanie ma być monitorowane. Aplikacja nie działa niezależnie, więc nie zamieściliśmy jej na CD. Visikid niczego nie blokuje. Autorzy piszą: „w naszym programie nie ma przycisku blokuj, bo to nie jest metoda wychowania dziecka". Głównym zadaniem aplikacji jest monitoring czasu spędzanego przed komputerem, odwiedzanych stron i uruchamianych aplikacji. Raporty aktywności monitorowanego użytkownika są dostępne z dowolnego komputera na świecie poprzez witrynę producenta po uwierzytelnieniu się na swoim koncie założonym podczas rejestracji aplikacji.

Strona dla dzieci

Sieciaki.pl to portal adresowany do najmłodszych użytkowników globalnej sieci. Jednak na stronie tej znajdują się nie tylko przeznaczone dla dzieci konkursy i zabawy, ale także treści, z którymi powinni się zapoznać rodzice – najlepiej razem z podopiecznymi. Warto zwłaszcza, by dzieci (najlepiej wraz z rodzicami, którzy od razu wyjaśnią wszelkie wątpliwości) zapoznały się z listą porad dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu. Porady te udostępniono na stronie http://sieciaki.pl/index.html?action=sai&ida=5992

Oprócz tego serwis Sieciaki przygotował aplikację **Ajpik/Spociak**, która pomaga dzieciom poruszać się w internecie. Korzystanie z niej wymaga uprzedniego zarejestrowania się w serwisie.

Jeżeli zdecydujesz się na taką formę ochrony, kliknij odnośnik:

Edytuj liste dozwolonych i zablokowanych witryn.

6 Teraz musisz ręcznie dodać adresy stron, które uważasz za dozwolone, i ewentualnie takie, które system ma blokować. Te drugie możesz automatycznie odseparować, zaznaczając pole wyboru:

Zezwalaj tylko na witryny sieci web znajdujące się na liście dozwolonych.

Po stworzeniu listy dozwolonych (i ewentualnie zabronionych) stron potwierdź ustawienia, klikając OK. Następnie jeszcze raz kliknij OK, by zakończyć konfigurację filtrowania WWW.

Limity czasowe

1 Niezależnie od włączonego bądź niewłączonego filtrowania WWW możesz ustawić limity czasowe. Zakładamy, że masz otwarte okno Kontrola użytkowników (patrz krok 2 poprzedniego warsztatu). W sekcji Ustawienia systemu Windows kliknij odnośnik:

Limity czasu
Określ, kiedy Dziecko korzysta z komputera.

2 Pojawi się okno Ograniczenia czasu, w którym zobaczysz tygodniową tabelkę godzin ■.

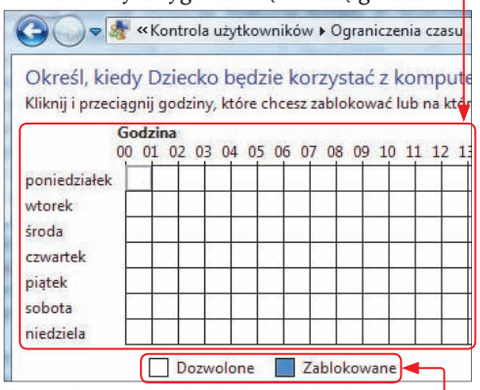

Domyślnie cała tabelka jest biała. Legenda ■ objaśnia znaczenie kolorów. Kolor biały oznacza, że dana godzina jest dozwolona. Łatwo zatem zauważyć, że domyślnie każdy termin jest możliwy.

3 Klikając myszką wybrane kwadraty, zmieniasz ich kolor na niebieski, ustawiając tym samym w danych godzinach blokadę dostępu do konta. Po wypełnieniu kolorem pól odpowiednich godzin, np. ■

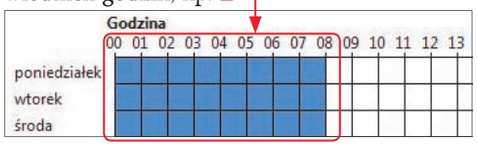

i tym samym określeniu dozwolonego czasu korzystania z komputera kliknij OK, by potwierdzić ustawienia. Jak objawia się działanie tej funkcji? Gdy dziecko spróbuje się zalogować na swoje konto w czasie, który jest oznaczony jako zablokowany, zobaczy jedynie komunikat o braku dostępu.

Ustawienia gier

1 Kolejnym aspektem regulowanym przez wbudowaną w Windows Vista kontrolę rodzicielską są gry. W oknie Kontrola użytkowników w sekcji Ustawienia systemu Windows kliknij odnośnik ■.

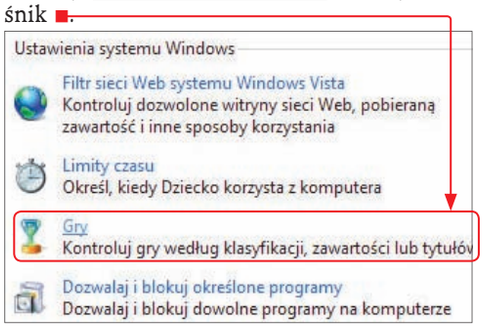

2 W oknie Kontrola gier określ po pierwsze, czy dziecko może w ogóle grać w gry – zakładamy, że pozostawisz domyślnie aktywną opcję Tak. Następnie kliknij odnośnik Ustaw klasyfikacje gier.

3 Otworzy się okno, w którym najpierw określasz, czy dozwolone są gry niesklasyfikowane – pozostaw wtedy domyślnie zaznaczoną opcję Zezwól na gry niesklasyfikowane. Następnie wybierasz najniższą dozwoloną klasyfikację wg standardów PEGI. Przykładowo dla 5-latka zalecaną opcją będzie ■.

4 Oprócz ustawienia klasyfikacji możesz jeszcze zablokować dane gry ze względu na typ zawartości. Wystarczy zaznaczyć odpowiednie pola wyboru, np. ■

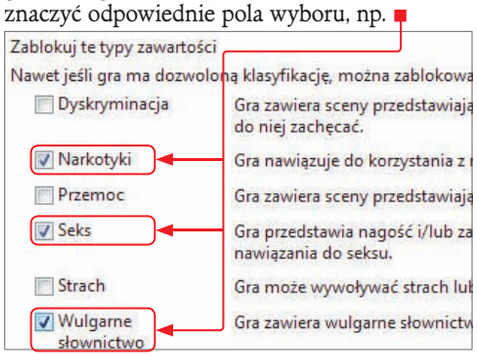

spośród dostępnych w dolnej części okna. Kliknij OK, by zatwierdzić ustawienia klasyfikacji gier.

5 W oknie Kontrola gier masz jeszcze możliwość ręcznego zablokowania (lub zezwolenia) dowolnej gry zainstalowanej w systemie. W tym celu wystarczy kliknąć odnośnik Zablokuj określone gry lub zezwól na nie i wprowadzić odpowiednie ustawienia.

Zezwolenia na programy

1 Ostatnim elementem konfiguracji kontroli rodzicielskiej w Windows Vista jest ustalenie, z których spośród zainstalowanych w systemie aplikacji, dziecko może korzystać. W oknie Kontrola użytkowników w sekcji:

Ustawienia systemu Windows

kliknij odnośnik Dozwalaj i blokuj określone programy.

2 W oknie Ograniczenia aplikacji domyślnie zaznaczona jest opcja:

Dziecko może używać wszystkich programów.

Jeżeli zaznaczysz jednak ■,

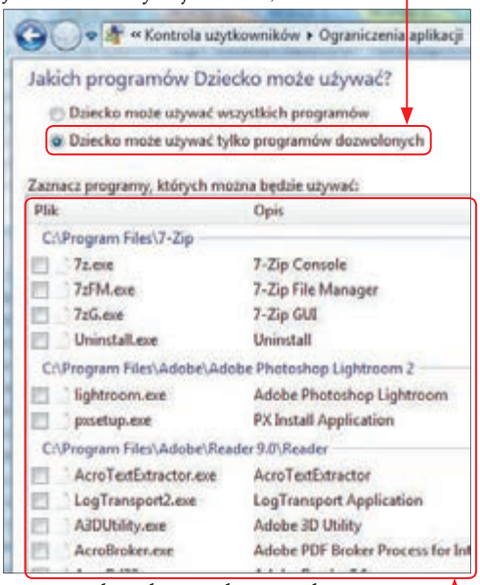

to puste dotychczas obszary okna zostaną wypełnione listą zainstalowanych w systemie programów ■.

Uwaga! Generowanie listy podczas pierwszych odwiedzin tego okna może potrwać nawet kilka minut. Jeżeli jakiegoś programu nie ma na tej liście (gdyż np. nie wymagał on instalacji i nie znajduje się na liście zainstalowanych aplikacji), możesz go dodać do listy, klikając widoczny w dolnej części okna przycisk Przeglądaj..., a następnie wskazując folder, w którym znajduje się plik uruchomieniowy danego programu.

3 Samo wybieranie programów, które mogą być przez dziecko uruchamiane, sprowadza się do zaznaczenia pola wyboru przy programie, który ma być dozwolony. Ponieważ lista aplikacji może być naprawdę długa (nawet kilkaset pozycji), zaznaczanie ręcznie wszystkich dozwolonych programów w sytuacji, gdy chcesz jedynie kilka zablokować, jest stratą czasu. Najpierw kliknij Zaznacz wszystko, a następnie odznacz te, do których dziecko ma nie mieć dostępu. Gdy już wybierzesz aplikacje dozwolone dla twojego dziecka, zaakceptuj ustawienia, klikając OK dwukrotnie, i zamknij niepotrzebne już okno kontroli rodzicielskiej. Od tej pory okna tego będziesz mógł używać, by zapoznać się ze szczegółowymi raportami aktywności danego użytkownika. Oprócz tego system sam będzie przypominał co tydzień (domyślne ustawienie) o ich przejrzeniu.

Bezpieczne konto

Zgodnie z rządowym programem e-Podatki do 2013 r. wszyscy podatnicy będą zobligowani do posiadania internetowego konta podatkowego, które umożliwi im elektroniczny dostęp do stanu rozliczeń z fiskusem. Co prawda rządowe założenia nie zawsze udaje się zrealizować we właściwym terminie, jednak już dziś warto się przyzwyczajać do e-bankowości i przyswoić sobie zasady korzystania z niej. Przypominamy też o obowiązku instalacji na komputerze, na którym będziemy korzystać z e-banków, oprogramowania ochronnego, antywirusa, a najlepiej pakietu klasy internet security.

CD 9/2009

GRUPA: INTERNET

- **McAfee SiteAdvisor 2.4** program monitorujący bezpieczeństwo odwiedzanych stron

GRUPA: UZUPEŁNIENIA

- Archiwalny artykuł o SiteAdvisorze, PC Format 9/2007
- Archiwalny artykuł o sprawdzeniu certyfikatu podczas bezpiecznego połączenia, PC Format 5/2008

Bezpieczne korzystanie z bankowości internetowej

Zasady bezpiecznego korzystania z konta bankowego przez internet przedstawiamy w formie warsztatu, dzięki czemu od razu sprawdzisz, czy na danym komputerze, niekoniecznie domowym, bo przecież wakacje w pełni, możliwe jest bezpieczne sprawdzenie stanu konta czy wykonanie przelewu.

Aktualizacja systemu

Koniecznie sprawdź, czy system operacyjny, z którego korzystasz, jest w pełni zaktualizowany. Jak to zrobić, pokazujemy na przykładzie systemu Windows Vista.

1 Rozwiń menu **Start** i w polu wyszukiwania umieszczonym na samym dole wpisz **Windows Update**. Następnie kliknij ikonę Windows Update. Jeżeli w oknie, które się pojawi, zobaczysz napis:

Pobierz i zainstaluj aktualizacje dla tego komputera

kliknij przycisk Zainstaluj aktualizacje i poczekaj na zainstalowanie aktualizacji (co będzie się prawdopodobnie wiązało z restartem komputera).

2 Jeżeli korzystasz z komputera, na którym nie masz uprawnień do przeprowadzania aktualizacji, a stwierdzisz, że system jest nieaktualny, zrezygnuj z łączenia się z bankiem. Natomiast jeżeli zainstalowałeś aktualizacje lub w wyniku sprawdzenia stanu systemu zobaczysz napis informujący o tym, że system jest aktualny, możesz kontynuować sprawdzanie.

Aktualizacja przeglądarki

Ponieważ programem, za którego pomocą łączysz się ze swoim bankiem internetowym, jest przeglądarka WWW, musisz także sprawdzić, czy i ona jest w pełni zaktualizowana. Jak to zrobić, pokażemy na przykładzie popularnej przeglądarki Mozilla Firefox.

1 Uruchom przeglądarkę Firefox i z menu Pomoc wybierz pozycję: Sprawdź dostępność aktualizacji...

2 Jeżeli w oknie Aktualizacja aplikacji zobaczysz komunikat o braku aktualizacji:

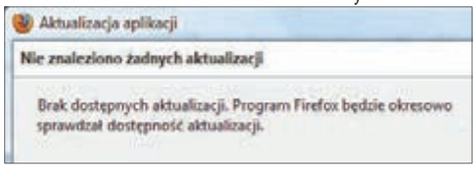

oznacza to, że przeglądarka jest w pełni zaktualizowana (oczywiście zakładamy, że łącze internetowe jest aktywne). W przeciwnym wypadku program wyświetli informację o dostępności nowszej wersji. Jeżeli możesz, to ją zainstaluj. Jeżeli nie masz do tego uprawnień, zrezygnuj z połączenia z bankiem.

Porady i ostrzeżenia banków

- Pamiętaj: **bank nigdy nie poprosi cię o podanie twojego hasła logowania** do serwisu bankowości internetowej w korespondencji e-mailowej ani w rozmowie telefonicznej.
- E-mail, w którym jesteś proszony o „uzupełnienie danych osobowych", jest najprawdopodobniej fałszywką. Nie klikaj żadnych odsyłaczy widocznych w takim liście. **Żaden bank nie zażąda twoich danych**, a już na pewno nie drogą korespondencji elektronicznej.
- Jeżeli używasz komputera m.in. do korzystania z bankowości internetowej, **koniecznie stosuj oprogramowanie antywirusowe i zaporę ogniową**, dbając o regularne aktualizowanie aplikacji ochronnych.
- **Odradzamy wykorzystywanie do operacji finansowych komputerów publicznych** (np. w kawiarenkach internetowych) – mogą być zainfekowane złośliwym oprogramowaniem.
- Jeżeli korzystasz z komputera przenośnego, uważaj przez jaką sieć łączysz się z internetem. **Publiczne hot-spoty mogą być również zainfekowane lub mogą śledzić poczynania użytkownika**. Korzystając z publicznych sieci bezprzewodowych co najwyżej przeglądaj wiadomości i ogólnodostępne portale, ale nie wykonuj operacji finansowych.
- **Zapamiętaj adres internetowy banku i zawsze wprowadzaj go ręcznie**. Rozwiązania, takie jak zakładki, czy bufor przeglądarki, są może wygodne, ale nie służą poprawie bezpieczeństwa.
- Po zalogowaniu się na swoje konto z pewnością zobaczysz informację, kiedy odbyło się twoje ostatnie zalogowanie, także nieudane (jeżeli takie miało miejsce). Jeśli cokolwiek wzbudzi twoje podejrzenia (np. zobaczysz, że ktoś próbował się dostać na twoje konto w czasie, w którym ty na pewno nie próbowałeś się logować), skontaktuj się z bankiem.
- **Jeżeli użyłeś np. hotelowego komputera do kontaktu z kontem, wyczyść przed jego wyłączeniem bufor przeglądarki**. W Firefoksie wystarczy z menu Narzędzia wybrać pozycję Wyczyść historię przeglądania... i postępować wg wyświetlanych na ekranie wskazówek.

Przydatne telefony banków

Jeżeli podczas korzystania z bankowości internetowej coś wzbudzi twoje podejrzenia, skorzystaj z telefonicznej weryfikacji tego, co widzisz, i pod żadnym pozorem nie klikaj żadnych linków w podejrzanym e-mailu czy na stronie WWW. Poniżej podajemy telefony do banków, pod którymi powinieneś wyjaśnić wszelkie wątpliwości związane z usługami e-bankowości danej instytucji. Telefony te możesz znaleźć także w internecie, ale jeżeli masz podejrzenie, że komputer, z którego korzystasz, został opanowany przez hakera, to równie dobrze wyświetlana na nim strona banku (także z numerami telefonów) może nie być prawdziwa.

Nazwa banku	z tel. stacjonarnego	z komórki (także z zagranicy)
Alior Bank SA	19 502	(+48) 12 370 7000
Allianz Polska SA (bank)	0 801 10 20 30	(+48) 22 567 67 00
Bank BPH S.A.	0 801 801 401	(+48) 58 308 50 17
Bank DnB NORD Polska S.A.	0 801 301 103	(+48) 22 531 39 39
Bank BGŻ S.A.	0 801 123 456	(+48) 22 530 71 00
Citi Handlowy	0 801 322 484	(+48) 22 692 24 84
Millennium Bank SA	0 801 331 331	(+48) 22 598 40 40
Bank Ochrony Środowiska S.A.	0 801 355 455	(+48) 22 543 34 34
Bank Pekao S.A.	0 801 365 365	(+48) 42 683 82 82
Bank Pocztowy S.A.	0 801 100 500	(+48) 523 499 499
Bank Zachodni WBK S.A.	0 801 666 056	(+48) 61 856 53 26
Deutsche Bank PBC S.A.	0 801 118 118	(+48) 12 625 81 18
Dominet Bank S.A.	0 801 101 102	(+48) 22 737 47 98
Euro Bank S.A.	19 000	(+48) 71 799 11 11
Fortis Bank Polska S.A.	0 801 367 847	(+48) 22 566 93 00
GETIN Bank S.A.	19 797	(+48) 32 604 3001
ING Bank Śląski S.A.	0 801 222 222	(+48) 32 357 00 69
Inteligo	0 801 121 121	(+48) 81 53 56789
Invest-Bank SA	0 801 44 55 66	(+48) 618 461 461
Kredyt Bank S.A.	0 801 360 360	(+48) 81 531 7200
LUKAS Bank S.A.	0 801 33 11 11	(+48) 71 35 49 002
mBank	0 801 300 800	(+48) 42 6 300 800
MultiBank	0 801 300 000	(+48) 42 6 300 000
Nordea Bank Polska S.A.	0 801 667 332	(+48) 58 3 000 000
Polbank EFG Eurobank Ergasias S.A.	0 801 822 822	(+48) 22 3 822 822
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA	0 801 302 302	(+48) 81 535 65 65
Raiffeisen Bank Polska S.A.	0 801 602 801	(+48) 22 548 99 95
Toyota Bank Polska S.A.	0 801 900 701	(+48) 22 488 55 05
Volkswagen Bank direct	0 801 16 16 16	(+48) 22 519 79 79

Numery zaczynające się od 19 lub 0 801 służą do połączeń krajowych z telefonów stacjonarnych. Numery w prawej kolumnie są przeznaczone do połączeń z telefonów komórkowych lub z zagranicy.

Elektroniczne płatności

Dokonywanie płatności w internecie nie jest bardziej niebezpieczne od płacenia kartą w sklepie czy w restauracji. Dzięki polskim serwisom pośredniczącym w bezpiecznym przeprowadzaniu transakcji internetowych nie musisz mieć karty kredytowej. Wystarczy rachunek w banku oferującym dostęp do konta przez internet. Oprócz tego istnieje także sposób na płacenie w internecie nawet w sytuacji, gdy nie masz ani rachunku, ani żadnej karty.

Płatności online bez konta i karty

Dość znanym sposobem płatności, a dokładniej mikropłatności, online jest wykorzystanie do tego celu telefonów komórkowych. Jednak prowizje operatorów komórkowych są znacznie wyższe niż prowizje internetowych pośredników transakcyjnych. W rezultacie za towar czy usługę zapłacisz więcej komórką niż np. kartą płatniczą. Istnieje jednak jeszcze jeden sposób. Do skorzystania z niego nie musisz mieć komórki, konta ani karty. Jest to możliwe dzięki obecnej od niedawna w Polsce usłudze Paysafecard. Usługa ta – o ile tylko się rozpowszechni na masową skalę – może stanowić interesujące rozwiązanie dla wszystkich, którzy chcieliby kupować coś w internecie, ale nie chcą ryzykować, płacąc w sieci kartą kredytową czy przelewem online. Twórcy usługi reklamują swój produkt pod hasłem: „Nareszcie możesz płacić gotówką w internecie".

Jak działa Paysafecard

Paysafecard przypomina w działaniu systemy przedpłacowe (z ang. prepaid), czyli najpierw musisz zasilić gotówką środek płatniczy, za którego pomocą chcesz dokonywać płatności, a dopiero potem możesz płacić nim za internetowe zakupy. Jednak w przypadku Paysafecard nie musisz wykonywać żadnych przelewów online ani tworzyć dodatkowych kont, które należałoby zasilić. Wadą Paysafecard jest na razie niewielka liczba dostępnych w polskim języku usług internetowych akceptujących ten typ płatności. Są to głównie wersje premium (płatne) popularnych gier przeglądarkowych (takich jak np. Travian, OGame, BiteFight, Metin 2) czy usług wymiany plików (RapidShare Premium). Za pomocą Paysafecard można także płacić za rozmowy poprzez Skype'a (tylko te, które wymagają płatności). Paysafecard jest bardzo popularny w Europie. Jest obecny w 14 krajach (łącznie z Polską), zatem oprócz wymienionych usług możesz płacić za pomocą Paysafecard za wiele innych rzeczy.

Pierwsze kroki z systemem Paysafecard

Użytkownik zainteresowany korzystaniem z Paysafecard powinien skierować swoje pierwsze kroki do punktu, w którym można kupić kartę zdrapkę systemu Paysafecard. Karty te można dostać w wybranych punktach, a listę tych punktów, jak również ich wyszukiwarkę odnajdziesz na stronie 1.

1 Wejdź na stronę 1. Wypełnij formularz, podając swój adres. Nie chodzi o dokładny adres zamieszkania (choć tak mogłoby wynikać z opisu na stronie), lecz o adres, wokół którego (jak najbliżej) mają być poszukiwane punkty sprzedaży oferujące zdrapki Paysafecard. Po wpisaniu adresu kliknij Prześlij.

2 W zależności od tego, jak dokładny podałeś adres, na kolejnej stronie zobaczysz listę odnośników. W naszym przykładzie, ponieważ podaliśmy dokładny adres redakcji, system zwrócił tylko jeden odnośnik:

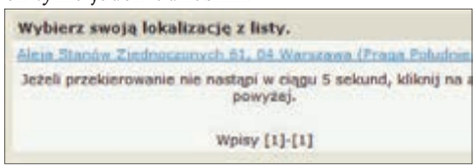

Kliknij odnośnik z adresem.

3 Po chwili w oknie przeglądarki zobaczysz mapkę z zaznaczonymi na niej punktami sprzedaży we wskazanej przez ciebie okolicy. Dodatkowo, po prawej stronie witryny wyświetli się szczegółowa lista z dokładnymi adresami punktów handlowych z kartami Paysafecard oraz dostępnymi w danym punkcie nominałami (system Paysafecard oferuje karty o nominałach 20 zł, 50 zł, 100 zł i 300 zł.). Pozostaje zatem wybrać się do jednego ze wskazanych punktów i nabyć odpowiadający ci nominał karty.

4 Płacenie za pomocą Paysafecard jest banalnie proste. Jeżeli dany sklep internetowy akceptuje taki system płatności, będziesz mógł go wybrać spośród oferowanych opcji:

5 Po wybraniu Paysafecard jako metody płatności zostaniesz – w zależności od sklepu – przekierowany na stronę, na której będziesz mógł wybrać wariant usługi lub, gdy już wcześniej wybrałeś towar, zostaniesz przekierowany na stronę, na której zostaniesz poproszony o wprowadzenie 16-cyfrowego numeru PIN przyporządkowanego zakupionej karcie. Po jego wprowadzeniu kliknij przycisk Zapłać teraz., co spowoduje realizację transakcji.

Adresy internetowe

1 www.paysafecard.com/pl/b2c/product/sales/

Pułapki Paysafecard

System Paysafecard jest z pewnością wygodny, ale nie polecamy go do poważnych zakupów, gdyż ma sporo mankamentów w zakresie rozwiązania kwestii roszczeniowych i odszkodowawczych. Oto kilka przykładów.

- Paysafecard nie ponosi praktycznie żadnej odpowiedzialności za transakcje.
- **Karta jest bezpłatna tylko teoretycznie**. W praktyce jej użytkownik może być obciążony tzw. kosztami administracyjnymi, przy czym na witrynie firmowej znajdują się sprzeczne informacje co do trybu obciążania. Jedna informacja głosi, że po trzech latach od daty pierwszego użycia karty naliczane są „koszty administracyjne w wysokości 2 euro miesięcznie", natomiast inna: „Miesięczna opłata administracyjna obowiązuje wyłącznie przez 1 rok od dnia realizacji pierwszej płatności lub 2 lata od dnia nabycia karty, w zależności od tego, która data nastąpi wcześniej" (kwota 5 zł).
- **Kontakt z firmą, która wystawiła kartę, jest utrudniony**, ponieważ jest możliwy tylko przez formularz na stronie WWW lub austriacki numer telefonu (+43 172 083 80 7001), a siedziba firmy jest w Londynie.
- Anonimowość zakupów sprzyja nieletnim, którzy w ten sposób mogą nabywać towary i usługi dla nich nieprzeznaczone. W kontrolowaniu poczynań dzieci w internecie pomoże monitoring odwiedzanych stron i historii zakupów online (patrz art. na 38).
- **Wycofanie środków z karty jest płatne**. Kosztuje 10 zł. Jednak wycofać można tylko kwotę większą niż 20 zł. Zatem nabywcy kart o nominale 20 zł, którzy kupią cokolwiek za niższą cenę, i tak nie będą mogli wycofać pozostałych na karcie pieniędzy. Muszą je wydać poprzez Paysafecard.
- Jeżeli jesteś zainteresowany poważnymi zakupami w polskim internecie, ale obawiasz się płatności elektronicznych, **korzystaj z dostępnej w większości sklepów opcji płatności za pobraniem**. Towar przyjedzie pod wskazany przez ciebie adres, a ty zapłacisz gotówką. Pamiętaj o sprawdzeniu przy kurierze czy dostałeś faktycznie to, za co płacisz.

Płatności online dla posiadaczy kont

Jeżeli masz już konto w internecie, ale obawiasz się płatności kartą – niezależnie od tego, czy jest to karta debetowa wydawana do posiadanego konta bankowego, czy też niezależnie wydawana karta kredytowa – możesz skorzystać z dwóch bardzo popularnych w polskim internecie serwisów pośredniczących w płatnościach online: Przelewy24.pl oraz Platnosci.pl

Chroń tożsamość

Aktywnie korzystając z internetu, tworzymy swoją cyfrową tożsamość. Tworzymy adres e-mailowy, numer gadu-gadu, profile na różnego typu serwisach społecznościowych. Im więcej śladów w cyfrowym świecie zostawiamy, tym większe niebezpieczeństwo, że ktoś wykorzysta nasze dane np. do wysyłania spamu. Spam to poważne zagrożenie – zapycha łącza internetowe i może przenosić złośliwe oprogramowanie.

CD 9/2009

Grupa: INTERNET
- **AVG Identity Protection 8.5**
program do ochrony cyfrowej tożsamości

Grupa: UZUPEŁNIENIA
- Archiwalny artykuł o usłudze Spamihilator, PC Format 2/2007

Korzystanie z tymczasowych adresów e-mailowych

Załóżmy, że jesteś zainteresowany aktywnym uczestnictwem na jakimś forum. Oczywiście forum wymaga rejestracji, a proces rejestracji nie jest możliwy bez podania twojego adresu e-mailowego. Serwis, na którym rejestrujesz się po raz pierwszy, trudno uznać za zaufany. Jak zatem rozwiązać ten problem? Proponujemy, byś skorzystał z serwisów oferujących tzw. tymczasowe adresy e-mailowe. W ramce „Serwisy z tymczasowymi skrzynkami pocztowymi" znajdziesz listę odnośników do stron głównych takich serwisów. Poniżej pokazujemy, jak używać polskiego serwisu no-mail.

1 Uruchom ulubioną przeglądarkę WWW i wpisz w pasku adresowym adres serwisu no-mail 1.

2 W oknie przeglądarki zobaczysz stronę główną serwisu no-mail, na której możesz albo automatycznie wygenerować swój tymczasowy adres e-mailowy, albo wpisać adres samodzielnie. Jeżeli klikniesz pole Utwórz tymczasowy adres e-mail, adres zostanie wygenerowany automatycznie. W polu tekstowym możesz natomiast wprowadzić własną nazwę tymczasowej skrzynki. W naszym przykładzie zakładamy, że skorzystasz z automatu, ponieważ do wygenerowanych przez serwis adresów nie warto się przywiązywać. Są aktywne jedynie przez 10 minut (czas ten może być wydłużony, ale zwykle 10 minut wystarcza na przeprowadzenie rejestracji i zweryfikowanie podanego podczas rejestracji adresu e-mailowego).

3 Automatycznie wygenerowany adres elektroniczny pojawi się w oknie przeglądarki. Jednocześnie zostaniesz powiadomiony o braku wiadomości w utworzonej skrzynce. Ponadto na widocznej w przeglądarce stronie znajdziesz licznik informujący na bieżąco o tym, jak długo tymczasowy adres będzie ważny.

4 Kolejny etap to rejestracja w interesującym cię serwisie. Najlepiej w celu rejestracji otwórz nowe okno przeglądarki. Pamiętaj też, by w formularzu rejestracyjnym podać adres dopiero co wygenerowanej tymczasowej skrzynki, a nie swój prawdziwy adres.

5 Większość procesów rejestracyjnych wymaga weryfikacji podanych przez użytkownika danych. Proces weryfikacji najczęściej odbywa się poprzez wysyłanie na adres e-mailowy nowo zarejestrowanego użytkownika wiadomości potwierdzającej chęć założenia konta na danym forum czy w serwisie. Tego typu e-maile weryfikacyjne są wysyłane niemal natychmiast po zakończeniu procesu rejestracji. 10-minutowy okres ważności tymczasowej skrzynki w serwisie no-mail powinien być wystarczający.

6 Przejdź do okna przeglądarki, w którym jest wyświetlona strona serwisu no-mail z twoją tymczasową skrzynką. Po chwili e-mail weryfikacyjny od serwisu lub forum, w którym się zarejestrowałeś, powinien dotrzeć do skrzynki tymczasowej. Kliknij link Odśwież. Jeżeli okaże się, że czas ważności tymczasowego konta się kończy, a ty wciąż nie odebrałeś wiadomości potwierdzającej rejestrację, kliknij przycisk Daj mi dodatkowe 10 Minut. Jego kliknięcie po terminie ważności konta spowoduje założenie nowej skrzynki tymczasowej.

7 W oknie przeglądarki z otwartym serwisem no-mail zobaczysz treść wiadomości przesłanej z serwisu, na którym się zarejestrowałeś. Kliknij link weryfikacyjny, i gotowe. Możesz w pełni korzystać z funkcji danego forum, a twój prawdziwy adres e-mailowy nie został ujawniony. Jest tylko jeden minus. Nigdy nie otrzymasz korespondencji od użytkowników serwisu lub administratorów, ale to chyba nie jest problem.

Serwisy z tymczasowymi skrzynkami pocztowymi

- 10minutemail.com
- blockfilter.com
- guerrillamail.com
- mailexpire.com
- mailinator.com
- mintemail.com
- mytrashmail.com
- noclickemail.com

Adresy internetowe

1 www.no-mail.pl

Profilaktyka w zakresie ochrony tożsamości

- Nigdy nie podawaj swojego prawdziwego adresu e-mailowego w formularzach na niezabezpieczonych (bez kłódki) stronach WWW czy grupach dyskusyjnych.
- **Nie przekazuj swojego adresu bez potrzeby innym**. Jeżeli adres jest wymagany, np. w celu dokończenia transakcji w sklepie internetowym, załóż sobie „awaryjną" skrzynkę na jednym z licznych darmowych serwisów pocztowych.
- Jeżeli korzystasz z programu pocztowego zainstalowanego w systemie, **wyłącz w nim obsługę skryptów** (najczęściej JavaScript) **i wyświetlanie obrazków**.
- **Jeżeli do twojej skrzynki trafi spam, pod żadnym pozorem nie odpowiadaj na taką wiadomość**. Nawet jeżeli w jej treści będzie widoczny link „do wyrejestrowania się z listy wysyłkowej". To pułapka. W ten sposób spamerzy otrzymują potwierdzenia, że twój adres jest aktywny.
- **Nie przesyłaj listów łańcuszków**. Tego typu wiadomości są uznawane za spam.
- Wypełniając jakikolwiek formularz rejestracyjny do jakiegokolwiek serwisu internetowego, **zwróć uwagę, jakich dokładnie danych się od ciebie oczekuje**. Jeżeli wymagają danych zbyt osobistych, zbyt szczegółowych lub wymuszają zezwolenie na dowolny obrót nimi, zrezygnuj z rejestracji przed wysłaniem formularza.
- **Zainstaluj w komputerze wszechstronne oprogramowanie ochronne, nie tylko antywirus**. Najlepiej wybierz pakiet typu internet security. Jeżeli masz już program antywirusowy, wypróbuj zamieszczony na krążku program AVG Identity Protection. Według producenta może on być instalowany obok innych antywirusów (ale już nie polecamy jego instalacji w przypadku korzystania z pakietów typu internet security mających wbudowane moduły chroniące tożsamość użytkownika.

Przydatne wtyczki do Firefoksa

Użytkownicy przeglądarki Mozilla Firefox mogą ją wyposażyć w przydatne wtyczki umożliwiające szybkie utworzenie tymczasowego konta e-mailowego wprost z przeglądarki. Prezentujemy dwie takie wtyczki.

- **Tempomail 1.0.3**

Wtyczka Tempomail umożliwia tworzenie aliasów (czyli wirtualnych adresów e-mailowych) skojarzonych z rzeczywistym adresem. Dzięki temu, gdy będziesz musiał podać adres elektroniczny np. na jakimś formularzu rejestracyjnym online, wystarczy, że wpiszesz wygenerowany przez wtyczkę alias. Możesz także wybrać czas obowiązywania danego aliasu. Wtyczkę możesz pobrać ze strony https://addons.mozilla.org/pl/firefox/addon/3883
Zadziała ona w wersjach Firefoksa do 3.0.x włącznie (w momencie opracowywania artykułu nie było jeszcze wersji dostosowanej do Firefoksa 3.5.x).

- **Spamavert.com 1.0.0**

To kolejna, bardzo podobna w działaniu do Tempomaila, wtyczka udostępniająca z poziomu przeglądarki serwis generujący tymczasowe adresy e-mailowe. Wtyczkę (działającą w Firefoksie do wersji 3.0.x) możesz pobrać ze strony https://addons.mozilla.org/pl/firefox/addon/4533

CD 9/2009

Grupa: INTERNET
SmitFraudFix 2.4
narzędzie do skanowania i usuwania szpiegowskiego oprogramowania z Windows XP

Zlikwiduj szpiegów

Wszelkie wdrożone zasady i samodyscyplina w korzystaniu z internetu nie zdadzą się na nic w sytuacji, gdy twój komputer będzie zainfekowany oprogramowaniem szpiegowskim. Oczywiście zalecamy korzystanie z pakietów ochronnych typu internet security, ale sam antywirus może się okazać niewystarczający. Jeżeli jednak nie masz zainstalowanego na komputerze kompleksowego rozwiązania ochronnego, wypróbuj program SmitFraudFix. Aplikacja nie wygląda pięknie (działa w trybie tekstowym), ale w tym przypadku liczy się skuteczność. Program działa w Windows XP. Skorzystaj z niego zwłaszcza w sytuacji, gdy musisz używać innego komputera, który może być zainfekowany. Już samo przeprowadzenie skanowania wystarczy, by się o tym przekonać i ewentualnie zrezygnować np. z łączenia się z bankiem.

Analiza systemu pod kątem szpiegowskich programów

Zanim rozpoczniesz czyszczenie systemu z ewentualnych programów szpiegowskich, sprawdź, czy program SmitFraudFix wykryje w ogóle jakiekolwiek złośliwe oprogramowanie. W przypadku tego programu analiza systemu nie jest równoznaczna z jego czyszczeniem, gdyż do czyszczenia wymagane jest uruchomienie Windows w innym trybie. Wyjaśnione to będzie w kolejnym warsztacie.

1 Przekopiuj program (jest to jeden plik) z naszej płyty do dowolnie wybranego przez ciebie folderu na dysku twardym. Możesz sprawdzić, czy w internecie, na witrynie domowej autora [1] jest dostępna nowsza wersja (niż 2423). Ze względu na to, że jest to narzędzie do usuwania niebezpiecznego oprogramowania, zalecamy korzystanie zawsze z najaktualniejszej wersji programu.

2 Uruchom program SmitFraudFix, dwukrotnie klikając jego ikonę.

3 Po chwili zobaczysz okno linii komend systemu Windows, a w nim tekstowy interfejs programu SmitFraudFix. Najpierw widoczny jest komunikat od autora programu. Naciśnij na klawiaturze dowolny klawisz, by kontynuować.

4 Wyświetli się menu główne programu SmitFraudFix. Wybierz z niego pierwszą pozycję.

```
SmitFraudFix

1. Search
2. Clean (safe mode recommended)
3. Delete Trusted zone
4. Check for updates
5. Search and clean DNS Hijack
6. Proxy Disable
L. French Language
Q. Quit
```

Wyboru dokonujesz, wpisując za pomocą klawiatury cyfrę **1** i potwierdzając naciśnięciem klawisza **[Enter]**.

5 Rozpocznie się skanowanie systemu. Uwaga! Jeżeli korzystasz z oprogramowania antywirusowego (co jest zdecydowanie zalecane), podczas działania programu SmitFraudFix może się pojawić alarm informujący o złośliwym bądź ryzykownym oprogramowaniu o nazwie **process.exe**. Jest to fałszywy alarm. Process.exe jest składnikiem programu SmitFraudFix odpowiedzialnym za zatrzymanie procesów systemowych. Oczywiście alarm można uznać za fałszywy wyłącznie w sytuacji, kiedy program SmitFraudFix działa. Nazwa process.exe jest dość popularna wśród złośliwych programów i w przypadkach niezwiązanych ze SmitFraudFiksem istotnie może to oznaczać infekcję.

6 Po chwili (jej długość zależy od ilości danych w systemie) zostanie uruchomiony Notatnik Windows, w którego oknie zobaczysz raport (plik o nazwie rapport) z działalności skanera programu SmitFraudFix. Jeżeli jakikolwiek obszar systemu jest zainfekowany, informację o tym powinieneś znaleźć w wygenerowanym raporcie. Jeżeli została wykryta infekcja, czas na kolejny etap działań – czyszczenie.

Czyszczenie systemu za pomocą SmitFraudFix

Jeżeli wynik analizy systemu za pomocą programu SmitFraudFix będzie pozytywny (co niestety oznacza infekcję), musisz podjąć bardziej zdecydowane działania. Krok po kroku wyjaśniamy, jak zdezynfekować system za pomocą polecanego przez nas programu.

1 Aby dezynfekcja była jak najbardziej skuteczna, najlepiej przeprowadzić ją po uruchomieniu systemu w trybie awaryjnym. W tym celu, jeżeli masz w tej chwili uruchomiony system Windows, zrestartuj go. W trakcie restartu, gdy pojawi się czarny ekran, wciśnij klawisz **[F8]**. Wyświetli się menu startowe Windows XP. Z menu tego wybierz `Tryb awaryjny`.

2 Gdy system się uruchomi, zaloguj się na swoje konto (jeżeli masz uprawnienia administracyjne) lub na konto administratora (musisz znać jego hasło, chyba że konto funkcjonuje bez hasła). Po zalogowaniu wyświetli się okno:

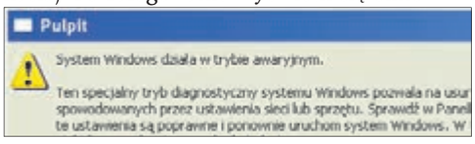

w którym jesteś informowany o tym, że system działa w trybie awaryjnym. Oczywiście o to chodziło. Kliknij Tak.

3 Po całkowitym uruchomieniu się systemu w trybie awaryjnym uruchom program SmitFraudFix i podobnie jak w przypadku skanowania zacznij od zatwierdzenia wstępnego komunikatu dowolnym klawiszem.

4 Z głównego menu programu wybierz tym razem pozycję:

`2. Clean (safe mode recommended)`,

którą wywołasz, wpisując za pomocą klawiatury cyfrę **2** i zatwierdzając jej wprowadzenie klawiszem **[Enter]**.

5 Wszystkie elementy i ikony pulpitu znikną. Nie wpadaj w panikę, to program SmitFraudFix wyłącza procesy systemowe w celu przeprowadzenia skutecznej dezynfekcji (w tym momencie mogą się pojawić fałszywe alarmy programów antywirusowych, z których korzystasz).

6 Po przeprowadzeniu kilku procedur czyszczących zostaniesz zapytany o to, czy program ma oczyścić rejestr:

```
Registry Cleaning
Do you want to clean the registry ? (y/n)
```

Zgódź się, wciskając na klawiaturze klawisze **[y]** i **[Enter]**. Program usunie teraz klucze rejestru powiązane z infekcją oraz zlikwiduje zamieniony przez złośliwe oprogramowanie pulpit Windows.

7 Po przeprowadzeniu wszystkich procedur czyszczących procesy systemowe zostaną aktywowane ponownie, co ujawni się w postaci znanego ci już okna dialogowego Pulpit informującego o trybie awaryjnym. Kliknij przycisk Tak. Na ekranie pojawi się też raport z czyszczenia w oknie Notatnika Windows. Niekiedy w celu zakończenia procesu czyszczenia może być wymagany restart Windows. Ponieważ i tak system po zakończeniu pracy będzie działał wciąż w trybie awaryjnym, zrestartuj wyczyszczony już system i uruchom go w normalnym trybie. Z niepotrzebnego już programu SmitFraudFix wychodzisz za pomocą klawisza **[Q]**.

Adresy internetowe

[1] http://siri.urz.free.fr/Fix/SmitfraudFix_En.php

Dodatkowa pomoc

CD 9/2009

Grupa: INTERNET

AVG Identity Protection 8

program do ochrony tożsamości w internecie (wersja trial 90 dni)

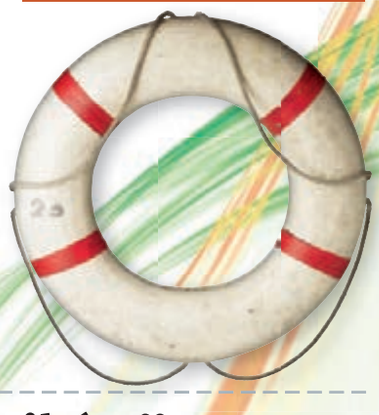

Oprócz antywirusów i pakietów internet security mamy do wyboru także szereg innych narzędzi. Jeden z nich to OnlineFamily.Norton. Symantec przygotował produkt będący nie tyle narzędziem kontroli rodzicielskiej, ile usługą, która nie kontroluje dzieci, lecz pomaga je chronić, budując pomost między rodzicami a dziećmi. Zmusza rodziców, by to oni zadbali o ukierunkowanie zainteresowania swojego dziecka wirtualnym światem. Zamiast wypełnionej skomplikowanymi dla niefachowca opcjami aplikacji „strażniczej" mamy banalną w obsłudze konsolę obsługiwaną z przeglądarki WWW.

Drugi program to AVG Identity Protection firmy AVG, znanej przede wszystkim dzięki udostępnieniu za darmo antywirusowego programu AVG 8.5 Free Edition. Tym razem mamy do czynienia z produktem przeznaczonym przede wszystkim do ochrony tożsamości. Aplikacja uzupełnia istniejące zabezpieczenia. Podstawowym zadaniem programu jest pomoc w powstrzymaniu złodziei przed atakami, których celem jest kradzież haseł, szczegółów rachunków bankowych, numerów kart kredytowych czy innych cyfrowych wartościowych zasobów. Oprogramowanie to wykorzystuje technologię tzw. analiz behawioralnych w celu upewnienia się, że wszystkie programy działające na komputerze zachowują się tak, jak powinny. Jeśli wykryje podejrzane działania programów, mogące prowadzić do kradzieży danych osobowych, natychmiast zamyka te programy, zapobiegając w ten sposób kradzieży danych.

OnlineFamily.Norton – alternatywa dla „strażników"

OnlineFamily.Norton nie jest aplikacją instalowaną na komputerze, lecz usługą działającą online. Co prawda bez instalacji się nie obejdzie, jednak w tym przypadku na komputerze instalowany jest jedynie niewielki moduł agenta. Usługa jest nowością w ofercie firmy Symantec. Obecnie jest dostępna w wersji anglojęzycznej, ale firma planuje udostępnienie jej także w wersji polskiej. W chwili, gdy opracowywaliśmy ten artykuł, usługa była udostępniana za darmo.

1 Do korzystania z usługi wystarczy przeglądarka internetowa. Uruchom ją i wpisz adres 1. Następnie na stronie, która się pojawi w oknie przeglądarki, kliknij GET STARTED.

2 Na kolejnej stronie wypełnij formularz rejestracyjny, podając kolejno swoją nazwę, pod którą będziesz widoczny w serwisie, wybierając awatar, a następnie podając adres e-mailowy i dane. Kliknij przycisk SET UP ACCOUNT.

3 Na kolejnej stronie możesz się zapoznać ze wskazówkami. Klikając przycisk DOWNLOAD SAFETY MINDER, widoczny po prawej stronie ekranu, możesz pobrać (a następnie zainstalować na komputerze dziecka) niewielki program, który będzie monitorował korzystanie z komputera.

4 Dostęp do wszystkich ustawień usługi uzyskasz, klikając widoczny w górnej części strony napis Settings. Po chwili zobaczysz kolejną stronę, na której możesz ustawiać wszystkie parametry usługi:

Profile – umożliwia utworzenie profili dzieciom, od tego musisz zacząć, by uzyskać dostęp do pozostałych funkcji usługi;

Web – sprawdza, jakie strony są przeglądane.

Search – monitoruje słowa i terminy, których szukało dziecko w internecie;

Social – umożliwia sprawdzenie, czy twoje dziecko podaje właściwy wiek, rejestrując się na serwisach społecznościowych;

Instant Messaging – monitoruje komunikator internetowy;

Time – umożliwia ustawienie limitów czasowych korzystania z internetu.

Notify – tu możesz zdefiniować wszelkie typy aktywności twojego dziecka, o których chcesz być powiadamiany.

Adresy internetowe

1 https://onlinefamily.norton.com/familysafety/loginStart.fs

Korzystanie z aplikacji AVG Identity Protection

Głównym zadaniem programu jest ochrona tożsamości użytkownika. Program ten można instalować obok już zainstalowanego antywirusa. Jest to o tyle istotne, że zwykle producenci oprogramowania zabezpieczającego odradzają instalowanie ich produktów obok rozwiązań innych firm. AVG Identity Protection stanowi dodatkową warstwę ochrony. Oto, jak z niego korzystać:

1 Na naszym krążku zamieściliśmy próbną, 30-dniową wersję programu AVG Identity Protection (pełna wersja kosztuje 97 zł; program jest obecnie dostępny tylko w angielskiej wersji językowej, ale wersja polska ma się pojawić na rynku jeszcze w 2009 roku). Instalacji nie będziemy dokładnie opisywać, gdyż przebiega ona standardowo i nie wymaga zmiany domyślnych ustawień. Wystarczy, że będziesz potwierdzał po prostu kolejne etapy kreatora instalacji.

2 Bezpośrednio po zakończeniu instalacji aktywowana zostanie ochrona realizowana przez program. Zobaczysz też dwa okna. Pierwsze License About To Expire dotyczy wersji próbnej, z którą właśnie masz do czynienia. Kliknij w tym oknie przycisk Try, co aktywuje wersję próbną. Drugie okno będzie oknem domyślnej przeglądarki WWW w twoim systemie. Wyświetli się w nim strona z podziękowaniami za instalację AVG Indentity Protection oraz krótkimi informacjami na temat produktu. Po zapoznaniu się z nimi możesz zamknąć okno przeglądarki.

3 Dostęp do okna głównego programu uzyskasz po dwukrotnym kliknięciu ikonki widocznej w zasobniku systemowym na pasku zadań. Domyślnie w oknie AVG Identity Protection aktywna jest zakładka Status, pod którą jesteś informowany o liczbie zablokowanych ataków – Malware Items Removed:, liczbie monitorowanych procesów w systemie – Processes Monitored:, oraz liczbie monitorowanych zachowań aplikacji – Behaviors Monitored:.

4 Kliknij zakładkę Advanced. Pod nią wyświetlana jest lista wszystkich procesów uruchomionych w systemie i monitorowanych przez program AVG Identity Protection. Lista ta jest jednak znacznie bardziej czytelna niż ta, z którą możesz się spotkać, wywołując standardowy Menedżer zadań Windows. Przede wszystkim w tym przypadku w kolumnie Level jest umieszczona dla każdego procesu czytelna, czterostopniowa skala zagrożenia. Jeden zielony kwadracik w tej skali oznacza najmniejszy stopień zagrożenia. Ponadto dla każdego procesu, który zaznaczysz kliknięciem go na liście, po prawej stronie okna, w sekcji Details, zobaczysz bardziej szczegółowe informacje. Dowiesz się na przykład, czy dany proces jest zaufany – Trusted, lub czy okno tego procesu jest widoczne, czy też nie – Window not visible.

5 Jak widać program nie wymaga praktycznie żadnej konfiguracji ze strony użytkownika. W razie wykrycia przez aplikację jakichkolwiek zagrożeń użytkownik może je usunąć lub przenieść do kwarantanny, do której dostęp uzyskuje się spod zakładki Settings i Quarantined.

CD 9/2009

Grupa: UŻYTKOWE

- **UXTender** (Uxtheme Patcher w wersji do XP SP2 i XP SP3)
- **UxStyle Core 1.0**
- **Stardock Icon Packager 4.0**
- **TuneUp Utilities 2009**
- SevenVG RC Theme with Superbar for Windows XP
- SevenVG RC Black Theme for Windows XP
- SevenVG Icon Pack for XP
- plik graficzny z ekranem rozruchowym

oprogramowanie i dodatki do przerabiania interfejsu Windows XP

UWAGA!

Opisywane w artykule zmiany są ingerencją w działanie systemu. Wszelkie działania wykonujesz na własną odpowiedzialność. Proponujemy, by opisane zmiany wprowadzać na komputerze, który nie jest wykorzystywany do ważnych, bieżących zadań.

System jak nowy

Znudził ci się wygląd twojego starego, wysłużonego systemu operacyjnego? Jeżeli tym systemem jest Windows XP, możesz go znacznie unowocześnić, upodabniając go do Windows 7 nie tylko wizualnie, ale też funkcjonalnie.

Dzięki twórczości pasjonatów z całego świata niemal całkowite przekształcenie Windows XP w Windows 7 jest jak najbardziej możliwe. Modyfikacje, które przedstawiamy, dotyczą nie tylko graficznej otoczki systemu, ale także jego funkcji. Przykładowo zmiana paska zadań z Windows XP w pasek, który jest obecny w Windows 7, to nie tylko kwestia estetyki. Ta druga, znacznie nowocześniejsza odmiana paska zadań znanego z przedprodukcyjnych wersji Windows 7 zapewnia znacznie wygodniejszą pracę z systemem.

Nie poprzestaniemy na wspomnianym pasku zadań. Pokażemy, jak zmienić ikony, ekran logowania, a także ekran wyświetlany podczas uruchamiania systemu. Na naszym krążku znajdziecie kompletny zestaw dodatków i aplikacji, które ułatwią transformację XP w Windows 7, a w warsztatach zamieszczamy szczegółowe wskazówki.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Modyfikacja tematu graficznego w Windows XP

Zaczniemy od przekształcenia domyślnego tematu graficznego Windows XP w taki, który znacznie upodobni twój system do Windows 7. Najpierw będziesz musiał ominąć systemowe ograniczenia dotyczące zmiany motywu graficznego w systemie. Microsoft tak skonfigurował system, że w standardowej konfiguracji możliwa jest zmiana tematu graficznego tylko na taki, który jest cyfrowo podpisany przez Microsoft. Takich podpisanych przez firmę motywów jest jednak niewiele, stąd konieczność ominięcia blokady.

Omijanie ograniczeń

1 Na krążku znajdziesz program UxStyle Core, umożliwiający aplikowanie w systemie Windows niepodpisanych cyfrowo kompozycji graficznych (w artykule zamiennie używamy określeń: motyw graficzny, temat graficzny oraz kompozycja. W każdym chodzi o to samo, czyli zbiór danych zmieniających wygląd interfejsu Windows. Zbiór taki jest udostępniany najczęściej w postaci pojedynczego pliku z rozszerzeniem **.theme**). Przekopiuj z naszej płyty plik **UxStyle_Core_jun19_bits** do dowolnego folderu na dysku twardym. Jest to skompresowane archiwum zawierające potrzebny nam program. Aby skorzystać z programu, musisz przekopiowany już plik rozpakować. Najprościej to zrobisz za pomocą wbudowanych w system funkcji. Kliknij ikonę *prawym* klawiszem myszki i z menu kontekstowego wybierz Wyodrębnij wszystkie....

2 W oknie Kreator wyodrębniania kliknij przycisk Dalej > i postępuj wg wskazań kreatora, nie zmieniając jego domyślnych ustawień.

3 Gdy kreator zakończy pracę, automatycznie otworzy się okno eksploratora wyświetlające zawartość rozpakowanego pliku. Zobaczysz dwie ikony. Pierwsza, to wersja programu przeznaczona do 64-bitowych systemów Windows, natomiast druga, to edycja przeznaczona do 32-bitowych Windows. Ponieważ w Polsce 64-bitowe Windows XP są praktycznie niespotykane, zakładamy, że na twoim komputerze jest zainstalowana 32-bitowa wersja Windows XP. Kliknij dwukrotnie ikonę **UxStyle_Core_jun19_x86**.
(wersję 64-bit. możesz pobrać z internetu).

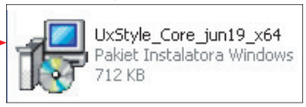

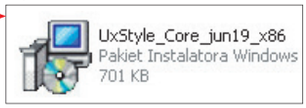

4 Po chwili pojawi się okno instalatora UxStyle Core Beta Setup. W pierwszym etapie wyświetli się nieco nietypowa, zabawna licencja, którą musisz potwierdzić, zaznaczając pole wyboru:

☑ I promise I won't violate this agreement. Really.

Program jest w pełni darmowy. Kliknij Install.

5 Jeżeli pasek postępu nie będzie się przez jakiś czas poruszał, cierpliwie poczekaj. Kolejny etap instalacji jest jej ostatnim etapem. Kliknij Finish. Po instalacji nie jest konieczne uruchamianie programu UxStyle. Nawet nie umieszcza on swojego skrótu w menu **Start**. Modyfikacje systemu niezbędne do korzystania z niepodpisanych tematów graficznych zostały już przeprowadzone w wyniku samej instalacji tego programu.

Aplikowanie kompozycji

1 Następny etap to wczytanie do Windows XP odpowiedniej kompozycji graficznej. Na krążku odnajdziesz dwa spakowane pliki o nazwach:

Są to dwie kompozycje graficzne przybliżające wygląd Windows XP do Windows 7. Ten drugi plik, ze słowem „Black" w nazwie, to propozycja dla użytkowników lubiących czerń. W zależności od tego, którą wersję wybierasz, rozpakuj odpowiedni plik. (Wskazówki dotyczące rozpakowywania plików znajdziesz powyżej. Zachęcamy również do zapoznania się z całym artykułem dotyczącym wygodnego rozpakowywania danych. Znajdziesz ten tekst w bieżącym wydaniu 58.)

2 W naszym poradniku założyliśmy, że wybrałeś „zwykłą" wersję tematu a'la Windows 7. W folderze z rozpakowaną zawartością pliku archiwum zobaczysz pięć folderów:

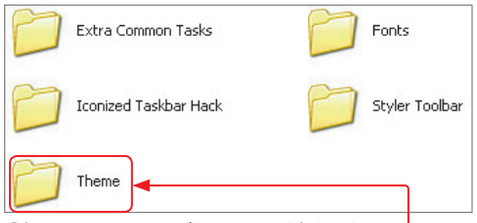

Główny temat graficzny znajduje się w ostatnim folderze, jednak w celu uzyskania najlepszego efektu warto skorzystać z dodatkowych plików.

3 Otwórz folder Fonts. Następnie kliknij dwukrotnie widoczną w nim ikonę. Gdy pojawi się okno:

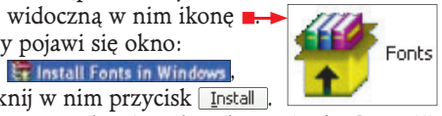

kliknij w nim przycisk Install. W ten sposób zainstalowałeś czcionkę **SegoeUI**, która jest podstawową czcionką interfejsu systemowego Windows 7.

4 Otwórz teraz folder Theme i dwukrotnie kliknij ikonę o tej samej nazwie. Po przekopiowaniu plików kompozycji do odpowiedniego folderu systemowego otworzy się automatycznie okno dialogowe Właściwości: Ekran z uaktywnioną zakładką Kompozycje. Kliknij OK lub Zastosuj, by zaaplikować kompozycję. Już powinieneś zobaczyć zmianę w wyglądzie, ale to jeszcze nie koniec.

5 Otwórz teraz folder Iconized Taskbar Hack i dwukrotnie kliknij ikonę. Gdy pojawi się okno z pytaniem, czy dodać informację do rejestru, kliknij:

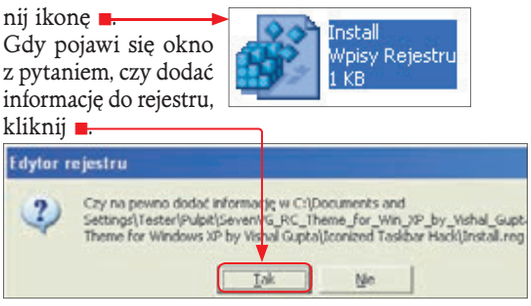

6 Przejdź teraz do folderu Styler Toolbar, w którym najpierw dwukrotnie kliknij ikonę. Po chwili pojawi się okno instalatora programu Styler. Potwierdzaj kolejne etapy instalacji, a gdy ta zostanie zakończona, kliknij we wciąż otwartym oknie folderu Styler Toolbar ikonę. Następnie w oknie Install SevenVG Styler Skin kliknij Install.

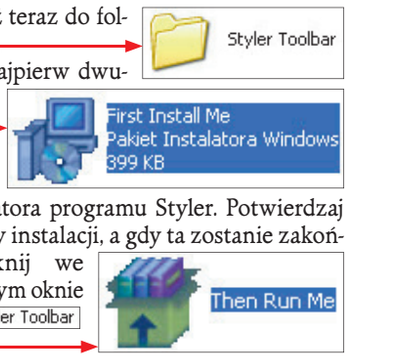

7 Czas na ponowne uruchomienie systemu. Po restarcie Windows i zalogowaniu się do systemu powinieneś zobaczyć zmodyfikowany już wygląd systemu Windows. Nowy pasek zadań z pewnością będzie wygodniejszy od tradycyjnego rozwiązania.

Unowocześnianie ikon z Windows XP na Windows 7

Niektórym użytkownikom uzyskany efekt może wystarczyć. My jednak proponujemy, byś w modyfikacjach posunął się jeszcze dalej. Zwróć np. uwagę, że chociaż czcionka, menu Start oraz pasek zadań zostały przekształcone w stylu Windows 7, to ikony widoczne na pulpicie Windows wciąż są niezmienione. Czas na ich metamorfozę. Będziesz potrzebował do tego dwóch elementów: programu Stardock Icon Packager oraz odpowiednio przygotowanego zestawu czcionek. Oba elementy zostały już opracowane przez fachowców i pasjonatów graficznego moddingu. Znajdziesz je na krążku.

1 Zacznij od instalacji programu Stardock Icon Packager. Plik instalacyjny jest na naszym krążku (ikona **iconpackager_public**). Wybierz opcję instalacji z płyty lub dwukrotnie kliknij ikonę. Procesu instalacji nie będziemy dokładnie opisywać, ponieważ przebiega standardowo. Po prostu zatwierdź licencję, a następnie potwierdzaj kolejne etapy kreatora instalacji bez wprowadzania jakichkolwiek zmian do domyślnych ustawień.

2 Po zakończeniu instalacji program uruchomi się automatycznie. Najpierw zobaczysz okno informujące o tym, że korzystasz z wersji próbnej. Kliknij w nim przycisk Continue. Nie zamykaj okien programu, lecz rozpakuj z krążka archiwum zawierające ikony. Zapamiętaj, do jakiego folderu docelowego rozpakowałeś zawartość tego archiwum.

3 Przełącz się teraz na wciąż otwarte okno programu Stardock Icon Packager i w oknie głównym tej aplikacji kliknij przycisk Add Icon Package. Z rozwiniętego w ten sposób menu wybierz Install from disk... W oknie:

wskaż folder z zawartością rozpakowanego wcześniej archiwum z zestawem ikon. Odnajdź w nim plik i kliknij Otwórz.

4 W oknie głównym programu Stardock Icon Packager na poziomym pasku dostępnych zestawów ikon odnajdź zestaw o nazwie:

zaznacz go i kliknij przycisk Apply Icon Package. W ten sposób uzyskałeś nowy wygląd podstawowych ikon systemowych.

Dodatkowe ikony i grafiki

W artykule prezentujemy narzędzia i metody związane z maksymalnym upodobnieniem systemu Windows XP do oczekiwanego Windows 7. Nic nie stoi jednak na przeszkodzie, byś np. zamiast sugerowanego przez nas na łamach zestawu ikon à la Windows 7, zastosował dowolnie inny zestaw o podobnej charakterystyce (ikony w formacie PNG z przezroczystością i w pełnej palecie kolorów). Doskonałym źródłem graficznych elementów interfejsu, nie tylko ikon, ale także tapet pulpitu, przycisków, grafik, stylów, motywów itp., jest zrzeszający wielu artystów z całego świata, popularny serwis www.deviantart.com. Choć bibliotekę obiektów można przeglądać bez rejestracji, warto się zarejestrować (za darmo).

Zmiana ekranu systemu widocznego podczas startu

Zmiany są już na tyle zaawansowane, że system bardziej przypomina Windows 7 niż Windows XP. Jednak podczas uruchamiania systemu wciąż widzisz logo Windows XP. Przedstawiamy metodę zmodyfikowania tzw. ekranu bootowania systemu Windows XP. Ponadto zajmiemy się też zmianą ekranu logowania.

Ekran rozruchowy

1 Także i tym razem do modyfikacji ekranu startowego systemu będziesz potrzebował dwóch elementów: programu (wersja próbna będzie wystarczająca) TuneUp Utilities 2009 oraz odpowiedniego pliku graficznego. Oba elementy znajdziesz na krążku.

2 Zacznij od instalacji programu TuneUp Utilities 2009. Wybierz opcję uruchomienia instalacji z płyty lub kliknij dwukrotnie ikonę ■.

Proces instalacji przebiega standardowo. Potwierdzaj kolejne etapy kreatora instalacji, nie wprowadzając zmian do domyślnych ustawień.

3 Program uruchomi się automatycznie bezpośrednio po instalacji. W oknie TuneUp Utilities 2009 kliknij Kontynuacja testowania.

4 Po chwili zobaczysz główne okno programu, ale zacznij od skopiowania na dysk znajdującego się na płycie pliku ■.

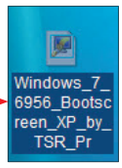

Po skopiowaniu kliknij ów plik dwukrotnie myszką.

5 Pojawi się okno jednego z modułów TuneUp Utilities 2009 – programu TuneUp Styler. W oknie zobaczysz podgląd ■

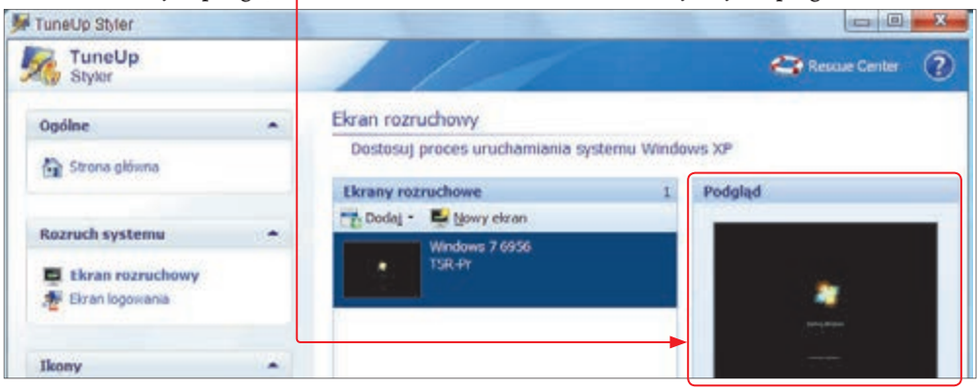

wczytanego przez ciebie (dwukrotnym kliknięciem odpowiedniego pliku) ekranu rozruchowego. Aby ustawić taki ekran rozruchowy, kliknij przycisk Zainstaluj.

Ekran logowania

1 Do zmiany ekranu logowania wykorzystamy znane ci już oprogramowanie TuneUp Utilities 2009. Jedyne, czego potrzebujesz, to sam plik ze zmodyfikowanym ekranem logowania. Z naszej płyty skopiuj albo od razu rozpakuj na dysk twardy plik ■.

2 Uruchom teraz znany ci już program TuneUp Styler. W sekcji Rozruch systemu wybierz Ekran logowania, a w okienku Ekrany logowania w centralnej części okna kliknij rozwijane menu Dodaj i wybierz z niego ■.

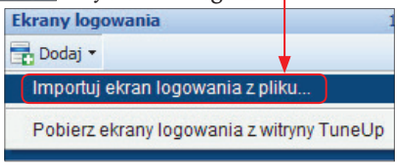

3 W oknie otwierania przejdź do folderu z zawartością rozpakowanego archiwum z ekranem logowania. Ekran ten jest dostępny w dwóch wersjach: do ekranów panoramicznych i do ekranów o klasycznych proporcjach 4:3. Każda wersja znajduje się w odrębnym podfolderze, wybierz więc ten, który odpowiada proporcjom twojego monitora, zaznacz plik ■

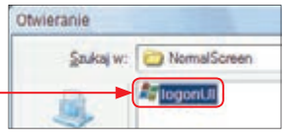

i kliknij przycisk Otwórz. Plik zostanie wczytany do programu.

Odblokowanie kompozycji

W głównej części artykułu prezentujemy odblokowanie możliwości dodawania do systemu niepodpisanych przez Microsoft kompozycji graficznych za pomocą programu UxStyle Core. Jeżeli jednak po wykonaniu opisywanych przez nas działań, zamiast spodziewanego wyglądu à la Windows 7, twój system bardziej przypomina Windows 95 (tzw. klasyczny wygląd Windows), skorzystaj z zamieszczonego na krążku programu **UxTender**. Narzędzia tego nie trzeba instalować. Można je uruchomić bezpośrednio z płyty, co się sprowadza do kliknięcia jedynego aktywnego przycisku. Po kliknięciu należy ponownie uruchomić system i jeszcze raz spróbować zaaplikować kompozycję a'la Windows 7 zgodnie z naszymi wskazówkami.

4 Pojawi się okno dialogowe, w którym zostaniesz poproszony o wpisanie nazwy i autora danego ekranu logowania. Wpisz nazwę ■,

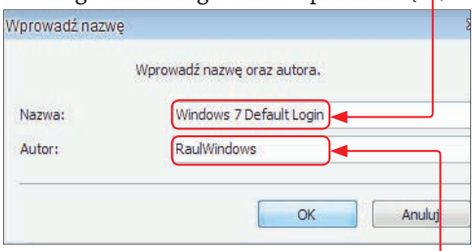

a w polu Autor: umieść pseudonim twórcy ■, i kliknij OK.

5 Powrócisz do głównego okna programu TuneUp Styler. Wybierz z listy nowo dodany ekran ■ i kliknij przycisk Zainstaluj. Zmianę zaobserwujesz już podczas wylogowywania się z systemu Windows. Zobaczysz całkowicie zmieniony ekran wylogowywania. Oczywiście po ponownym uruchomieniu systemu twoim oczom ukaże się zmodyfikowany przez ciebie ekran logowania do Windows... tylko, no właśnie, czy to jeszcze XP? ;-)

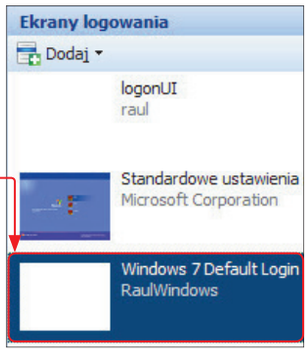

Dodatkowe programy i efekty do modyfikacji Windows XP

ViGlance
Ten program to alternatywna metoda na uzyskanie w XP paska zadań wzorowanego na tym, który będzie dostępny w systemie Windows 7. Program możesz pobrać ze strony ▶ www.lee-soft.com

ViSplore
Kolejna aplikacja firmy Lee-Soft. Tym razem jest to narzędzie modyfikujące wygląd Eksploratora Windows XP, po instalacji ViSplore Eksplorator wygląda tak jak w Windows Vista/7. Program jest dostępny również na stronie ▶ www.lee-soft.com

Seven Calculator
Nowy kalkulator to jedna z cech Windows 7. Chcesz go w XP? Program znajdziesz na stronie ▶ http://grdcityboy.deviantart.com/art/Seven-Calculator-102484514

AeroSnap
Chcesz mieć równomierne rozmieszczenie okien na połowie ekranu albo maksymalizację poprzez przeciągnięcie paska tytułowego do górnej krawędzi okna? Jeżeli chcesz uzyskać takie efekty w Windows XP, zainstaluj AeroSnap; program znajdziesz na stronie ▶ www.aerosnap.de/index_eng.htm

AeroPeek
Program wprowadzający do XP (a także Visty) kolejną funkcję Windows 7 – możliwość odsłonięcia pulpitu Windows poprzez naprowadzenie kursora w prawy dolny róg ekranu. Do pobrania spod adresu ▶ http://fogelsoft.extra.hu/progs/aeropeek.zip

AeroShake
Potrząsasz oknem i pozostałe się minimalizują? XP też to potrafi, program znajdziesz na stronie ▶ http://lifehacker.com/5082279/aero-shake-clears-your-pre+windows-7-desktop

CD 9/2009

Grupa: GRAFIKA
- **FotoSketcher 1.85** program do uzyskiwania efektów malarskich
- **XnView 1.92** przeglądarka i edytor zdjęć

Wirtualny malarz

Pejzaże sfotografowane podczas wakacji możesz teraz namalować... Nie masz plastycznych uzdolnień? Ale masz komputer, a na krążku program, który pomoże ci odpowiednio przetworzyć zarejestrowane aparatem ujęcia.

Proponujemy darmowy program FotoSketcher. Aplikacja nie jest edytorem fotografii w pełnym znaczeniu. Jest to raczej program przeznaczony głównie do malarskiego przetwarzania zdjęć. W pierwszym warsztacie pokażemy, jak z niego korzystać. Kiedy już uzyskasz interesujący efekt, bazując tylko na predefiniowanych ustawieniach programu, będziesz mógł spróbować nieco zmodyfikować standardowe ustawienia i uzyskać niepowtarzalny wynik. Temu jest poświęcony drugi warsztat. Interfejs programu nie powinien nikomu sprawić kłopotu, w zasadzie wszystkie funkcje tej aplikacji można wywołać poprzez ikony jedynego dostępnego w programie paska narzędziowego. Interfejs programu jest co prawda anglojęzyczny (brak polskiej wersji), ale dzięki przemyślanej konstrukcji i prostej obsłudze, z naszą pomocą bariera językowa nie będzie przeszkodą w „malowaniu" zdjęć.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Zdjęcia jak obrazy – modyfikacje programem FotoSketcher

Nie będziemy szczegółowo opisywać instalacji programu, ponieważ przebiega standardowo. Po jej wywołaniu (najlepiej za pomocą menu naszej płyty – program jest na krążku) jest uruchamiany kreator instalacji. Potwierdzaj w nim kolejne etapy. Nie musisz wprowadzać żadnych zmian do domyślnych ustawień. Program nie doinstalowuje też żadnych niechcianych pasków narzędziowych czy innych zbędnych dodatków. Nie wyświetla żadnych reklam ani niepotrzebnych okien.

1 Po zakończeniu instalacji program uruchomi się automatycznie. Skrót do programu

odnajdziesz także w menu **Start**.

2 Okno główne programu jest domyślnie wypełniane dwiema przykładowymi fotografiami, a ściślej, jedną fotografią (po lewej stronie) i jej „malarską" modyfikacją (po prawej stronie okna):

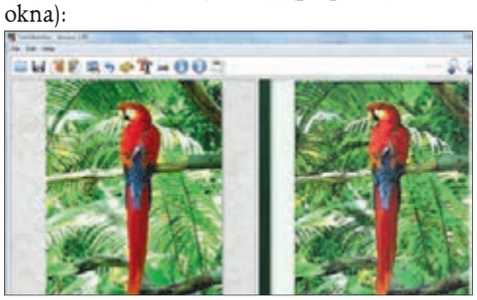

3 Zacznij od wczytania właściwego zdjęcia, które będziesz chciał poddać artystycznej obróbce. Kliknij ikonę otwarcia pliku 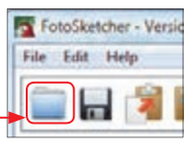

lub z menu File wybierz Open a picture...

4 W oknie dialogowym Otwieranie wskaż fotografię, której chcesz nadać malarski sznyt, np. 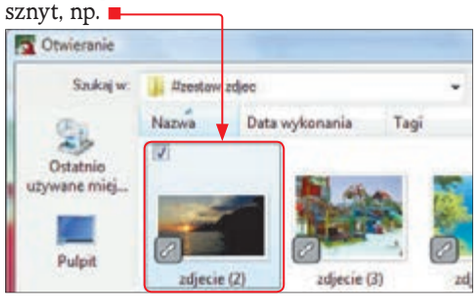

i kliknij przycisk Otwórz.

5 Zdjęcie zostanie wczytane do programu, a ty zobaczysz okno Drawing parameters, w którym program pyta o parametry „malowania". Ponieważ właśnie za pośrednictwem tego okna

masz największy wpływ na ostateczny wygląd zmodyfikowanej fotografii, objaśnimy wszystkie niezbędne opcje.

6 Za pomocą rozwijanej listy Drawing style wybierasz określony styl rysowania.

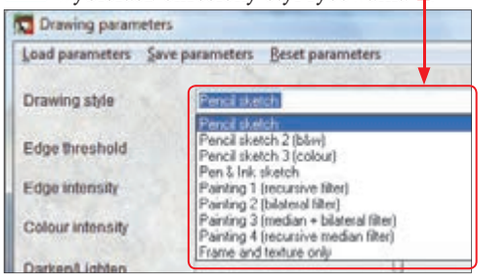

Są to predefiniowane ustawienia, które pozwalają uzyskać odpowiedni rezultat bez potrzeby wprowadzania dodatkowych ustawień. Od wyglądu zdjęcia zależy wybór określonego stylu, ale także pozostałych parametrów widocznych w oknie. Zestaw suwaków widoczny w oknie Drawing parameters nie jest stały. Zmienia się w zależności od wybranego przez ciebie stylu rysowania.

7 Najprostszą metodą na uzyskanie malarskiej modyfikacji fotografii jest poprzestanie na domyślnych ustawieniach programu. Po prostu wybierz jeden z dostępnych na rozwijanej liście Drawing style stylów rysowania.

8 Jeżeli chcesz zmodyfikowane zdjęcie dodatkowo opasać wirtualną ramką, upewnij się, że jest zaznaczone pole Add a frame. Następnie kliknij widoczny po prawej stronie tego pola przycisk z wielokropkiem ...

9 Zobaczysz okno Frame parameters, w którym z rozwijanej listy Frame style wybierasz jeden z czterech dostępnych w programie stylów ramki.

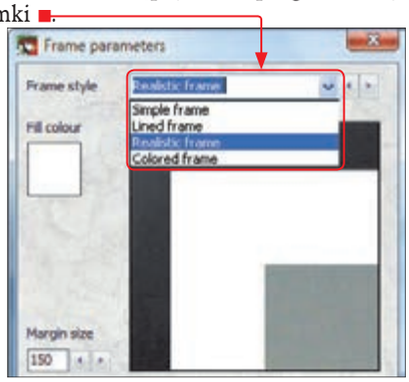

W oknie jest dostępny obszar podglądu, dzięki czemu możesz od razu zobaczyć, jak wybrana ramka będzie wyglądała. Stałym parametrem w tym oknie jest kwadrat.

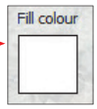

Kliknięcie tego domyślnie białego kwadratu wywoła okno Kolor, w którym wybierasz docelową barwę dla ramki i zatwierdzasz wybór kliknięciem przycisku OK. Kolejnym wspólnym dla wszystkich stylów ramek parametrem jest pole Margin size. Ustawiasz tutaj wartość (w pikselach) określającą grubość ramki.

10 W oknie Frame parameters w zależności od wybranego stylu ramki możesz zobaczyć jeszcze kwadrat, który podobnie jak wcześniej opisany Fill colour pozwala wybrać kolor – tym razem dotyczący linii w ramce (stylu Lined frame).

W przypadku wybrania stylu ramki zobaczysz trzy suwaki, za których pomocą możesz precyzyjnie ustawić kolor ramki zewnętrznej. Gdy wybierzesz odpowiadające ci ustawienia ramki, kliknij OK.

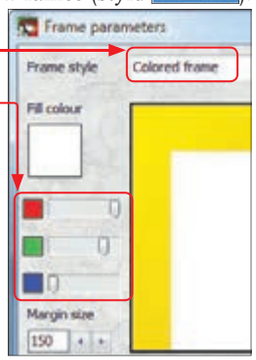

11 Powrócisz do okna Drawing parameters, w którym możesz wybrać teksturę wirtualnego płótna. Upewnij się, że pole wyboru Texture 1 jest zaznaczone. Poszczególne tekstury płótna zmieniasz, klikając widoczne po prawej stronie pola wyboru strzałki. Zmienia się wtedy numer danej tekstury, a jej wygląd możesz obserwować w ramce podglądu, która się znajduje w oknie: Drawing parameters. Dodatkowo, za pomocą rozwijanej listy widocznej bezpośrednio pod omawianym polem wyboru tekstur, możesz wybrać jeden z trzech stopni „siły" tekstury. Wypróbuj, a z pewnością zobaczysz różnicę na podglądzie.

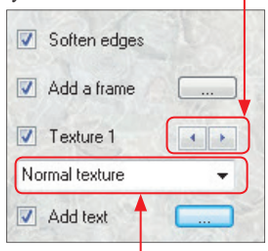

12 Do modyfikowanej malarsko fotografii możesz też dodać tekst. Zaznacz widoczne w oknie Drawing parameters pole wyboru Add text i kliknij obecny po prawej stronie tego pola przycisk ... Pojawi się okno dialogowe Add text, w którym w polu tekstowym Enter text wpisujesz napis, który ma się pojawić na zmienianej fotografii, np.

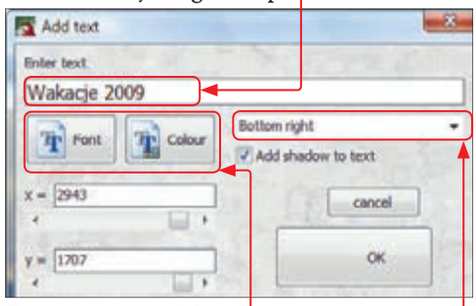

Za pomocą przycisków możesz wybrać krój czcionki i jej barwę. Za pomocą rozwijanej listy widocznej po prawej stronie tych przycisków określasz położenie wstawianego tekstu. Przykładowo wpis Bottom right oznacza okolice dolnego prawego rogu fotografii. Lokalizację tekstu możesz też precyzyjnie ustalić, wskazując współrzędne (w pikselach) położenia napisu za pomocą dwóch suwaków widocznych w dolnej części okna Add text. Gdy już ustawisz wszystkie niezbędne parametry, kliknij OK.

13 Powrócisz do okna Drawing parameters. Kliknij przycisk

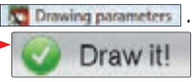

Efekt pojawi się w oknie głównym programu. Za pomocą ikon z lupkami widocznych w prawym górnym rogu okna programu możesz regulować powiększenie obrazu. Natomiast dwukrotne kliknięcie na obszarze podglądu wynikowej, zmodyfikowanej malarsko fotografii spowoduje wyświetlenie jej na pełnym ekranie:

Predefiniowane style malarskie w programie FotoSketcher

Zdjęcie oryginalne

Pencil sketch

Pencil sketch 2

Pencil sketch 3

Pen&Ink

Painting 1

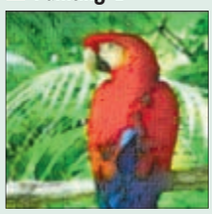

Painting 2

Painting 3

Painting 4

Artystyczne wariacje z FotoSketcherem

W tym warsztacie najpierw utworzymy ze zdjęcia portretowego czarno-biały szkic, a potem pokażemy, jak uzyskać efekt kolorowego malowidła. W przypadku obrazów, które docelowo mają być czarno-białe warto najpierw poświęcić chwilę na niewielką modyfikację obrazu źródłowego – tego, który program będzie przekształcał w szkic.

Modyfikacja obrazu źródłowego

1 Po wczytaniu zdjęcia do programu zamknij pojawiające się automatycznie okno Drawing parameters, a następnie kliknij ikonę **Modify source image**.

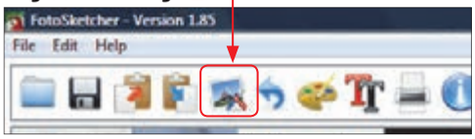

2 W oknie Source image modifications zobaczysz kilka suwaków. Za pomocą suwaka Luminosity zmieniasz jasność zdjęcia. Jeśli planujesz zmianę zdjęcia w czarno-biały szkic, warto podciągnąć w górę jasność fotografii. Podobnie z kontrastem (suwak Contrast). Z kolei suwak Saturation, regulujący nasycenie barw, warto ustawić na wartości ok. **-50**. Jeżeli zdjęcie jest poprawnie wykonane i ostre, nie ma potrzeby regulowania pozostałych suwaków. Aby wprowadzić zmiany, kliknij przycisk Apply changes. Chociaż poddałeś modyfikacji zdjęcie źródłowe, plik tego zdjęcia na dysku nie jest modyfikowany, więc nie musisz się obawiać tego, że nieprzemyślana zmiana uszkodzi oryginalną fotografię.

3 Nie przejmuj się, jeżeli w wyniku przeprowadzonych operacji wynikowe zdjęcie wyda się nieco wyblakłe, pamiętaj, że i tak zdjęcie to będzie przerabiane na czarno-biały szkic.

Czarno-biała kreska

1 Po zmodyfikowaniu fotografii źródłowej (ale bez zapisywania jej jako pliku na dysku) kliknij ikonę na pasku ikon.

2 Pojawi się okno Drawing parameters. Z rozwijanej listy wybierz Pencil sketch 2 (b&w), czyli predefiniowany profil tworzący z fotografii czarno-białe szkice wyglądające jak wykonane ołówkiem.

3 Po wybraniu profilu zobaczysz w oknie Drawing parameters zestaw suwaków (inny niż w przypadku domyślnie wybieranego profilu). Suwakiem Edge threshold ustawiasz czułość programu na wykrywanie krawędzi i konturów na obrazie. Unikaj wartości skrajnych, by rysunek nie przypominał efektu działania jakiegoś filtra.

4 Kolejny suwak, Edge intensity, ustawia intensywność kreślenia krawędzi. Im bardziej jest przesunięty w prawo, tym bardziej wyraziste będą kreski na uzyskanym szkicu. Podobnie jak poprzednio unikaj wartości skrajnych.

5 Następny suwak, Stroke length, reguluje długość poszczególnych kresek. Tutaj ustawienia konfrontuj z tym, co będzie widoczne w ramce podglądu. Gdy uzyskasz satysfakcjonujące cię ustawienie, przejdź do kolejnego suwaka Darken/Lighten, który reguluje nasycenie rysunku światłem. Ponieważ wcześniej nieco zmodyfikowałeś zdjęcie źródłowe (rozjaśniłeś je), tutaj zalecanym ustawieniem będzie przesunięcie suwaka Darken/Lighten w lewo, nawet w skrajne położenie.

6 Pozostałe opcje widoczne w oknie Drawing parameters, dotyczące wyglądu ramki, tekstury wirtualnego „płótna" oraz podpisu na zdjęciu, już poznałeś (punkty od 8 do 12. pierwszego warsztatu). Gdy ustawisz już parametry ramki itp., kliknij i poczekaj na wygenerowanie przez program końcowego szkicu:

Malarski krajobraz

1 Podobnie jak poprzednio zakładamy, że odpowiednie zdjęcie źródłowe masz już wczytane. Wywołaj w znany ci już sposób okno Drawing parameters, a następnie w tym oknie z listy Drawing style wybierz np. Painting 4 (recursive median filter).

2 Po wybraniu predefiniowanego stylu pojawi się dopasowany do danego stylu zestaw suwaków. Za pomocą suwaka Strength of effect regulujesz „siłę" efektu malarskiego. Im bardziej suwak przesunięty w prawo, tym obraz będzie mniej szczegółowy, a drobne detale będą przypominały pojedyncze pociągnięcia pędzlem.

3 Suwakiem Contrast enhancement ustawiasz kontrast. Im suwak bardziej przesunięty w prawo, tym bardziej będą podkreślone wszelkie krawędzie i kontury na obrazie wynikowym.

4 Suwakiem Colour intensity ustawiasz intensywność barw. O ile w przypadku zdjęć zbyt duże nasycenie nie jest wskazane, o tyle, gdy chcesz uzyskać efekt malarski, możesz ten suwak maksymalnie przesunąć w prawo. Barwy na obrazie będą bardzo żywe, przypominające świeże farby.

5 Ostatni suwak, Darken/Lighten, podobnie jak przy tworzeniu szkicu, służy do rozświetlania światłem zdjęcia. Pamiętaj o nadaniu wynikowemu zdjęciu tekstury płótna – potęguje to malarski efekt. Możesz dodać, w znany ci już sposób, ramkę oraz podpis do obrazu. Gdy już ustawisz wszystkie parametry, kliknij przycisk i poczekaj na wygenerowanie obrazu.

6 Jeżeli efekt ci się podoba, zapisz go na dysku. Kliknij widoczną w oknie głównym ikonę dyskietki , a następnie w oknie dialogowym Zapisywanie jako nadaj obrazowi nazwę, wybierz docelowy folder i kliknij Zapisz.

7 Klikając ikonę druku , z łatwością wydrukujesz obraz.

CD 9/2009

Grupa: UŻYTKOWE
- **CyberLink MediaShow Espresso 5.0**
- **Folding@Home 6.23**

(wersje dla CPU, ATI Stream i CUDA)
- **cRARk 3.2**
- **vReveal 1.0**
- **LoiloScope Venus 1.5**
- **GPU Flame Fractal Renderer 0.7**

programy wykorzystujące do obliczeń karty graficzne

Uwolnij dodatkową moc

Zadania wymagające skomplikowanych obliczeń – szyfrowanie, kompresja danych czy łamanie haseł – możesz przyspieszyć nawet kilkaset razy, wykorzystując moc drzemiącą w układach graficznych. Potrzebne są jednak odpowiednie programy.

Obecnie na rynku są dwie grupy układów graficznych, dla których opracowano technologie umożliwiające wykorzystanie potężnych mocy obliczeniowych nie tylko do generowania grafiki 3D w grach. Mowa o układach Radeon firmy AMD oraz GeForce firmy Nvidia. Zdecydowanie więcej programów wykorzystujących do obliczeń moc układów graficznych przygotowano dla opracowanej przez Nvidię technologii CUDA. Ale i AMD ma swoje rozwiązanie – program AVIVO Video Converter wspierający autorską technologię ATI Stream. Na dołączonym do wydania krążku znajdziesz zestaw programów, które wykorzystują układy graficzne do obliczeń. Prezentujemy również warsztaty ułatwiające korzystanie z tych narzędzi.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Łamanie haseł do zabezpieczonych archiwów w formacie RAR

Program cRARk został opracowany przez akademików Politechniki Sankt Petersburga w celu łamania haseł do zabezpieczonych archiwów w formacie RAR. Sam fakt użycia mocy karty graficznej zwiększa szybkość dekodowania hasła nawet 15-krotnie. Program nie ma własnego interfejsu, działa z linii poleceń.

1 Aplikacja cRARk jest dystrybuowana w postaci archiwum w formacie RAR. Nie trzeba jej instalować. Przekopiuj plik o nazwie **crark32.rar** na dysk, a następnie rozpakuj (Windows nie ma domyślnie dekompresora formatu RAR, jeżeli potrzebujesz odpowiedniego programu, zapoznaj się z artykułem o narzędziach do kompresji – 58).

2 Podczas próby rozpakowywania archiwum z programem może się pojawić okno zawierające pytanie o hasło:

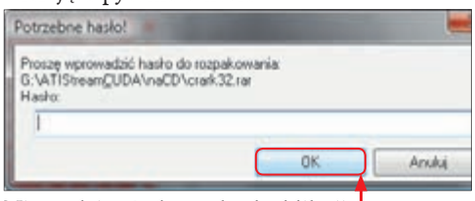

Nie podając żadnego hasła, kliknij ■. Wszystkie pliki, z wyjątkiem jednego o nazwie **crack me**, zostaną rozpakowane do docelowego folderu. Archiwum z programem rozpakuj do jakiegoś folderu o krótkiej nazwie, znajdującego się bezpośrednio na dysku **C:**.

3 Po rozpakowaniu danych do docelowego folderu skopiuj jeszcze do niego plik **crark32.rar** – ten sam, który właśnie rozpakowałeś. Wykorzystamy fakt, że znajduje się w nim jeden chroniony hasłem plik – złamiesz to hasło. Uruchom okno wiersza poleceń. Rozwiń menu **Start** i wybierz pozycję ■.

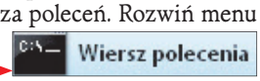

Programy do różnych zadań wykorzystujące układy graficzne

CyberLink MediaShow Espresso – konwertuje wideo

Oprogramowanie wykorzystuje zarówno moc układów graficznych Radeon (technologia ATI Stream), jak i GeForce (technologia CUDA). Nvidia informuje, że wykorzystanie technologii CUDA pozwala czterokrotnie przyspieszyć konwersję w stosunku do procesu bazującego wyłącznie na procesorze głównym komputera. Program działa w XP (co najmniej SP2) i Vista. Wymaga karty graficznej obsługującej DirectX 9 (lub nowszy). Potrzebuje 2 GB pamięci RAM. Jest to aplikacja komercyjna. Za pełną wersję należy zapłacić równowartość ok. 50 dolarów. Dostępne jest także wydanie próbne, w którym możesz korzystać ze wszystkich funkcji programu przez 30 dni (wersja próbna ma też limit liczby przekonwertowanych plików w formacie H.264 – maksymalnie 50).

vReveal – poprawia jakość plików wideo

Funkcje tej aplikacji umożliwiają stabilizację obrazu, wyczyszczenie obrazu z szumów, wirtualne podwojenie rozdzielczości klatki filmu, rozjaśnianie zbyt ciemnych kadrów oraz wyostrzanie. Program działa w XP i Vista. Aby mógł korzystać z technologii CUDA, potrzebna jest karta graficzna z obsługą CUDA, jednak poza modelami GeForce 8800 Ultra, 8800 GTX, 8800 GTS 640, 8800 GTS 320, Quadro 4600 oraz Quadro 5600. Te karty wspierają CUDA, ale program nie wykorzysta ich do obliczeń. Producent przewiduje, że vReveal będzie obsługiwał te modele kart w przyszłości. Według danych Nvidii proces przetwarzania wideo jest nawet pięciokrotnie szybszy dzięki CUDA niż w przypadku korzystania wyłącznie z głównego procesora. Cena pełnej wersji to równowartość ok. 40 euro.

GPU Flame Fractal Renderer – tworzy graficzne tło pulpitu Windows

Fantazyjne obrazy z fraktali wyglądają niesamowicie, a dzięki mocy obliczeniowej procesora graficznego (program korzysta z CUDA) proces renderingu obrazu przebiega nawet 50 razy szybciej. Aplikacja jest darmowa.

4 W oknie Wiersz polecenia wpisz teraz polecenie: **cd**, dzięki czemu przejdziesz do katalogu głównego dysku systemowego (najczęściej **C:**).

5 Przejdź do folderu z rozpakowanymi plikami z instalacyjnego archiwum programu cRARk. W naszym przykładzie był to folder **!** (znak wykrzyknika). Chcąc do niego przejść, wpisaliśmy: **cd !** i polecenie zatwierdziliśmy klawiszem **[Enter]**.

6 Zanim rozpoczniesz deszyfrację pliku **crark32.rar**, zmień nazwę jednego z trzech plików: **english.def**, **spanish.def** lub **russian.def** na **password.def**. Pamiętaj, żeby w danym momencie tylko jeden z tych trzech plików językowych miał nazwę **password.def**. Są to pliki z definicjami haseł dla danego języka (informujące program m.in. o tym, jakie znaki ma uwzględniać – np. w języku rosyjskim cyrylicę).

7 Gdy już otworzysz folder z plikami programu, wpisz polecenie: **crark crark32.rar** i wciśnij **[Enter]**. Po chwili powinieneś poznać hasło. Oczywiście czas łamania hasła jest zależny od liczby użytych w nim znaków.

Prosty montaż i konwersja wideo

Program Super LoiLoScope/LoiloScope Venus to narzędzie do montażu i konwersji wideo, które dzięki wykorzystaniu do obliczeń kart graficznych (wszystkie modele z PixelShader 2.0 i nowszym, w praktyce nowsze karty GeForce z pełnym wsparciem CUDA) przyspiesza proces konwersji i przetwarzania wideo nawet dziesięciokrotnie. To również komercyjne narzędzie (kosztuje równowartość ok. 60 dolarów), ale dostępne także w wersji próbnej, ważnej przez 15 dni. Program wymaga bibliotek .NET Framework 3.5. Można go uruchamiać w Windows XP/Vista. Do instalacji programu potrzebne jest połączenie z internetem, gdyż zamieszczony na naszym krążku plik instalacyjny jest jedynie starterem kreatora (w taki sposób dystrybuowany jest ten program).

Konfiguracja

1 Proces instalacji jest bardzo prosty. Po uruchomieniu instalacji z naszego krążka rozpocznie się automatyczne pobieranie niezbędnych plików z internetu, po czym pojawi się okno kreatora instalacji. Nie musisz zmieniać żadnych ustawień kreatora. Po prostu potwierdzaj jego kolejne etapy.

2 Program uruchomi się automatycznie po zakończeniu pracy kreatora instalacji. Ponieważ masz do czynienia z wersją próbną, zobaczysz okno dialogowe Start free trial now!. Kliknij w nim przycisk Start free trial.

3 W kolejnym oknie, które po chwili się pojawi, musisz potwierdzić treść licencji na oprogramowanie. Kliknij przycisk Agree. Dopiero teraz zobaczysz okno dialogowe z komunikatem informującym, że instalacja zakończyła się sukcesem. W polu tekstowym możesz podać swój adres e-mailowy, jeżeli chcesz być informowany o nowych wersjach programu. Kliknij Start, by przejść do głównego okna aplikacji.

Wtyczki do pakietu Adobe Creative Suite 4

W połowie lipca br. firma Nvidia poinformowała o dostępności wtyczek do pakietu Adobe Creative Suite 4, wśród których znajduje się **Elemental Accelerator 2.0** firmy Elemental Technologies potrafiący wykorzystać technologię CUDA. Rozwiązanie to jest jednak przeznaczone tylko dla profesjonalistów, gdyż wtyczka działa jedynie na komputerach, na których pracują karty Nvidii z układami Quadro, a na dodatek oprogramowanie to jest bardzo drogie. W najtańszej wersji kosztuje ponad 500 euro.

4 Program przez chwilę będzie dopasowywał parametry pracy do wykrytej karty graficznej – proces ten odbywa się automatycznie. Po chwili w oknie głównym możesz uruchomić nowy projekt konwersji. Kliknij przycisk New.

5 Okno główne aplikacji zostanie przesłonięte otwierającym się automatycznie oknem z anglojęzycznym samouczkiem do programu (konieczny dostęp do internetu). Zamknij go lub zwiń do paska zadań.

Konwersja i montaż

1 W oknie głównym widoczny jest panel, który daje ci dostęp do wyboru plików do konwersji (po lewej stronie okna)

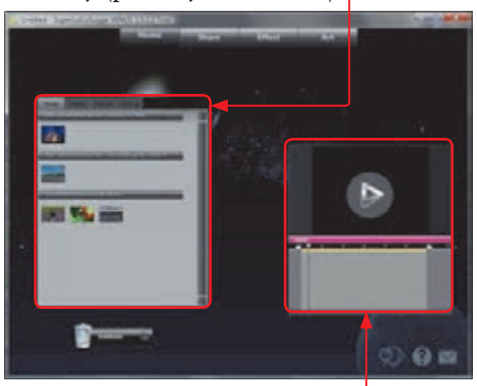

oraz panel montażu i podglądu (prawa strona okna). Kliknij panel wyboru plików widoczny po lewej stronie okna. Wszystkie obiekty – panele, okna czy ikony – widoczne w głównym oknie aplikacji możesz dowolnie przemieszczać w ramach tego okna, przeciągając je myszką.

2 Na panelu wyboru plików kliknij plik wideo, który poddasz obróbce. Zostanie przeniesiony na obszar – pulpit roboczy – poza panel. Możesz także sam przeciągnąć pliki wideo, które mają być częściami składowymi zmontowanego klipu. Gdy naprowadzisz kursor myszki (bez kliknięcia) na miniaturę pliku wideo wysuniętą poza panel plików, program automatycznie zacznie odtwarzać wskazany plik. Program domyślnie wyświetla na panelu miniatury plików znalezionych w domyślnych dla systemu Windows folderach z multimediami. Jeżeli chcesz, by program odszukał pliki znajdujące się w innych folderach, kliknij widoczną nad panelem zakładkę Setting i zaznacz pola wyboru obok nazw folderów, w których program ma wyszukiwać pliki multimedialne.

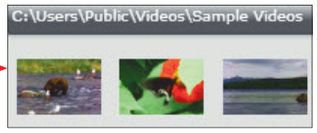

Karty Nvidii z obsługą CUDA

Odpowiedź na pytanie, czy zainstalowana w twoim komputerze karta graficzna z układem GeForce Nvidii obsługuje obliczenia w technologii CUDA, uzyskasz na witrynie producenta. Listę obsługiwanych modeli układów graficznych znajdziesz na stronie http://www.nvidia.com/object/cuda_learn_products.html. Pamiętaj też o zainstalowaniu najnowszych sterowników do swojej karty. W przypadku układów Nvidii najnowsze wersje sterowników znajdziesz na stronie http://www.nvidia.com/Download/index.aspx?lang=en-us lub www.nvidia.pl/Download/index.aspx?lang=pl

3 Po wybraniu części składowych montażu kliknij w centralnej części okna. Zostanie powiększona, a ty będziesz mógł przeciągać wybrane wcześniej pliki na obszar montażu. Ustaw je na linii czasu:

w kolejności takiej, w jakiej mają być wyświetlane w zmontowanym materiale.

4 Kliknij przycisk Share w górnej części okna, a następnie kliknij otwierającą się skrzynię.

5 Zobaczysz okno File Output. Wybierz ostatnią pozycję wywołującą funkcję zapisu zmontowanego materiału w formacie MP4

Kodowanie gotowego wideo odbędzie się z wykorzystaniem mocy obliczeniowej układu graficznego, o czym świadczy obecność logo Nvidia CUDA.

6 W kolejnym oknie export h.264 video możesz ustawić parametry kodowania. Może się w tym celu przydać lista Preset, z której możesz wybrać ustawienia predefiniowane, dopasowane np. do

Spowoduje to zniknięcie pozostałych opcji. Kliknij OK. W oknie Export h.264 video with CUDA ENCODER, które się teraz pojawi, wybierz docelowy folder i wpisz nazwę pliku. Kliknij Zapisz, by rozpocząć kodowanie i zapis wynikowego, zmontowanego klipu.

CD 9/2009
Grupa: MULTIMEDIA
Songbird 1.2
program do katalogowania i odtwarzania muzyki

Co jest grane

Bez względu na to, czy masz 10 czy tysiąc płyt, czy muzykę przechowujesz na dysku w komputerze, czy na CD na półce, warto uporządkować swoje zbiory. Dzięki temu będziesz miał więcej czasu – na słuchanie muzyki oczywiście.

Porządkowanie muzyki ma służyć nie tylko zapewnieniu estetyki i ładu w zgromadzonej fonotece. Daje także zysk wynikający z możliwości, jakie niesie cyfrowy zapis dźwięku. Dzięki programom do katalogowania szybko odnajdziesz odpowiednią piosenkę według niemal dowolnie sprecyzowanych kryteriów. Dodatkowo zapewnisz sobie wygodę jej przesyłania na coraz bardziej popularne urządzenia przenośne, odtwarzacze MP3, iPody czy telefony komórkowe.

Na dołączonym do wydania krążku zamieściliśmy najnowszą wersję bardzo dobrego i darmowego menedżera audio – programu Songbird 1.2.0. Aplikacja została zbudowana na podstawie podobnego rozwiązania programistycznego, co popularna przeglądarka internetowa – Mozilla Firefox. Nie znaczy to, że Songbird jest przerobioną na muzyczną modłę przeglądarką z dodanym odtwarzaczem. Program ten potrafi naprawdę sporo. Automatycznie pobiera dane o zgromadzonych piosenkach, pobiera okładki płyt, integruje się z internetowymi serwisami muzycznymi, automatycznie monitoruje foldery z muzyką, aktualizując na bieżąco wszelkie wprowadzane zmiany.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Konfiguracja i import plików audio do biblioteki Songbirda

Proces instalacji przebiega standardowo. Jest oparty na tradycyjnym kreatorze instalacji, który prosi cię o potwierdzanie kolejnych etapów. Plik instalacyjny znajdziesz na krążku. Jeżeli wolisz samodzielnie pobrać instalator z internetu, znajdziesz go na stronie Songbirda 1.

Konfiguracja wstępna

1 Menedżer jest automatycznie uruchamiany bezpośrednio po zakończeniu instalacji. Pierwszym oknem, które zobaczysz, jest okno Songbird Setup z wyświetlonym tekstem licencji. Zaznacz pole wyboru:

I have read and accepted the terms of this license.,

upewnij się, że z rozwijanej listy Language: jest wybrana pozycja polski i kliknij Continue.

2 Po chwili zobaczysz okno kreatora ustawień Songbird – ustawienia. Kliknij w nim przycisk Kontynuuj. Możesz także zobaczyć losowo pojawiające się okienko:

Pomóż nam stworzyć lepszego Songbirda!,

w którym jesteś proszony o wypełnienie krótkiej ankiety. Ponieważ wypełnianie ankiety dotyczącej używania programu w chwili, gdy jeszcze nie zaczęło się go używać, jest raczej bezsensowne, kliknij Nie.

3 Kolejny etap ustawień to wskazanie folderu, z którego program ma pobierać muzykę do budowanej biblioteki. Upewnij się, że opcja

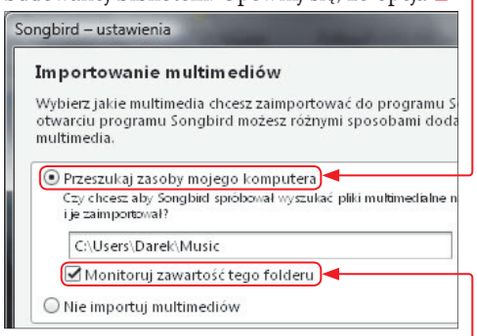

jest zaznaczona. Następnie, wspomagając się ewentualnie przyciskiem Przeglądaj..., wprowadź do pola tekstowego ścieżkę dostępu do folderu z plikami muzycznymi. Jeżeli dodatkowo zaznaczysz pole wyboru Songbird będzie automatycznie aktualizował fonotekę za każdym razem, gdy we wskazanym folderze pojawią się jakieś nowe piosenki. Kliknij Kontynuuj. Możesz też pominąć importowanie muzyki na tym etapie (np. jeżeli utwory są na nośniku, do którego nie masz w danej chwili dostępu). W dalszej części artykułu pokażemy, jak wywołać funkcje importu muzyki bezpośrednio z okna głównego programu. Na tym można zakończyć etap wstępnej konfiguracji.

Inne metody importu

1 Po zakończeniu działania kreatora wstępnej konfiguracji zobaczysz okno główne programu Songbird. Jeżeli wcześniej nie zaimportowałeś piosenek, wykorzystując do tego funkcje kreatora, możesz to zrobić teraz. Wybierz z menu Plik pozycję Importuj media....

2 W oknie Przeglądanie w poszukiwaniu folderu wskaż folder, w którym przechowujesz muzykę. Jeżeli muzykę przechowujesz w wielu podfolderach, najlepiej, gdy jako wskazywany folder wybierzesz ten nadrzędny – nad wszystkimi folderami muzycznymi. Po wybraniu folderu do importu kliknij OK.

3 W zależności od ilości importowanej muzyki proces importu może trochę potrwać. Uzbrój się w cierpliwość. Warto wiedzieć, że Songbird nie kopiuje fizycznie plików ze wskazanej przez ciebie lokalizacji do biblioteki. W bibliotece pojawiają się jedynie wpisy dotyczące danych piosenek, ale same pliki piosenek nie

zmieniają swojej lokalizacji na dyskach. Podczas wyświetlania okienka Skanowanie, w którym jest widoczny pasek postępu importu muzyki:

możesz przerwać proces importu, klikając przycisk Cancel. Nie spowoduje to utraty danych, a w bazie Songbirda znajdą się jedynie te utwory, które zostały dodane do czasu przerwania operacji.

Dodatkowe wtyczki do Songbirda

Możesz łatwo rozszerzyć funkcje Songbirda, instalując w programie dodatkowe wtyczki. Dostęp do wtyczek uzyskasz, wybierając z menu Narzędzia pozycję Dodatki... W oknie Opcje, które się otworzy, kliknij widoczny w dolnej części link Get Extensions. W oknie Songbirda otworzy się nowa zakładka wbudowanej przeglądarki WWW, do której zostanie wczytana strona z dodatkami. Instalacja wybranych dodatków jest bardzo prosta. Po kliknięciu odnośnika będącego nazwą danego dodatku zostaniesz przekierowany na stronę z jego opisem. Na stronie tej widoczny będzie także przycisk Install. Kliknij go.
Wyświetli się okno Software Installation, w którym zobaczysz nazwę wybranego dodatku. Aby potwierdzić jego instalację w programie, kliknij przycisk Install Now. Po chwili powrócisz do okna Opcje, w którym wyświetli się informacja o zainstalowaniu dodatku i najprawdopodobniej konieczności restartu programu. Po ponownym uruchomieniu Songbirda wybrany dodatek będzie już działał w programie.

Wyszukiwanie, odtwarzanie, uzupełnianie utworów

Skoro masz już zainstalowanego Songbirda i zaimportowaną bibliotekę plików muzycznych, możesz przejść do kolejnego etapu działań. Poznasz teraz funkcje programu, które ułatwiają porządkowanie danych, wyszukiwanie, a także odtwarzanie zgromadzonych w fonotece utworów.

Wyszukiwanie

1 Gdy import zostanie ukończony, w centralnej, największej części okna głównego zobaczysz listę zaimportowanych piosenek. Jeżeli zaznaczysz jakąkolwiek piosenkę, powinna się w dolnym lewym rogu programu wyświetlić okładka albumu.

2 W górnej części okna są widoczne trzy panele ■.

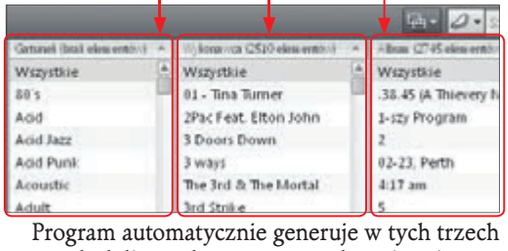

Program automatycznie generuje w tych trzech panelach listy odczytane na podstawie zaimportowanych danych. Zwróć uwagę, że domyślnie w każdym z tych trzech paneli jest wybrana pozycja Wszystkie, co oznacza wyświetlanie wszystkich dodanych do bazy utworów na liście.

3 Wybierając dowolną inną pozycję z któregokolwiek z trzech paneli, możesz zawęzić wyświetlanie danych jedynie do utworów z wybranego gatunku, wybranego wykonawcy lub z konkretnego albumu. Przy czym, gdy wybierzesz z jednego panelu (np. Gatunek) jakąś konkretną wartość, to wybór pozycji z pozostałych dwóch paneli zostanie zawężony wyłącznie do wykonawców i albumów pasujących do wybranego przez ciebie gatunku muzyki.

4 Gdy już dłużej będziesz korzystał z programu, dodatkowym ułatwieniem, pomagającym znaleźć np. ulubione utwory, będą umieszczone na panelu Biblioteka skróty do predefiniowanych list odtwarzania ■.

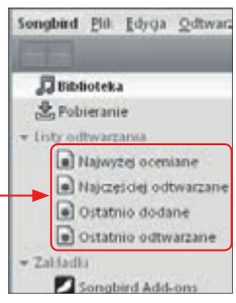

Odtwarzanie muzyki

1 Chcąc odsłuchać dowolną liczbę piosenek, wystarczy skorzystać ze znajdującego się pod listą utworów panelu odtwarzacza ■.

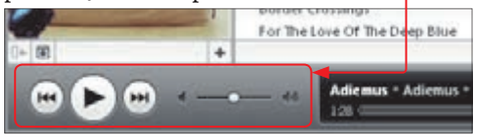

Widoczne na nim przyciski mają standardowy wygląd, do jakiego przyzwyczaili nas przez lata twórcy programowych odtwarzaczy audio. Głośność podczas odtwarzania najwygodniej regulować kółkiem myszki. Możesz także użyć skrótu klawiszowego **[Ctrl]+[strzałka w górę]** i **[Ctrl]+[strzałka w dół]**.

2 Każdy dobry odtwarzacz audio powinien być wyposażony w funkcję graficznego korektora audio, tzw. equalizera. Songbird ma tę funkcję. Aby wywołać equalizer w Songbirdzie, użyj skrótu klawiszowego **[Ctrl]+[E]** lub z menu Odtwarzanie wybierz pozycję Equalizer...

3 W oknie Equalizer masz do dyspozycji 10 suwaków regulujących natężenie dźwięków o określonej częstotliwości:

Pamiętaj, by przed eksperymentami z brzmieniem włączyć odtwarzanie muzyki przyciskiem **Play**, a następnie zaznaczyć pole Włącz w oknie equalizera. Wtedy jakikolwiek ruch dowolnego suwaka będzie się przekładał na niemal natychmiast słyszalne zmiany w odtwarzanym dźwięku. Kliknięciem OK zatwierdzasz wybrane ustawienia i zamykasz okno equalizera.

Uzupełnianie danych

1 Uzupełnianie informacji o konkretnych utworach jest bardzo proste. Zaznacz utwór, dla którego chcesz uzupełnić lub poprawić zaimportowane automatycznie przez program informacje. Przykładowo, chcąc zmienić nazwę albumu, kliknij raz w kolumnie Album. Uaktywni się wtedy pole tekstowe, którego zawartość możesz dowolnie edytować ■.

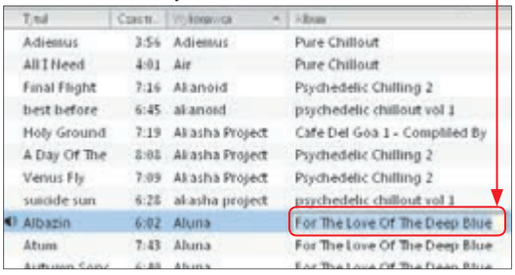

W analogiczny sposób poddajesz edycji każde inne pole charakteryzujące dany plik muzyczny.

2 Songbird potrafi automatycznie wyszukać i pobrać brakujące okładki albumów bezpośrednio z internetu. Wystarczy, że klikniesz *prawym* klawiszem myszki na obszar ■ (z oczywistych względów obszar ten jest wyświetlany jedynie w przypadku utworów, do których brakuje okładek albumów) i z menu kontekstowego wybierzesz Pobierz okładkę albumu... Możesz również ręcznie dodać grafikę, przeciągając plik graficzny myszką i upuszczając go na pole ■.

3 Opisaną metodą dodasz jednak okładkę albumu tylko dla aktualnie zaznaczonego czy odtwarzanego utworu z listy. Jeżeli chcesz, by program uzupełnił okładki w całej zgromadzonej bazie, rozwiń menu ■

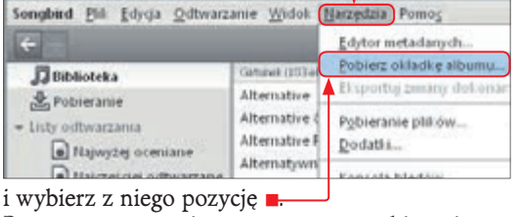

i wybierz z niego pozycję ■.
Program rozpocznie automatyczne pobieranie wszystkich brakujących okładek. Jeżeli po takim automatycznym wyszukiwaniu wciąż pozostaną jakieś utwory bez okładek, musisz je już dodać ręcznie – oczywiście, jeśli chcesz.

Adresy internetowe

1 http://getsongbird.com

CD 9/2009
Grupa: UŻYTKOWE
- ShellExView 1.37
- spolszczenie ShellExView
- ShellMenuView 1.07
- spolszczenie ShellMenuView
- Mmm Free 2.02 (tylko do XP)
- Context Magic 1.1 (tylko do Windows XP)
- PowerMenu 1.5
- ContextViewer (tylko do XP)
- OpenExpert 1.4 (tylko do XP)
- Sendtosendto 1.0 (tylko do Windows XP)
- Send to toys 2.5
- ContextAware
- FastExplorer 2008
- FolderGuide 1.2 (tylko do XP)

narzędzia do zarządzania zawartością menu kontekstowego w Windows

Spersonalizowane, samodzielnie utworzone menu kontekstowe z podręcznymi aplikacjami, to szybsze otwieranie plików

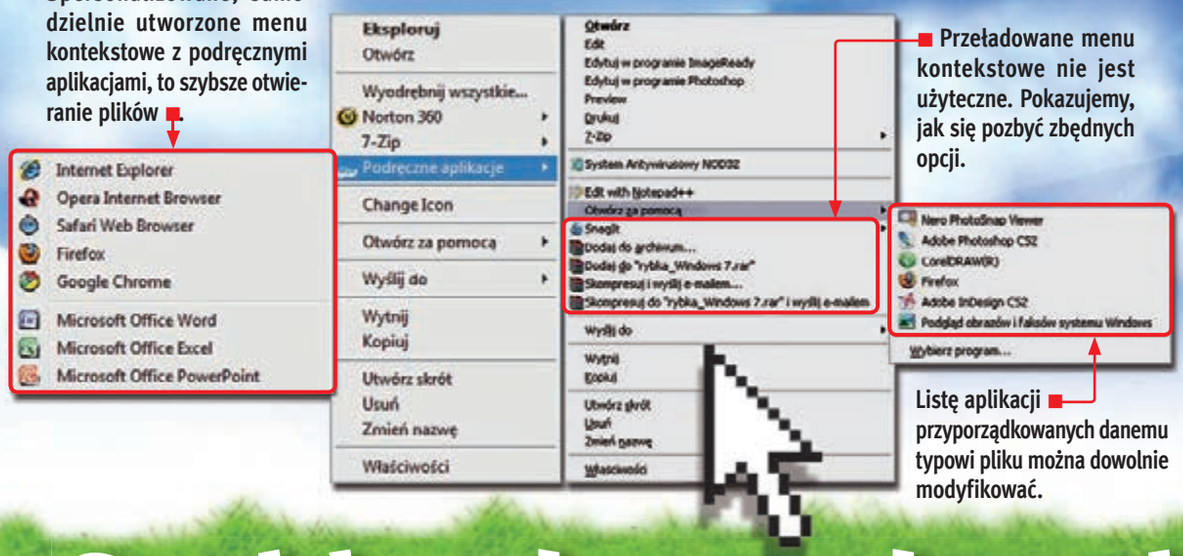

Przeładowane menu kontekstowe nie jest użyteczne. Pokazujemy, jak się pozbyć zbędnych opcji.

Listę aplikacji przyporządkowanych danemu typowi pliku można dowolnie modyfikować.

Szybka droga do celu

W celu wywołania akcji jakiegoś programu nie musisz go uruchamiać. Wystarczy wybrać odpowiednią pozycję z menu kontekstowego. Ten przydatny element interfejsu Windows warto porządkować i rozbudowywać.

Możliwości menu kontekstowego są często wykorzystywane przez wiele instalowanych w systemie aplikacji, które dodają do tego menu swoje, często niepotrzebne i nieużywane, funkcje. Dzięki naszym poradom i zaprezentowanym darmowym programom usuniesz zbędne elementy oraz dopasujesz zawartość swojego menu kontekstowego do własnych potrzeb. Potem będzie można z niego efektywnie korzystać.

Program ShellMenuView ułatwi dezaktywację zbędnych elementów menu kontekstowego, a FastExplorer pomoże dodać do niego nowe przydatne funkcje. Opisywane w artykule programy, ShellMenuView i FastExplorer, działają zarówno w systemie Windows XP, jak i Windows Vista. Na dołączonym do wydania krążku zamieściliśmy ponadto zbiór aplikacji pomocnych w zarządzaniu menu kontekstowym, przeznaczonych tylko do systemu Windows XP.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Wyłączanie zbędnych pozycji w menu kontekstowym

Aplikacja ShellMenuView nie usuwa, lecz dezaktywuje niepotrzebne pozycje menu, dodawane przez aplikacje zainstalowane w systemie. W razie potrzeby będziesz mógł przywrócić wyłączoną pozycję. Na krążku zamieściliśmy wersje programu do 32-bitowych i 64-bitowych wersji Windows, a także udostępniane na stronie twórcy pliki spolszczające interfejs aplikacji.

Pierwsze uruchomienie

1 Program ShellMenuView jest rozpowszechniany w formacie ZIP. Przekopiuj z płyty pliki **shmnview** oraz **shmnview_polish**. Następnie rozpakuj je do dowolnego folderu na dysku twardym.

2 Otwórz foldery z rozpakowaną zawartością obu plików. Skopiuj lub przenieś plik językowy **shmnview_lng** (zawiera tłumaczenia nazw opcji i funkcji programu na język polski) do folderu, w którym znajdują się pliki programu ShellMenuView. Kliknij ikonę.

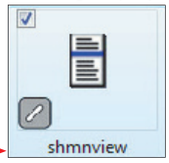

3 Jeżeli korzystasz z Windows Vista, przed pojawieniem się okna głównego programu zobaczysz jeszcze okno kontroli konta użytkownika, w którym musisz potwierdzić zwiększenie przywilejów dla uruchamianego programu (ShellMenuView wymaga uprawnień administracyjnych). Po chwili zobaczysz okno główne już z polskim interfejsem:

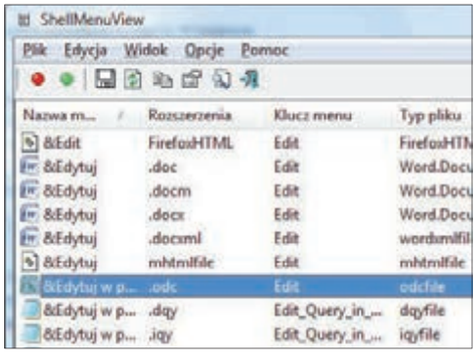

Większą część okna zajmuje lista wykrytych przez program opcji systemu związanych z menu kontekstowym. Program analizuje rejestr systemu pod kątem obecności pozycji menu kontekstowego właściwych dla każdej zainstalowanej w systemie aplikacji. Zatem na liście pojawią się nie tylko te opcje, które widzisz aktualnie w menu kontekstowym (np. gdy klikniesz *prawym* przyciskiem myszki na pulpicie), ale także te, które pojawiają się w tym menu, gdy użyjesz *prawego* przycisku myszki na dowolnym obiekcie dowolnego okna każdej aplikacji w systemie.

Znaczenie pozycji z tabeli

1 Abyś mógł efektywnie korzystać z programu, objaśnimy znaczenie poszczególnych wpisów w tabeli wykrytych pozycji menu kontekstowego. W domyślnej konfiguracji program nie wyświetla standardowych pozycji menu kontekstowego, czyli takich, z którymi system Windows jest instalowany. Wszystkie pozycje, które widzisz po pierwszym uruchomieniu, są wpisami menu kontekstowego dodawanymi przez poszczególne aplikacje. Jeżeli chcesz dodać do listy także wspomniane standardowe elementy menu kontekstowego, rozwiń menu Opcje i odznacz domyślnie zaznaczoną pozycję ✓ Ukryj standardowe pozycje menu. Lista wyświetlana w centralnej części okna programu wzbogaci się o dodatkowe wpisy.

2 W kolumnie Nazwa menu są widoczne nazwy poszczególnych pozycji w menu kontekstowym. Znak **&** jest jedynie wskaźnikiem określającym, pod jaką literą w nazwie danej pozycji w menu kontekstowym znajduje się podkreślenie. Ta sama nazwa może się wielokrotnie powtarzać, ponieważ ta sama opcja może występować w różnych menu kontekstowych różnych programów, a nawet w tym samym programie, ale dla różnych obiektów, np. różnych typów plików.

3 W kolumnie Rozszerzenia są wymienione rozszerzenia danego typu pliku, dla którego w menu kontekstowym jest widoczna dana opcja. W kolumnie Typ pliku znajdziesz nazwę danego typu pliku.

4 ShellMenuView nie usuwa, lecz wyłącza poszczególne pozycje menu kontekstowego. Domyślnie wszystkie obecne w systemie pozycje każdego menu kontekstowego są włączone, o czym świadczą wpisy o treści **nie** w kolumnie Wyłączone.

5 W kolumnie Klucz menu są widoczne polecenia systemu operacyjnego (bądź aplikacji), z którymi są skojarzone dane pozycje menu kontekstowego. Przykładowo pozycji menu kontekstowego o nazwie **Drukuj** w kolumnie Klucz menu odpowiada systemowe polecenie Print.

Wyłączanie niepotrzebnych pozycji

1 Załóżmy, że chcesz usunąć pozycję Edytuj widoczną w menu kontekstowym plików dokumentów Worda w formacie DOC. Pozycję Edytuj zobaczysz, gdy klikniesz *prawym* klawiszem myszki ikonę dokumentu Worda w formacie DOC. Pozycja ta jest na ogół zbędna, bo i tak najczęściej plik do edycji otwierasz w Wordzie dwukrotnym kliknięciem.

2 Uruchom program ShellMenuView. Odnajdź na liście pozycję o nazwie ■, ale właściwą dla rozszerzenia ■.

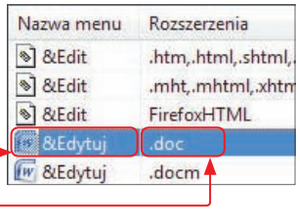

3 Po zaznaczeniu właściwego wpisu na widocznej w oknie programu liście elementów menu kontekstowego możesz dokonać dezaktywacji na kilka sposobów. Po pierwsze, możesz kliknąć wybraną pozycję *prawym* klawiszem myszki i wybrać z menu kontekstowego pozycję Wyłącz zaznaczone pozycje. Po drugie, po zaznaczeniu pozycji, która ma być dezaktywowana, możesz wcisnąć na klawiaturze klawisz **[F7]**. Trzecia możliwość to dezaktywacja poprzez kliknięcie ikony ■. W wyniku dezaktywacji wpis dla danej pozycji w kolumnie Wyłączone zmieni się na Tak.

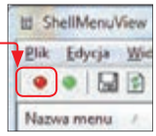

4 Po dezaktywacji warto sprawdzić, czy faktycznie została dokonana. Ponownie kliknij *prawym* klawiszem plik Worda. Widoczna wcześniej pozycja Edytuj przestała się pojawiać.

Dodawanie nowych opcji do menu kontekstowego

W celu dodania do menu kontekstowego nowych opcji skorzystaj z programu FastExplorer. Plik instalacyjny programu znajdziesz na krążku. Korzystanie z niego pokażemy na przykładzie utworzenia w menu kontekstowym Windows podręcznego podmenu ze skrótami do najczęściej uruchamianych aplikacji.

Pierwszy kontakt

1 Uruchom instalację poprzez menu naszej płyty lub dwukrotnie kliknij ikonę ■. Następnie potwierdzaj kolejne etapy kreatora instalacji. Domyślnie ustawionych parametrów instalacji nie musisz zmieniać. Po zakończeniu instalacji program uruchom za pomocą skrótu Fast Explorer 2008 z menu **Start**.

2 Jeżeli korzystasz z Windows Vista, zobaczysz okno kontroli konta użytkownika z potwierdzeniem zwiększenia przywilejów programu (Fast Explorer 2008 wymaga uprawnień administracyjnych). Następnie przez chwilę będzie wyświetlane miniokno:

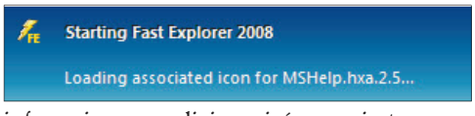

informujące o analizie wpisów w rejestrze systemowym.

3 Okno główne Fast Explorer 2008 wyświetla różną zawartość, w zależności od tego, z jakiej funkcji chcesz skorzystać. Po lewej stronie są widoczne cztery tryby działania programu: edycja statycznych menu – Static Items, edycja menu kaskadowych – Submenu Items oraz funkcje czyszczące pozycje menu i niewłaściwe skojarzenia plików.

Podręczne aplikacje

1 W naszym przykładzie stworzymy menu o nazwie **Podręczne aplikacje** zawierające skróty do przeglądarek WWW, znak separatora i skróty do wybranych aplikacji biurowych z pakietu Office. Zakładamy, że program Fast Explorer 2008 jest już uruchomiony. Kliknij przycisk ■. Następnie kliknij ikonę ■

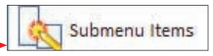

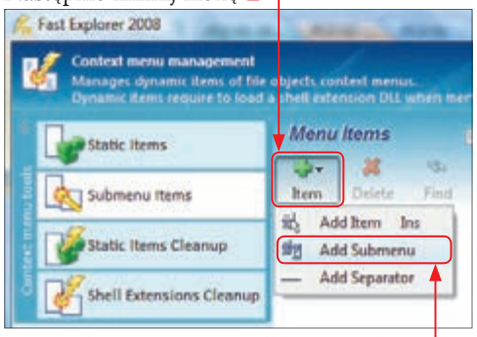

i z rozwiniętego menu wybierz pozycję ■. Upewnij się, że pole Enable Dynamic Items jest zaznaczone. Jeżeli nie, zaznacz je i potwierdź operację w oknie dialogowym, jeżeli się pojawi.

2 Zobaczysz nowy wpis, z aktywnym polem nazwy. Nowy element nazwij ■. Możesz go urozmaicić ikonką. W tym celu, mając zaznaczoną świeżo dodaną pozycję, kliknij ikonę ■ i z rozwiniętego menu wybierz Select... Pojawi się okno:

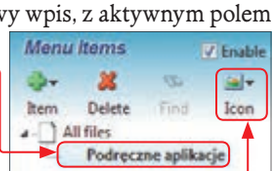

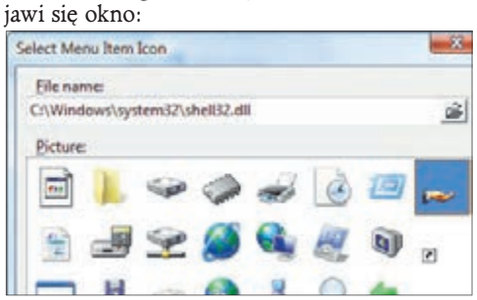

w którym możesz wybrać ikonę dla edytowanego elementu. Po zaznaczeniu odpowiadającej ci ikony kliknij OK. Powrócisz do okna głównego Fast Explorera, w którym zobaczysz swój nowy wpis z wybraną ikoną po lewej stronie ■.

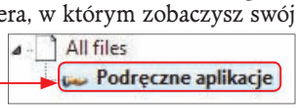

3 Czas na dodanie do podmenu pierwszego skrótu do aplikacji. W naszym przykładzie będzie to przeglądarka Internet Explorer. Kliknij *prawym* klawiszem myszki pozycję Podręczne aplikacje i z menu kontekstowego wybierz kolejno Create i Add Item.

4 Pojawi się okno Select an application. Wskaż w nim plik uruchomieniowy aplikacji, której skrót ma się znaleźć w edytowanym menu kontekstowym. W przypadku Internet Explorera wskaż ikonę ■ znajdującą się w folderze **Program Files/ Internet Explorer** i kliknij Otwórz. Po powrocie do okna głównego Fast Explorera zobaczysz, że pojawił się nowy wpis dotyczący Internet Explorera. W analogiczny sposób dodaj pozostałe przeglądarki WWW, które masz zainstalowane w systemie.

5 W celu oddzielenia przeglądarek od programów biurowych należy wstawić separator. Kliknij *prawym* klawiszem pozycję Podręczne aplikacje i wybierz z menu kontekstowego kolejno Create i Add Separator. W oknie głównym zobaczysz pod skrótami do przeglądarek kreskę separatora.

6 Teraz w sposób analogiczny jak w przypadku przeglądarek WWW dodaj wpisy odpowiadające poszczególnym programom biurowym. (np. Word, Excel i PowerPoint).

7 Gdy klikniesz teraz przycisk Apply w oknie głównym programu, to utworzone przez ciebie menu pojawi się w menu kontekstowym każdego pliku w systemie. Otwórz okno Eksploratora Windows i kliknij dowolny plik *prawym* klawiszem myszki. W menu kontekstowym, oprócz opcji właściwych dla danego typu pliku, powinieneś zobaczyć utworzone właśnie podmenu Podręczne aplikacje, które umożliwia otwarcie wskazanego przez ciebie pliku (przeglądarki lub pakietu MS Office) w jednej z dodanych przez ciebie do menu aplikacji.

CD 9/2009

Grupa: UŻYTKOWE
- Ultimate Windows Tweaker 2.0
- Mz Ultimate Tweaker

narzędzia do modyfikowania ustawień systemów Windows

Aktywuj ukryte funkcje

Wiele ukrytych funkcji Windows można wykorzystać do poprawy działania systemu. Użyj programów, które ułatwiają ich aktywację.

Na krążku zamieściliśmy dwa narzędzia z grupy tweakerów, czyli aplikacji modyfikujących najróżniejsze, często ukryte, funkcje systemowe w wygodny sposób, bez ryzyka popełnienia błędu podczas ręcznej edycji rejestru. Pierwsza aplikacja – Ultimate Windows Tweaker – to program przeznaczony wyłącznie do systemów Windows Vista oraz Windows 7. Program nie będzie działał w starszej, ale wciąż najpopularniejszej edycji Windows – XP. Nie znaczy to jednak, że użytkownicy XP zostali pozbawieniu możliwości modyfikowania ukrytych ustawień systemu. Dla nich przygotowaliśmy kolejny warsztat z innym programem klasy ultimate – MZ Ultimate Tweaker.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Ukryte i użyteczne funkcje systemu Windows Vista

Programu Ultimate Windows Tweaker nie trzeba instalować. Na naszym krążku znajduje się pojedynczy plik archiwum w formacie ZIP, który należy rozpakować do dowolnie wybranego folderu na dysku twardym. Najbardziej aktualną wersję aplikacji można pobrać z witryny domowej projektu, dostępnej pod adresem 1.

Uruchamianie

1 Program uruchomisz, klikając dwukrotnie ikonę w folderze, do którego rozpakowałeś zamieszczony na krążku plik archiwum.

2 Program potrzebuje do działania uprawnień administratorskich. Jeżeli nie wyłączyłeś w systemie mechanizmu kontroli konta użytkownika, będziesz musiał w oknie Kontrola konta użytkownika kliknąć Kontynuuj.

3 Okno główne programu przypomina swoim układem okno właściwości systemu Vista. Bezpośrednio po uruchomieniu aplikacji w centralnej części okna Ultimate Windows Tweaker są widoczne informacje o systemie:

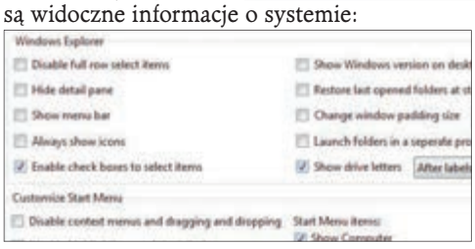

na którym uruchomiłeś aplikację. Po lewej stronie znajduje się menu odnośników do różnych kategorii funkcji i przełączników.

Personalizacja

1 Kliknij po lewej stronie okna odnośnik Personalization. W centralnej części okna pojawi się kilkadziesiąt opcji związanych z personalizacyjnymi ustawieniami systemu. Po zaznaczeniu danego pola wyboru nie aplikuj danej funkcji od razu. Zapoznaj się najpierw z wyjaśnieniami odnośnie aktywacji wybranych funkcji – krok 6.

2 W sekcji Windows Explorer znajdują się funkcje wpływające na wygląd i działanie eksploratora Windows. Po zaznaczeniu pola wyboru Disable full row select items kliknięcie dowolnego elementu w oknie eksploratora, w widoku szczegółowym nie będzie zaznaczało całego wiersza, lecz tylko nazwę pliku. Może to ułatwić zaznaczanie i odznaczanie plików. Na ilustracji widać efekt działania tej funkcji przed zaaplikowaniem (domyślne ustawienie systemu) i po nim:

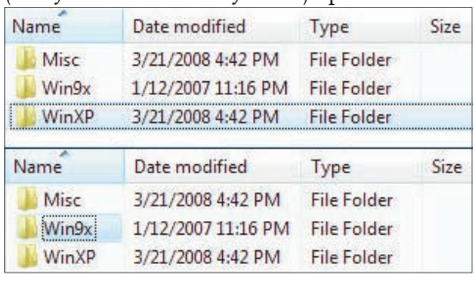

3 Kolejną interesującą funkcją jest możliwość automatycznego otwarcia folderów podczas startu systemu. Chodzi o foldery, które były otwarte, gdy system był ostatnio zamykany. W sekcji Windows Explorer zaznacz pole wyboru Restore last opened folders at startup.

4 W sekcji Customize Start Menu znajduje się pole Remove Network icon. Po jego zaznaczeniu uaktywni się widoczna obok rozwijana lista, z której możesz wybrać jeden z popularnych silników wyszukiwawczych (polecamy Google lub Bing). Aktywacja tej funkcji spowoduje, że bezpośrednio w menu **Start** będziesz mógł korzystać z silnika wybranej wyszukiwarki (na naszej przykładowej ilustracji wygląd opcji wyszukiwawczych po aktywacji silnika wyszukiwarki Bing.com).

5 Ostatnia sekcja w tej części programu – Taskbar appearance – zawiera funkcje związane z dostosowywaniem paska zadań. Jeżeli irytuje cię masa ikonek tłoczących się obok zegarka na pasku zadań, możesz je usunąć (oczywiście programy reprezentowane przez te ikony będą dalej działały). Służy do tego pole wyboru Remove tray icons from Taskbar.

6 Zanim zaaplikujesz wprowadzone zmiany, kliknij przycisk Create Checkpoint. Pojawi się okno System Protection z pytaniem, czy chcesz utworzyć punkt przywracania systemu. Kliknij Create System Restore Point. Po chwili zostaniesz po-

wiadomiony komunikatem o utworzeniu punktu przywracania. Kliknij OK. Gdy już jesteś zabezpieczony przed nieprzewidzianymi skutkami zmian, kliknij w oknie głównym programu Ultimate Windows Tweaker przycisk Apply. Zobaczysz jeszcze komunikat o konieczności restartu komputera. Uruchom go ponownie, klikając przycisk Restart Now.

Kontrola konta użytkownika

1 Kolejna grupa funkcji jest związana z kontrolą konta użytkownika. Po lewej stronie okna Ultimate Windows Tweaker znajduje się opcja User Accounts & UAC. Kliknij ją.

2 Tutaj najbardziej interesującą funkcją jest możliwość nie tyle wyłączenia lub włączenia funkcji kontroli konta użytkownika, lecz stopniowania jej działania. Za pomocą suwaka widocznego w dolnej części okna możesz wybrać jedno z czterech położeń konfigurujących „czułość" mechanizmu UAC na zmiany wprowadzane w systemie. Maksymalne przesunięcie suwaka w lewo, przy napisie ■,

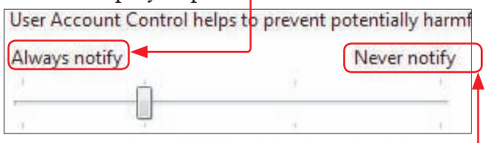

oznacza, że okno UAC będzie się pojawiało przy każdej próbie zmiany przywilejów przez jakąkolwiek usługę czy program. Z kolei skrajne położenie suwaka w prawo, w pozycji ■, praktycznie wyłącza mechanizm kontroli użytkownika. Oprócz tego masz do dyspozycji dwa ustawienia pośrednie.

Wydajność systemu

1 Kolejna kategoria aktywowana z menu po lewej stronie okna to System Performance, czyli wydajność systemu. Ze znajdującymi się tu polami wyboru radzimy obchodzić się wyjątkowo ostrożnie, gdyż aktywacja funkcji bez ich zrozumienia może spowodować znaczne spowolnienie zamiast przyspieszenia systemu.

2 Trzy suwaki widoczne w górnej części okna pozwalają manipulować czasem, jaki system zostawia sobie kolejno na: zamknięcie usług systemowych podczas jego wyłączania, „zabicie" zawieszonych aplikacji oraz automatyczne zamykanie programów podczas wyłączania systemu. Domyślnie wszystkie trzy suwaki są w skrajnym prawym położeniu, co oznacza najdłuższy czas oczekiwania na którekolwiek z trzech zdarzeń (20 sekund). Możesz skrócić czas oczekiwania, ale nie radzimy przesuwać suwaków bardziej w lewo niż środkowe położenie. Skrajne położenie w lewo oznacza co prawda maksymalne skrócenie wymuszonego zamykania programów i usług, ale może to spowodować utratę danych, gdyż np. usługi systemowe mogą nie zdążyć zapisać niezbędnych danych przed zamknięciem.

3 Kolejną funkcją, której aktywację powinni rozważyć posiadacze komputerów z 4 GB pamięci RAM, ale pracujących pod kontrolą 32-bitowych wersji Windows, jest opcja ■.

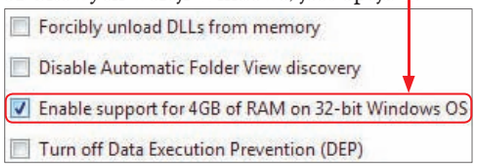

Dzięki tej opcji możliwe stanie się wykorzystanie całej pamięci RAM (a nie tylko 3 GB, jak to jest domyślnie w przypadku 32-bitowych wersji Windows).

Pozostałe opcje

1 W kategorii Security Settings znajdziesz mnóstwo opcji blokujących dostęp do określonych składników systemu. Przykładowo możesz zablokować dostęp do Edytora rejestru ■, wiersza poleceń ■, Menedżera zadań ■ czy Panelu sterowania Disable Control Panel. Warto się też zainteresować polem wyboru:

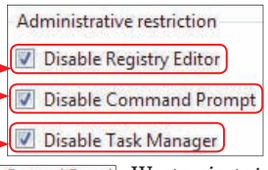

Disable Autoplay for removable devices,

które wyłączy automatyczne odtwarzanie na flashdyskach USB.

2 Z kolei w sekcji Windows applications' restriction możesz wyłączyć dostęp do preinstalowanych aplikacji, które są dostarczane razem z systemem, takich jak np. Kalendarz Windows Disable Windows Calendar albo pasek boczny Disable Windows Sidebar.

3 Niektóre z automatycznie pobieranych i instalowanych aktualizacji wymagają restartu komputera. Nie zawsze się to podoba, zwłaszcza osobom, które np. korzystając intensywnie z sieci P2P, zostawiają komputery włączone całymi dniami. Przydatna okaże się w takich przypadkach widoczna w sekcji Windows Update Settings funkcja ■.

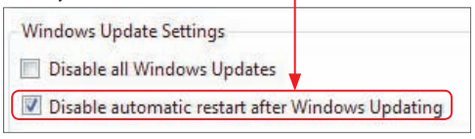

4 W kategorii Network Tweaks znajdziesz funkcje związane z siecią. Jeżeli np. irytują cię automatyczne powiadamiania Windows Media Playera o udostępnianiu treści w sieci, możesz je wyłączyć, aktywując pole wyboru:

5 W kategorii Additional Tweaks znajdziesz kilka ukrytych ciekawych funkcji. Sekcja Useful Context menu for Files and Folders zawiera pola wyboru dodające przydatne funkcje do menu kontekstowego dysków i folderów. Przykładowo zaznaczenie opcji ■

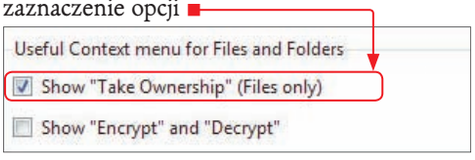

doda do menu kontekstowego opcję umożliwiającą łatwe przewłaszczenie danego pliku (operacja taka musi być wykonana z konta o uprawnieniach administracyjnych). Natomiast w dolnej części okna, w sekcji Windows registeration info możesz łatwo zmienić dane dotyczące właściciela komputera i firmy ■.

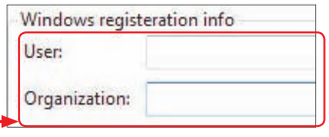

Narzędzie do Windows XP – MZ Ultimate Tweaker

Programem o podobnych możliwościach, ale przeznaczonym do systemu Windows XP, jest MZ Ultimate Tweaker. Aplikacja ta wymaga już instalacji, jednak proces ten przebiega standardowo. Potwierdzasz po prostu kolejne etapy.

1 Program bezpośrednio po zainstalowaniu jest automatycznie uruchamiany. Pojawi się okno Mz Registry Backup z zachętą do wykonania kopii rejestru. Kliknij OK.

2 Wyświetli się okno Mz Registry Backup. Wypełnij w nim pole Description: krótkim opisem kopii zapasowej, po czym kliknij przycisk Backup Registry Now. Po wykonaniu kopii zapasowej rejestru zamknij okno, klikając ikonę ✕ w prawym górnym rogu okna.

3 W oknie głównym programu skupimy się na ciekawszych funkcjach. Jeżeli masz zainstalowaną przeglądarkę Firefox, skorzystaj z automatycznego narzędzia dostrajającego wydajność tego programu. W tym celu z panelu Tweaks Section wybierz ■, a następnie w centralnej części okna rozwiń listę Select optimization: i wybierz z niej pozycję odpowiadającą wydajności twojego komputera oraz szybkości łącza. Jeśli masz komputer z procesorem powyżej 1 GHz i co najmniej 512 MB RAM, a także dysponujesz łączem internetowym o prędkości co najmniej 512 Kb/s, wybierz opcję:

Fast Computer And Fast Internet Connection

i kliknij Apply Tweaks.

4 Stosunkowo częstym kłopotem w Windows XP są nieprawidłowo wyświetlane ikony. Poradzisz sobie z tym za pomocą MZ Ultimate Tweakera. Ze znanego ci już panelu Tweaks Section wybierz One Click Tweaks. Następnie w sekcji Rebuild Icon Cache kliknij przycisk Rebuild Now.

Adresy internetowe

1 www.thewindowsclub.com/category/downloads

CD 9/2009

Grupa: UŻYTKOWE
- **7-Zip 4.65**
- **WinZip 12.1 Build 8519**

programy do kompresji i rozpakowywania danych

Pakuj roztropnie

Chcesz wysłać większą porcję danych e-mailem? A może zależy ci na szybszym skopiowaniu wielu małych płyt? Skorzystaj z dobrodziejstw kompresji.

Zważywszy na pojemność obecnych dysków, może się wydawać, że kompresowanie danych stało się niepotrzebne. Nic bardziej mylnego. Co prawda dziś na ogół nie kompresuje się danych po to, by zaoszczędzić miejsce na dysku, ale np. po to, aby łatwo wysłać duży zbiór plików pocztą elektroniczną. Dzięki kompresji wiele różnych danych możemy przesłać w postaci jednego pliku, który może być dodatkowo chroniony hasłem. Kompresja jest też bardzo przydatna, gdy np. zależy ci na upakowaniu danych na jednej płycie, a zbiór jest na to za duży. Kompresja pomoże również w sytuacji, gdy zamierzasz kopiować wiele bardzo małych, kilkukilobajtowych plików.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Kompresja i dekompresja za pomocą programu 7-Zip

Program 7-Zip to jedno z najlepszych narzędzi do obsługi skompresowanych archiwów w systemach Windows. Program pracuje z dużą liczbą formatów kompresji danych, więc po jego instalacji nie ma potrzeby korzystania z innych, alternatywnych narzędzi. Chyba że są potrzebne nietypowe funkcje, jak np. obecne w programie WinZip 12 (o nim kolejny warsztat). Oprócz popularnych formatów kompresji, takich jak ZIP czy RAR, program oferuje także własny, bardzo wydajny format 7Z. Co więcej 7-Zip jest programem darmowym. Większość jego opcji jest bardzo łatwo dostępna, gdyż integruje się z menu kontekstowym eksploratora i plików skompresowanych. Instalacja programu przebiega standardowo, więc nie będziemy jej szczegółowo objaśniać. Wystarczy potwierdzać kolejne etapy instalacji, bez potrzeby zmiany domyślnych parametrów ustawionych w kreatorze instalacji. Plik instalacyjny znajdziesz na krążku dołączonym do bieżącego wydania.

1 Po instalacji programu jest dodawany do menu **Start** skrót do programu 7-Zip File Manager. Jednak większość operacji na skompresowanych archiwach oraz na plikach, które będziesz chciał w takich archiwach umieścić, możesz wykonywać bez uruchamiania tego programu.

2 Chcąc skompresować grupę plików, najlepiej umieścić je w jednym folderze. W naszym przykładzie skompresujemy folder o nazwie Do kompresji. Zawiera on pliki graficzne w formacie JPG oraz dokument Worda. Oczywiście zawartość folderów, które chcesz kompresować, może być zupełnie dowolna. Ty decydujesz, co chcesz skompresować. Kliknij *prawym* klawiszem folder, który chcesz przetworzyć na skompresowane archiwum, i z menu kontekstowego wybierz najpierw 7-Zip, a następnie z kolejnego rozwijającego się podmenu pozycję Dodaj do archiwum... Zwróć uwagę, że w tym podmenu są widoczne jeszcze cztery opcje, które umożliwiają bezpośrednie skompresowanie danego folderu do archiwum, które będzie miało taką nazwę jak pakowany folder, umożliwiają także ewentualną wysyłkę e-mailem uzyskanego w wyniku kompresji pliku. Zalecamy jednak na początek wskazaną przez nas pozycję, gdyż w ten sposób zapoznasz się z funkcjami programu.

3 Pojawi się okno: Dodaj do archiwum. W polu tekstowym możesz wpisać nazwę pliku (domyślnie jest ona taka, jak nazwa kompresowanego folderu, ale może być dowolna). Skompresowany plik pojawi się w tym samym folderze, na którym znajduje się folder, który kompresujesz. Z listy Format archiwum: możesz wybrać trzy pozycje. Jeżeli kompresujesz dane w celu wysłania ich komuś, kto nie ma programu 7-Zip, najlepiej wybrać bardzo popularny i obsługiwany także przez system Windows format Zip. Możesz także wybrać opracowany specjalnie przez autorów programu format 7Z, ale o nim w następnym warsztacie.

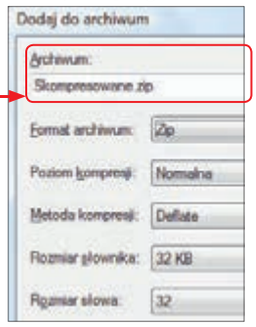

4 W oknie Dodaj do archiwum są wyświetlone różne parametry. Na rozwijanej liście Poziom kompresji: jest domyślnie wybrana pozycja Normalna, co oznacza ustawienia pośrednie między stopniem skompresowania zbioru danych a czasem trwania kompresji i stopniem zajęcia pamięci operacyjnej. Jeżeli nie masz specjalnych wymagań co do pakowania, pozostaw wartość domyślną. Podobnie potraktuj listy Rozmiar słownika: oraz Rozmiar słowa:. Nie chodzi tu o słowniki językowe, lecz o zestawy znaków używane przez algorytmy kompresji. Im większy słownik i dłuższe słowo, tym efektywniejsza kompresja (mniejszy plik) i tym dłuższy czas kompresji (a także późniejszej dekompresji) i większy stopień zajętości pamięci w trakcie procesu. Na początek proponujemy pozostawienie tych ustawień w domyślnych wartościach.

5 Jeżeli kompresujesz dane, by rozmieścić je np. na płytach CD lub DVD, przydatna będzie lista Rozmiar woluminów (bajty):. Gdy ją rozwiniesz,

będziesz mógł wybrać, na jakiej długości porcje ma być podzielony kompresowany folder. Oczywiście porcje powstaną, gdy skompresowany zbiór danych będzie większy niż wybrana przez ciebie z tej listy wartość graniczna, np. 650 MB dla pozycji

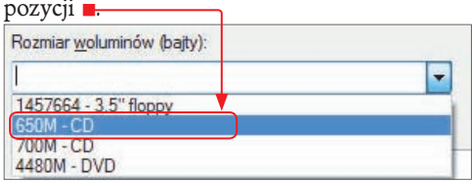

6 Po prawej stronie okna Dodaj do archiwum znajduje się lista Tryb aktualizacji:. Wybrana z niej domyślnie pozycja Dodaj i zamień pliki oznacza, że kompresowane dane nie będą usuwane, lecz kopiowane do spakowanego pliku. Zamiana dotyczy tylko sytuacji, gdy spakowany plik o wybranej przez ciebie nazwie już istnieje i znajdują się w nim pliki o takich samych nazwach jak te, które dopiero zamierzasz skompresować.

7 W sekcji Szyfrowanie możesz chronić pakowane dane poprzez założenie hasła na tworzonym skompresowanym archiwum. Z listy Metoda szyfrowania: możesz wybrać algorytm kryptograficzny. Masz do wyboru

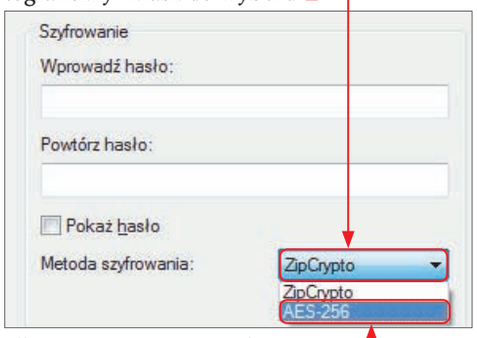

albo uznany światowy algorytm. Gdy klikniesz OK, rozpocznie się kompresowanie wskazanego folderu.

8 Po chwili (jej długość zależy głównie od ilości kompresowanych danych) w folderze, którego kompresję rozpocząłeś, pojawi się nowy plik – spakowane archiwum. W naszym przykładzie folder przed kompresją zajmował 2 345 674 bajty, a otrzymany w wyniku kompresji plik 1 803 521 bajtów, czyli ok. 77 proc. pierwotnej objętości. Nie jest to może wynik oszałamiający, ale należy pamiętać, że jest to kompresja bezstratna (pliki po rozpakowaniu są dokładnie identyczne z tymi sprzed kompresji). Wiele też zależy od typu pakowanych danych. Przykładowo przeprowadzona w naszej redakcji próba kompresji (format ZIP z domyślnymi ustawieniami) zbioru 1921 plików tekstowych (zajmującego łącznie ok. 209 MB przestrzeni dyskowej) dała plik ZIP o objętości 70 MB, zatem stanowiącym ok. 1/3 pierwotnej objętości.

9 Jak rozpakować dane? Jest to bardzo proste. Jeżeli chcesz rozpakować dane do tego samego folderu, w którym znajduje się plik spakowany, kliknij archiwum *prawym* klawiszem myszki z i menu kontekstowego wybierz kolejno opcję

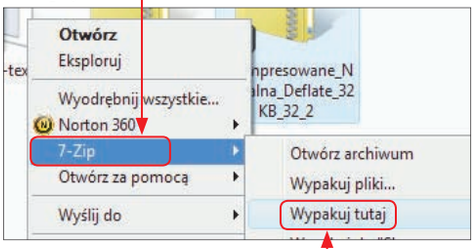

oraz

Pliki z rozpakowanego archiwum znajdą się w folderze obok spakowanego pliku.

Maksymalna kompresja i szybsze kopiowanie

Czasami zachodzi potrzeba maksymalnego spakowania określonego zbioru danych, np. w celu wysłania paczki e-mailem. Pokażemy, w jaki sposób uzyskać najmniejszy plik wynikowy w programie 7-Zip. Innym bardzo przydatnym trikiem jest tworzenie archiwum – nawet nieskompresowanego – tylko po to, by bardzo przyspieszyć kopiowanie wielu niewielkich plików pomiędzy dwoma dyskami.

Maksymalna kompresja

1 Analogicznie jak w poprzednim warsztacie wybierz folder z danymi, które chcesz skompresować, i wywołaj okno Dodaj do archiwum.

2 Tym razem z listy Format archiwum: wybierz pozycję

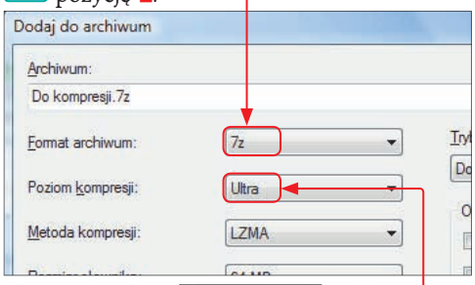

Następnie z listy Poziom kompresji: wybierz, co oznacza najwyższy możliwy do uzyskania stopień kompresji. Ustawienie takiego parametru spowodowało zmianę pozostałych wartości widocznych w oknie. Pamiętaj, że im silniejszy stopień kompresji, tym większe wymagania procesu kompresji odnośnie pamięci RAM. Program informuje, ile pamięci będzie potrzebował do procesu kompresji. Wartość ta jest wymieniona obok napisu Użycie pamięci dla kompresji:. Upewnij się, że twój komputer dysponuje co najmniej dwukrotnie większą pamięcią RAM niż wskazywana wartość, gdyż w przeciwnym wypadku proces kompresji może trwać bardzo długo.

3 W poprzednim warsztacie uzyskaliśmy ok. 77 procent pierwotnej objętości kompresowanego zbioru. Tym razem było to już tylko 64 procent. Różnica znaczna, zwłaszcza że cały czas masz do czynienia z kompresją bezstratną – po rozpakowaniu uzyskasz dane dokładnie odpowiadające oryginałom.

4 Jeszcze ciekawszy efekt uzyskaliśmy, gdy z analogicznymi, maksymalnymi ustawieniami kompresji spakowaliśmy wspomniany wcześniej zbiór plików tekstowych. Otrzymaliśmy plik o wielkości ok. 50 MB. Była to zatem 1/4 pierwotnej objętości zajmowanej przez dane. Warto jednak dodać, że chociaż komputer redakcyjny miał wystarczającą pamięć, proces kompresji wydłużył się ośmiokrotnie.

Szybsze kopiowanie

W celu przyspieszenia kopiowania wielu małych plików między dwoma dyskami twardymi nie trzeba kompresować tych plików, wystarczy je umieścić w jednym, nawet nieskompresowanym pliku archiwum. Rozwiązanie takie ma dwie zalety. Po pierwsze przenoszenie danych do nieskompresowanego archiwum jest dużo szybsze niż połączenie tego z kompresją. Po drugie, dzięki zamianie nawet tysięcy niewielkich plików w jeden spójny plik archiwum możesz zyskać nawet godziny podczas kopiowania tych zbiorów między jednym dyskiem a drugim.

1 W programie 7-Zip przenoszenie danych do nieskompresowanego archiwum jest bardzo proste. Kliknij *prawym* klawiszem folder zawierający dane (wiele małych plików), które chcesz skopiować na inny dysk, i z menu kontekstowego wybierz 7-Zip i Dodaj do archiwum...

Ile zyskujesz dzięki kompresji?

Ile dają programy do kompresji? Przyjrzyj się temu na przykładzie uzyskanych przez nas wyników. Poniżej przedstawiamy wykres pokazujący różnicę w wielkości tego samego zbioru danych – 1901 plików o łącznej objętości (bez kompresji) ok. 209 MB.

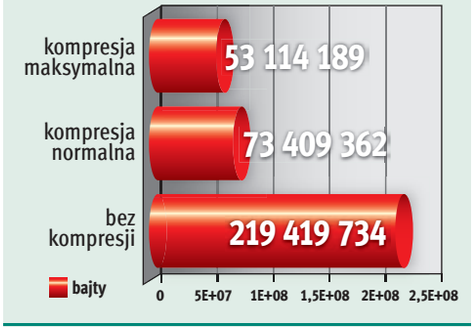

2 Nie ma znaczenia, jaki format archiwum (7Z, TAR lub ZIP) wybierzesz w oknie Dodaj do archiwum, gdyż nie będziesz kompresował danych. W naszym przykładzie założyliśmy, że formatem tym będzie ZIP. Po wybraniu formatu z listy Poziom kompresji: wybierz Bez kompresji i kliknij OK.

3 Po chwili (proces może potrwać nawet kilka minut, zwłaszcza w przypadku dużej liczby plików, ale i tak będzie znacznie krótszy niż czas kopiowania takiego zbioru między dyskami) będziesz miał na dysku jeden plik w formacie ZIP zawierający wszystkie pliki, które chciałeś przekopiować. Teraz po prostu przekopiuj ten plik.

CD 9/2009
Grupa: INTERNET
Cooliris 1.11
rozbudowana wtyczka do przeglądarki Firefox i Internet Explorer

Magiczna wtyczka

Wtyczka Cooliris zamieni przeglądarkę internetową w trójwymiarowy odtwarzacz zdjęć i filmów nie tylko oglądanych w internecie, ale także zgromadzonych na dysku twardym twojego komputera.

Najnowsza wersja wtyczki Cooliris działa na wszystkich wersjach Firefoksa, łącznie z najnowszą – oznaczoną 3.5, z Internet Explorerem i Apple Safari (do systemu Mac OS X). Ma funkcje dużo bogatsze niż pierwotnie, kiedy była tworzona jako niewielka wtyczka umożliwiająca wyszukiwanie zdjęć online. Cooliris jest chyba pierwszą na świecie wtyczką, która czyni przeglądarkę internetową użyteczną nawet na komputerze... bez internetu. Oczywiście pełnię jej funkcji uzyskasz na komputerze podłączonym do globalnej sieci. Zachęcamy do korzystania z wtyczki pod kontrolą Firefoksa, najlepiej najnowszej wersji tej przeglądarki oznaczonej numeracją 3.5. Głównie dlatego, że proces instalacji wtyczki jest pod tą przeglądarką najwygodniejszy. Cooliris działa także jako kontrolka ActiveX, więc można go zainstalować również jako dodatek do Internet Explorera.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Instalacja, rejestracja i interfejs Cooliris

Przewodnik po instalacji i interfejsie Cooliris kierujemy głównie do użytkowników Firefoksa, zakładając, że przeglądarka jest już w systemie zainstalowana.

Instalacja wtyczki Cooliris

1 Uruchom przeglądarkę Firefox i z menu Narzędzia wybierz pozycję Dodatki. Dodatek zamieściliśmy także na krążku (aby go zainstalować, wystarczy dwukrotnie kliknąć plik dodatku). Jednak zalecamy instalację online, dzięki czemu będziesz miał pewność, że dysponujesz najnowszą wersją wtyczki.

2 W oknie Dodatki kliknij ikonę 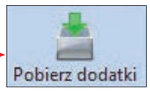

Następnie w polu wyszukiwania widocznym pod paskiem tytułowym i paskiem ikon z lewej strony okna wpisz **Cooliris** i wciśnij klawisz **[Enter]**.

3 Następnie, gdy na liście dostępnych dodatków pojawi się wpis:

kliknij widoczny w obszarze opisu przycisk Dodaj do programu Firefox...

4 W kolejnym oknie, Instalacja oprogramowania, w polu:
Zażądano instalacji następującego elementu:
zobaczysz nazwę wtyczki oraz adres internetowy, z którego została pobrana:

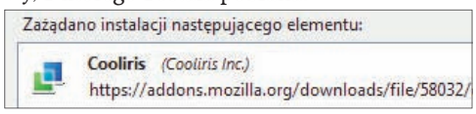

Użytkownicy, którzy zdecydowali się uruchomić instalację wtyczki kliknięciem pliku znajdującego się na naszym krążku, zobaczą inny adres niż na załączonej ilustracji (będzie to adres folderu, z którego plik instalacyjny wtyczki został uruchomiony). Kliknij przycisk Zainstaluj.

5 Po krótkiej chwili powrócisz do okna Dodatki, w którym pojawi się żółty pasek z informacją, że konieczne jest ponowne uruchomienie przeglądarki.

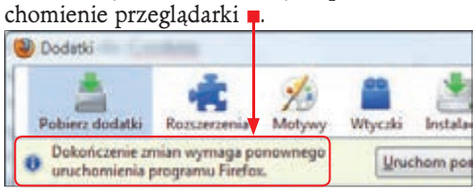

Kliknij zatem Uruchom ponownie program Firefox.

6 Po ponownym uruchomieniu Firefoksa jeszcze raz pojawi się okno Dodatki, ale już z uaktywnioną ikoną

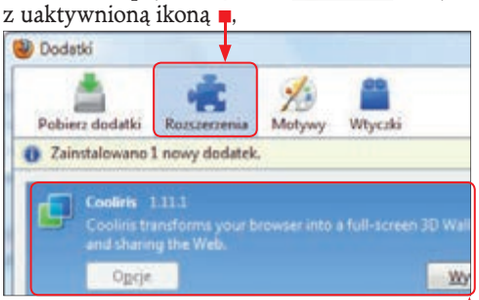

co oznacza, że w oknie tym są wyświetlane zainstalowane już rozszerzenia. Na liście powinieneś zobaczyć wpis dotyczący wtyczki Cooliris.
Oznacza to, że instalacja zakończyła się pomyślnie. Możesz już zamknąć okno Dodatki.

Pierwsze uruchomienie

1 Zakładamy, że okno Firefoksa masz wciąż otwarte. Zwróć uwagę na nową ikonę

która pojawiła się po prawej stronie pola wyszukiwarki Google w górnym prawym rogu okna przeglądarki. Kliknij ją.

2 W nowej zakładce otworzy się specjalnie przygotowana strona serwisu Cooliris.com, a po lewej stronie okna przeglądarki, wzdłuż bocznej krawędzi, pojawi się panel tzw. kanałów Cooliris. Domyślnie zaznaczonym kanałem podczas pierwszego wywołania wtyczki jest kanał o nazwie ■ (z ang. „zdjęcia dnia"). Centralne miejsce okna przeglądarki zajmuje tzw. ściana 3D pełna zdjęć.

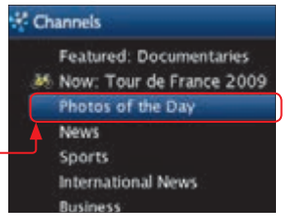

3 Efektu przestrzeni na pierwszy rzut oka nie widać, ale wystarczy, że klikniesz i przytrzymasz kursor myszy gdziekolwiek w pustej przestrzeni między zdjęciami, a następnie przeciągniesz myszkę w lewo lub w prawo – efekt będzie widoczny od razu:

Taki sam efekt płynnego przesuwania ściany ze zdjęciami uzyskasz, manipulując niebieskim suwakiem widocznym pod obszarem z fotografiami.

4 Chcąc zobaczyć bliżej którekolwiek zdjęcie, po prostu na nie kliknij. Miniatura zostanie powiększona, co także spowoduje automatyczne wczytanie fotografii w lepszej jakości. To jednak nie wszystko. Zwróć uwagę, że pod każdą powiększoną fotografią wyświetlone są dodatkowe informacje. Oprócz podpisu, pod prawym dolnym rogiem zdjęcia znajdują się: logo serwisu (opcjonalnie), z którego dana fotografia pochodzi (w naszym przykładzie widoczne jest logo serwisu Flickr), a oprócz tego widoczne są trzy ikony ■.

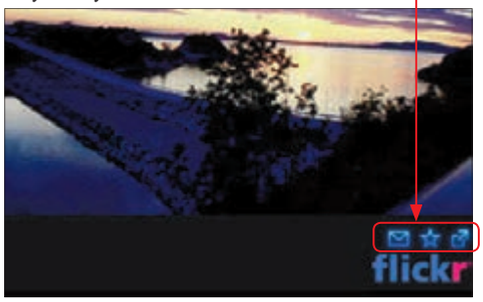

Ikona z kopertą umożliwia udostępnianie danego zdjęcia, ikona z gwiazdką pozwala dodać dane zdjęcie do własnego panelu z ulubionymi fotografiami, natomiast ikona ze strzałką przekierowuje na stronę domową autora zdjęcia lub serwisu, z którego dana fotografia pochodzi. Kliknięcie dwóch pierwszych ikon wywoła na razie tylko okno rejestracji, gdyż najprawdopodobniej nie masz jeszcze konta w Cooliris.

Rejestracja konta

1 Połączymy zatem rejestrację z dodaniem fotografii do ulubionych. Wybierz fotografię, powiększ ją i kliknij ikonę z gwiazdką . Następnie wypełnij pojawiający się formularz, podając swoje imię, adres e-mailowy i hasło, które będzie cię uwierzytelniało w serwisie Cooliris. Jeżeli nie chcesz otrzymywać e-maili powiadamiających o uaktualnieniach, odznacz pole wyboru Keep me in the loop with email updates. Kliknij Register Now!.

2 W przeglądarce wyświetli się strona z powiadomieniem Check your email!, że na wskazany adres został wysłany e-mail potwierdzający rejestrację. Odbierz pocztę i w e-mailu otrzymanym od serwisu kliknij link weryfikacyjny. Po chwili zostaniesz przekierowany na stronę potwierdzającą założenie przez ciebie konta. Kliknij wielką ikonę ■.

3 W nowej zakładce przeglądarki otworzy się pusta strona Cooliris. Kliknij widoczny w dolnej części strony przycisk ■.

Następnie wpisz swoje dane logowania i kliknij Login w okienku dialogowym. Ponieważ centralna część okna jest obecnie pusta, możesz się zastanawiać, gdzie się podziały fotografie widziane wcześniej. Wystarczy, że klikniesz na widocznym po lewej stronie panelu pozycję Channels, a kategoria ta zostanie automatycznie rozwinięta i podświetli się kanał Photos of the Day, co poskutkuje wyświetleniem zdjęć.

4 Warto wiedzieć, że Cooliris wyświetla nie tylko zdjęcia. Przykładowo kliknięcie fotografii na kanale informacyjnym News:

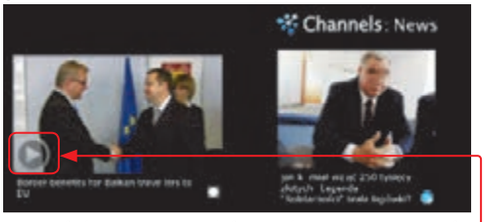

powoduje, że w powiększeniu otrzymasz cały artykuł.

5 Zwróć też uwagę, że niektóre miniatury są oznaczone w dolnym lewym rogu trójkątem ■. Kliknięcie takiego obiektu uaktywni odtwarzanie wideoklipu.

Przeglądanie, prezentacja i gromadzenie zdjęć

Wiesz już, jak działa Cooliris. Czas zatem wykorzystać go do własnych zasobów. Zaczniemy od przeglądania zdjęć zgromadzonych na komputerze. Następnie ujawnimy proste sposoby prezentacji. Dowiesz się, jak udostępniać własne fotografie i jak zapamiętywać najciekawsze materiały znalezione za pomocą Cooliris.

1 Zakładamy, że wciąż masz otwarte okno przeglądarki z uruchomionym serwisem Cooliris, do którego się wcześniej zalogowałeś. Na panelu kategorii widocznym po lewej stronie okna przeglądarki kliknij pozycję My Computer. Kategoria rozwinie się w foldery dostępne na twoim komputerze. Jeżeli zdjęcia przechowujesz w standardowym folderze zdjęć w Windows, kliknij element Pictures. Nawet jeżeli w danym folderze nie będzie zdjęć, to otrzymasz dostęp do kolejnych podfolderów.

2 Gdy klikniesz zdjęcie odczytane z dysku lokalnego, zostanie ono powiększone tak jak zdjęcia z internetu, ale nie zobaczysz przy nim ikon udostępniania i dodawania do ulubionych. Jedyna ikona ■

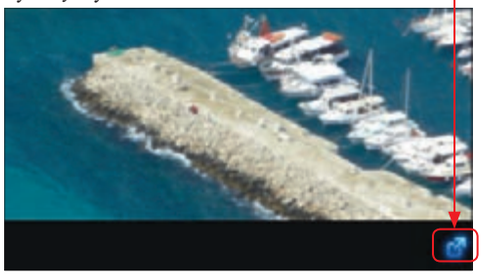

powoduje otwarcie okna Eksploratora Windows z folderem, w którym znajduje się dane zdjęcie. Gdy takie powiększone zdjęcie klikniesz dwukrotnie, po chwili otworzy się ono w całym oknie przeglądarki, a pozostałe znikną. W tym trybie możesz prezentować zdjęcia znajomym. Klawiszami kursora przemieszczasz się pomiędzy fotografiami. Możesz też użyć widocznego pod zdjęciem panelu odtwarzania pokazu slajdów.

3 Cooliris pozwala ci także gromadzić interesujące fotografie na własnej „ścianie 3D". Kliknij po lewej stronie kategorii Channels dowolny kanał lub np. wykorzystaj widoczne po prawej stronie pole wyszukiwarki Google, by znaleźć interesującą fotografię. Gdy taką wybierzesz, powiększ ją (kliknięciem), a następnie kliknij ikonę ■.

4 Dodane w ten sposób zdjęcia możesz w każdej chwili obejrzeć, aktywując własną ścianę 3D kliknięciem kategorii Favorites.

CD 9/2009

Grupa: UŻYTKOWE
- **LightScribe System Software**
- **LightScribe Template Labeler**

oprogramowanie do korzystania z technologii LightScribe

Aktualizacja oprogramowania

Warto zadbać o aktualizację oprogramowania do obsługi funkcji związanych z technologią LightScribe. Dotyczy to zarówno sterowników, jak i programu do wypalania etykiet na odpowiednich płytach LightScribe. Dostęp do najbardziej aktualnej wersji opisywanego przez nas oprogramowania uzyskasz na witrynie ❯ www.lightscribe.com/downloadSection/windows/index.aspx?id=810 (strona z oprogramowaniem systemowym – sterownikami do LightScribe) oraz ❯ www.lightscribe.com/downloadsection/windows/index.aspx?id=1524 (program LightScribe Template Labeler).

Laserowe etykiety

Chciałbyś oznaczyć samodzielnie nagrywane płyty jako „special edition”? Jeżeli dysponujesz odpowiednią nagrywarką, możesz za pomocą technologii LightScribe wydrukować na nich efektowne laserowe etykiety.

Etykiety LightScribe są monochromatyczne (jednokolorowe), a rysunek widoczny na gotowej etykiecie jest wygrawerowany laserem nagrywarki, więc barwa etykiety będzie taka jak barwa powierzchni płyty po stronie etykiety.

Jak sprawdzić, czy nagrywarka, którą masz w komputerze, obsługuje technologię LightScribe? Na przedniej ściance wysuwanej tacki napędu powinno się znajdować charakterystyczne logo technologii LightScribe.

Koszt nagrywarki z obsługą LightScribe nie jest znacząco większy od nagrywarki bez tej technologii. Przykładowo wewnętrzną nagrywarkę DVD firmy LG model GH22LP można kupić za 100 zł (dla porównania modele bez LightScribe o porównywalnych parametrach to wydatek o ok. 10–20 zł mniejszy, ale trafiają się także droższe modele).

Oprócz odpowiedniego napędu będą także potrzebne właściwe płyty – oznaczone napisem lub symbolem LighScribe. Za opakowanie 10 sztuk nośników CD (w chwili gdy opracowywano artykuł, tj. w lipcu 2009) trzeba zapłacić ok. 1,20 zł, natomiast DVD LightScribe (o pojemności 4,7 GB) to wydatek ok. 3 zł za sztukę. Proces wypalania etykiety przebiega identycznie, bez względu na to, czy masz do czynienia z płytą CD czy DVD.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
❯ www.pcformat.pl/ocena

Instalacja niezbędnych składników i sprawdzenie systemu

Zakładamy, że masz komputer wyposażony w nagrywarkę obsługującą technologię LightScribe, a także masz pod ręką czyste płyty CD lub DVD typu LightScribe. W naszym przewodniku pokażemy krok po kroku, jak samodzielnie utworzyć płytę z etykietą LightScribe.

1 Jeżeli nie masz jeszcze w systemie zainstalowanego oprogramowania do obsługi LightScribe, zacznij od instalacji programu LightScribe System Software. Plik instalacyjny znajdziesz na płycie dołączonej do wydania lub w internecie (patrz ramka „Aktualizacja oprogramowania”). Proces instalacyjny przebiega standardowo – poprzez kreatora instalacji. Wystarczy, że będziesz potwierdzał kolejno jej etapy.

2 Po zainstalowaniu oprogramowania systemowego do LightScribe'a zainstaluj aplikację LightScribe Template Labeler (także na naszym krążku). Również i w tym przypadku proces instalacji jest bardzo prosty – za pomocą kreatora. Potwierdzaj po prostu kolejne etapy instalacji.

3 Gdy niezbędne oprogramowanie jest już zainstalowane, upewnij się, że wszystko poprawnie działa. W tym celu rozwiń menu **Start** i uruchom LightScribe Control Panel.

4 Po chwili pojawi się okno z domyślnie aktywną zakładką Ustawienia:

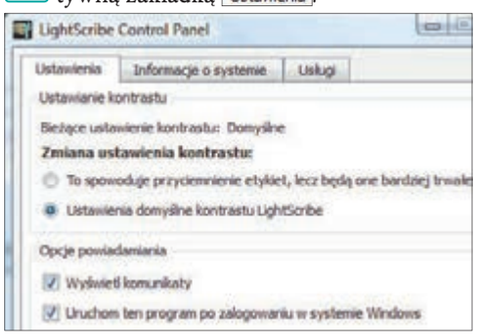

Nie musisz zmieniać domyślnych ustawień. Ewentualnie, jeżeli płyty z etykietami LightScribe będziesz wykonywał rzadko, możesz zaoszczędzić nieco zasobów systemowych, odznaczając pole wyboru:

☐ Uruchom ten program po zalogowaniu w systemie Windows

Pamiętaj jednak, aby wtedy przed nagraniem płyty i laserowym wypaleniem etykiety ręcznie uruchomić ten program. Nie zamykaj jeszcze okna.

5 Przejdź teraz do zakładki Informacje o systemie. Najważniejszą tu informacją jest to, czy oprogramowanie wykryło zainstalowany w komputerze napęd optyczny z obsługą LightScribe. Jeżeli w sekcji Napędy LightScribe widzisz nazwę swojej nagrywarki, a pod nazwą napis Dostępny, to wszystko jest w porządku. Z tego miejsca możesz też wywołać funkcję aktualizacji oprogramowania. Kliknięcie przycisku Aktualizacja plików do pobrania spowoduje uruchomienie domyślnej w systemie przeglądarki WWW i automatyczne przekierowanie na stronę WWW zawierającą najbardziej aktualną wersję oprogramowania systemowego LightScribe. Pod ostatnią zakładką okna LightScribe Control Panel znajdziesz informacje, gdzie szukać płyt, programów itp. Są tam po prostu odsyłacze do stron internetowych (anglojęzycznych). Nie musisz z nich korzystać. Kompletny poradnik tworzenia etykiet LightScribe właśnie czytasz.

Tworzenie etykiety LightScribe na płytę ze zdjęciami

Proces nagrania płyty ze zdjęciami na płytę LightScribe nie różni się niczym od nagrywania danych na zwykłe płyty, dlatego w naszym poradniku skupimy się wyłącznie na tworzeniu etykiety LightScribe.

Edycja projektu

1 Rozwiń menu **Start** i wybierz z niego pozycję LightScribe Template Labeler.

2 Pojawi się okno LightScribe Template Labeler, w którym zostaniesz poproszony o włożenie do napędu optycznego (nagrywarki LightScribe) płyty LightScribe etykietą skierowaną w dół. Zrób to, po czym kliknij OK.

3 Po chwili zobaczysz główne okno programu LightScribe Template Labeler. Okno to składa się z trzech obszarów. Na samej górze widoczny jest panel nawigacyjny:

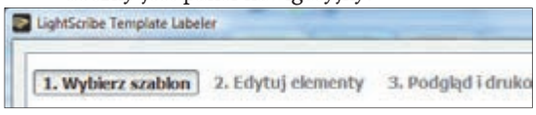

przedstawiający, na którym etapie tworzenia etykiety obecnie się znajdujesz. Po lewej stronie wyświetlony jest bezpośrednio po uruchomieniu panel szablonów. Centralne miejsce okna zajmuje obszar podglądu etykiety płyty. Tu będzie wyświetlana twoja etykieta w takiej postaci, w jakiej ostatecznie zobaczysz ją na gotowej płycie.

4 W naszym przykładzie tworzymy etykietę do płyty ze zdjęciami wakacyjnymi. Rozwiń listę **Wybierz kategorię szablonów:** i wybierz z niej pozycję Wakacje.

5 Po lewej stronie okna programu wyświetlą się miniatury szablonów związanych z tematem wakacji. Wybierz któryś z szablonów, klikając myszką reprezentującą go miniaturę. Jeżeli uważasz, że w programie jest za mało szablonów, możesz, klikając przycisk Pobierz więcej szablonów..., ściągnąć dodatkowe szablony z internetu. Założyliśmy jednak, że na początek szablon wbudowany okaże się wystarczający. Po kliknięciu szablonu pojawią się w obszarze podglądu elementy wybranego szablonu wraz z tekstowymi objaśnieniami.

6 Zgodnie z sugestiami programu kliknij w obszarze opisanym słowami. Po lewej stronie dotychczasowa lista szablonów ustąpi miejsca panelowi z opcjami obrazu. Kliknij przycisk Otwórz..., a następnie w oknie Wybierz obraz wskaż plik graficzny, który chcesz umieścić na etykiecie płyty, i kliknij Otwórz.

7 Wybrane zdjęcie zostanie wczytane do programu i wyświetlone w klikniętej wcześniej ramce w obszarze podglądu etykiety.

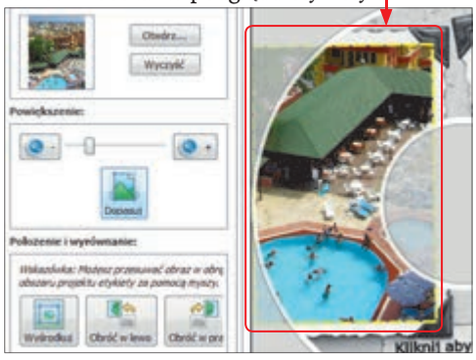

Za pomocą suwaka **Powiększenie:** oraz przesunięć myszką możesz kadrować fotografię, tak aby na etykiecie znalazł się interesujący cię jej fragment. Jeżeli zależy ci na optymalnym dopasowaniu wybranego zdjęcia do ramki na etykiecie, kliknij przycisk Dopasuj. Jeżeli potrzebujesz obrócić fotografię, skorzystaj w tym celu z przycisków widocznych w sekcji **Położenie i wyrównanie:**.

8 W analogiczny sposób wybierz pozostałe zdjęcia (ich liczba zależy od liczby pól graficznych umieszczonych w wybranym przez ciebie szablonie etykiety) i dopasuj je według potrzeb.

9 Kolejny etap działań to dodanie napisu tytułowego. W tym celu kliknij widoczną w obszarze podglądu ramkę na tekst. Spowoduje to znowu zmianę widoku w panelu po lewej stronie okna programu. Tym razem zostaną w nim wyświetlone opcje edycyjne dotyczące etykiety tekstowej.

10 W polu tekstowym **Podaj tekst:** wpisz słowo, które ma być widoczne na etykiecie płyty. W naszym przykładzie wybraliśmy.

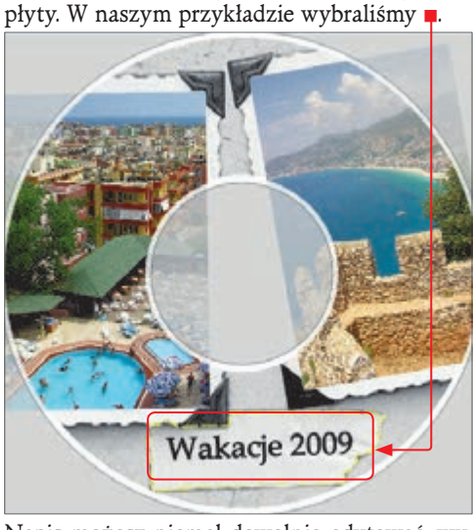

Napis możesz niemal dowolnie edytować, wybierając m.in. krój i wielkość czcionki – sekcja **Wybierz czcionkę:**, oraz regulować jego położenie względem brzegów ramki – sekcja **Wybierz wyrównanie:**. Gdy już odpowiednio dopasujesz napis, wypełnij w analogiczny sposób pozostałe ramki tekstowe (jeżeli występują w wybranym przez ciebie szablonie), a następnie kliknij Podgląd i drukowanie.

Laserowy wydruk etykiety na płytę

1 Wyświetli się okno Opcje wydruku LightScribe, w którym po prawej stronie zobaczysz podgląd obrazu etykiety w kolorze odpowiadającym barwie warstwy nośnej włożonej płyty LightScribe. Najczęściej płyty LightScribe są po stronie etykiety jakby ciemnozłote. Jeżeli jednak dysponujesz płytą o czerwonym, czy też niebieskim zabarwieniu powłoki etykiety LigthScribe, możesz zmienić podgląd, klikając jedną z barwnych ikon widocznych bezpośrednio ponad obszarem podglądu.

2 Po lewej stronie okna Opcje wydruku LightScribe są widoczne dwie sekcje. W pierwszej – **Wybierz napęd LightScribe:** – najprawdopodobniej nie będziesz musiał nic zmieniać. Jeżeli pamiętałeś o odpowiednim włożeniu płyty do napędu, powinieneś zobaczyć pod nazwą nagrywarki napis.

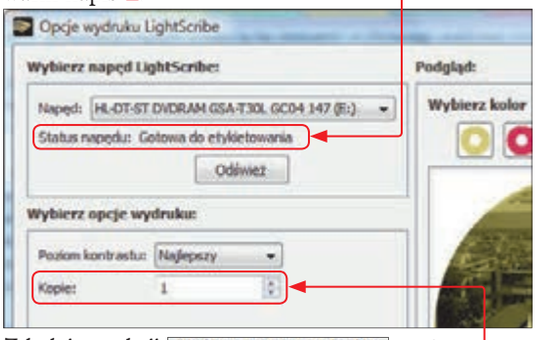

Z kolei w sekcji **Wybierz opcje wydruku:** możesz wpływać na jakość laserowej grawerki poprzez wybór jednej z trzech pozycji na liście Poziom kontrastu:.

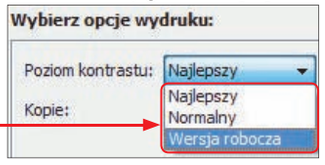

Domyślnie program wybiera najlepszą jakość (pozycja Najlepszy). Jeżeli zależy ci na jak najszybszym otrzymaniu wygrawerowanej laserem płyty, możesz wybrać z listy pozycję Wersja robocza. W naszym przykładzie zmniejszyło to przewidywany czas drukowania etykiety z 23 minut w najlepszym trybie do około 12 minut. Informacja o czasie drukowania jest wyświetlana pod obszarem podglądu. Zwróć też uwagę, o ile bledszy jest nadruk w trybie wersji roboczej.

3 Oprócz tego w sekcji **Wybierz opcje wydruku:** możesz określić od razu liczbę kopii etykietowanych płyt. Kliknięciem przycisku Drukuj uaktywniasz proces wypalania laserowego nadruku na płycie. Po sugerowanym przez program czasie drukowania z napędu wysunie się gotowa płyta z efektowną etykietą.

Pamiętniki i wydruki

Program OneNote jest składnikiem najpopularniejszej i najtańszej – ok. 195 zł, domowej edycji pakietu Microsoft Office 2007. To znakomite narzędzie ułatwia nie tylko sporządzanie notatek, ale też gromadzenie danych w dowolnej formie.

Aplikacja OneNote umożliwia przechowywanie w formie notatki praktycznie dowolnej treści – tekstu, pisma odręcznego (nie tylko na komputerach typu tablet, pisać można także za pomocą znacznie tańszej, podłączanej do komputera przez port USB tabliczki graficznej), nagrania dźwiękowego czy obrazu, np. fotografii.

Wszystkie notatki zgromadzone w programie OneNote są przechowywane w łatwym do odnalezienia i – co ważne – zabezpieczenia miejscu. Pokażemy, co zrobić, gdy planujesz reinstalację systemu lub chcesz zgromadzone dotychczas dane OneNote'a przenieść na nowy komputer.

OneNote znakomicie się nadaje jako narzędzie do gromadzenia np. informacji ze stron WWW. Najczęściej zbiera się dane, korzystając ze schowka i przeklejając interesujące fragmenty. Jeżeli jednak dana strona nie daje się skopiować (autor ustawił na niej skrypt blokujący działanie schowka w przeglądarce WWW) albo chcesz skopiować całą stronę, to najprostszym rozwiązaniem będzie skorzystanie z wirtualnej „drukarki" instalowanej razem z programem OneNote. W warsztatach pokażemy, jak z niej korzystać.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Pobieranie programu OneNote

Jeżeli nie masz programu OneNote, wyjaśniamy, jak bezpiecznie (i legalnie) zaopatrzyć się w wersję próbną, działającą przez 60 dni.

1 Uruchom przeglądarkę WWW (ze względu na specyficzne działanie niektórych stron Microsoftu zalecane jest, by tą przeglądarką był Internet Explorer lub Firefox; np. w Google Chrome niektóre strony serwisu Microsoftu nie otwierają się poprawnie) i w pasku adresowym wpisz 1.

2 Na stronie, która się pojawi, zobaczysz listę próbnych wersji programów z pakietu MS Office 2007. Odnajdź na liście widocznej w sekcji Inne dostępne wersje próbne pozycję Office OneNote 2007 i kliknij odnośnik Office OneNote 2007 Wypróbuj teraz.

3 Na kolejnej stronie upewnij się, że pod napisem Język produktu: jest zaznaczona opcja Polski, i kliknij przycisk Pobierz teraz.

4 Wyświetli się strona z formularzem logowania do konta Windows Live ID:

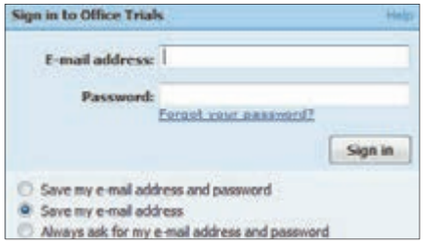

Jeżeli korzystasz już z jakiejkolwiek usługi Windows Live (np. internetowego dysku SkyDrive, poczty Hotmail, wbudowanego w Windows komunikatora Live Messenger), zaloguj się, używając posiadanych danych. Jeżeli nie, najpierw się zarejestruj, klikając przycisk Create new Account, a następnie postępuj zgodnie ze wskazówkami wyświetlanymi na stronie. Jeżeli chcesz, by proces rejestracji konta Live ID był w całości po polsku, zacznij od strony 2. Kliknij na niej przycisk Zapisz się i postępuj zgodnie ze wskazówkami wyświetlanymi na kolejnych stronach.

5 Po poprawnym zalogowaniu się do konta Live ID zostaniesz przekierowany na stronę z formularzem. Wypełnij go i kliknij przycisk Kontynuuj>.

6 Na kolejnej stronie zobaczysz wygenerowany niepowtarzalny klucz produktu. Użyj go podczas instalacji programu OneNote (zapisz go lub wydrukuj tę stronę; klucz ten otrzymasz też e-mailem). Kliknij przycisk Pobierz teraz, by rozpocząć pobieranie pliku instalacyjnego programu OneNote 2007.

Adresy internetowe

1 http://trial.trymicrosoftoffice.com/trialpoland/default.aspx?culture=pl-PL
2 http://home.live.com/?mkt=pl-pl

Efekty uzyskiwane dzięki funkcjom programu OneNote

Najważniejszą cechą programu OneNote jest to, że nie musisz pamiętać o zapisywaniu tworzonych w nim dokumentów. Jakakolwiek zmiana, dopisanie choćby jednego znaku do tekstu, jest natychmiast zapamiętywana i zapisywana na dysku. Nawet zawieszenie się systemu nie będzie oznaczało utraty niezapisanych zmian.

Kopia zapasowa – zabezpiecz notatki

Warto wiedzieć, gdzie OneNote przechowuje wszystkie sekcje i notatki (włącznie z zamieszczonymi na nich ilustracjami, rysunkami, zdjęciami, nagraniami dźwiękowymi itp.). Umożliwi to ich łatwe zabezpieczenie albo uprości przeniesienie na nowszy komputer.

1 Jeżeli twoim systemem jest Windows XP, to folder zawierający wszystkie dane zgromadzone przez ciebie w programie OneNote ma następujący adres (czy też ścieżkę dostępu): **C:\Documents and Settings\[nazwa konta użytkownika]\Moje dokumenty\Notesy programu OneNote**.

2 Natomiast w przypadku, gdy korzystasz z Windows Vista, notatki znajdują się w folderze: **C:\Users\[nazwa konta użytkownika]\Documents\Notesy programu OneNote**.

3 W naszym przykładzie założyliśmy, że system operacyjny znajduje się na dysku **C:**, a program OneNote (czy też cały pakiet MS Office 2007) był instalowany z domyślnymi ustawieniami. Jeżeli jednak twój system znajduje się na dysku oznaczonym inną literą, musisz to uwzględnić.

4 Chcąc zabezpieczyć wszystkie notatki, wystarczy skopiować cały folder **Notesy programu OneNote** np. na CD, płytę DVD czy flashdysk USB.

5 Jeżeli zdarzy się sytuacja, że nie będziesz miał dostępu do wymienionego folderu z danymi programu OneNote (np. zostanie przypadkowo usunięty), nie załamuj rąk. Domyślnie skonfigurowany OneNote automatycznie tworzy kopie zapasowe wszystkich twoich notatek. Odnajdziesz je w folderach:
Dla Windows XP:
C:\Documents and Settings\[nazwa konta użytkownika]\AppData\Local\Microsoft\OneNote\12.0\Kopia zapasowa.
Dla Windows Vista:
C:\Users\[nazwa konta użytkownika]\AppData\Local\Microsoft\OneNote\12.0\Kopia zapasowa.

6 W obu przypadkach wewnątrz folderu **Kopia zapasowa** odnajdziesz wszystkie swoje notatki.

7 Przeprowadzka na nowy komputer jest bardzo prosta. Zabezpieczone w opisany sposób notatki skopiuj. Po zainstalowaniu na nowym komputerze programu OneNote, w analogiczne foldery na nowej maszynie nadpisz istniejące, instalowane razem z programem notatki przykładowe.

8 Jeżeli odtwarzasz dane z kopii zapasowej tworzonej przez program, zrób tak, jak w kroku 7, z tą różnicą, że przed kopiowaniem zmień nazwę folderu **Kopia zapasowa** na **Notesy programu OneNote**.

Obraz jako tło w notatce

Przechowywaną w OneNote ilustrację możesz przekształcić w tło strony, modyfikując jej wygląd, upiększając w ten sposób np. swój wakacyjny pamiętnik. Oto, jak to zrobić.

1 Wstaw na daną stronę obrazek, który ma być jej tłem. Rozwiń menu Wstaw i wybierz z niego Obrazy i Z plików... . Jeżeli masz podłączony do komputera skaner lub aparat cyfrowy, możesz wybrać również opcję Ze skanera lub aparatu fotograficznego... . W naszym przykładzie założyliśmy jednak, że masz już odpowiednią grafikę, a jej plik jest już zapisany na dysku.

2 W oknie Wstawianie obrazu odszukaj interesującą cię grafikę lub zdjęcie, zaznacz ją i kliknij Wstaw.

3 Po wstawieniu obrazu na stronę zwiększ go odpowiednio i przesuń tak, by stanowił tło strony. Następnie kliknij *prawym* klawiszem na wstawionej ilustracji i z menu kontekstowego wybierz Ustaw obraz jako tło.

4 Pozornie nic nie ulegnie zmianie, ale zdjęcie przestanie być aktywne, a kliknięcie na nim będzie traktowane jak kliknięcie na pustej stronie. Możesz teraz wpisywać tekst bezpośrednio na zdjęciu, które zostało w ten sposób przekształcone w tło strony:

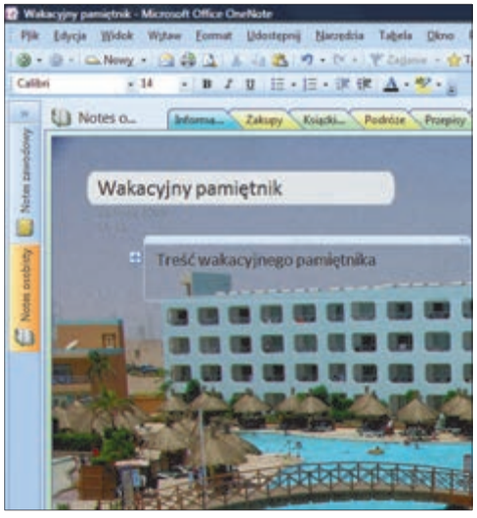

Wyłączanie liniatury na nowych stronach

W domyślnie skonfigurowanym programie każda nowa strona, bez względu na to, w którym notesie i sekcji zostanie utworzona, ma automatycznie ustawianą liniaturę. Innymi słowy każda nowa strona wygląda jak karta z zeszytu w linie. Możesz to zmienić. Podajemy dwie metody – tymczasową (dla konkretnych stron) i ogólną (dla wszystkich nowych stron).

1 Metoda doraźna jest bardzo prosta. Po utworzeniu nowej strony rozwiń menu Format i wybierz z niego kolejno pozycje Liniatura i Brak (przy okazji zauważ, że w tym samym menu masz do dyspozycji również inne rodzaje liniatur). Natychmiast po wywołaniu tej pozycji w menu linie znikną. Oczywiście w analogiczny sposób możesz usuwać linie z już istniejących notatek.

2 Metoda zmieniająca domyślne ustawienia programu wymaga otwarcia okna opcji. Rozwiń więc menu Narzędzia i wybierz z niego ostatnią pozycję – Opcje... .

3 Upewnij się, że w oknie Opcje po lewej stronie jest wybrana i zaznaczona kategoria ■.

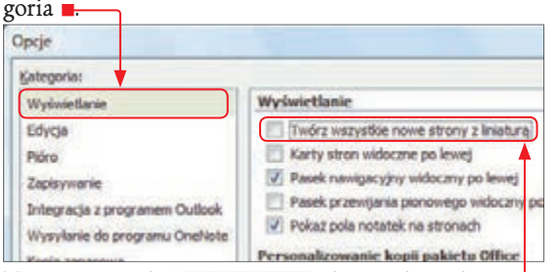

Następnie w sekcji Wyświetlanie odznacz domyślnie zaznaczone pole wyboru ■. Kliknij OK, by potwierdzić zmiany. Od tej pory każda nowo otwarta strona będzie już miała postać czystej kartki.

Drukowanie „do" programu

Razem z programem OneNote jest instalowana tzw. wirtualna drukarka. Chodzi o funkcję, która w dowolnym programie obsługującym drukowanie pozwala jako urządzenie wyjściowe wybrać nie faktyczną drukarkę podłączoną do komputera, lecz program OneNote. Oto, jak z tej funkcji korzystać na przykładzie „drukowania" z przeglądarki WWW.

1 Uruchom przeglądarkę i wpisz adres strony, której zawartość chcesz umieścić w notatce w OneNote. Wywołaj funkcję druku (praktycznie w każdej przeglądarce WWW, a nawet każdym programie obsługującym funkcje drukowania, okno dialogowe drukowania wywołasz skrótem klawiszowym **[Ctrl]+[P]**). W naszym przykładzie bazujemy na Firefoksie.

2 Upewnij się, że w oknie Drukowanie, w sekcji Drukarka, na rozwijanej liście Nazwa: jest wybrana pozycja Wysyłanie do programu OneNote 2007. Nie musisz ustawiać żadnych pozostałych parametrów drukowania. Kliknij OK.

3 Po chwili „wydrukowana" strona pojawi się w zakładce Notatki niezaszeregowane. Stąd możesz ją przenieść (przeciągając myszką zakładkę strony) do dowolnego notatnika czy innej sekcji. ■

Spis zawartości

Grające wieże 66
Opis produktów:
- Panasonic SC-PM5EP 68
- JVC UX-G357 69
- JVC UX-G200 69
- Philips MCM205/12 69
- Sony CMT-EH26 69

Wyniki testu – tabela 70

Grające wieże

Współczesne mikrozestawy audio mają coraz więcej funkcji. Wiele wież jest wyposażonych w porty USB, a droższe modele potrafią nawet odtwarzać filmy. Sprawdziliśmy możliwości pięciu zestawów w cenie do około 600 zł.

Podstawowe informacje

W artykule znajdziesz:
- Wymienione możliwości współczesnych mikrowież
- Cechy dobrej mikrowieży
- Czym się kierować przy zakupie
- Opisy pięciu zestawów audio

Klasyczna mikrowieża audio składa się z jednego modułu centralnego oraz dwóch kolumienek. Moduł centralny zawiera radio, wzmacniacz oraz odtwarzacz płyt CD. Coraz rzadziej spotykane są konstrukcje z odtwarzaczem kasetowym.

Zmianie uległa konstrukcja napędów CD, które teraz mają znacznie poprawioną korekcję błędów, a także odtwarzają płyty CD-R i CD-RW.

Nowością w mikrowieżach jest złącze USB pozwalające na podłączenie odtwarzacza MP3 lub zwykłego pendrive'a. Poza nim na przednim panelu obudowy jest umieszczone złącze minijack do podłączenia dowolnego urządzenia, np. komputera, dzięki czemu wieża może także pełnić funkcję głośnika komputerowego.

Nieco droższe mikrowieże mają dodatkowo złącze kart pamięci Secure Digital. Pozwala to słuchać utworów z karty pamięci, której używasz np. w telefonie komórkowym. Oczywiście, aby taka opcja była możliwa, potrzebny będzie dodatkowo konwerter z kart MicroSD na format SD.

Złącza głośnikowe i antenowe

Niestety, wieże audio z najniższej półki cenowej rzadko mają rozbudowany zestaw złączy. Niezbędnym minimum powinno być złącze głośnikowe. Najlepsze są uniwersalne klipsy zaciskowe, pozwalające na przyłączenie samych przewodów kolumnowych. Staraj się unikać wyrafinowanych wyjść, ponieważ w momencie zamiany głośników na inne będziesz miał problem z przyłączeniem głośników.

Zwróć też uwagę na złącze antenowe. W sprzedaży są konstrukcje całkowicie pozbawione takiego złącza, a wyposażone jedynie w przewód pełniący rolę anteny. Słaba czułość takich anten nie tylko odbije się na jakości sygnału stacji radiowych, ale także uniemożliwi wykorzystanie funkcji **RDS** 67>01, jaką ma każda mikrowieża. Jeśli w wieży jest klasyczne, koncentryczne złącze antenowe, w przypadku problemów z jakością sygnału wystarczy podłączyć lepszą antenę zewnętrzną.

Możliwości odtwarzania

Coraz więcej wież audio jest dostosowanych do formatu MP3, a spora część potrafi także na wbudowanym ekranie wyświetlać **tagi ID3** 67>02. Ta ostatnia cecha znacznie ułatwia korzystanie z większych kolekcji muzyki. Jednak po przekroczeniu określonej liczby plików na pamięci flash wieża może nie poradzić sobie z otwarciem tak bogatej struktury plików. Jeszcze gorzej jest w przypadku zewnętrznych dysków twardych USB. Z nimi po prostu nie współpracują zestawy audio, co może wynikać zarówno z braku obsługi systemu plików **NTFS** 67>03, jak i ze słabego prądu na złączu USB.

Moim zdaniem

Sebastian Krężel
redaktor działu Hardware

Jeśli komputer jest wyposażony w głośniki, może także pełnić rolę domowego sprzętu grającego. Niestety, w tych zastosowaniach jest mało wygodny. Długo się uruchamia, zwykle głośno pracuje, co pogarsza odbiór muzyki, a do tego zużywa dużo prądu. Zwykła wieża audio jest rozwiązaniem znacznie bardziej praktycznym. Warto jednak, by odtwarzała nagrania MP3 z pamięci USB flash. Powinna też mieć wejście audio, by można było podłączyć do niej komputer.

Niektóre wieże, jak JVC UX-G357 na zdjęciu, dają możliwość ustawienia jasności podświetlenia ekranu.

Duża grupa urządzeń rozpoznaje także pliki audio w popularnym formacie WMA. Naturalnie mogą się znajdować zarówno na pamięci flash, jak i na płycie CD. Brakuje natomiast obsługi innych formatów, np. coraz popularniejszego, bezstratnego **FLAC** 67>04.

Niestety, większość tanich zestawów audio jest wyposażonych tylko w czytniki płyt CD. Szkoda, gdyż wiele osób gromadzi utwory na płytach DVD ze względu na ich pojemność oraz atrakcyjne ceny nośników. Urządzenia wyposażone w odtwarzacz DVD są dostępne, ale już niestety sporo droższe. Mają jednak dodatkowe funkcje, np. można na nich nie tylko odtwarzać muzykę, ale także podłączyć je do telewizora lub monitora, na którym wyświetla się filmy.

Przyjemna pobudka

Niewątpliwą zaletą mikrowież audio jest wbudowany zegar. Funkcja ta w połączeniu z możliwością zdefiniowania czasu włączenia wieży czyni z niej wyjątkowy budzik. W efekcie system audio może budzić ulubioną audycją radiową, ale też repertuarem wybranych utworów, odtwarzanych z płyty CD lub pamięci USB flash.

Spora część urządzeń pozwala także na zdefiniowanie czasu wyłączenia urządzenia po pobudce. Dzięki temu nie musisz pamiętać o wyłączeniu wieży przy wychodzeniu z domu – sprzęt sam się wyłączy.

Czas automatycznego wyłączania możesz także zaprogramować w trakcie słuchania muzyki, np. przed zasypianiem. Po upływie zdefiniowanego okresu wieża audio zostanie automatycznie wyłączona. Oczywiście, by funkcja zegara i budzika działała niezawodnie, każda wieża powinna mieć bateryjne podtrzymanie zegara.

Jakość dźwięku

Dla wielu osób jakość dźwięku jest w wieży audio najważniejsza. Jeśli jednak jesteś pod tym względem wymagający, nie spodziewaj się wyrafinowanej jakości dźwięku w tego typu urządzeniach. Są one przeznaczone przede wszystkim dla niewybrednych użytkowników, niemających wygórowanych wymagań odnośnie jakości.

Jednak nawet kupując tani sprzęt, unikaj zestawów, których moc jest określona parametrem **PMPO** 67>05, wynoszącym zwykle setki watów. Wskaźnik ten nie ma nic wspólnego z mocą głośników, bo realną wartością jest moc **RMS** 67>06. Jeśli nie jesteś przekonany o jakości danego zestawu, poproś sprzedawcę o jego uruchomienie.

Brzmienie zestawu audio w znacznym stopniu można poprawić, wykorzystując korektor barwy dźwięku, tzw. equalizer. Zwykle ma on kilka zdefiniowanych trybów pracy. Oprócz tego niektóre konstrukcje dają możliwość korygowania ustawień dla tonów niskich i tonów wysokich. Większość urządzeń tej grupy jest wprawdzie wyposażona w automatyczne funkcje mające na celu poprawienie jakiegoś pasma akustycznego, jednak nie zawsze są w stanie zaoferować dokładnie to, czego oczekujemy.

Cechy dobrej mikrowieży

FUNKCJE
Odtwarzanie muzyki z radia czy płyt to podstawa, ale oprócz tego wieża powinna mieć zegar, budzik, funkcję RDS, a jeszcze lepiej funkcję konwersji płyt CD na format MP3.

FORMATY
Współczesna mikrowieża powinna rozpoznawać format MP3 oraz WMA. Dobrze, jeśli urządzenie poprawnie obsługuje dodatkowo tagi ID3.

JAKOŚĆ DŹWIĘKU
Głośniki powinny mieć na tyle dużą moc, by spełniały twoje oczekiwania. Poza tym dźwięk powinien być klarowny, nawet przy dużej głośności.

PILOT
Przede wszystkim musi być wygodny w obsłudze. Nie może być ani za mały, ani za duży i musi dobrze leżeć w dłoni. Poza tym za jego pomocą musisz mieć możliwość korzystania z wszystkich funkcji bez podchodzenia do wieży.

ZŁĄCZA
Wieża audio musi mieć przynajmniej jedno wejście dźwięku (np. do komputera), choć może przydać się również wejście mikrofonowe. Powinna też mieć port USB pozwalający na wygodne odtwarzanie plików MP3 z pendrive'a. Musi też mieć złącze antenowe, bo zwykle dobrą jakość odbioru zapewni tylko antena zewnętrzna.

WYMIARY
Mikrowieża nie powinna być zbyt duża. Jej zaletą są właśnie kompaktowe wymiary, dzięki czemu łatwiej ją ulokować w ograniczonej przestrzeni.

Odporność na zakłócenia

Podczas użytkowania sprzętu audio ważna okazuje się jego odporność na zakłócenia. Jeśli sprzęt, a szczególnie wzmacniacz, jest źle ekranowany, w głośnikach usłyszysz zakłócenia z telefonu komórkowego, komputera i innych urządzeń. Ale również wieża może mieć zły wpływ na inny sprzęt. Dlatego głośniki nie mogą stać blisko telewizora kineskopowego, bo obraz zostanie odbarwiony, a przy dłuższym oddziaływaniu kineskop może zostać trwale namagnesowany. Pamiętaj też, by przy takich głośnikach nie kłaść np. dysków twardych, bo pole magnetyczne głośników może doprowadzić do zamazania danych.

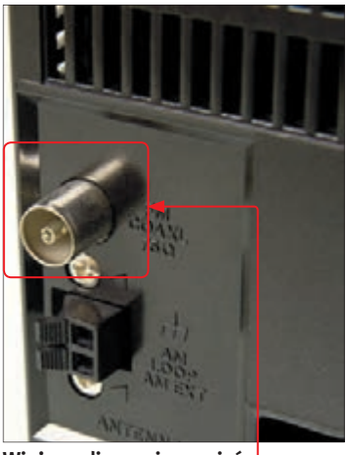

Wieża audio powinna mieć klasyczne złącze antenowe. Jeśli sygnał radiowy będzie zbyt słaby do komfortowego słuchania radia, wystarczy podłączyć antenę zewnętrzną. Skorzysta też na tym system RDS.

Złącze USB nie zawsze jest ulokowane na przednim panelu. W Panasonicu SC-PM5EP złącze jest na bocznej ściance, co w praktyce irytuje, ale jednocześnie np. pendrive nie wystaje z przodu wieży.

SŁOWNIK: trudne terminy

01 RDS
ang. Radio Data System, europejski standard umożliwiający przesyłanie przez nadajniki radiowe dodatkowych danych, np. nazwy stacji radiowej, tytułu odtwarzanego utworu, informacji dla kierowców czy innego, dowolnego tekstu

02 tagi ID3
dane umieszczane w utworach MP3 (na końcu lub na początku pliku), jak: wykonawca, tytuł, gatunek muzyki itd., które ułatwiają klasyfikację muzyki; obecnie stosowane są tagi ID3v1 oraz bardziej „pojemne" ID3v2

03 NTFS
skrót od NT File System, jest to system plików wykorzystywany w Windows NT i późniejszych (Windows 2000/XP); znacznie lepszy niż FAT, oferujący kontrolę dostępu do obiektów i większą niezawodność

04 FLAC
ang. Free Lossless Audio Codec, format bezstratnej kompresji dźwiękowej; oznacza to, że podczas konwertowania żadne dane nie są usuwane ze strumienia audio, dzięki czemu dźwięk jest identyczny z oryginałem

05 PMPO
ang. Peak Momentary Performance Output, parametr określający szczytową moc, z jaką może pracować urządzenie w idealnych warunkach przez krótki czas, np. 1 milisekundę, nawet gdy potem ulegnie zniszczeniu

06 RMS
ang. Root Mean Square, parametr ten określa skuteczną moc, z jaką może pracować urządzenie w trybie ciągłym; w odniesieniu do zestawów głośnikowych jest to parametr określający rzeczywistą moc zestawu

Podsumowanie testu

Do testu wybraliśmy pięć zestawów audio w cenie około 500 zł. Warunkiem było wyposażenie wież w port USB. Wykluczyliśmy zestawy wyposażone w DVD, gdyż należą do zupełnie innego przedziału cenowego. Wydawać by się mogło, że urządzenia za 500 zł są niemalże identyczne, jednak w rzeczywistości tak nie jest.

Możliwości

Do portu USB przetestowanych przez nas wież można podłączyć pamięć USB flash albo zewnętrzny czytnik kart pamięci. Niestety, żadna wieża nie poradziła sobie z obsługą zewnętrznych dysków twardych 2,5", co wynika ze zbyt słabego zasilania złącza USB (musi dostarczyć przynajmniej 0,5 ampera).

Wszystkie wieże miały wejście liniowe do podłączenia zewnętrznego odtwarzacza MP3 (albo innego urządzenia) i złącze słuchawkowe ulokowane z przodu obudowy. Jedynie w konstrukcji Panasonic SC-PM5EP-S złącza ulokowano w sposób niekonwencjonalny – na górze urządzenia. Takie rozwiązanie ma także zalety, bo nie trzeba szukać dodatkowej przestrzeni dla odtwarzacza MP3 i można go po prostu położyć na wieży.

Wszystkie konstrukcje obsługują format MP3 oraz WMA. Wyjątkiem jest Sony, która jako jedyna nie akceptuje plików WMA.

Każda wieża ma radio obsługujące RDS, zegar oraz funkcję budzenia o wskazanej porze. Budzenie może się odbywać nie tylko za pomocą radia, ale także muzyki odtwarzanej z płyty CD lub pamięci USB. Wyjątkowa na tym tle okazuje się wieża JVC UX-G357, bo można w niej zdefiniować aż trzy różne czasy włączenia się oraz wyłączenia. Szkoda jednak, że żadna konstrukcja nie ma podtrzymywania bateryjnego dla wbudowanego zegara, więc po wyłączeniu prądu ustawienia są resetowane.

Jakość dźwięku

Pod względem jakości dźwięku najlepiej wypadła wieża firmy Panasonic. Choć model ten ma nie najmocniejsze głośniki (2x10 W), to różnica pomiędzy nimi a głośnikami „najmocniejszego" zestawu JVC UX-G357 wcale nie jest duża. Z kolei pod względem wprowadzanych zniekształceń nieliniowych najlepsza jest wieża firmy Philips, a pod względem wierności dźwięku (równomierności charakterystyki głośników) najwyższą ocenę otrzymał Panasonic.

W testach słuchowych najwyższą notę dostała konstrukcja JVC UX-G357, i to nie tylko za jakość dźwięku, ale także za możliwości korekcji basów i sopranów. Szkoda jednak, że pozbawiona została korektora barwy dźwięku.

Żadna testowana przez nas wieża nie spełni oczekiwań osób poszukujących ponadprzeciętnej jakości dźwięku. Oferta ta bowiem kierowana jest do osób potrzebujących kompleksowego rozwiązania w umiarkowanej cenie. Jeśli masz wyższe wymagania odnośnie jakości, musisz wygospodarować znacznie większe środki na sprzęt.

Warto zwrócić uwagę na jeszcze jeden aspekt. Trzy z testowanych wież bardzo słabo tolerują znajdujący się w pobliżu telefon komórkowy (Panasonic SC-PM5EP-S, JVC UX-G200 i Sony CMT-EH26). Nieco odporniejsza na zakłócenia okazała się wieża JVC UX-G357, a niemalże niewrażliwą na zakłócenia konstrukcją jest wieża marki Philips.

Miniaturowe zestawy audio są wyposażane w różnego rodzaju piloty: od małych z przyciskami membranowymi po pełnowymiarowe, typowe dla droższego sprzętu audio. Jednak niezależnie od wartości sprzętu pilot do niego powinien być jednakowo wygodny.

1. miejsce Panasonic SC-PM5EP

Konstrukcja wyróżnia się kilkoma cechami. Jako jedyna spośród testowanych jest wyposażona w bardzo bogaty zestaw funkcji audio. Widać to choćby po bardzo rozbudowanym pilocie, pozwalającym na korzystanie ze wszystkich funkcji na odległość. Wieża ta umożliwia regulowanie zarówno tonów niskich, jak i wysokich. Poza tym jako jedyna ma tryb surround, nadający przestrzenne brzmienie odtwarzanym dźwiękom. Jej dużym atutem są także głośniki, których moc znamionowa jest co prawda mniejsza od mocy głośników w najmocniejszym zestawie, choć realnie różnice są znikome. Poza tym głośniki zapewniają dobrą wierność (jak na taki zestaw) odtwarzanej muzyki. Zestaw ten ma także wady – jedną z bardziej irytujących jest ulokowanie portu USB.

Ocena: jakość	Ocena: jakość/cena	Cena
Dobry 4,03	Dobry 4,18	389 zł

PLUSY
- Bardzo dobry pilot
- Bogactwo funkcji
- Funkcjonalny ekran

MINUSY
- Nietypowe złącze antenowe
- Zła lokalizacja portu USB
- Brak podtrzymania zegara

Dostarczył: Panasonic Polska, www.panasonic.pl

Wyposażenie

Poszczególne modele znacznie różniły się wyposażeniem. Tyko dwie wieże JVC mają koncentryczne złącza antenowe. Kolejne dwie (Panasonic SC-PM5EP-S i Sony CMT-EH26) wyposażono w nietypowe złącza, umożliwiające podłączenie tylko anteny pokojowej dostarczanej wraz z urządzeniami. Niestety, w naszym teście żadna z tych anten nie była na tyle skuteczna, by możliwe było uruchomienie na niej funkcji RDS.

Wyjątkowym modelem jest wieża Sony CMT-EH26, którą wyposażono w magnetofon. Oczywiście urządzenie to pozwala na rejestrację dźwięku na kasetach magnetofonowych... tylko po co? Zamiast tego producent mógł pójść o krok dalej i wyposażyć wieżę w funkcję automatycznego konwertowania utworów z kasety magnetofonowej na format MP3, z jednoczesnym ich zapisem na pamięci USB. Takie rozwiązanie z pewnością znalazłoby wielu odbiorców, zwłaszcza tych, którzy mają pokaźną kolekcję kaset magnetofonowych z unikatowymi nagraniami.

Niepowtarzalną funkcję konwersji ma wieża JVC UX-G357. Pozwala przegrać płytę CD na odtwarzacz MP3. I choć zadanie jest realizowane w czasie rzeczywistym (jeśli płyta odtwarza się 45 minut, to konwersja trwa tyle samo), to i tak jest to niezłe rozwiązanie, zwłaszcza dla osób niemających pojęcia o sposobie konwersji muzyki na komputerze.

Wieża Sony CMT-EH26 jako jedyna jest wyposażona w archaiczny już magnetofon kasetowy. Jednak kieszeń została wkomponowana w taki sposób, że jej na pierwszy rzut oka nie widać. Co więcej, przyciski sterowania są ukryte za plastikową maskownicą.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

2. miejsce JVC UX-G357

Jedyna konstrukcja z głośnikami o łącznej mocy 30 W. Jednak, jak wykazały nasze testy, zestaw ten nie jest dużo głośniejszy od lidera zestawienia. Poza tym głośniki znacznie odstają pod względem wierności przenoszenia dźwięku. Mimo to wieża zajęła wysoką pozycję ze względu na dużą funkcjonalność. Jako jedyna daje możliwość przegrywania muzyki z płyt CD na pendrive USB, i to bez dodatkowej ingerencji ze strony użytkownika. Jest to wygodne rozwiązanie dla osób, które nie chcą konwertować audio przy użyciu komputera. Poza tym ta wieża jako jedyna spośród testowanych pozwala na zdefiniowanie trzech czasów budzenia. Szkoda jednak, że producent nie postarał się o lepszy i bardziej funkcjonalny pilot do wieży.

Ocena: jakość **Dobry 3,94**
Ocena: jakość/cena **Dobry 3,61**
Cena **558 zł**

PLUSY
- Trzy czasy budzenia
- Przegrywanie muzyki z CD na USB

MINUSY
- Słaba jakość pilota
- Brak podtrzymania zegara
- Wysoka cena

Dostarczył: JVC Polska, www.jvc.pl

3. miejsce JVC UX-G200

Druga z testowanych wież audio marki JVC. Jest tańsza od poprzednika, ale ma także mniej funkcji, np. brakuje przegrywania muzyki z CD na pamięć USB, nie ma radia AM. Wieża ma też słabsze głośniki, co odbiło się nie tylko na maksymalnej głośności, ale także na jakości dźwięku. Ma za to port USB oraz złącze liniowe chowane pod klapką, co zmniejsza ryzyko uszkodzenia tych portów np. przez dziecko. Jako jedna z nielicznych konstrukcji tego przedziału cenowego wieża jest wyposażona w koncentryczne wejście antenowe. Jeśli dołączana antena nie będzie się sprawdzała, możesz skorzystać z anteny zewnętrznej. Nietypową cechą tej wieży jest kieszeń płyty CD otwierana od góry, co nie pozwala położyć na niej żadnych przedmiotów.

Ocena: jakość **Dobry 3,65**
Ocena: jakość/cena **Dobry 3,76**
Cena **393 zł**

PLUSY
- Koncentryczne złącze antenowe
- Zabezpieczony port USB

MINUSY
- Brak podtrzymania zegara
- Kieszeń CD z dostępem od góry

Dostarczył: JVC Polska, www.jvc.pl

4. miejsce Philips MCM205/12

Jedna z prostszych konstrukcji. Zestaw wyposażono w dwie kolumny o „zawrotnej" mocy 5 watów każda. Jednak realnie zmierzona moc jest tylko nieznacznie mniejsza niż w przypadku konstrukcji wyposażonych w głośniki 10-watowe. Niestety, pod względem jakości dźwięku też mają niewiele do zaoferowania. Pod względem wierności dźwięku głośniki otrzymały najniższą notę. Cechą wyróżniającą ten model jest permanentnie działający zegar, widoczny nawet po wyłączeniu wieży. Poza tym ten model wieży wyposażono w zabezpieczany port USB. Jako jedyna wieża nie ma złącza antenowego. Zamiast niego otrzymujemy niezbyt długi kabel służący za antenę. Wieża za to jest odporna na zakłócenia z telefonów komórkowych znajdujących się w pobliżu.

Ocena: jakość **Dobry 3,60**
Ocena: jakość/cena **Dobry 3,61**
Cena **425 zł**

PLUSY
- Zabezpieczony port USB
- Permanentnie wyświetlany zegar

MINUSY
- Słaba moc głośników
- Brak podtrzymania zegara

Dostarczył: Philps Polska, www.philps.pl

5. miejsce Sony CMT-EH26

Urządzenie przeznaczone dla osób posiadających bardzo duże kolekcje kaset magnetofonowych, bo jest jedyną konstrukcją wyposażoną w magnetofon. Na uwagę zasługuje jego umieszczenie w jednostce centralnej: zarówno kieszeń odtwarzacza kaset, jak i przyciski zostały tak wkomponowane, że na pierwszy rzut oka w ogóle ich nie widać. Z kolei tacka CD znajduje się w górnej części wieży. Pod względem obsługiwanych podstawowych funkcji wieża jest bardzo zbliżona do pozostałych konstrukcji, brakuje jej jednak obsługi plików WMA. Na niską ocenę wpłynęła też stosunkowo słaba jakość dźwięku, niewielka głośność i duże zniekształcenia. Wieża ma nietypowe złącze antenowe, jest mało tolerancyjna na zakłócenia pochodzące np. z pobliskiego telefonu komórkowego.

Ocena: jakość **Dostateczny 3,45**
Ocena: jakość/cena **Dobry 3,57**
Cena **381 zł**

PLUSY
- Magnetofon kasetowy
- Dobry pilot

MINUSY
- Brak obsługi WMA
- Brak podtrzymania zegara
- Kieszeń CD od góry

Dostarczył: Sony Polska, www.sony.pl

Objaśnienia do tabeli

Skala wskaźnika

powyżej 5,49	celujący
od 4,50 do 5,49	bardzo dobry
od 3,50 do 4,49	dobry
od 2,50 do 3,49	dostateczny
od 1,50 do 2,49	dopuszczający
poniżej 1,50	niedostateczny

1 Wymiana danych z komputerem

Sprawdziliśmy, czy wieża audio może komunikować się w jakikolwiek sposób z komputerem, tzn. odtwarzać utwory przez połączenie bezpośrednie (np. USB) albo przez sieć (np. Wi-Fi).

2 Odtwarzanie z MP3/USB flash/czytnika kart/dysku USB

W przypadku tego testu wszystkie nośniki były sformatowane w systemie plików FAT32, z wyjątkiem dysku, który miał system plików NTFS. Żaden z nośników, w tym także 2,5-calowy dysk twardy, nie miał dodatkowego zasilania, były podłączone jedynie do portu USB wieży.

3 Obsługa nośników CD/DVD

Do sprawdzenia obsługi płyt wykorzystaliśmy tłoczone płyty CD i nagrywane CD-R oraz CD-RW. W przypadku odtwarzaczy obsługujących DVD są również wykorzystywane różne rodzaje tych płyt, ale w naszym teście nie wykorzystaliśmy ich (z powodu braku obsługi DVD).

4 Wyświetlanie tagów ID3

W teście wykorzystywaliśmy pliki MP3 z tagami ID3v1 oraz ID3v2, które mają zapisane informacje bez polskich znaków, a także z nimi. Pozwala to sprawdzić poprawność obsługi tych tagów.

5 Wierność dźwięku

Parametr ten oznacza równomierność charakterystyki w zakresie tonów niskich (do 300 Hz), średnich (300–3000 Hz) i wysokich (powyżej 3000 Hz). Im charakterystyka bardziej płaska, tym ocena jest wyższa.

6 Maks. ciśnienie akustyczne

Jest to głośność zestawów zmierzona za pomocą testowego zestawu audio dla 120 oraz 1000 Hz. Trzeci pomiar to maksymalna głośność w zakresie 20 Hz – 20 kHz zmierzona za pomocą sonometru.

7 Zniekształcenia nieliniowe

Są to zniekształcenia dźwięku dla 120 oraz 1000 Hz, wprowadzane głównie przez głośniki, zmierzone za pomocą testowego zestawu audio oraz programu DSSF3 Realtime Analyzer.

8 Pobór mocy podczas pracy

Wartości podane w tabeli dotyczą włączonego, lecz całkowicie wyciszonego zestawu, muzyki odtwarzanej z połową głośności oraz pełną głośnością.

Wyniki testu

	Producent i model	Waga	1. miejsce: Panasonic SC-PM5EP	Ocena	2. miejsce: JVC UX-G357	Ocena
	Możliwości					
1	Wymiana danych z komputerem	2%	nie	1,00	nie	1,00
2	Odtwarzanie z MP3/USB flash/czytnika kart pamięci/dysku USB	3%	tak/tak/tak/nie	5,00	tak/tak/tak/nie	5,00
	Programowanie listy odtwarzania	1%	tak, 24 utwory	5,00	tak, 10 utworów	4,00
3	Obsługa nośników CD/DVD	3%	tak/nie	4,00	tak/nie	4,00
	Zakresy radiowe	1%	FM 87,5 - 108 MHz/AM 522 - 1629 kHz	6,00	FM 87,5 - 108 MHz	5,00
	Funkcja RDS	2%	tak	5,00	tak	5,00
	Liczba zapamiętanych stacji	2%	30/15	5,00	30	5,00
	Możliwość nagrywania muzyki z CD/radia na USB	3%	nie/nie	1,00	tak/nie (format MP3)	5,00
	Przegrywanie z kasety na USB	3%	nie dotyczy (brak obsługi kaset)	1,00	nie dotyczy (brak obsługi kaset)	1,00
	Zegar czasu rzeczywistego	1%	tak	5,00	tak	5,00
	Podtrzymywanie bateryjne zegara	1%	nie	1,00	nie	1,00
	Funkcje radiobudzika	1%	uruchamianie się o wskazanym czasie i wyłączanie o wskazanym czasie; odtwarzanie z radia, CD albo USB	5,00	uruchamianie się o wskazanym czasie i wyłączanie o wskazanym czasie; odtwarzanie z radia, CD albo USB	5,00
	Liczba zdefiniowanych czasów budzenia	1%	jeden	3,00	trzy	5,00
	Odtwarzane formaty audio	3%	MP3, WMA	5,00	MP3, WMA	5,00
4	Wyświetlanie tagów ID3	1%	tak, częściowo, bez polskich znaków	3,00	tak, częściowo, bez polskich znaków	3,00
	Wyciszenie (mute)	1%	tak	5,00	tak (dodatkowo powolne wyciszenie)	6,00
	Wyłącznik czasowy (timer)	1%	tak, do 120 minut	5,00	tak, do 90 minut	5,00
	Możliwości suma	**30%**	**ocena pośrednia**	**3,60**	**ocena pośrednia**	**4,03**
	Jakość dźwięku					
5	Wierność dźwięku	3%	90/99/99 proc.	3,89	93/97/96 proc.	3,46
6	Maksymalne ciśnienie akustyczne	4%	110/108/107,8 dB	3,79	110/112/114,2 dB	4,31
7	Zniekształcenia nieliniowe	4%	2,1579/0,7464 proc.	3,57	1,9136/1,4657 proc.	3,22
	Jakość dźwięku - test słuchowy	4%	basy są słabe, soprany i środek pasma przeciętny; w modelu tym można regulować bazy i soprany	3,50	przy maksymalnej głośności słychać brzęczenie głośników, zadowalające tony średnie i wysokie	4,00
	Korekcja basów/sopranów	3%	9 poziomów głośności	5,00	7 poziomów głośności	5,00
	Korektor barwy dźwięku	3%	tak, 4 ustawienia	4,00	nie	1,00
	Poprawa jakości dźwięku	2%	Re-master (odtwarzanie częstotliwości utraconych podczas nagrywania), Input Level (ustawianie poziomu sygnału wejściowego)	5,00	HBS - podbijanie tonów niskich, Sound Turbo	5,00
	Tryb surround	2%	tak	5,00	nie	1,00
	Jakość dźwięku suma	**25%**	**ocena pośrednia**	**4,08**	**ocena pośrednia**	**3,46**
	Wyposażenie					
	Główne elementy	5%	radio, odtwarzacz CD, odtwarzacz MP3	5,00	radio, odtwarzacz CD, odtwarzacz MP3	5,00
	Port USB	3%	USB 2.0	5,00	USB 2.0	5,00
	Zintegrowany czytnik kart pamięci flash	3%	nie	1,00	nie	1,00
	Głośniki w zestawie	3%	stereo, 2x10 W	4,00	stereo, 2x15 W	5,00
	Materiał głośników	1%	płyta wiórowa	4,00	płyta wiórowa	5,00
	Materiał wieży	1%	plastik	3,00	plastik	3,00
	Złącza panelu przedniego	3%	wejście audio mini-jack	4,00	wejście audio mini-jack	4,00
	Złącza panelu tylnego	3%	złącza głośnikowe/ złącze antenowe	4,00	złącza głośnikowe / złącze antenowe	4,00
	Typ złączy głośnikowych	1%	żabki	5,00	żabki	5,00
	Antena FM	1%	podłączana; złącze nietypowe	4,00	podłączana; złącze koncentryczne	5,00
	Inne elementy zestawu	1%	antena radiowa	3,00	antena radiowa (przewód), baterie	3,00
	Wyposażenie suma	**25%**	**ocena pośrednia**	**3,92**	**ocena pośrednia**	**4,12**
	Obsługa					
	Uruchomienie/obsługa urządzenia	4%	bardzo łatwe; funkcje umieszczone w bardzo przemyślany sposób, bez zagłębiania się w instrukcję można obsługiwać wieżę	5,00	bardzo łatwe; funkcje umieszczone w bardzo przemyślany sposób, bez zagłębiania się w instrukcję można obsługiwać wieżę	5,00
	Przedni panel	2%	11 przycisków i potencjometr; przyciski są dobrze rozmieszczone, choć szare napisy na stalowej obudowie od frontu są niemalże niewidoczne; wieża ta jako jedyna ma port USB umieszczony na krawędzi (pod kątem), a wejścia audio ulokowano na górnej pokrywie obudowy	4,50	12 przycisków i potencjometr; przyciski dostępne na przednim panelu pozwalają na zarządzanie większą liczbą funkcji urządzenia, ale niektórych funkcji z poziomu panelu nie można użyć, z kolei przegrywanie z CD na USB można aktywować tylko z panelu	4,50
	Wyświetlacz LCD	2%	wymiary 70x23 mm, tekstowy, monochromatyczny, można ustawić 2 stopnie jasności	5,87	wymiary 75x17 mm, tekstowy, monochromatyczny, można ustawić 3 stopnie jasności	5,25
	Pilot bezprzewodowy	3%	wąski, bardzo gruby i ciężki, solidnie wykonany; dzięki wyżłobieniu, w którym przechowywane są baterie, świetnie leży w dłoni, do tego ma mocno zróżnicowane przyciski (w zależności od rangi), wypukłe, dobrze wyczuwalne pod palcami	5,00	płaski i bardzo mały, przez to niezbyt poręczny, przyciski są zbyt płaskie i słabo wyczuwalne, na szczęście ich wielkość i kształt zostały zróżnicowane w zależności od ich wagi, niektóre jednak są zdecydowanie za małe	3,00
	Pobór mocy w stanie spoczynku	1%	0 watów	5,00	0 watów	5,00
8	Pobór mocy podczas pracy	1%	10/12/18 W	3,75	10/11/27 W	3,13
	Ochrona wieży przed zakłóceniami	1%	słaba	3,00	przeciętna	4,00
	Instrukcja	1%	po polsku, opisuje wszystkie funkcje urządzenia	5,00	brak w testowanym zestawie	1,00
	Wymiary wieży szer. x wys. x głęb.	0%	148x225x263 mm		152x245x216 mm	
	Wymiary z głośnikami szer x wys x głęb	0%	428x225x263 mm		445x245x216 mm	
	Waga wieży/zestawu z głośnikami	0%	2155/4665 g		1870/4520 g	
	Obsługa suma	**15%**	**ocena pośrednia**	**4,83**	**ocena pośrednia**	**4,11**
	Gwarancja i serwis					
	Okres gwarancyjny	2%	1 rok	3,50	2 lata	5,00
	Realizacja gwarancji	1%	dostarczenie do sprzedawcy	5,00	dostarczenie do serwisu producenta	5,00
	Pomoc w internecie	1%	www.panasonic.pl	5,00	www.jvc.pl	5,00
	Kontakt telefoniczny	1%	0801 801 887	5,00	(22) 666 11 11	5,00
	Gwarancja i serwis suma	**5%**	**ocena pośrednia**	**4,40**	**ocena pośrednia**	**4,80**
	Wynik testu					
	Ocena końcowa: jakość	**100%**	**dobry**	**4,03**	**dobry**	**3,96**
	Ocena końcowa: jakość/cena		**dobry**	**4,18**	**dobry**	**3,62**
	Średnia cena rynkowa (na dzień 21.07.2009)		389 zł		558 zł	
	Cena brutto u dostawcy		399 zł		749 zł	

miniwież audio

3. miejsce	Ocena	4. miejsce	Ocena	5. miejsce	Ocena
JVC UX-G200		Philips MCM205/12		Sony CMT-EH26	
nie	1,00	nie	1,00	nie	1,00
tak/tak/tak/nie	5,00	tak/tak/tak/nie	5,00	tak/tak/tak/nie	5,00
tak, 32 utwory	6,00	tak, 20 utworów	5,00	tak, 21 utworów	5,00
tak/nie	4,00	tak/nie	4,00	tak/nie	4,00
FM 87,5 - 108 MHz/AM 530 - 1710 kHz	6,00	FM 87,5 - 108 MHz; MW 531 - 1602 KHz	6,00	FM 87,5 - 108 MHz/AM 531 - 1602 kHz	6,00
tak	5,00	tak	5,00	tak	5,00
20/10	4,00	30	5,00	20/10	4,00
nie/nie	1,00	nie/nie	1,00	nie/nie	1,00
nie dotyczy (brak obsługi kaset)	1,00	nie dotyczy (brak obsługi kaset)	1,00	nie	1,00
tak	5,00	tak	5,00	tak	5,00
nie	1,00	nie	1,00	nie	1,00
uruchamianie się o wskazanym czasie i wyłączanie o wskazanym czasie; odtwarzanie z radia, CD albo USB	5,00	uruchomienie się o wskazanym czasie; odtwarzanie z radia, CD albo USB	4,00	uruchamianie się o wskazanym czasie i wyłączanie o wskazanym czasie; odtwarzanie z radia, CD albo USB	5,00
jeden	3,00	jeden	3,00	jeden	3,00
MP3, WMA	5,00	MP3, WMA	5,00	MP3	4,50
tak, większość informacji, bez polskich znaków	4,00	tak, ale wieża nie wyświetlała tagów z próbek testowych (tylko numer i nazwę pliku)	2,50	tak, większość informacji (po naciśnięciu przycisku), bez polskich znaków	4,00
nie	1,00	tak	5,00	nie	1,00
tak, do 90 minut	5,00	tak, do 120 minut	5,00	tak, do 90 minut lub po zakończeniu odtwarzania muzyki	6,00
ocena pośrednia	**3,47**	**ocena pośrednia**	**3,50**	**ocena pośrednia**	**3,42**
91/97/96 proc.	3,07	89/97/96 proc.	2,97	93/97/96 proc.	3,56
110/102/105 dB	3,35	90/102/99,9 dB	2,09	97/98/95,2 dB	2,01
2,6629/0,4091 proc.	3,45	1,6226/0,6244 proc.	4,06	1,7764/1,5509 proc.	3,25
głośniki lekko trzeszczą przy maksymalnej głośności; słabe soprany i basy, przyzwoity środek pasma	3,50	przy wyższych mocach głośniki już lekko trzeszczą; basy są przytłumione, soprany bardzo słabe	3,00	brak basów i sopranów, właściwie słyszalny jest tylko środek pasma akustycznego	3,00
nie	1,00	nie	1,00	nie	1,00
tak, 4 ustawienia	4,00	tak, 4 ustawienia	4,00	tak, 3 ustawienia	3,00
HBS - Hyper Bass Sound	5,00	DBB, wzmacnianie tonów niskich, w praktyce nie słychać różnicy	4,00	DSGX - Dynamic Sound Generator X-tra; Podbijanie dźwięków dla lepszej dynamiki	5,00
nie	1,00	nie	1,00	nie	1,00
ocena pośrednia	**3,10**	**ocena pośrednia**	**2,82**	**ocena pośrednia**	**2,71**
radio, odtwarzacz CD, odtwarzacz MP3	5,00	radio, odtwarzacz CD, odtwarzacz kasetowy, odtwarzacz MP3	6,00	radio, odtwarzacz CD, odtwarzacz MP3	5,00
USB 2.0	5,00	USB 2.0	5,00	USB	3,00
nie	1,00	nie	1,00	nie	1,00
stereo, 2x8 W	4,00	stereo, 2x5 W	3,00	stereo, 2x10 W	4,00
płyta wiórowa	3,80	płyta wiórowa	3,00	płyta wiórowa	4,00
plastik	3,00	plastik	3,00	plastik	3,00
wejście audio mini-jack	4,00	wejście audio mini-jack	4,00	wejście audio mini-jack	4,00
złącza głośnikowe/złącza antenowe	4,00	złącza głośnikowe	3,00	złącza głośnikowe/złącze antenowe	4,00
żabki	5,00	żabki	5,00	żabki	5,00
podłączana; złącze koncentryczne i żabki	5,00	zamontowana na stałe	3,00	podłączana; złącze nietypowe	4,00
antena radiowa	3,00	kabel audio, zasilacz zewnętrzny	3,00	antena radiowa	3,00
ocena pośrednia	**3,95**	**ocena pośrednia**	**3,80**	**ocena pośrednia**	**3,68**
bardzo łatwe; funkcje umieszczone w bardzo przemyślany sposób, ale informacje o niektórych trzeba znaleźć w instrukcji obsługi	4,50	bardzo łatwe; funkcje umieszczone w bardzo przemyślany sposób, bez zagłębiania się w instrukcję można obsługiwać wieżę	5,00	bardzo łatwe; funkcje umieszczone w bardzo przemyślany sposób, ale informacje o niektórych trzeba znaleźć w instrukcji obsługi	4,50
13 przycisków i potencjometr; główne przyciski są większe i umieszczone zostały w centralnym miejscu wieży; mniejsze przyciski sterowania z kolei umieszczono bezpośrednio pod ekranem LCD	4,50	10 przycisków i potencjometr; pozwalają obsłużyć niemalże wszystkie funkcje urządzenia; przyciski są dobrze rozmieszczone a ich używanie nie nastręcza żadnych problemów	5,00	11 przycisków, 6 dodatkowych do obsługi odtwarzacza kasetowego oraz potencjometr; przyciski dobrze rozmieszczone i klarownie opisane, te do sterowania odtwarzaczem kasetowym schowane są pod odchylaną klapką; z przodu umieszczone są także złącza: mikrofonowe, liniowe i USB	5,00
wymiary 65x24 mm, tekstowy, monochromatyczny	5,20	wymiary 57x20 mm, tekstowy, monochromatyczny	3,80	wymiary 67x12 mm, tekstowy, monochromatyczny	2,68
brak w testowanym zestawie; ten standardowo dołączany do wieży jest dość szeroki i długi, wyprofilowany, z dużymi przyciskami; brak zróżnicowania wielkości przycisków w zależności od ich ważności	4,00	wąski, niezbyt duży, dobrze leżący w dłoni, przyciski zróżnicowane względem ich przeznaczenia; trochę za mało wypukłe; dodatkowo tworzywo z których są wykonane, jest zbyt śliskie	4,00	pilot wąski, krótki, dość gruby; dzięki lekkiemu wyprofilowaniu dość dobrze leży w dłoni, choć jego spód mógłby być lepiej przystosowany do dłoni; mała liczba przycisków, są one zróżnicowane w zależności od przeznaczenia	4,00
0 watów	5,00	4 waty	3,00	0 watów	5,00
13/13/17 W	3,49	5/8/17 W	5,00	14/14/20 W	3,13
bardzo słaba	2,00	dobra	5,00	bardzo słaba	2,00
wersja elektroniczna na WWW	3,00	po polsku, opisuje wszystkie funkcje urządzenia	5,00	po polsku, opisuje wszystkie funkcje urządzenia	5,00
142x215x230 mm		150x226x200 mm		153x240x202 mm	
416x215x230 mm		443x221x200 mm		453x240x202 mm	
2260/4640 g		1320/3390 g		2245/4711 g	
ocena pośrednia	**4,19**	**ocena pośrednia**	**4,51**	**ocena pośrednia**	**4,03**
2 lata	5,00	2 lata	5,00	1 rok	3,50
dostarczenie do serwisu producenta	5,00	dostarczenie do serwisu producenta	5,00	dostarczenie do serwisu producenta	5,00
www.jvc.pl	5,00	www.philips.pl	5,00	www.sony.pl	5,00
(22) 666 11 11	5,00	00800 311 13 18	5,00	0801 500 500	5,00
ocena pośrednia	**4,80**	**ocena pośrednia**	**5,00**	**ocena pośrednia**	**4,40**
dobry ←	**3,67**	**dobry ←**	**3,63**	**dostateczny ←**	**3,45**
dobry	**3,78**	**dobry**	**3,64**	**dobry**	**3,57**
393 zł		425 zł		381 zł	
499 zł		489 zł		500 zł	

Procedura testowa

Ocena wyposażenia

Przed uruchomieniem każdej z testowanych wież audio zapoznawaliśmy się z jej wyposażeniem, w tym przednim panelem, złączami, sposobem podłączenia głośników, pilotem zdalnego sterowania. Uwagę zwracaliśmy na to, czy testowane wieże dysponują standardowymi złączami i jakie są możliwości ich ewentualnej rozbudowy. Sprawdzaliśmy również, czy instrukcja obsługi wystarczająco dobrze wyjaśnia znaczenie poszczególnych elementów i funkcji.

Ocena możliwości

Każda wieża została sprawdzona pod kątem zgodności z różnorodnymi nośnikami multimediów: płytami CD Audio, CD-R, CD-RW, DVD, odtwarzaczami MP3, pamięciami USB flash, dyskami zewnętrznymi 2,5", a także kartami pamięci flash (z wykorzystaniem dodatkowego czytnika kart).

Na każdym z nośników testowych znajduje się zestaw plików służących do sprawdzenia możliwości testowanych zestawów. Są to nagrania w formacie MP3, WMA, FLAC, WAV i innych, przy czym niektóre z nich są skompresowane ze stałą wartością bitrate, inne ze zmienną. Oprócz nich na nośnikach znalazły się pliki z tagami ID3 w różnych wersjach, służące sprawdzeniu obsługi tych tagów przez testowane mikrowieże.

Obok odtwarzania plików audio sprawdziliśmy i oceniliśmy również zestaw funkcji charakterystycznych dla radia (RDS, radiobudzik, programowanie stacji radiowych), odtwarzacza CD (np. przegrywanie muzyki z płyty na pamięć flash) i innych elementów wież (zegarek, timer).

Ocena jakości dźwięku

Pomiary jakości dźwięku, a więc jego wierności w pasmie tonów niskich, średnich i wysokich, ciśnienia akustycznego i zniekształceń nieliniowych, wykonywaliśmy za pomocą komputera o następującej konfiguracji:

płyta główna: Abit AV8
procesor: AMD Athlon 64 3200+
RAM: Corsair 2x512 MB DDR 400
dysk: Maxtor 6Y200M2
grafika: Matrox G450
DVD: Lite-on SOHW-1213S
zasilacz: Tracer 4Life
monitor: AOC 193SW
system: Windows XP Pro SP3

Do komputera testowego podłączony był cyfrowy mikser Creative E-MU 1820 z mikrofonem AKG C4000B, a zarejestrowane przez niego próbki dźwięku były analizowane przez oprogramowanie RMAA, TruRTA oraz DSSF3 Realtime Analyzer. Dodatkowo pomiar ciśnienia akustycznego wykonywaliśmy za pomocą sonometru AZ Instruments AZ 8921. Pobór mocy mierzyliśmy za pomocą licznika poboru energii Paget Trading 9149.

Canon EOS 1000D
Cena: 2062 zł

PLUSY | MINUSY Canon EOS 1000D

- + Rozdzielczość i kolory
- + Podgląd na żywo
- + Rozbudowane zdjęcia seryjne
- + Optyczna stabilizacja obrazu w obiektywach
- − Zakres czułości tylko do ISO 1600

Nikon D60
Cena: 2059 zł

PLUSY | MINUSY Nikon D60

- + Najlepsza konstrukcja korpusu
- + Optyczna stabilizacja obrazu w obiektywach
- + Dobra lampa błyskowa
- + Korekcja ekspozycji
- − Brak podglądu na żywo
- − Zdjęcia seryjne tylko bez lampy

Sony Alpha 330
Cena: 2583 zł

PLUSY | MINUSY Sony Alpha 330

- + Najlepsza subiektywna ocena zdjęć
- + Łatwo dostępny podgląd na żywo
- + Uchylny ekran
- + Stabilizacja matrycy
- − Niewygodny uchwyt
- − Słaba lampa błyskowa

Więcej niż kompakt

Jeżeli jesteś niezadowolony ze zdjęć wykonanych za pomocą aparatu kompaktowego, a jednocześnie nie przeszkadzają ci wymiary cyfrowej lustrzanki, zdecyduj się na to drugie urządzenie. Aby ułatwić ci wybór, prezentujemy porównanie trzech popularnych produktów, wskazując przede wszystkim różnice między nimi.

W naszym porównaniu uwzględniliśmy trzy cyfrowe lustrzanki: bardzo popularny, podstawowy model firmy Canon, czyli EOS 1000D, znany od miesięcy Nikon D60 oraz najnowszy Sony Alpha 330, który z racji krótkiej obecności na rynku jest mniej znany i nieco droższy niż jego konkurenci, ale wkrótce na pewno zmieści się w tym samym przedziale cenowym. Wszystkie trzy modele w zestawach z obiektywem o ogniskowej 18–55 mm kosztują nieco ponad 2000 zł, w takich zestawach zostały też przez nas przetestowane. Zatem test nie obejmuje faktycznie samego aparatu (body), ale zestaw z tzw. obiektywem kitowym.

Konstrukcja aparatów

Na pierwszy rzut oka wszystkie aparaty różnią się między sobą konstrukcją korpusu. Nikon D60 to lustrzanka dobrze leżąca w dłoni, z wygodnym dostępem do przycisków i wszystkich funkcji. Sony Alpha 330 to model najbardziej zbliżony do kompaktów. Uchwyt aparatu został zmniejszony, a spust migawki przesunięty z przedniej części korpusu ku tyłowi. Aparat gorzej leży w dłoni, chyba że korzysta się z niego jak z kompaktu, obserwując fotografowany kadr na ekranie. Uchylny ekran pozwala wygodnie robić zdjęcia zarówno znad głowy, jak i z dołu. Canon EOS 1000D to model pośredni. Ma mniej wygodną konstrukcję niż Nikon, ale jest znacznie lepszy niż Sony.

Odrębną kwestią jest sposób obsługi aparatów, a więc zestaw przycisków, ich rozmieszczenie, a także układ samego menu. Nikon powinien być dla większości osób najbardziej komfortowy. Ma wyraźnie wyczuwalne przyciski, duże i wygodne kółko wyboru trybów, intuicyjne menu. Canon jest nieco mniej wygodny, np. kółko wyboru trybów ma ograniczenie i można wykonać nim tylko jeden niepełny obrót, a wszystkie przyciski są trochę za płaskie. Za to Canon ma czytelnie opisane na obudowie wszystkie funkcje przycisku krzyżowego, szkoda tylko, że nie daje on dostępu do ustawień lampy błyskowej, jak w większości aparatów.

Atutem Canona jest też możliwość skonfigurowania własnego menu i umieszczenia w nim najczęściej używanych funkcji. Sony będzie dla większości osób najmniej wygodny w obsłudze, choćby ze względu na zbyt płaskie kółko wyboru trybów czy przyciski umieszczone zbyt blisko ekranu.

Możliwości

Istnieje kilka cech, które bardzo różnicują testowane aparaty pod względem ich możliwości. Jedna z najbardziej przydatnych to szybkość

Jedną z podstawowych zalet Canona EOS 1000D jest bezpośredni dostęp do wielu ustawień za pomocą przycisków na tylnej części korpusu.

Moim zdaniem

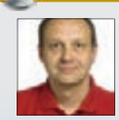

Artur Wyrzykowski
szef działu Hardware

W naszym porównaniu najlepszy okazał się Canon EOS 1000D. Ma bardzo dobre wyniki pomiarów laboratoryjnych, duże możliwości oraz bogate wyposażenie (m.in. ekran z funkcją live view). Najwygodniejszy w obsłudze jest aparat Nikon D60, ale to zależy od przyzwyczajeń użytkownika. Nawet po zakupie Sony Alpha 330 można się pogodzić z dziwną konstrukcją korpusu, a nabywca Nikona D60 nie będzie ubolewał z powodu braku podglądu na żywo.

Wyniki testu lustrzanek cyfrowych

		1. miejsce		2. miejsce		3. miejsce	
Producent i model	**Waga**	**Canon EOS 1000D**	**Ocena**	**Nikon D60**	**Ocena**	**Sony Alpha 330**	**Ocena**
Typ i rozdzielczość matrycy	0,0%	CMOS, 10,1 mln pikseli		CCD, 10,2 mln pikseli		CCD, 10,2 mln pikseli	
Wykorzystany obiektyw	0,0%	18–55 milimetrów (w zestawie z aparatem)		18–55 milimetrów (w zestawie z aparatem)		18–55 milimetrów (w zestawie z aparatem)	
Testy laboratoryjne							
Ostrość dla ISO 100/400/800/1600	3,0%	1888/2001/1926/1864 LW/PH	5,72	1710/1662/1712/1723 LW/PH	4,41	1582/1789/1729/1784 LW/PH	4,53
Rozdzielczość pionowa dla ISO 100/400/800/1600	4,0%	1971/1979/1859/1925 LW/PH	5,80	2006/1885/1869/1693 LW/PH	5,38	1557/1656/1336/1273 LW/PH	2,93
Rozdzielczość pozioma dla ISO 100/400/800/1600	4,0%	1979/1970/1977/1794 LW/PH	5,78	1925/1927/1859/1653 LW/PH	5,25	1693/1641/1422/1246 LW/PH	3,20
Aberracje chromatyczne w centrum/na brzegu kadru	3,0%	0,0323/0,656 piksela	4,48	0,136/0,687 piksela	4,38	0,125/0,604 piksela	4,45
Ocena odwzorowania kolorów	3,0%	bardzo dobre, błąd koloru 8,49 pkt	4,66	dobre, błąd koloru 9,28 pkt	4,47	bardzo dobre, błąd koloru 8,66 pkt	4,62
Szumy matrycy dla ISO 100/400/800/1600	4,0%	0,4/0,7/0,8/1,1 procent	4,52	0,5/0,7/0,7/1 procent	4,54	0,6/1/1,2/0,9 procent	4,17
Zniekształcenia obrazu przy minimalnym i maksymalnym zbliżeniu	3,0%	-3,26% (poduszka); 0,36% (beczka)	3,91	-4,01% (poduszka); -0,05% (poduszka)	3,78	-2,66% (poduszka); 0,362% (beczka)	4,09
Balans bieli	3,0%	bardzo dobry, błąd -159 K	5,15	bardzo dobry, błąd -268 K	4,75	bardzo dobry, błąd 208 K	4,97
Równomierność oświetlenia	3,0%	78/72 proc. (61/39 proc.)	3,49	92/91 proc. (78/70 proc.)	6,00	75/71 proc. (48/27 proc.)	2,34
Testy laboratoryjne suma	**30,0%**	**ocena pośrednia**	**4,89**	**ocena pośrednia**	**4,80**	**ocena pośrednia**	**3,87**
Jakość rzeczywistych fotografii							
Zdjęcia jasno oświetlonej sceny testowej, bez lampy błyskowej, w trybie pełnej automatyki	5,0%	już przy ISO 200 widoczne ziarno na czerwonym i filoletowym tle; w cieniach widać niewiele szczegółów; przysłona 5.6 pozwala zachować szczegółowość całego kadru	5,33	zdjęcie wykonane przy ISO 200 ma minimalne ziarno; kolory bardzo żywe, więc fotografia podoba się bardziej niż z innych aparatów	5,78	aparat dobiera czułość ISO 100, więc na zdjęciu nie ma ziarna; trochę za blade kolory i niewidoczne szczegóły w cieniach mimo funkcji poszerzania zakresu dynamicznego	5,78
Zdjęcia z wykorzystaniem zoomu optycznego (zbliżenie)	5,0%	w przypadku obiektywów kitowych zoom jedynie dostateczny	4,22	w przypadku obiektywów kitowych zoom jedynie dostateczny	4,22	w przypadku obiektywów kitowych zoom jedynie dostateczny	4,22
Zdjęcia w trybie makro (powiększenie)	5,0%	obiektyw kitowy o skali odwzorowania 0,34x pozwala robić niezłe powiększenia, ale nie zastąpi obiektywu makro	4,22	obiektyw kitowy o skali odwzorowania 0,31x pozwala robić niezłe powiększenia, ale nie zastąpi obiektywu makro	4,22	obiektyw kitowy o skali odwzorowania 0,34x pozwala robić niezłe powiększenia, ale nie zastąpi obiektywu makro	4,22
Zdjęcia słabo oświetlonej sceny testowej, bez lampy błyskowej, w trybie pełnej automatyki (jeżeli możliwe)	5,0%	czułość automatycznie ustawiona na ISO 800, bardzo wyraźnie widać ziarno, ponadto zdjęcie zdecydowanie zbyt żółte – źle ustawiony balans bieli	4,22	zdjęcie zbyt żółte, dzięki ustawieniu czułości ISO 400 ziarno nie jest dokuczliwe; nieco pogorszona ostrość, może być spowodowane przez mechanizmy redukcji szumów	4,89	na zdjęciu widoczne ziarno, ale dzięki czułości ISO 400 nie jest ono bardzo widoczne; zdjęcia lepsze niż w dwóch konkurencyjnych aparatach	5,33
Zdjęcia słabo oświetlonej sceny testowej, z błyskiem, w trybie pełnej automatyki	5,0%	zdjęcia robione przy ISO 400, więc nieznaczne ziarno, ponadto w cieniach wyraźnie brakuje szczegółów	5,11	fotografie nieco za ciemne, minimalne szumy przy ISO 200, dobrze widoczne wszystkie szczegóły	5,33	zdjęcia robione przy ISO 400, więc stosunkowo duże ziarno, poza tym zdjęcia satysfakcjonujące	4,67
Jakość rzeczywistych fotografii suma	**25,0%**	**ocena pośrednia**	**4,62**	**ocena pośrednia**	**4,89**	**ocena pośrednia**	**4,84**
Możliwości							
Ręczne ustawienia czułości	1,0%	ISO 100–1600	2,60	ISO 100–3200	4,20	ISO 100–3200	4,20
Ustawienia balansu bieli	2,0%	automatyczny, słońce, pochmurno, świetlówki, żarówki, użytkownika, inne	6,00	automatyczny, słońce, pochmurno, świetlówki, żarówki, użytkownika, inne	6,00	automatyczny, słońce, pochmurno, świetlówki, żarówki, użytkownika, inne	6,00
Korekcja ekspozycji	2,0%	od -2 do 2 EV	5,00	od -5 do 5 EV	6,00	od -2 do 2 EV	5,00
Zdjęcia seryjne	3,0%	maks. szybkość 3 kl./s, naładowanie lampy trwa około 1 s, ale można robić serie również z lampą, możliwość robienia zdjęć seryjnych z lampą błyskową	5,00	do 3 zdjęć na sekundę bez lampy, z lampą w ogóle nie chce zrobić drugiego zdjęcia, choć nie ma komunikatu, że funkcja nie może być aktywna	4,00	z lampą jedno na sekundę, ale się daje; w trybie Live View 2 kl./s, przy zdjęciach z wizjerem 3 kl./s, możliwość robienia zdjęć seryjnych z lampą błyskową	5,00
Bracketing	3,0%	ekspozycja (+/- 2,0 EV z krokiem 0,5 lub 0,3 EV) oraz balans bieli (+/- 3 poziomy z wyborem kierunku przesunięcia: niebieski/pomarańczowy lub różowy/zielony)	4,00	brak funkcji bracketingu	2,00	ekspozycja (z krokiem 0,3 EV lub 0,7 EV), odpowiednia funkcja znajduje się w menu zdjęć seryjnych	3,00
Samowyzwalacz	2,0%	jedno lub kilka zdjęć, opóźnienie 2 lub 10 sekund, do tego samowyzwalacz ciągły	5,00	tylko pojedyncze zdjęcie wykonane po 2 lub 10 sekundach	4,00	jedno lub kilka zdjęć, opóźnienie 2 lub 10 sekund	5,00
Stabilizacja obrazu	2,0%	w wybranych obiektywach	5,00	Vibration Reduction, w wybranych w obiektywach	5,00	optyczna stabilizacja sensora SteadyShot INSIDE	5,00
Usuwanie zanieczyszczeń	2,0%	czyszczenie matrycy, usuwanie zakłóceń ze zdjęć	6,00	czyszczenie matrycy, usuwanie zakłóceń ze zdjęć	6,00	czyszczenie matrycy	5,00
Format rejestrowanych zdjęć	2,0%	JPEG, RAW	5,00	JPEG, RAW	5,00	JPEG, RAW	5,00
Funkcje filmowania	2,0%	brak	1,00	brak	1,00	brak	1,00
Ogólna ergonomia obsługi	3,0%	ergonomiczna konstrukcja korpusu, intuicyjne menu (z personalizowanym My Menu), niemal wszystkie przyciski działają zgodnie z logiką i dają bezpośredni dostęp do wielu funkcji aparatu	4,00	najwygodniejszy spośród trzech aparatów, intuicyjne menu z możliwością personalizacji, kilka rzeczy robi się jednak na odwrót niż standardowo (np. montaż obiektywu, odwrotna skala AV na ekranie itp.)	4,00	spust migawki przesunięty do tyłu i mocno zredukowany uchwyt, dlatego źle leży w dłoni; menu podzielone na kilka sekcji, zawiera irytujące skróty; aparat wyświetla podpowiedzi na ekranie	3,00
Polskie menu aparatu	1,0%	tak	5,00	tak	5,00	tak	5,00
Możliwości suma	**25,0%**	**ocena pośrednia**	**4,50**	**ocena pośrednia**	**4,21**	**ocena pośrednia**	**4,25**
Wyposażenie							
Wizjer	2,0%	optyczny; powiększenie 0,81x; pokrycie kadru 95 proc.	4,37	optyczny; powiększenie 0,8x; pokrycie kadru 95 proc.	4,33	optyczny; powiększenie 0,74x; pokrycie kadru 95 proc.	4,09
Ekran LCD	3,0%	przekątna 2,5"; stały, dobry kąt widzenia	4,30	przekątna 2,5"; stały, dobry kąt widzenia	4,30	przekątna 2,7"; ruchomy, dobry kąt widzenia	6,00
Informacje wyświetlane na ekranie	1,0%	wszystkie ważne z wyjątkiem:	5,00	wszystkie ważne z wyjątkiem: histogram na żywo,	4,50	wszystkie ważne z wyjątkiem:	5,00
Podgląd na żywo	2,0%	tak, pokrycie kadru 100 proc.	6,00	nie	1,00	tak, pokrycie kadru 95 proc.	5,00
Przyciski	2,0%	nieźle rozmieszczone i dobrze opisane, dają dostęp do wielu funkcji (z wyjątkiem trybów pracy lampy błyskowej), wydają się jednak zbyt płaskie i nie są wyraźnie wyczuwalne pod palcami	4,50	wyraźnie wyczuwalne, dla niektórych mogą być za twarde; przełącznik krzyżowy nie daje bezpośredniego dostępu do żadnych funkcji; zmiana kompensacji błysku wymaga naciśnięcia dwóch przycisków i kręcenia kółkiem	4,50	niewygodnie umieszczony spust, niektóre przyciski zbyt blisko ekranu; przycisk AV nie jest naprzeciw kółka, więc ich jednoczesne użycie jest trudne; kółko wyboru trybów jest zbyt płaskie	3,50
Lampa błyskowa	1,0%	wyskakująca oraz stopka do lampy zewn., 13 poziomów kompensacji błysku; tryby pracy: wyłączona, auto, wymuszona, redukcja czerwonych oczu, wolna synchronizacja	5,50	wyskakująca oraz stopka do lampy zewn., 13 poziomów kompensacji błysku; tryby pracy: wyłączona, auto, wymuszona, redukcja czerwonych oczu i inne	5,50	wyskakująca oraz stopka do lampy zewn., 13 poziomów kompensacji błysku; tryby pracy: wyłączona, auto, wymuszona, redukcja czerwonych oczu i inne	5,50
Pamięć	1,0%	obsługa kart Secure Digital, w zestawie karta 32 MB	5,00	obsługa kart Secure Digital	5,00	obsługa kart Secure Digital i Memory Stick	5,00
Interfejs	1,0%	USB 2.0, złącze mini-USB 6.0 mm	5,00	USB 2.0, złącze mini-USB 6.0 mm	5,00	USB 2.0, złącze mini-USB 6.0 mm	5,00
Elementy zestawu	1,0%	niezbędne akumulatory, ładowarka, pasek, kabel USB, kabel A/V, płyta	5,00	niezbędne akumulatory, ładowarka, pasek, kabel USB	4,50	niezbędne akumulatory, ładowarka, pasek, kabel USB, kabel A/V, płyta	5,00
Instrukcja obsługi	1,0%	drukowana i elektroniczna opisuje urządzenie i inne zagadnienia	6,00	drukowana opisuje wszystkie funkcje urządzenia; elektroniczna opisuje najważniejsze funkcje urządzenia	4,50	drukowana i elektroniczna brak	1,00
Wymiary i masa	0,0%	126x100x65 mm, 500 g		126x94x64 mm, 540 g		131x99x74 mm, 544 g	
Wyposażenie suma	**15,0%**	**ocena pośrednia**	**4,94**	**ocena pośrednia**	**4,10**	**ocena pośrednia**	**4,64**
Gwarancja i serwis							
Okres gwarancyjny	2,0%	1 rok	2,00	1 rok	2,00	1 rok	2,00
Realizacja napraw gwarancyjnych	1,0%	dostarczenie do sprzedawcy	5,00	dostarczenie do sprzedawcy	5,00	dostarczenie do sprzedawcy	5,00
Adres WWW pomocy technicznej	1,0%	www.canon.pl	5,00	www.nikon.pl	5,00	www.sony.pl	5,00
Telefon pomocy technicznej	1,0%	(22) 430 60 00	4,00	(22) 460 87 32	4,00	0801 500 500	5,00
Gwarancja i serwis suma	**5,0%**	**ocena pośrednia**	**3,60**	**ocena pośrednia**	**3,60**	**ocena pośrednia**	**3,80**
Wyniki testu							
Ocena końcowa: jakość	**100,0%**	**bardzo dobry** ←	**4,67**	**bardzo dobry** ←	**4,51**	**dobry** ←	**4,32**
Ocena końcowa: jakość/cena		**dobry**	**3,64**	**dobry**	**3,56**	**dostateczny**	**3,27**
Średnia cena rynkowa		2062 zł		2059 zł		2583 zł	
Cena u dostawcy		2500 zł		brak danych		3100 zł	

Różnice między lustrzankami a aparatami kompaktowymi

- W lustrzankach stosuje się różne obiektywy, w zależności od potrzeb (zoom, makro, stałoogniskowe o dużej jasności), podczas gdy w kompakcie jest jeden uniwersalny obiektyw.
- Lustrzanka błyskawicznie reaguje na działania użytkownika. Jest gotowa do zdjęcia od razu po włączeniu i robi zdjęcie natychmiast po wciśnięciu spustu migawki, dzięki czemu fotografie są ciekawsze. Kompakt jest zawsze wolniejszy.
- Lustrzanki mają większe matryce światłoczułe, dzięki czemu jakość zdjęć jest zdecydowanie lepsza niż zdjęć z kompaktów.
- Lustrzanka waży kilkakrotnie więcej niż kompakt, jest znacznie większa, więc trudniej ją przenosić.
- Kompakt oferuje podgląd fotografowanego obrazu na ekranie (tzw. live view), zawsze pozwala nagrywać filmy, podczas gdy funkcje te są dostępne w nielicznych lustrzankach.
- Lustrzanki mają złącza do zamocowania dodatkowej lampy błyskowej. W kompaktach z reguły ich nie ma.

działania aparatów, możliwości wykonywania zdjęć seryjnych oraz tzw. **bracketingu** 74>01. Testowane modele pozwalają wykonać do 3 klatek na sekundę, ale ich szybkość nie jest identyczna. Szczególnie w przypadku Nikona doskwiera długi, jak na lustrzankę, czas ustawiania ostrości. Nikon nie zapewnia też bracketingu, Sony Alpha 330 daje możliwość wykonania zdjęć ze zmienną **ekspozycją** 74>02, a Canon dodatkowo ze zmiennym **balansem bieli** 74>03. Żaden z aparatów nie pozwala wykonać serii zdjęć np. o różnej **czułości ISO** 74>04.

Kolejną ważną cechą, szczególnie dla posiadaczy kompaktów, jest tryb live view, czyli podgląd na żywo fotografowanego obrazu na ekranie LCD. Potrafi to każdy kompakt, z kolei w typowych lustrzankach nie jest to możliwe. Ale Canon EOS 1000D oraz Sony Alpha 330 mają taką funkcję. W Canonie jest to realizowane przez uniesienie lustra, by obraz cały czas padał na matrycę i mógł być wyświetlany na ekranie. Niestety, wynikają z tego kłopoty np. z ustawianiem ostrości. Poza tym opcje dotyczące podglądu na żywo są dość skutecznie ukryte w menu.

W Sony do podglądu na żywo służy zupełnie inna matryca, a włączenie podglądu jest bajecznie proste – robi się to za pomocą przełącznika na korpusie. Jedynie Nikon nie ma funkcji podglądu na żywo.

Inna możliwość związana z konstrukcją to rejestrowanie filmów. W przypadku kompaktów realizacja tego jest prosta. W lustrzankach z trybem live view też nie powinna być trudna. Jednak testowane modele Canona i Sony takiej możliwości nie dają, a tym bardziej nie jest to możliwe w aparacie Nikon D60.

Bardzo promowaną ostatnio funkcją jest też stabilizacja obrazu, która w aparatach jest realizowana na kilka sposobów. Testowane lustrzanki oferują mechaniczną stabilizację matrycy (jak w Sony Alpha 330) albo stabilizację optyczną za pomocą specjalnych układów w obiektywach (Canon i Sony). Z reguły lepsze efekty daje ta druga metoda, jednak trzeba mieć specjalny obiektyw (nie każdy ma tę funkcję), poza tym obiektyw ze stabilizacją jest bardziej skomplikowany i teoretycznie cięższy niż bez niej (w praktyce niekoniecznie tak jest). Za to stabilizacja matrycy zastosowana przez Sony działa bez względu na wykorzystany obiektyw.

Jednym z najważniejszych atutów Sony Alpha 330 jest uchylny ekran, dzięki któremu można wygodnie robić zdjęcia zarówno znad głowy, jak i z dołu.

Jakość zdjęć

Na jakość zdjęć wpływa wiele czynników: rodzaj i rozmiar matrycy, obiektyw oraz wbudowany procesor, którego zadaniem jest obróbka obrazu. We wszystkich testowanych aparatach zastosowano matryce o użytecznej rozdzielczości ok. 10 mln pikseli (faktyczna rozdzielczość jest nieco większa). W Canonie jest to matryca typu **CMOS** 74>05, w Nikonie i Sony – matryca **CCD** 74>06.

Analiza zdjęć testowych pokazuje przede wszystkim, że zdjęcia z aparatu Canon EOS 1000D są bardziej ostre niż z pozostałych dwóch modeli. Najsłabsza zmierzona wartość w przypadku rozdzielczości poziomej wynosi ok. 1800 linii, w Nikonie jest to ok. 1700 linii, w Sony spada nawet do 1246 linii (przy wysokich czułościach ISO). Odwzorowanie barw w przypadku Canona i Sony jest podobne (bardzo dobre), a w aparacie Nikona według pomiarów wyraźnie gorsze. Ocena subiektywna pokazuje jednak, że kolory na fotografiach z tego ostatniego aparatu są najlepsze – najbardziej nasycone, a może wręcz przesycone. Jednak dzięki temu wielu osobom zdjęcia te będą się bardziej podobały.

Nikon D60 ma duży, zdecydowanie najlepszy spośród trzech lustrzanek, uchwyt, dzięki czemu świetnie leży w dłoni.

W przypadku cyfrowych lustrzanek szumy matrycy nie są tak dotkliwe jak w kompaktach, bo zakłócenia te są znacznie słabsze i nie przekraczają 1 procenta. W niektórych aparatach zależy to jednak nie od matrycy, lecz od mechanizmu redukcji szumów. Widać to np. w przypadku Sony Alpha 330 – przy ISO 800 zakłócenia wynoszą 1,2 proc., przy ISO 1600 już tylko 0,9 proc. Niestety, ubocznym efektem bywa np. spadek ostrości.

Warto wspomnieć o jeszcze jednym szczególe, mianowicie o wbudowanej lampie błyskowej, z której korzysta sporo osób. W przypadku Nikona jest ona wręcz rewelacyjna. Zapewnia bardzo równomierne oświetlenie kadru. W najgorszym wypadku rogi kadru są ciemniejsze od jego centralnej części o 30 proc., podczas gdy w Sony Alpha 330 spadek jasności wynosi ponad 70 proc. Zresztą gołym okiem widać, że lampa błyskowa bardzo nierówno oświetla fotografowaną scenę.

Oceń lub skomentuj artykuł na stronie PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

SŁOWNIK: trudne terminy

01 bracketing
technika wykonywania zdjęć seryjnych z różnymi ustawieniami aparatu, np. różną ogniskową, czułością ISO, korekcją ekspozycji, jasnością lampy czy balansem bieli; pozwala z serii zdjęć wybrać to najlepsze

02 ekspozycja
ilość światła padającego na matrycę aparatu, konieczna dla prawidłowego zrobienia zdjęcia; uzyskuje się ją poprzez ustalenie wartości przysłony, długości czasu naświetlania oraz jasności oświetlenia, przy zadanej czułości ISO

03 balans bieli
kompensacja kolorów zdjęcia względem temperatury barwowej oświetlenia; odbywa się przy założeniu, że najjaśniejszy lub ręcznie wskazany punkt na zdjęciu ma kolor biały; pozostałe barwy są ustalane względem niego

04 czułość ISO
wrażliwość materiału fotoczułego lub matrycy aparatu cyfrowego na światło; im ta wartość jest wyższa, tym mniej światła potrzeba do poprawnego wykonania zdjęcia; jednak przy dużej czułości na zdjęciach widać ziarno

05 CMOS
rodzaj matrycy aparatu cyfrowego, w stosunku do konkurencyjnej CCD jest ona tańsza, zużywa mniej prądu i jest chłodniejsza podczas pracy (teoretycznie wprowadza mniejsze ziarno); może bardziej zniekształcać kolory

06 CCD
ang. Charge Coupled Device, matryca aparatu fotograficznego wykorzystująca filtry barwne, bardziej zaawansowana niż CMOS, teoretycznie powinna oferować lepszą ostrość niż technologia konkurencyjna

Projektor Benq Joybee GP1

Projektor z LED-ami

Benq Joybee GP1 to najmniejszy i najlżejszy projektor testowany do tej pory w naszym laboratorium. Nie zapewnia obrazu takiego jak typowe projektory, ale ma sporo zalet.

Ku miniaturyzacji

Najważniejszym szczegółem konstrukcyjnym odróżniającym Joybee od typowego projektora jest lampa podświetlająca przetwornik DLP. Zamiast żarówki o mocy 200–300 W zastosowano lampę typu LED, dzięki czemu projektor pobiera typowo 60 W mocy i znacznie mniej się nagrzewa. Niestety, pracuje niemal tak samo głośno jak klasyczny projektor.

Joybee ma nietypowy panel sterujący – zamiast zestawu przycisków jest to podświetlany panel dotykowy. Źle się jednak z niego korzysta, bo poszczególnych przycisków nie wyczuwa się pod palcami. Pilot również jest niewygodny.

PLUSY	MINUSY
Wymiary i masa	Mała rozdzielczość
Intuicyjne menu	Niewielka jasność
Bezpośrednie odtwarzanie z USB	Głośna praca

Prosto z pendrive'a

Obok wejścia D-Sub GP1 ma także wejście USB, z którego może bezpośrednio odtwarzać zdjęcia i filmy, dzięki czemu jest możliwe ich oglądanie bez włączania komputera. Jednak obsługa filmów jest bardzo słaba, praktycznie bezużyteczna, ponieważ mogą to być jedynie nagrania w formacie Motion JPEG albo MPEG-1. Dlatego w zestawie Benq dołącza oprogramowanie do konwersji filmów.

Konfiguracja urządzenia i obsługa nośników USB jest dobrze opracowana. Polskojęzyczne menu zostało podzielone na część konfiguracyjną oraz część do obsługi multimediów, przy czym ta pierwsza domyślnie wyświetla się w postaci uproszczonej.

Jak to działa

Projektor daje całkiem niezły obraz o kontraście 600:1 i niewielkim błędzie odwzorowania barw – w tym względzie nie ustępuje typowym projektorom DLP. Trzeba jednak ustawić inny niż domyślny tryb kolorów (najlepiej „Zdjęcia").

Wadą pozostaje słaba jasność, choć bez problemu daje się uzyskać obraz o przekątnej około 2 metrów (z odległości 3 metrów od ekranu). Gdy jest za ciemno, można przysunąć projektor do ekranu – obraz będzie mniejszy, ale jaśniejszy. Natomiast problemem, którego nie da się ominąć, jest mała rozdzielczość – można podłączyć sygnał 1280x1024, ale i tak będzie wyświetlany z maksymalną rozdzielczością 858x600.

Podświetlenie za pomocą diod LED daje małemu projektorowi lepszy obraz, niż można się spodziewać.

Podsumowanie testu

Wyniki testu	
Jakość obrazu	3,84
Możliwości	3,49
Wyposażenie	3,44
Gwarancja i serwis	5,00
Ocena końcowa: jakość	**dobry ← 3,77**
Ocena końcowa: jakość/cena	**dobry ← 3,70**
Parametry techniczne	
Rozdzielczość nominalna/proporcje	858x600 pikseli
Deklarowana jasność/kontrast	100 ANSI lumenów/2000:1
Odległość od ekranu/przekątna obrazu	0,6–3,1 metra/15–80 cali
Wejścia wideo	D-Sub (niestandardowe)
Wymiary i masa	136x54x120 mm, 640 g
Ceny i dostępność	
Średnia cena rynkowa	2042 zł
Cena u dostawcy	2299 zł
Do testu dostarczył	Benq, www.benq.pl

Telewizor LCD Philips 32PFL9604H/12

W poszukiwaniu ideału

Kolejne serie telewizorów stają się zupełnie nowymi urządzeniami. Mają mnóstwo mechanizmów redukujących niedoskonałości obrazu, a także świetne wyposażenie. Philips 32PFL9604H/12 należy właśnie do nich.

Niezliczone możliwości

Telewizor wyróżnia się m.in. tym, że ma wbudowany interfejs sieci ethernet oraz Wi-Fi w standardzie 802.11g. Dzięki nim może korzystać z usługi Philips Net TV, która pozwala łączyć się z internetem, z wybranymi serwisami (YouTube, eBay, MyAlbum, MeteoGroup i wieloma innymi). Może też odtwarzać materiały z domowego, zgodnego ze standardem DLNA, serwera mediów strumieniowych. Pozwala odtwarzać liczne formaty audio, wideo i zdjęcia. Jest wśród nich MP3 i WMA, JPEG, WMV9, MPEG-1/2/4, a nawet H.264.

PLUSY	MINUSY
Eliminacja smużenia dynamicznych scen	Wi-Fi w standardzie 802.11g
Dobra redukcja artefaktów	
Interfejsy sieciowe	
Cztery wejścia HDMI	
Oświetlenie Ambilight	
Wbudowany podręcznik	

Do innych, ciekawych funkcji telewizora należy też m.in. Ambilight Spectra 2 – podświetlenie za pomocą kolorowych diod LED ściany, na której telewizor jest zawieszony. Oświetlenie jest na lewej i prawej krawędzi, więc telewizor sprawia wrażenie szerszego, niż jest w rzeczywistości. Praktycznym rozwiązaniem jest też czujnik światła, regulujący jasność obrazu w zależności od oświetlenia zewnętrznego, czy funkcja ograniczająca uderzenie dźwięku w reklamach.

Jakość obrazu

Rozdzielczość 1920x1080, jasność maksymalna niemal 500 kandeli na metr kw. oraz kontrast 700:1 pozwalają komfortowo oglądać dowolny materiał wideo. Użytkownik może skorzystać z trybu 100 Hz, który wyostrza ruchome obiekty. Jest też funkcja redukcji artefaktów powstałych w wyniku kompresji MPEG, choć powoduje ona utratę szczegółowości obrazu.

Na teście HQV widać jednak, że obraz nie jest idealny, np. nie wszystkie ukośne krawędzie są dobrze wygładzone. Ponadto jedno z rozwiązań zastosowanych w telewizorze powoduje, że na niektórych kontrastowych scenach widać efekt podobny do tęczy w projektorach DLP.

Ciekawym rozwiązaniem jest asystent ustawień, który wyświetla kilka obrazów testowych, pozwala użytkownikowi wskazać te, które bardziej się mu podobają, a następnie na tej podstawie przyjmuje odpowiednie ustawienia obrazu. Z kolei dla osób, które chcą podłączyć komputer do telewizora, przydatny będzie specjalny tryb PC.

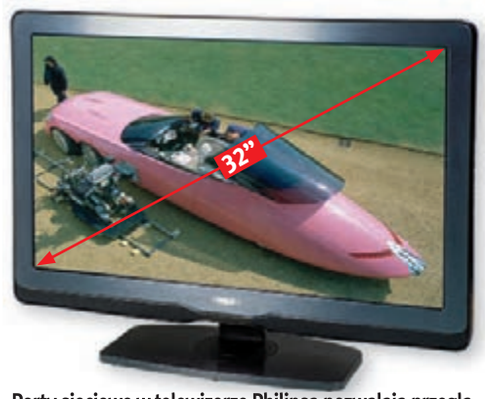

Porty sieciowe w telewizorze Philipsa pozwalają przeglądać internet, USB umożliwia odtwarzanie audio i wideo, a Ambilight optycznie powiększa wyświetlany obraz.

Podsumowanie testu

Wyniki testu	
Jakość obrazu i dźwięku	3,94
Możliwości i obsługa	4,10
Wyposażenie	4,10
Gwarancja i serwis	4,60
Ocena końcowa: jakość	**dobry ← 4,06**
Ocena końcowa: jakość/cena	**dobry ← 3,53**
Parametry techniczne	
Maks. jasność/kontrast	500 nitów/80 000:1
Kąt widzenia w poziomie/pionie	176/176 stopni
Czas reakcji matrycy	2 milisekundy
Wymiary i masa	779x539x220 mm; 13,5 kg
Ceny i dostępność	
Średnia cena rynkowa	4097 zł
Cena u dostawcy	5499 zł
Do testu dostarczył	Philips, www.philips.pl

Digitalizacja wspomnień

Filmy zapisane na taśmach VHS lub Hi8 warto przekonwertować na wersję cyfrową, by móc je oglądać na komputerze czy odtwarzaczu cyfrowym. Pokażemy krok po kroku, jak to zrobić, używając ogólnodostępnych narzędzi.

Przed zamianą filmów analogowych na cyfrowe musisz wyposażyć komputer w tuner telewizyjny lub kartę graficzną z wejściem wideo. Tuner może być zewnętrzny (na USB), choć ze względu na słabą przepustowość złącza USB mogą wystąpić problemy z płynnością filmów, zwłaszcza w wyższych rozdzielczościach.

Do wejścia tunera lub karty należy podłączyć analogowy odtwarzacz: magnetowid lub kamerę wideo, która również potrafi odtwarzać kasety analogowe. Pozostanie jeszcze uruchomienie programu do digitalizacji (zamiany obrazu analogowego na cyfrowy), wybranie parametrów obrazu i dźwięku, po czym można rozpocząć przegrywanie materiału wideo.

Cały proces digitalizacji odbywa się w czasie rzeczywistym. Jeśli masz do przegrania np. 3-godzinny film, to na jego konwersję będą potrzebne również 3 godziny.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Połączenie i zestrojenie odtwarzacza z komputerem

Najpierw zorientuj się, jakie wejścia ma komputer (karta graficzna lub tuner) oraz urządzenie, z którego film ma być przegrywany (magnetowid, kamera wideo). Jeśli obydwa urządzenia są wyposażone w złącze S-Video, korzystaj właśnie z niego. Możesz wykorzystać także złącze kompozytowe, ale jakość obrazu będzie wtedy gorsza.

Połączenie sprzętu

Przed digitalizacją filmu połącz odtwarzacz wideo z komputerem.

1 Odszukaj wejście S-Video na karcie tunera i podłącz do niego kabel sygnałowy. Do takiego samego portu w odtwarzaczu wideo lub kamerze podłącz drugą wtyczkę kabla.

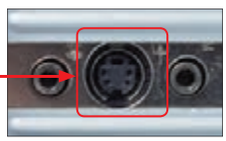

2 Jeśli analogowe urządzenie wideo (kamera, magnetowid) ma tylko wyjście kompozytowe, skorzystaj z przejściówki, abyś mógł połączyć urządzenie z tunerem telewizyjnym.

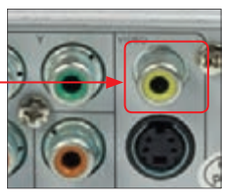

3 Teraz podłączysz dźwięk. Jeśli urządzenie do odtwarzania wideo ma wyjście mini-jack, podłącz do niego kabel audio, a jego drugi koniec podłącz do wejścia liniowego karty dźwiękowej – niebieskie gniazdo. Jeśli jednak będziesz korzystał z programu dostarczonego do tunera, zamiast do karty dźwiękowej, końcówkę przewodu audio podłącz do wejścia tunera.

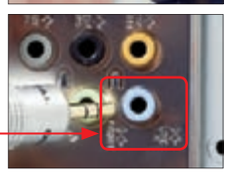

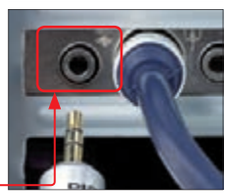

4 Jeśli urządzenie do odtwarzania wideo jest wyposażone w stereofoniczne wyjścia cinch, podłącz je do komputera kablem, który z jednej strony ma takie wtyczki, a z drugiej ma wtyczkę mini-jack.

Poprawność konfiguracji

Po podłączeniu sprawdź, czy urządzenia poprawnie ze sobą współpracują. Najlepiej to zrobić przy użyciu oprogramowania dołączonego do tunera lub karty graficznej. W razie potrzeby będziesz mógł śmiało wyeliminować problemy z poprawnością działania zewnętrznego programu.

1 Przejdź do ustawień karty dźwiękowej. Dwukrotnie kliknij ikonę i w otwartym oknie Głośność główna przesuń suwak Wejście liniowe do połowy skali. Z menu wybierz Opcje, Właściwości. W kolejnym oknie zaznacz

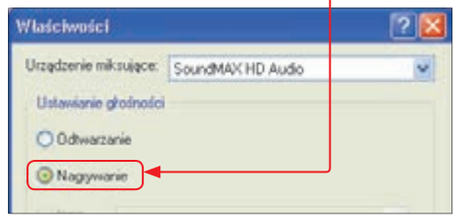

i kliknij OK.

2 Teraz suwak Wejście liniowe przesuń na około 80 procent skali. Do złącza słuchawkowego podłącz słuchawki. Będą ci potrzebne do kontroli dźwięku z odtwarzacza analogowego.

3 Na odtwarzaczu lub magnetowidzie przewiń taśmę do miejsca, od którego chcesz zacząć przegrywanie. Uruchom program do obsługi tunera telewizyjnego – w naszym przykładzie będzie to AVerTV 6.

4 Wybierz źródło sygnału wideo. W tym celu kliknij *prawym* przyciskiem myszki ikonę ■.

Z menu kontekstowego wybierz nazwę złącza, do którego został podłączony magnetowid lub kamera wideo. W naszym przykładzie będzie to S-Video.

5 Na odtwarzaczu naciśnij przycisk odtwarzania. Sprawdź, czy na ekranie pojawił się obraz z kasety i czy w słuchawkach słychać dźwięk. Jeśli nie, sprawdź połączenia między urządzeniami oraz ustawienia, zwłaszcza dla karty dźwiękowej.

6 W programie kliknij przycisk nagrywania ■ i poczekaj 20 sekund. Zatrzymaj odtwarzanie oraz nagrywanie filmu. Sprawdź, czy zapisany na dysku komputera film się otwiera, czy ma właściwe wymiary, barwy i czy ma dźwięk. Jeśli brakuje dźwięku, przełącz kable audio z karty dźwiękowej do wejścia audio tunera.

Przegrywanie filmów na dysk komputera

Jeśli wszystko zostało poprawnie skonfigurowane, możesz zacząć konwertować film na postać cyfrową i zapisywać na dysku twardym. Sposobów jest kilka. Najprostszy polega na wykorzystaniu oprogramowania dołączonego do tunera. Z reguły pozwala ono na zapisanie cyfrowego filmu w formacie DVD. Możesz go później nagrać na płycie DVD albo poddać dalszej konwersji, np. na DivX.

W naszym przykładzie pokażemy, jak przeprowadzić digitalizację za pomocą programu dołączonego do karty AVerTV GO 007 FM Plus. Będzie się różnił od oprogramowania dołączonego do twojego tunera, ale same założenia konfiguracyjne pozostaną identyczne.

Konfiguracja programu

1 Kliknij ustawienia programu ■.

Po prawej stronie okna Ustawiania rozwiń drzewo funkcji tak, byś mógł odsłonić opcję ■. Zaznacz ją i z prawej strony okna kliknij przycisk Nowy.

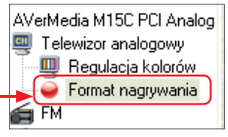

2 W nowym oknie wpisz własną nazwę formatu, np. ■. W sekcji Format video zaznacz format ■, a następnie rozwiń listę Standard video: i wybierz PAL. Kliknij Dalej >.

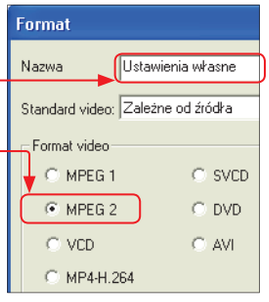

3 W kolejnym oknie wybierz z listy Rozmiar wartość 704x576, a suwak przesuń maksymalnie w prawą stronę ■,

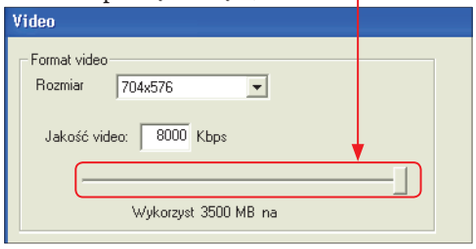

tak byś w okienku Jakość video: uzyskał wartość **8000**. Taka jakość będzie odpowiadała jakości filmów DVD.

4 Opcje audio pozostaw bez zmian i kliknij przycisk Zakończ, a w kolejnym oknie kliknij OK.

5 W oknie Ustawiania przejdź do opcji ■. W prawej części okna sprawdzisz, ile masz wolnej przestrzeni na swoich dyskach twardych ■

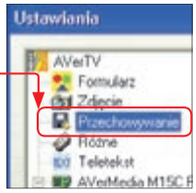

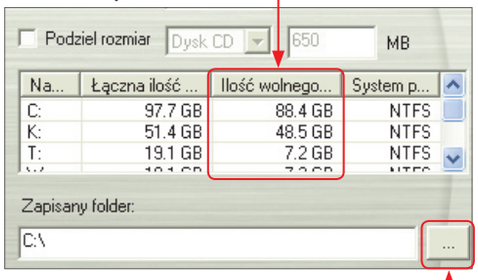

6 Kliknij przycisk ■ i wskaż miejsce, w którym ma być zapisany film (w naszym przykładzie jest to katalog główny dysku C:). Następnie kliknij OK.

Przegrywanie filmu

1 Przewiń taśmę do miejsca, od którego chcesz zacząć nagrywać film.

2 Rozpocznij nagrywanie, klikając w programie przycisk ■, a na urządzeniu odtwarzającym (magnetowid, kamera) naciśnij przycisk odtwarzania. Teraz pozostaw komputer w takim stanie aż do zakończenia filmu.

3 Jeśli nie jesteś w stanie określić, ile trwa nagrany na kasecie film, będziesz musiał co pewien czas kontrolować w komputerze, czy nagranie dobiegło końca. Po zakończeniu nagrywania w programie kliknij **Stop**.

4 Jeśli jednak znasz czas nagrywania, np. film trwa godzinę, kliknij. W otwartym oknie przejdź do ■.

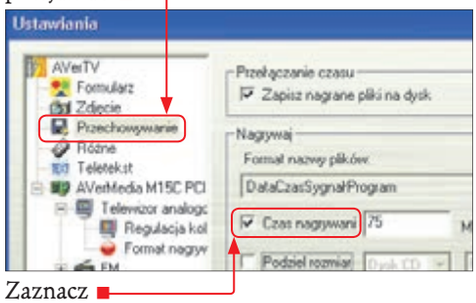

Zaznacz ■ i wpisz wartość w minutach, np. **75**. Kliknij przycisk OK.

Po tych czynnościach film jest już na dysku. Możesz go po prostu nagrać na płytę DVD. Możesz także – za pomocą różnych programów – poprawić jego jakość (kolory, kontrast, kadrowanie), podzielić na sceny, dodać napisy itd. Obraz przekonwertowany na postać cyfrową można przetwarzać na wiele różnych sposobów.

KONKURS SMS
WYŚLIJ SMS I WYGRAJ!
Mój Fitness to niepowtarzalne rozwiązanie dla osób, które chcą poprawić swoją kondycję, wytrzymałość a także stracić zbędne kilogramy podczas dobrej zabawy! Wszystko w rytm nowoczesnej muzyki, bez konieczności wychodzenia z domu! Wystarczy komputer PC, Mój Fitness oraz mata – kontroler.
10x
Fundatorem nagród jest
Pytanie: Dzięki programowi Mój Fitness możesz:
A. wzmocnić swoją kondycję
B. naprawić komputer
Na zgłoszenia czekamy do 1 września 2009 roku.
UWAGA: Możesz wysyłać wiele SMS-ów. Każdy kolejny SMS zwiększa szansę wygranej!
wyślij SMS pod numer 7265 (tylko 2 zł/2,44 zł z VAT) w treści wpisz odpowiedź na pytanie konkursowe: PF.MF.A lub PF.MF.B

Spis zawartości

Fotoksiążka dla każdego 78

Opis produktów:
- Fotoksiążka (CeWe) 80
- Drukuj wspomnienia 80
- Fotogift 80
- Fotto 80

Wyniki testu – tabela 81

Fotoksiążka dla każdego

Pięknie wykonany album w postaci książki z twardą okładką, ze zdjęciami swoimi albo swoich bliskich, wykonasz w kilkadziesiąt minut. Wystarczy dostęp do internetu i parę złotych. Przetestowaliśmy cztery serwisy świadczące takie usługi.

Podstawowe informacje

W artykule znajdziesz
- Wyjaśnienie, co to jest fotoksiążka
- Informacje, jak możesz zrobić i zamówić fotoksiążkę
- Przykładowe ceny oraz usługi
- Porównanie 4 serwisów tworzących fotoksiążki

Zamiast przetrzymywać zdjęcia na dysku twardym w komputerze, warto je utrwalić w książce, którą łatwiej się przegląda, a poza tym jest bardzo trwałą pamiątką. W przygotowaniu profesjonalnie opracowanej fotoksiążki pomoże ci specjalny serwis. Potrzebujesz tylko trochę czasu (około godziny), połączenia z siecią oraz od 40 do 200 zł, zależnie od wybranego modelu albumu.

Cechy dobrego serwisu do tworzenia fotoksiążek

WYSPECJALIZOWANY PROGRAM
Stworzenie fotoksiążki według własnych upodobań staje się praktycznie niemożliwe bez wyspecjalizowanej aplikacji. Program powinien być łatwy w obsłudze, funkcjonalny, zawierać gotowe szablony oraz oferować pomoc asystenta lub kreatora.

REALIZACJA
Plusem serwisu jest oferowanie wielu sposobów płatności, szybki transfer danych na serwer oraz sprawne dostarczenie gotowego projektu.

POMOC
Serwis powinien zawierać dział ze wskazówkami dla początkujących użytkowników, którzy mają znikome pojęcie o zasadach tworzenia fotoksiążek oraz opracowywania zdjęć czy o projektowaniu.

JAKOŚĆ I WYKONANIE
Finalny produkt powinien być solidnie i starannie wykonany, a materiały użyte do produkcji mieć dobrą jakość. Od rodzaju papieru i technologii druku zależy jakość albumu.

Format, papier i okładka

Zanim przystąpisz do wypełniania środka fotoksiążki, zaplanuj jej wielkość, wybierz rodzaj okładki i jeżeli to możliwe, parametry drukowania. Najtańsze albumy to małe fotozeszyty o wymiarach 13x14 cm, bindowane, z miękką okładką, kosztują około 40 zł (wraz z przesyłką). Za format A4 (26 stron) z twardą lub płócienną okładką zapłacisz już ponad 100 zł. Zależnie od kompozycji i układu na 26 stron formatu 21x28 centymetrów może wejść nawet ponad 100 zdjęć. Dlatego warto przeliczyć, co ci się tak naprawdę opłaca: 26–40 zdjęć w małym zeszycie czy setka w większym albumie.

Nawet dla laika

Każdy z serwisów oferujących tworzenie albumów oddaje do dyspozycji użytkownika wyspecjalizowaną aplikację, która pomoże w aranżacji, rozmieszczeniu zdjęć, wybraniu tła, zaprojektowaniu okładki. Dodatkowo możesz korzystać z asystenta (kreatora), który sam ułoży fotografie, wklei tło, zrobi kolaże czy poprawi zdjęcia. Musisz tylko wskazać fotografie, a na koniec wprowadzić większe lub drobne poprawki. Następnie wysyłasz projekt do laboratorium, dokonujesz wpłaty i czekasz, aż dostawca zapuka do twoich drzwi.

Moim zdaniem

Paweł Bijata
redaktor działu Internet

Przygotowanie fotoksiążki jest świetnym pomysłem. Dość prosta realizacja, fajna zabawa i ciekawy efekt finalny. Także programy dostarczane przez serwisy są funkcjonalne, a korzystanie z nich nie powinno sprawiać problemów nawet mniej zaawansowanym użytkownikom komputera.
Warto także zwrócić uwagę, że przy okazji wykonywania albumu wywołujemy zdjęcia. Zamówienie standardowej odbitki przez internet kosztuje około 50 groszy.

Podsumowanie testu

Przetestowaliśmy cztery popularne polskie serwisy oferujące tworzenie fotoksiążek. Witryny mają własne programy do realizacji i wysyłania projektów.

Tworzenie fotoksiążki

Gdy wybierzesz już temat swojego albumu oraz wyselekcjonujesz zdjęcia, które mają się w nim znaleźć, możesz rozpocząć tworzenie książki. Plusem aplikacji są gotowe szablony i układy fotografii. Dzięki tej funkcji program sam ułoży zdjęcia na poszczególnych stronach oraz wygospodaruje miejsca na podpisy. Oczywiście w trakcie robienia książki możesz edytować wielkość ramek na fotografie oraz wielkość pól tekstowych.

Na przykład program Fotoświat z serwisu Fotoksiążka pomoże rozmieścić wskazane zdjęcia, wybrać rodzaj okładki, tło, układ oraz grupowanie (zdjęcia o podobnej tematyce będą umieszczone obok siebie). Jest jeszcze funkcja znajdowania podobieństw (np. nieostrość, naświetlanie czy intensywność kolorów). Warto także wspomnieć, że aplikacja wychwyci zdjęcia edytowane w programie graficznym i automatycznie je poprawi. Wyszuka też fotografie robione z lampą błyskową i automatycznie usunie efekt czerwonych oczu. Fotoświat to zdecydowanie najlepsza z testowanych aplikacji. Dość funkcjonalny jest także serwis Drukuj wspomnienia – jest w nim asystent i możliwość edycji, ale automatyczny dobór fotek nie jest tak dobry jak w Fotoksiążce. Dla kontrastu należy też wspomnieć o aplikacji z serwisu Fotogift. Co prawda program jest łatwy w obsłudze, ale kreatora w nim brak. Taki sam program (jest napisany przez tę samą firmę, odróżnia go logo) działa na witrynie Fotto.

Pomoc i dobre rady

Większość z nas nie ma jeszcze doświadczenia w tworzeniu fotoksiążek. Dlatego ważne jest, aby na stronie usługodawcy były dostępne poradniki informujące, jak zaprojektować i wykonać projekt. Na przykład na stronach Fotoksiążka i Drukuj wspomnienia pokazano krok po kroku, jak stworzyć album. Dodatkowo na łamach serwisów znajdziemy rady dotyczące kadrowania, komponowania zdjęć, dodawania efektów do fotografii czy projektowania okładki. Duży plus.

Wysyłanie projektu

Po skończeniu pracy nad albumem należy go przekazać do laboratorium. Można to zrobić na dwa sposoby. Pierwszym jest nagranie kompilacji na płytę CD lub DVD i wysłanie jej pocztą lub zaniesienie do punktu obsługi. Drugi sposób, o wiele wygodniejszy, to przesłanie plików przez internet. Z tym bywa różnie, np. w serwisie Fotogift robiliśmy to dwukrotnie. Za pierwszym razem aplikacja wyświetliła komunikat, że zamówienie dotarło i jest w trakcie przygotowywania. Jednak z powodu braku potwierdzenia pocztą elektroniczną postanowiliśmy skontaktować się z serwisem telefonicznie. Okazało się, że takiego zamówienia nie ma i należy je wysłać ponownie. Drugim razem obyło się już bez komplikacji. Za to w programie Edytor wspomnień (serwis Drukuj wspomnienia) wysyłanie pliku o wielkości 19 MB trwało dwie godziny z prędkością maksymalną 2,51 KB/s. W dobie łączy szerokopasmowych jest to wynik niedostateczny. Dodamy przy tym, że transfer był zrywany trzy razy. Próba została przeprowadzona na dwóch różnych rodzajach łączy.

Fotojoker i Empik korzystają z CeWe

Wielu czytelników zada sobie pytanie, dlaczego w teście nie ma tak popularnych witryn, jak Fotojoker czy Empik. Otóż tworzenie książek w tych serwisach odbywa się w ramach współpracy z firmą CeWe (właścicielem serwisu Fotoksiążka). Oznacza to, że użytkownik, korzystając z tych witryn, otrzymuje ten sam program do projektowania albumu, taką samą ofertę, takie same ceny oraz finalny produkt (jakość i wykonanie). Dlatego, niezależnie od tego, czy zamówimy album za pośrednictwem Fotoksiążki, Empiku czy Fotojokera, otrzymamy taki sam towar. CeWe obsługuje również sieci Carrefour, Rossman czy serwisy ABFOTO, HappyFoto oraz wiele innych. Pełną listę firm znajdziesz na stronie www.fotoksiazka.pl

Przykładowe koszty: zwykły album a fotoksiążka

Ceny zakupu zwykłego albumu i zamówienia fotoksiążki są podobne. Przygotowane zestawienie dotyczy porównywalnych produktów. Oczywiście dostępne są zarówno tańsze albumy, jak i tańsze fotoksiążki. Album można kupić już za 20 zł, wywołanie 20 zdjęć z przesyłką to 20 złotych, razem daje to 40 złotych. Najtańsza fotoksiążka kosztuje również 40 złotych.

	Zwykły album	Fotoksiążka
	twarda okładka, średni przedział cenowy	twarda okładka, 34 strony, 21x28 cm, 70 zdjęć
Wywołanie 70 zdjęć w internetowym fotolabie (10x13 cm)	42 zł	Fotoksiążka 140 zł**
Zakup albumu w internecie*	50 zł	nie dotyczy
Przesyłka	10 zł	7 zł
Suma	**102 zł**	**141 zł**

* cena ładniejszego albumu może być wyższa; ** dostępne mniejsze i tańsze fotoksiążki, już od 35 złotych (około 40 zdjęć)

Płatności i formy dostawy

Po wysłaniu zamówienia trzeba za nie zapłacić. Pod tym względem większość testowanych serwisów jest w tyle za innymi usługami w sieci. Nie ma opcji szybkich przelewów. Firmy życzą sobie, aby wysyłać pieniądze na wskazane konto i dopiero po ich otrzymaniu rozpoczynają realizację usługi. Wyjątkiem jest witryna Drukuj wspomnienia oraz Fotoksiążka. Obie dopuszczają płacenie na wiele sposobów, a nawet uregulowanie należności przy odbiorze (opcja za pobraniem).

Jakość i wykonanie

W każdym serwisie stworzyliśmy książkę (taką samą, aby wyrównać szanse), zapłaciliśmy i czekaliśmy na zrealizowanie zamówienia. Dzięki temu mogliśmy ocenić nie tylko efekt finalny, ale także sprawdzić, jak długo trzeba czekać na gotową fotoksiążkę. Terminy dostarczenia to zazwyczaj 4–7 dni roboczych.

Otrzymany produkt poddaliśmy testom na fotospektrometrze. Fotografie z serwisu Fotoksiążka najlepiej odwzorowywały barwę kolorów i zawierały najmniej błędów. Nic dziwnego, materiał jest drukowany farbami na bardzo drogim urządzeniu (drukarka kosztuje około 300 tysięcy euro). Mimo różnicy między zdjęciami z Fotoksiążki a z pozostałych serwisów ogólnie wszystkie fotografie miały dobrą jakość, chociaż wysyłaliśmy do serwisów także obrazy słabszej jakości. W końcowym etapie zwróciliśmy uwagę na wykonanie samej książki i okładki.

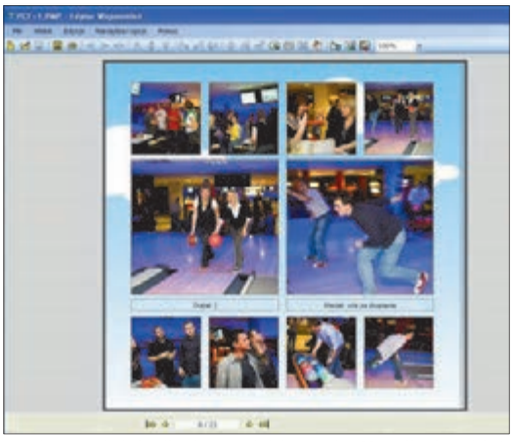

W zaprojektowaniu fotoksiążki pomoże kreator (asystent). Automatycznie rozmieści zdjęcia czy dobierze tło. Na zdjęciu widać finalny efekt pracy asystenta w aplikacji z serwisu Fotoksiążka oraz Edytora wspomnień witryny Drukuj wspomnienia.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

1. miejsce Fotoksiążka (CeWe)

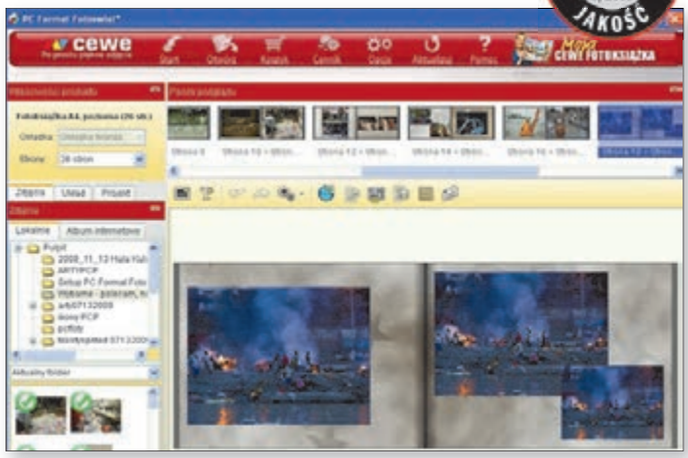

Serwis zwycięzcy testu należy do bardzo dużej firmy działającej nie tylko w Polsce. Fotoksiążka jest wyposażona w funkcjonalną i przyjazną aplikację do tworzenia albumów. W programie znajdziemy asystenta, który automatycznie rozmieści zdjęcia, wybierze tło, aranżację oraz poprawi drobne defekty. Oczywiście możemy dokonać korekty, a nawet samodzielnie zbudować album. W opcjach programu można dodatkowo określić, ile pamięci podręcznej przeznaczyć na działanie aplikacji. Na plus serwisu należy zaliczyć dobrą pomoc, która jest wzbogacona o ciekawe poradniki dla amatorów fotografii. Warto wspomnieć, że CeWe ma drukarki HP Indygo, które drukują farbami.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,91**
Cena **Darmowy**

PLUSY
- Bardzo dobry program
- B. dobra jakość produktu
- Przejrzysta strona WWW

MINUSY
- Brak odbioru za pobraniem i szybkich przelewów

Dostarczył: www.fotoksiazka.pl

2. miejsce Drukuj wspomnienia

Witryna ma dobrze wykonany serwis internetowy oraz solidną pomoc. Warto zajrzeć do działu z wideosamouczkami. Znajdziemy tam prezentacje pokazujące, jak tworzyć fotoksiążki, są też ogólne rady dotyczące kadrowania czy tworzenia tła. Do dyspozycji użytkownika oddano aplikację Edytor Wspomnień. To właśnie dzięki niej można tworzyć album, a następnie wysłać go do realizacji. Program jest dość funkcjonalny. Jest w nim także kreator szablonów (automatycznie rozmieści zdjęcia i miejsca na podpisy). Za fotoksiążkę można zapłacić popularnym szybkim przelewem, dzięki czemu realizacja zamówienia przebiega szybciej. Druk odbywa się w technologii laserowej.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,64**
Cena **Darmowy**

PLUSY
- Bardzo dobra pomoc
- Wygodne opcje płatności
- Kreator książki

MINUSY
- Słaby transfer do serwera firmy

Dostarczył: www.drukujwspomnienia.pl

3. miejsce Fotogift

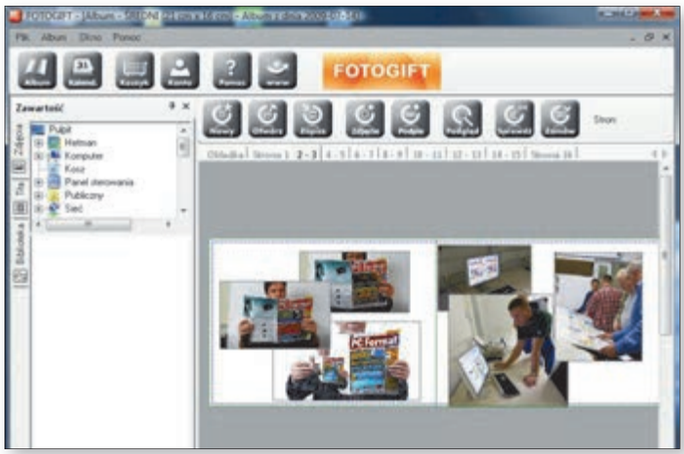

Serwis pod względem funkcji przypomina witrynę Fotto. Oba serwisy korzystają z prawie identycznej aplikacji do tworzenia fotoksiążek (program jest napisany przez tego samego producenta, ma zmienione logo na firmowe). Dlatego brakuje asystenta tworzenia gotowych albumów ze zdjęć wybranych przez użytkownika.

Plusem strony WWW są prezentacje pokazujące krok po kroku, jak stworzyć i zamówić album.

Za projekt możemy zapłacić przelewem. Produkt zostanie dostarczony pocztą lub przez kuriera. Możliwy jest też odbiór osobisty na terenie Warszawy. Należy także pochwalić miłą obsługę, bardzo dobry kontakt z klientem i dostawę.

Ocena: jakość **Dobry 4,28**
Cena **Darmowy**

PLUSY
- Przystępne poradniki
- Prosta w obsłudze aplikacja
- Bardzo dobra obsługa

MINUSY
- Brak kreatora fotoksiążek
- Brak odbioru za pobraniem

Dostarczył: www.fotogift.pl

4. miejsce Fotto

Fotto nie jest tak rozbudowanym serwisem, jak Fotoksiążka czy Drukuj wspomnienia, ale zapewnia przystępną pomoc oraz prostą aplikację do projektowania albumów. Dzięki programowi możemy wykadrować zdjęcia, rozmieścić je na stronie, wstawić podpisy oraz wysłać stworzone dzieło na serwer firmy. Niestety, brakuje automatycznego kreatora projektu, który sam wykonałby chociaż część zadania. Za zamówione zdjęcia można zapłacić tylko przelewem. Numer konta i potwierdzenie otrzymujemy e-mailem. Za plus uznaliśmy szybki transfer. Wysyłanie zdjęć odbywa się wzorowo. Kończymy projekt, klikamy: wyślij, i po chwili możemy zamknąć aplikację.

Ocena: jakość **Dobry 4,22**
Cena **Darmowy**

PLUSY
- Szybki transfer
- Dobra pomoc
- Dobra jakość

MINUSY
- Brak kreatora w programie
- Brak odbioru za pobraniem

Dostarczył: www.fotto.pl

Tworzenie fotoksiążki w aplikacji Fotoświat

Zrobienie własnego albumu wcale nie musi być trudne i czasochłonne. Pokazujemy, jak za pomocą programu Fotoświat (aplikacja pochodzi z serwisu Fotoksiążka) szybko zaprojektować i wykonać księgę ze zdjęciami.

1 Aplikację możesz pobrać ze strony 1. Zainstaluj i uruchom program Fotoświat. W głównym oknie aplikacji zostaniesz poproszony o wybranie wielkości i rodzaju książki. W naszym przykładzie wybieramy zakładkę Duże i klikamy ■

lub ■.
Możesz oczywiście wybrać inny format.

2 Program zaproponuje skorzystanie z kreatora tworzenia fotoksiążki. Kliknij przycisk Użyj asystenta. Aplikacja wyświetli okno projektowania albumu. Musisz wskazać zdjęcia, które chcesz w nim zamieścić. Przeciągnij zdjęcia z okna 1 do okna 2. Okno 1 składa się z dwóch okienek i ukazuje zawartość twojego dysku twardego. Z górnego okienka przeciągasz całe foldery, a z dolnego pojedyncze zdjęcia.

3 Następnie na kolejnych zakładkach ustalasz rodzaj okładki, tła, układ oraz grupowanie i automatyczny wybór zdjęć. Wybrane przez ciebie opcje zostaną zastosowane do wszystkich stron w tworzonej książce. Gdy ustalisz już wszystkie szczegóły, kliknij przycisk Utwórz Fotoksiążkę. Poczekaj chwilę, aż program przetworzy dane.

4 Na ekranie zobaczysz gotowy projekt, możesz przemieszczać się między poszczególnymi stronami i wprowadzać korektę. Aplikacja ma sporo funkcji przeznaczonych do obróbki zdjęć, zmiany tła i układu. Aby zamówić zrobioną książkę, kliknij przycisk ■

i zrealizuj zamówienie.

Adresy internetowe

1 www.fotoksiazka.pl

Objaśnienia do tabeli

Skala wskaźnika

powyżej 5,49	celujący
od 4,50 do 5,49	bardzo dobry
od 3,50 do 4,49	dobry
od 2,50 do 3,49	dostateczny
od 1,50 do 2,49	dopuszczający
poniżej 1,50	niedostateczny

1 Pomoc w obsłudze witryny
Ważnym kryterium jest pomoc, która przyda się każdemu początkującemu użytkownikowi fotoksiążek. Dobrze, gdy jest ona podzielona na kategorie, a dodatkowo zawiera zbiór najważniejszych pytań i odpowiedzi (tzw. FAQ). Dużym plusem jest pomoc nie tylko w obsłudze programu, ale także edycji zdjęć i wykonywaniu innych czynności.

2 Ocena programu do tworzenia fotoksiążki
Każdy z testowanych serwisów oferuje swoim użytkownikom specjalizowaną aplikację do tworzenia fotoksiążek. Na plus należy zaliczyć odpowiednią funkcjonalność, ciekawe opcje dodatkowe oraz asystenta. Ten ostatni w formie kreatora pomoże początkującym użytkownikom stworzyć fotoksiążkę.

3 Kolorystyka i finalna jakość wykonania
Ocenialiśmy jakość wykonania książki, papier, okładkę oraz kolorystykę.

Wyniki testu serwisów zdjęciowych

NAJLEPSZA JAKOŚĆ PC Format 9/2009

			1. miejsce		2. miejsce		3. miejsce		4. miejsce	
	Nazwa sklepu	Waga	Fotoksiążka	Ocena	Drukuj wspomnienia	Ocena	Fotogift	Ocena	Fotto	Ocena
	Firma		CeWe Color		Drukujwspomnienia		Studio Supra		Fotto	
	Strona WWW		www.fotoksiazka.pl		www.drukujwspomnienia.pl		www.fotogift.pl		www.fotto.pl	
	Obsługa									
1	Pomoc w obsłudze witryny	9%	celująca (obsługa aplikacji, wzorowe poradniki)	6,00	celująca (+wiedosamouczki i poradniki)	6,00	bardzo dobra	4,80	bardzo dobra (są poradniki)	5,00
	Wygoda obsługi	8%	bardzo wygodna	5,00	bardzo wygodna	5,00	bardzo wygodna	5,00	bardzo wygodna	5,00
	Działa z popularnymi przeglądarkami	2%	bez zarzutu	5,00	bez zarzutu	5,00	bez zarzutu	5,00	bez zarzutu	5,00
	Kontakt	3%	formularz, telefon	5,00	formularz, telefon	5,00	formularz, telefon	5,00	formularz, telefon, Gadu-Gadu	5,10
	Obsługa suma	**22%**	**ocena pośrednia**	**5,41**	**ocena pośrednia**	**5,41**	**ocena pośrednia**	**4,59**	**ocena pośrednia**	**5,01**
	Fotoksiążka									
	Sposoby wysyłania zdjęć	5%	program, osobiście w wielu punktach na terenie całego kraju	5,00	program,serwis hostingowy (po uzgodnieniu telefonicznym), osobiście	5,00	program, ftp, osobiście	5,00	program	4,80
2	Ocena programu do tworzenia fotoksiążki	6%	Fotoświat – bardzo dobry, łatwy w obsłudze, bogata funkcjonalność, dostępny bardzo dobry kreator, funkcje wysyłania, zamówienia, edycja zdjęć	5,55	Edytor wspomnień – łatwy w obsłudze, dobra funkcjonalność, jest kreator do rozmieszczenia zdjęć i opisów, dość dobry, edycja fotografii	4,00	dość łatwy w obsłudze, brak kreatora, samodzielne układanie zdjęć na stronie	3,50	dość łatwy w obsłudze, brak kreatora, samodzielne układanie zdjęć na stronie	3,50
	Formy dostawy	5%	odbiór osobisty, poczta	4,80	poczta, kurier, osobisty w Toruniu	4,90	poczta, kurier, osobisty w Warszawie	4,90	poczta, kurier, odbiór osobisty	4,90
	Formy płatności	6%	za pobraniem, przelew, karta płatnicza	4,60	przelew, szybki przelew, karta kredytowa, za pobraniem	5,00	przelew	2,80	przelew	2,80
	Potwierdzenie zamówienia	2%	e-mail	4,00	e-mail	4,00	e-mail	4,00	e-mail	4,00
	Czas realizacji zamównienia	8%	Z: piątek D: piątek	4,20	Z: wtorek D: poniedziałek	4,10	Z: piątek D: wtorek	4,70	dwa tygodnie	3,00
	Fotoksiążka suma	**32%**	**ocena pośrednia**	**4,67**	**ocena pośrednia**	**4,51**	**ocena pośrednia**	**4,16**	**ocena pośrednia**	**3,69**
	Oferta i ceny									
	Dostępne rozmiary i rodzaje fotoksiążek	6%	dużo opcji wyboru, książki małe, kwadratowe, panorama, książki XL, XXL, okładki miękkie, twarde, fotozeszyty, płócienne	5,00	dużo opcji wyboru, książki małe, kwadratowe, ekonomiczna, okładki miękkie, twarde, fotozeszyty, płócienne	5,00	kieszonkowa, średnia, klasyczna, premium, okładki twarde, fotozeszyty, bindowana	4,20	premium, sklasyczna, średnia, kieszonkowa – do 96 stron, wypukła okładka	4,20
	Przykłady na stronie	7%	bardzo dużo	5,00	dużo, ładnie zaprezentowane	4,00	są, dużo, ciekawa prezentacja	4,00	dużo	3,50
	Atrakcyjność cenowa (test)	8%	bardzo dobra	5,00	bardzo dobra	4,50	dobra	4,00	dobra	4,00
	Najtańsza dostępna fotoksiążka	5%	mały fotozeszyt (13x14), 26 stron - 34 zł, koszt przesyłki 6,99 zł	5,00	fotozeszyt mały poziomy lub pionowy, 20 stron, 25,99, koszt przesyłki 8,50	4,60	fotoksiążka kieszonkowa (16x11 cm), 16 stron - 30,50 zł, koszt przesyłki 11 zł	4,00	fotozeszyt mały poziomy lub pionowy, 16 stron, 34,90, koszt przesyłki 6 zł	4,00
	Dostawa za darmo przy kwocie	2%	brak	1,00	brak	1,00	brak	1,00	brak	1,00
	Oferta i ceny suma	**28%**	**ocena pośrednia**	**4,71**	**ocena pośrednia**	**4,25**	**ocena pośrednia**	**3,83**	**ocena pośrednia**	**3,70**
	Ocena zdjęć									
3	Kolorystyka i finalna jakość wykonania	18%	bardzo dobra	5,00	bardzo dobra	4,50	bardzo dobra	4,50	bardzo dobra	4,50
	Ocena zdjęć suma	**18%**	**ocena pośrednia**	**5,00**	**ocena pośrednia**	**4,50**	**ocena pośrednia**	**4,50**	**ocena pośrednia**	**4,50**
	Wynik testu									
	Ocena końcowa: jakość	**100%**	**bardzo dobry ←**	**4,91**	**bardzo dobry ←**	**4,64**	**dobry ←**	**4,30**	**dobry ←**	**4,13**

GEO2.pl – geolokalizator internetowy (GPS)

Zlokalizuj, śledź i nawiguj z GEO2

Do redakcji trafiło nowe urządzenie firmy o2.pl o nazwie GEO2. Jest to lokalizator umożliwiający śledzenie położenia obiektów w terenie – widać je na mapach w internecie. Lokalizator przejechał z nami ponad 700 km po polskich drogach. Pozwoliło to ocenić jego możliwości, dokładność i funkcjonalność.

Do czego służy GEO2

Usługa pozwala zlokalizować za pośrednictwem internetu dowolne obiekty czy ludzi wyposażonych w urządzenie GEO2–200. Wystarczy przeglądarka stron WWW i połączenie z internetem. Urządzenie kosztuje niecałe 600 złotych. Plusem jest abonament, za który obecnie trzeba zapłacić rocznie symboliczną złotówkę. GEO2 możesz zainstalować w samochodzie, przy rowerze czy zabrać ze sobą do torebki. Dzięki temu każdy, kto będzie miał hasło do twojego konta, będzie mógł w dowolnej chwili zlokalizować urządzenie, a także obserwować na żywo jego ruch. Dane przekazywane przez GEO2 są widoczne na szczegółowych mapach. Dodatkowo można odtworzyć historię przemieszczania się urządzenia czy poznać jego prędkość w dowolnej chwili ruchu. GEO2 jest zaopatrzone w akumulator (czas pracy około 20 godzin), który można ładować zarówno z zapalniczki samochodowej, jak i standardowego gniazda domowego. Ładowarkę ze zmiennymi wtyczkami otrzymujemy w komplecie.

PLUSY | MINUSY

- Przy połączeniu przez USB może działać jako odbiornik GPS (z nawigacją)
- Przystępna cena
- Duże możliwości zastosowań
- Czasami niedokładne wskazania na mapie

Jak wyszło w praktyce

Pierwsze 300 km, które urządzenie przejechało w samochodzie, pozwoliło dokładnie lokalizować obiekt na mapie. Inny pracownik w redakcji śledził ruch. Wiedział nawet, o której godzinie i w jakiej restauracji zjedliśmy obiad. Wiedział także, jak szybko podróżowaliśmy. Gorzej urządzenie sprawowało się poza drogami, w okolicach jezior czy rzek. Często, kiedy staliśmy w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora, mapa w redakcji pokazywała, że stoimy pośrodku akwenu. Pomyłki rzędu 100–200 metrów zdarzyły się dwukrotnie. Minusem jest także konieczność importowania całej trasy, a nie tylko jej wybranej części, w celu przeniesienia współrzędnych historii na inną mapę (np. Google). Urządzenie ma wbudowaną pamięć, potrafi przez 15 godzin przechowywać współrzędne i przekazać je po odzyskaniu połączenia. **Ceny:** urządzenie – 599 zł, roczny abonament – 1 zł (promocja na pierwszy rok, każdy kolejny 199 zł).

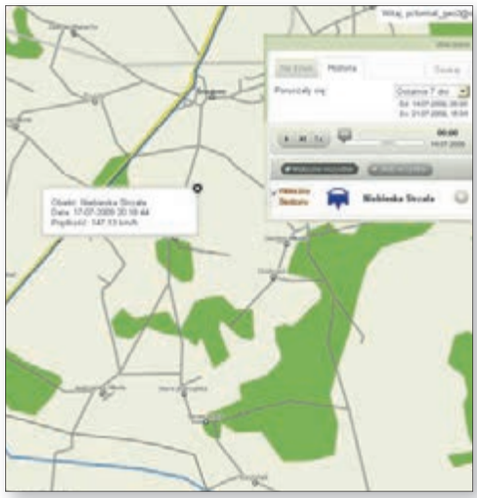

Dzięki GEO2 możemy śledzić poczynania pracowników, wiedzieć, gdzie są nasze dzieci, co robi żona oraz zabezpieczyć samochód (zlokalizować w razie kradzieży).

Podsumowanie testu

Wynik testu	
Obsługa	4,5
Funkcjonalność	4,72
Test praktyczny	4,25
Ocena końcowa: jakość	**bardzo dobry ← 4,51**

Skype 4.1 – komunikator internetowy

Rozmawiaj, pomagaj i prezentuj

Komunikator Skype zdobywa w Polsce coraz więcej zwolenników. Obecnie według badań Gemius z programu korzystają ponad 4 miliony mieszkańców kraju. W najnowszej odsłonie aplikacji pojawiło się kilka ciekawych funkcji. Sprawdziliśmy, jak działają i czy warto z nich korzystać.

Współdzielenie ekranu

Najważniejszą nowością w Skype jest możliwość współdzielenia ekranu. Dzięki tej opcji możemy pokazać naszemu rozmówcy, co się aktualnie dzieje na naszym ekranie. Funkcja może działać także w drugą stronę. Daje to możliwości prowadzenia zdalnych prezentacji czy zdalnego rozwiązywania problemów (np. diagnozowania i udzielania pomocy). W trakcie współdzielenia ekranu nadal możemy utrzymywać łączność tekstową oraz głosową. Zaletą jest fakt, że nie ma znaczenia, jakiego systemu operacyjnego używamy. Pokazywać można cały ekran lub jego część. Minusem rozwiązania jest brak możliwości jednoczesnego wzajemnego udostępniania ekranu. Transmisja jest jednokierunkowa i trzeba jej używać zamiennie. Aby pokazać, co się dzieje na naszym ekranie, wystarczy jedno kliknięcie w oknie rozmowy. Podobnie jest z zakończeniem działania funkcji. Jak zapowiadają autorzy, docelowo funkcja udostępniania ma zostać przystosowana do udostępniania ekranu kilku użytkownikom jednocześnie. Umożliwi to prowadzenie konferencji połączonych z prezentacjami.

PLUSY | MINUSY

- Darmowe rozmowy
- Ciekawe funkcje (współdzielenie ekranu)
- Duża liczba użytkowników
- Jednokierunkowa transmisja ekranu

Jakość rozmów i dodatkowe funkcje

Oczywiście głównym zadaniem Skype'a pozostaje komunikacja głosowa i wideo. Od wersji 4.1 jakość rozmów uległa nieznacznemu polepszeniu. Dotyczy to zarówno połączeń wykonywanych z komputera na komputer, jak i z peceta na telefony stacjonarne oraz komórkowe. Niewielkie modyfikacje objęły także interfejs rozmowy. Pojawiły się suwaki do regulacji głośności. Ponadto w nowej wersji komunikatora Skype wróciła opcja przypominania o urodzinach znajomych umieszczonych na liście. Została ona wycofana w wersji 3.x. Wygodniejsze jest teraz także przesyłanie kontaktów. Odbywa się przy użyciu metody przeciągnij i upuść. Wystarczy kliknąć kontakt i przeciągnąć go na drugi, a dane zostaną przesłane do odbiorcy.

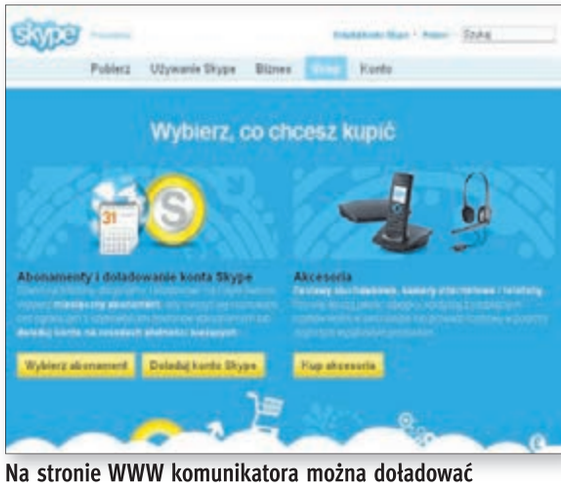

Na stronie WWW komunikatora można doładować konto, a nawet zdecydować się na abonament. Warto także poczytać o dodatkach i cenach połączeń.

Podsumowanie testu

Wynik testu	
Obsługa	4,37
Komunikacja audio-wideo	4,72
Połączenia telefoniczne	4,17
Dodatkowe funkcje	4,21
Ocena końcowa: jakość	**dobry ← 4,33**

MANTA®

SATYSFAKCJA GWARANTOWANA

Zawsze precyzyjnie do celu

Oszczędzaj czas, oszczędzaj paliwo...

- Wyświetlacz - GPS070 3,5" oraz GPS430 4,3" LCD TFT, dotykowy, antyodblaskowy
- MapaMap 6.0 Polski - 1260 planów miast i miejscowości z nazwami ulic i numerami budynków
- Mobilne centrum rozrywki: filmy, muzyka oraz zdjęcia
- Odbiornik GPS SiRF Star III
- Procesor 396 MHz
- Czytnik kart SD/MMC
- Technologia Finger Friendly

www.eMANTA.com

Finalna wersja produktu może się różnić od zdjęcia przedstawionego na reklamie.

CD 9/2009
Grupa: INTERNET
■ Opera Unite 10 beta
przeglądarka stron WWW z funkcją serwera

Komputer jako serwer

Opera przyzwyczaiła już swoich użytkowników do ciekawych rozwiązań oraz innowacyjnych funkcji. W dziesiątej odsłonie norweskiej przeglądarki wprowadzono opcję zmiany komputera w serwer. Pokazujemy, jak to działa.

Nowa funkcja Unite czyni z Opery nie tylko przeglądarkę, ale także narzędzie do udostępniania zasobów w globalnej sieci. Dodatkowym plusem jest fakt, że nie jest potrzebny żaden serwer pośredniczący. Pliki publikujemy wprost z dysku twardego. Daje to użytkownikowi możliwości, takie jak: udostępnianie muzyki, filmów, zdjęć, dokumentów, hostowanie strony WWW czy tworzenie czatów oraz wirtualnych playerów. Pokazujemy, jak wykorzystać nową funkcję w praktyce. Unite działa tylko w Operze 10 beta.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Instalacja Opery Unite

Przeglądarkę z funkcją Unite znajdziesz na płycie dołączonej do tego wydania PC Formatu. W dalszym ciągu jest to wersja testowa programu. Dlatego, jeżeli posiadasz w systemie oficjalną wersję aplikacji, to Operę Unite zainstaluj w osobnym katalogu, np. /operaunite.

Uruchomienie funkcji Unite i rejestracja konta

Korzystanie z usługi musisz rozpocząć od założenia konta w Operze. Możesz to zrobić na dwa sposoby: na stronie projektu lub podczas konfigurowania usługi. W naszym przykładzie skorzystamy z drugiej opcji.

1 Uruchom przeglądarkę Opera. W głównym oknie programu z menu Narzędzia wybierz kolejno Serwer Opera Unite i Włącz Opera Unite. W wywołanym oknie Opera Unite - ustawienia kliknij przycisk Dalej >.

2 Wypełnij formularz rejestracyjny. Wpisz nazwę użytkownika, dwukrotnie hasło oraz adres e-mailowy. Zaznacz pole obok ■.

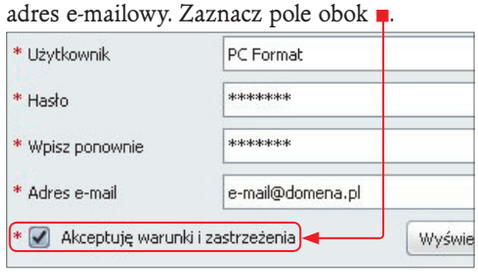

Następnie ponownie kliknij przycisk Dalej >.

3 Poczekaj, aż konto zostanie utworzone. W ostatnim oknie możesz ustawić nazwę swojego komputera, dowolną dostępną na rozwijanej liście, np. ■.

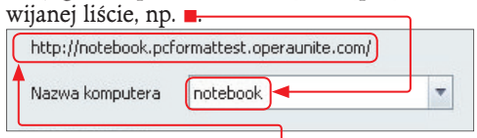

Będzie ona częścią adresu ■ w usłudze Opera Unite.

4 Zwróć także uwagę na adres podany w tym oknie. Jest on w części utworzony z twojej nazwy użytkownika, którą podałeś podczas rejestracji. Aby zakończyć wypełnianie formularza i zamknąć okno, kliknij przycisk Zakończ.

Korzystanie z funkcji Opera Unite

Teraz rozpoczniemy używanie Opery Unite. Udostępnimy zdjęcia, pliki oraz uruchomimy funkcje Media Playera. Stworzony katalog będziesz mógł udostępniać znajomym bez korzystania z serwera pośredniczącego. Unite wygeneruje link do twoich zasobów oraz pozwoli zabezpieczyć je hasłem (chroni to pliki przed osobami niepowołanymi). Odnośnik do folderu możesz wysłać pocztą lub za pomocą komunikatora. Każdy, kto otrzyma odnośnik i hasło, będzie mógł przejrzeć zasoby.

1 Po uruchomieniu serwera Unite pojawi się w głównym oknie przeglądarki nowy panel boczny ■.

Zaczniemy od udostępnienia plików. W panelu bocznym Unite kliknij ■.

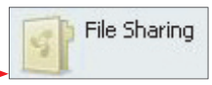

2 W nowym oknie Instalacja usługi Opera Unite kliknij przycisk Wybierz... Następnie wskaż lokalizację folderu, w którym znajdują się pliki przygotowane do udostępniania. Kliknij OK.

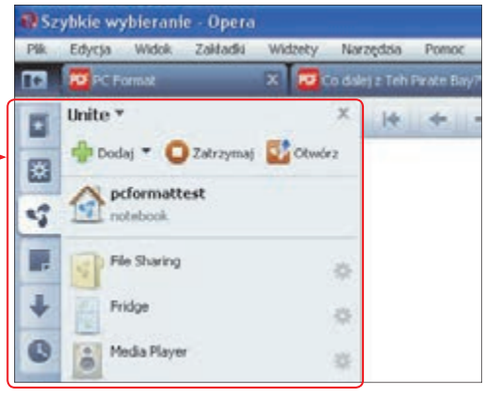

3 Po chwili zobaczysz podsumowanie instalacji. W oknie widzisz listę plików oraz szczegóły na temat udostępniania. Standardowo zaznaczona jest opcja ■, która chroni twoje pliki hasłem. Hasło jest podane w polu password:. Oczywiście możesz zmienić regułę udostępniania na:

Wtedy dane będą ogólnie dostępne.

4 Powyżej, w polu: Send this URL to share the files:, widzisz adres URL udostępnionego folderu. W tej postaci możesz go wysłać np. znajomym bądź sam z niego korzystać w dowolnym miejscu (w pracy, w kawiarence internetowej). Pamiętaj, że zmiany w sposobie publikowania treści wymagają potwierdzenia przyciskiem Save changes.

5 W podobny sposób masz możliwość udostępnienia swoich zasobów multimedialnych. Klikasz odnośnik ■.

Pojawia się okno identyczne z tym z kroku 2. Wskaż katalog z muzyką.

6 Na ekranie zobaczysz listę udostępnionych folderów ■.

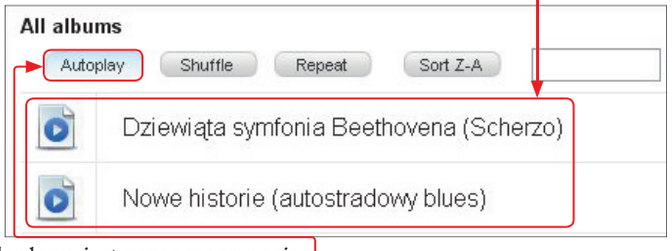

Standardowo jest zaznaczona opcja ■.
Podobnie jak w przypadku udostępniania danych strona może być chroniona hasłem. Hasło podano w polu password: (krok 2). Aby rozpocząć odtwarzanie, wystarczy kliknąć przycisk **Play** ■ obok nazwy utworu.

7 W taki sam sposób jest realizowana funkcja ■. Także tutaj w wywołanym oknie wskazuje się folder wraz z plikiem **index.html**. Aby przetestować jedną z założonych usług, możesz kliknąć przycisk Preview as Visitor.

8 Jeżeli serwer wymaga podania hasła (o którym pisaliśmy wcześniej), musisz je wprowadzić w pole ■

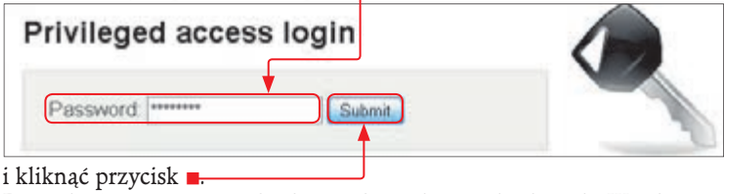

i kliknąć przycisk ■.
Po podaniu poprawnego hasła uzyskasz dostęp do danych. W taki sam sposób logują się inne osoby, np. znajomi, którym podałeś adres do udostępnionego folderu.

Czy to bezpieczne?

Wraz z nową funkcją Unite możesz udostępniać w sieci swoje dane. Nasuwa się pytanie, czy to bezpieczne? W celu udzielenia jednoznacznej odpowiedzi trzeba by było przeprowadzić szczegółowe testy. Jednak dostęp do oferowanych plików możesz zabezpieczyć hasłem. Pojedyncze komputery nie są łakomym kąskiem dla hakerów. Poważniejszym zagrożeniem może być luka w samym mechanizmie. Do tej pory nie było jednak informacji o problemach.

REKLAMA

Sprytniejszy lisek

Po trzech wersjach próbnych pojawiła się finalna wersja Firefoksa. Przeglądarka oznaczona numerem 3.5 oferuje kilka ciekawych nowości. Pokazujemy najlepsze.

Obok nowych funkcji w przeglądarce Mozilli pojawiły się też nowości, których nie da się pokazać w warsztatach, a mają istotny wpływ na działanie programu. Jest to nowy silnik JavaScript (Trace Monkey), który podnosi wydajność Firefoksa, oraz odtwarzanie multimediów bez potrzeby używania wtyczek.

W nowym Firefoksie pojawił się obecny już w konkurencyjnych przeglądarkach tzw. tryb prywatny ułatwiający przeglądanie stron WWW bez zapisywania przez przeglądarkę śladów na komputerze. Warto także wspomnieć o zarządzaniu zakładkami – te opcje znają użytkownicy Opery. Od wersji 3.5 także w Firefoksie możemy wygodnie przemieszczać aktywne karty na pasku zakładek czy przenosić strony do nowego okna programu. Pokażemy także, jak nowy Firefox potrafi wykryć miejsce pobytu użytkownika. Pozwala to wyświetlać informacje, pasujące do naszej lokalizacji. Wygodniej zarządza się historią, lepiej wykorzystuje pasek adresu oraz łatwiej odtwarza sesję.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Korzystanie z trybu prywatnego w Firefoksie

W trybie prywatnym przeglądarka nie zostawia śladów na dysku. Co prawda funkcje związane z ochroną prywatności były obecne już we wcześniejszych wersjach Firefoksa, ale obecność trybu prywatnego pozwala zablokować zapis historii odwiedzanych stron, wpisanych adresów, pobieranych plików czy cookies za pomocą jednego kliknięcia. Zresztą dotychczasowe funkcje związane z ochroną prywatności zniknęły z okna opcji, zastąpił je właśnie tryb prywatny.

1 W głównym oknie Firefoksa wybierz z menu Narzędzia polecenie Przejdź do trybu prywatnego.

W wywołanym oknie potwierdź swoją decyzję, klikając Przejdź do trybu prywatnego. Warto także zaznaczyć pole obok polecenia:

☑ Nie wyświetlaj ponownie tego komunikatu.

Dzięki temu włączanie trybu stanie się łatwiejsze i szybsze.

2 Podczas wchodzenia w tryb prywatny Firefox zapamięta aktywne (otwarte) zakładki wraz ze stronami WWW, aby po opuszczeniu trybu automatycznie je przywrócić. Od tej chwili przeglądarka pracuje w trybie prywatnym. Świadczy o tym komunikat na górnej belce programu ■.

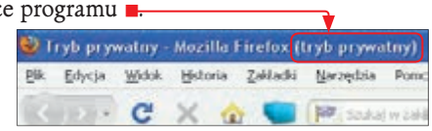

3 Aby opuścić tryb prywatny, z menu Narzędzia wybierz polecenie Opuść tryb prywatny. Firefox wróci do swojej normalnej pracy. Jeżeli w trakcie przechodzenia w tryb prywatny miałeś otwarte jakieś strony, zostaną one ponownie wyświetlone – tak jakby w ogóle nie były podejmowane żadne zadania.

Wygodne i łatwe zarządzanie aktywnymi kartami

Od wersji 3.5 posiadacze Firefoksa, podobnie jak użytkownicy Opery, mają do dyspozycji więcej funkcji do zarządzania aktywnymi kartami. Mogą je przemieszczać lub otwierać w nowym oknie programu.

1 W głównym oknie Firefoksa otwórz kilka dowolnych kart. Następnie kliknij jedną z kart i przytrzymując wciśnięty przycisk myszy, przeciągnij ją w poziomie – cały czas widzisz miniaturowy półprzezroczysty podgląd przemieszczanej strony ■.

2 Niebieska strzałka ■ pokazuje, w które miejsce zostanie przeniesiona karta. Zwolnij przycisk myszy, aby ulokować zakładkę. Możesz także spróbować przenieść kartę do nowego okna przeglądarki (jeżeli np. w tym brakuje już miejsca na pasku).

3 W tym celu należy tak samo jak w kroku 1 kliknąć kartę i przesunąć ją w dół (nie w poziomie) i zwolnić przycisk myszy. Strona zostanie automatycznie odtworzona w nowym oknie Firefoksa.

4 Jeżeli masz otwarte dwa okna przeglądarki, możesz przenosić karty między tymi oknami. Powtarzasz w tym celu krok 1 i przenosisz kartę między oknami przeglądarki (na pasku narzędzi Windows). Następnie zwalniasz przycisk myszy.

Przywracanie zamkniętych ostatnio kart i wybór sesji

Ciekawą funkcją w nowym Firefoksie jest opcja przywracania zamkniętych ostatnio kart. Opcja się przydaje, gdy niechcący zamkniemy jakąś stronę lub chcemy powrócić szybko do witryny przeglądanej dużo wcześniej.

1 Aby skorzystać z opcji przeglądania zamkniętych ostatnio kart, należy z menu Historia wybrać pozycję Ostatnio zamknięte karty. Pojawi się okno z listą zakładek, które zamknęliśmy ■.

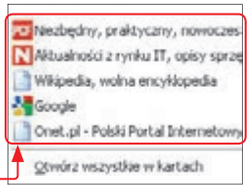

2 Możesz wybrać kliknięciem stronę WWW, którą chcesz ponownie otworzyć na karcie. Dostępna jest też możliwość otwarcia wszystkich kart jednocześnie (tych, które zostały zamknięte podczas bieżącej sesji). W tym celu należy wybrać polecenie Otwórz wszystkie w kartach.

3 Zwróć uwagę, że w menu Historia znajduje się także funkcja Ostatnio zamknięte okna. Dotyczy ona osobnych okien przeglądarki Firefox. Możesz wybrać z listy okno, które wcześniej zamknąłeś. Dzięki działaniu nowej funkcji okno zostanie przywrócone wraz z aktywnymi w nim kartami.

Zgodność wtyczek

Nowa wersja Firefoksa to nowe funkcje, ale też niestety brak niektórych wtyczek. Rozszerzenia, które były kompatybilne z ostatnią wersją przeglądarki (3.0.11), nie zawsze będą działać z odsłoną 3.5. Możesz to sprawdzić podczas przesiadki. Informacje znajdziesz na stronie www.addons.mozilla.org/pl/firefox.com. Pod nazwą każdej wtyczki podano wersję Firefoksa, z którą poprawnie współpracuje dany dodatek. Jeżeli okaże się, że twoje ulubione rozszerzenie stało się nieprzydatne, pozostaje ci tylko sprawdzać, czy zostało zaktualizowane.

Trwałe usuwanie informacji o odwiedzonej stronie

Dużo nowości i udoskonaleń dotyczy kasowania historii oraz zostawiania śladów. Jako przykład można podać tryb prywatny (patrz warsztat „Korzystanie z trybu prywatnego w Firefoksie"), czy też większe możliwości w kasowaniu śladów pozostawionych w przeglądarce (np. z ostatniej godziny). Warto także wspomnieć o funkcji, która wykasuje wszystkie informacje o danej witrynie oraz odwołania.

1 W głównym oknie programu wybierz z menu Historia polecenie Wyświetl całą historię. Ten sam efekt uzyskasz, wciskając kombinację klawiszy **[Ctrl]+[Shift]+[H]**. Na ekranie zobaczysz okno:

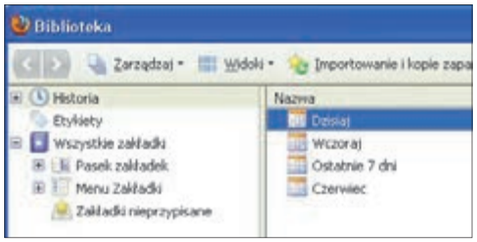

2 Rozwiń (podwójnym kliknięciem) historię np. z dzisiejszego dnia. Kliknij stronę, którą chcesz usunąć. Z wywołanego menu kontekstowego wybierz polecenie ■.

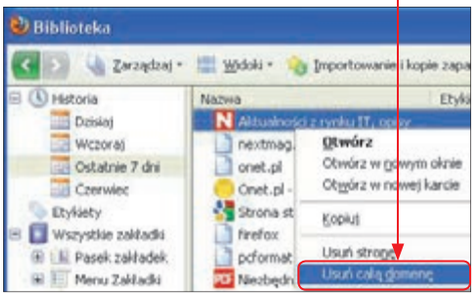

REKLAMA

Prognoza od ręki

W co się ubrać? Czy po południu będzie padał deszcz? Jaka będzie pogoda na urlopie? W internecie łatwo uzyskasz informacje na temat warunków pogodowych.

Internauci poszukujący prognoz pogody najczęściej korzystają z informacji zawartych w dużych i popularnych portalach internetowych.

Popularne, ale nie jedyne

Swoje działy poświęcone warunkom atmosferycznym mają: Interia, Onet czy WP. Natomiast w serwisach typowo tematycznych obok bardziej szczegółowej prognozy znajdziemy także ostrzeżenia oraz ciekawe artykuły związane z warunkami atmosferycznymi. Na przykład na łamach witryny 1 prezentowane są zarówno prognozy krótkoterminowe, jak i 16-dniowe oraz sezonowe. W serwisie użytkownik ma wgląd do radarów opadów, burz oraz map satelitarnych. Ponadto na stronie znajduje się wiele ciekawostek związanych z tematyką pogodową. Zbierając informacje pogodowe, nie można pominąć serwisu, który jest własnością Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej 2. Tutaj możemy liczyć na jeszcze dokładniejsze informacje. Na łamach witryny znajdują się nie tylko dane pogodowe, ale i bardzo szczegółowe mapy zjawisk atmosferycznych.

Całkiem innym serwisem jest Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego 3. Tutaj prognoza pogody jest oparta na obliczeniach matematycznych. Informacje są podawane na wykresach i meteorogramach. Internauta sprawdzi tutaj pogodę dla swojego regionu. Panuje opinia, że jest to najdokładniejsza prognoza w polskiej sieci.

Informacje z aplikacji

Dla osób, które wolą bieżące informacje wyświetlane na ekranie swojego pulpitu, proponujemy wyspecjalizowane programy. Zawierają one dane podobne do zamieszczanych na łamach serwisów WWW, ale mają dodatkowe funkcje. Aplikacja Matmic Weather, autorstwa polskiego programisty, potrafi zbierać informacje z serwisów online i pokazywać je w swoim oknie (także dla wybranych miast i regionów). Ciekawą funkcją w Matmic Weather jest pogoda zaobserwowana. Polega ona na zbieraniu informacji od użytkowników programu. Dzięki temu internauci na bieżąco informują, jakie warunki atmosferyczne panują akurat w miejscu, w którym się znajdują. Standardowo można sprawdzać pogodę w ponad 500 polskich miastach.

Prawdziwą komputerową stacją meteorologiczną jest program Weather Weatcher. Aplikacja pobiera dane z wyspecjalizowanego serwera i wyświetla informacje na ekranie monitora. Zaletą programu jest możliwość wyświetlania prognozy z dowolnego miejsca na świecie.

Jeżeli kogoś interesują dodatkowe zagadnienia związane z pogodą, może wypróbować aplikację Weather Pulse, która umożliwia podgląd zdjęć satelitarnych całego globu.

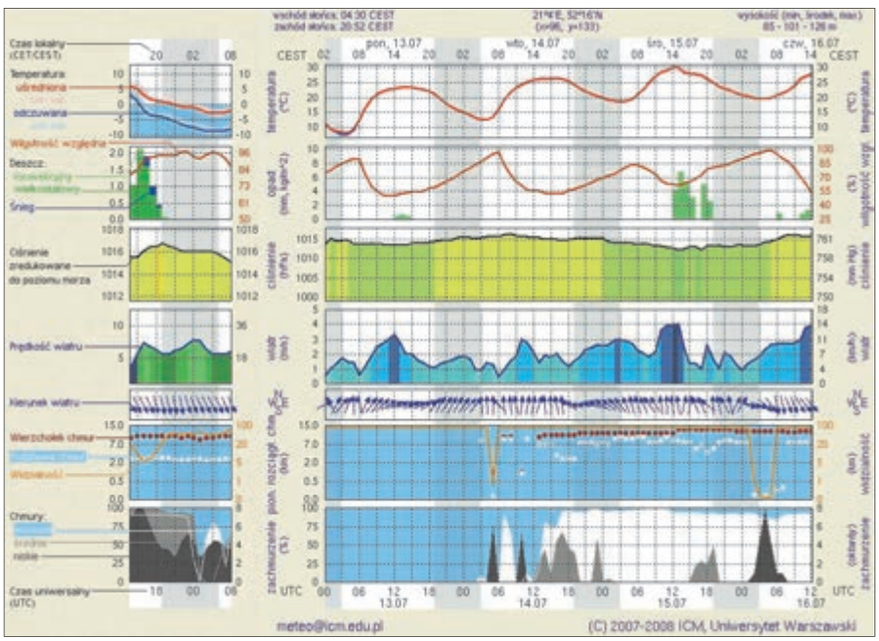

Sposób podawania informacji w ICM jest całkiem odmienny od stosowanego w innych serwisach. Dużo wykresów i liczb, jednak zawarta na stronie legenda pozwoli się szybko zorientować w sytuacji.

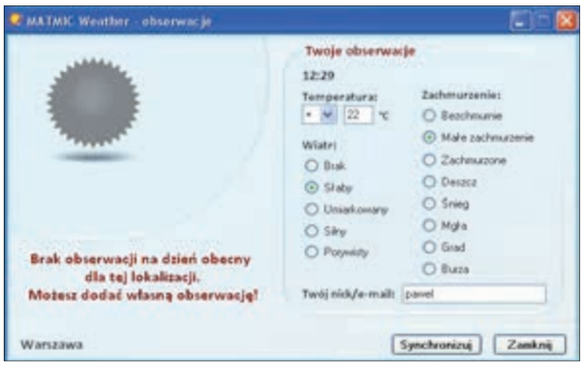

W Matmic Weather sam możesz podać informacje o pogodzie w miejscu, w którym przebywasz. Zobaczą je pozostali internauci.

CD 9/2009

Grupa: INTERNET

- **Matmic Weather 1.53**
- **Weather Watcher 5.6**
- **Weather Pulse 2.1**

aplikacje do odczytywania prognoz pogodowych

Dodatkowe informacje w serwisach

Aktualne i prognozowane warunki atmosferyczne nie są jedynymi informacjami podawanymi na łamach serwisów pogodowych. Z innych przydatnych danych dostępne są zazwyczaj informacje biometeorologiczne (wpływ pogody na nasze samopoczucie), statystyki klimatyczne czy nasłonecznienie i czynnik UV.

Adresy internetowe

1 www.twojapogoda.pl
2 www.pogodynka.pl
3 http://new.meteo.pl

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
› www.pcformat.pl/ocena

Mobilny e-mail

CD 9/2009

Grupa: INTERNET
i.Scribe 1.89
darmowy i przenośny klient poczty elektronicznej

O popularności poczty elektronicznej nikogo już nie trzeba przekonywać. Można tylko pokazać, jak jeszcze wygodniej z niej korzystać. Zobacz, co oferuje niewielki i darmowy program i.Scribe.

Dostęp do poczty elektronicznej z dowolnego komputera podłączonego do sieci nie jest żadnym problemem. Wystarczy skorzystać z przeglądarki WWW. Jednak takie usługi mają często ograniczone funkcje. Dlatego szukamy bardziej uniwersalnych i ciekawszych rozwiązań. Jednym z nich jest klient poczty – i.Scribe, który łączy w sobie funkcje normalnego programu pocztowego i organizera oraz mobilność, gdyż nie wymaga instalacji w systemie. Możesz go przenosić na pamięci pendrive, na której także będziesz przechowywać całą korespondencję oraz informacje osobiste. W artykule pokazujemy, jak wykorzystać tego typu aplikację. Dodatkowo możesz przekierować swoje adresy na ten, który skonfigurujesz na pamięci przenośnej. Wtedy podczas wakacji czy wyjazdu masz możliwość obsługi wszystkich kont w jednym miejscu.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Instalacja i konfiguracja programu i.Scribe

Program należy zainstalować na pamięci przenośnej (tutaj także będzie zapisywane archiwum e-maili). Przed uruchomieniem instalatora aplikacji i.Scribe podłącz pendrive do gniazda USB w twoim komputerze. W naszym przykładzie po wczytaniu aplikacji skonfigurujemy konto pocztowe. W darmowej wersji programu możesz skonfigurować maksymalnie jedno konto pocztowe (dowolna liczba jest w wersji płatnej).

1 Uruchom instalator z płyty dołączonej do PC Formatu. W pierwszym oknie kliknij przycisk Browse... i wskaż swoje przenośne urządzenie, aby zlokalizować folder **i.Scribe** na pamięci przenośnej. Kliknij przycisk Next >.

2 Kliknij przycisk Install i z wyświetlonej listy języków wybierz ■. Kliknij OK. Tym razem (po instalacji) program uruchomi się automatycznie. Jeżeli będziesz chciał innym razem uruchomić aplikację, kliknij ikonę ■. Znajdziesz ją w folderze, w którym zainstalowałeś i.Scribe.

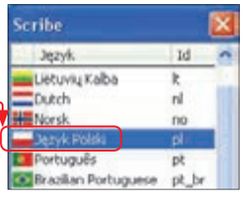

3 W wywołanym oknie programu aplikacja wskaże ci folder z twoją pocztą (standardowo jest on w miejscu instalacji, czyli na pamięci przenośnej). Kliknij przycisk OK. Następnie musisz skonfigurować konto.

4 W celu skonfigurowania konta z menu Plik wybierz ■. W wywołanym oknie Ustawienia przejdź do zakładki Konta i kliknij Właściwości. W oknie Konto pod zakładkami Wyślij i Odbierz wprowadź dokładne dane własnego konta. Znajdziesz je na stronie swojego usługodawcy. Kliknij Ok.

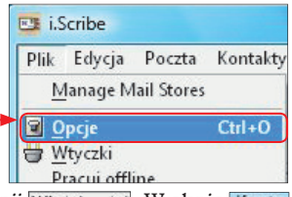

Importowanie poczty w i.Scribe

Możesz rozpocząć normalną pracę z programem. Interfejs jest w języku polskim, więc nie powinieneś mieć problemu z obsługą aplikacji. Wszystkie opcje są czytelnie opisane. Pamiętaj, że jeżeli zainstalowałeś program na pamięci przenośnej, to z tej lokalizacji powinieneś uruchamiać aplikację. Pokażemy, jak zaimportować pocztę z innych programów.

1 W głównym oknie programu i.Scribe wybierz z menu Narzędzia polecenie Importuj. Do wyboru masz import z kilku aplikacji, m.in. ■. Wybierz jedną z nich, np.: Mozilla/Thunderbird.

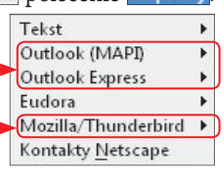

2 Następnie określ, co chcesz importować. Mogą to być wiadomości e-mailowe Mail lub Książka adresowa. W wywołanym oknie wskaż lokalizację danych. Dzięki tej operacji wszystkie wiadomości e-mailowe możesz przechowywać na pamięci przenośnej.

3 Ciekawą opcją zaimplementowaną w programie są filtry poczty. Można tworzyć reguły wiadomości oraz skonfigurować ochronę antyspamową. Antyspam opiera się na filtrze Bayesian.

4 W celu wywołania opcji konfiguracji filtra antyspamowego kliknij w głównym oknie programu Filtry, a następnie wybierz opcję Opcje filtrowania Spamu. W nowo otwartym oknie zaznacz ■

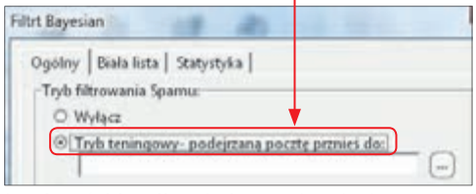

i wskaż folder dla wiadomości śmieci.

Wtyczki do i.Scribe

Ciekawą funkcją i.Scribe są wtyczki. Rozszerzenia funkcji można instalować bezpośrednio z aplikacji. Z dostępnych dodatków warto wymienić rozszerzenie do automatycznego pakowania załączników oraz dodatek do szyfrowania poczty. Wyspecjalizowane wtyczki znajdziesz na stronie producenta pod adresem www.memecode.com/scribe/plugins.

5 Dodatkowo pod zakładką Biała lista możesz gromadzić zaufane adresy, których nie dotyczy filtr. Wystarczy wpisać adres e-mailowy w wyświetlone pole ■ i kliknąć Ok.

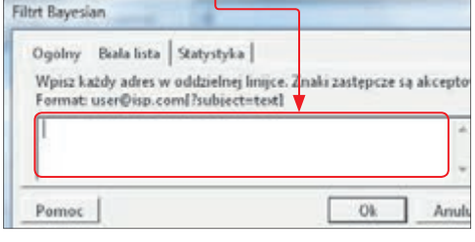

Dobre brzmienie

Dobre głośniki w zestawie komputerowym mogą zapewnić dobre brzmienie podczas oglądania filmów czy muzyki oraz spotęgować wrażenia w trakcie gier. Podpowiadamy, jaki model wybrać.

Najprostsze zestawy głośników komputerowych (2.0) składają się z dwóch kolumn, których zadaniem jest przeniesienie każdego rodzaju dźwięku (tony niskie, średnie i wysokie). Taki typ nagłośnienia jest najodpowiedniejszy dla osób, które nie oglądają filmów na pececie, a do gier używają raczej słuchawek. Taką konfigurację cechuje zazwyczaj bardzo słaba jakość dźwięku i niewielka głośność urządzenia. Na rynku znajdziesz także zestawy z odseparowanym basem, to już 2.1. Od poprzednich różnią się dodatkowym głośnikiem niskotonowym. Niektóre z takich konfiguracji zdecydowanie lepiej się sprawdzają w grach komputerowych. Także muzyka może mieć lepsze brzmienie z uwagi na wyraźniejsze tony niskie. W grupie głośników 2.1 można również znaleźć solidnie wykonane modele z przyzwoitym subwooferem, jednak cena rośnie wtedy do ponad 300 zł. Większe zestawy (5.1) wykorzystują możliwości dźwięku wielokanałowego (filmy i gry). W ich skład powinno wchodzić sześć elementów (5 głośników satelickich i jeden niskotonowy subwoofer). W takim przypadku dźwięk dochodzi do nas z wielu kierunków, zapewniając lepsze odzwierciedlenie akcji odbywającej się na ekranie oraz głębsze doznania słuchowe. Bas jest wyrazisty i głęboki. Najbardziej rozbudowane zestawy składają się z ośmiu głośników, siedmiu satelitów i subwoofera – są to tzw. zestawy 7.1, czyli powiększone o dwa głośniki umieszczone za plecami słuchacza.

Jakość wykonania, brzmienie, efekt i cena

Podczas zakupu głośników musisz pogodzić ze sobą kilka podstawowych parametrów i cenę. Nabywając tańszy zestaw, musisz wybierać między jakością wykonania i dobrym brzmieniem a dźwiękiem przestrzennym. Często zestaw 2.1 kosztuje tyle samo co zestaw 5.1, przy czym pierwszy jest zbudowany z lepszej jakości materiałów, ma czyste brzmienie, ale nie wykorzystuje możliwości dźwięku wielokanałowego. Drugi natomiast zapewnia przestrzenność, ale jakość wykonania oraz brzmienie pozostawiają wiele do życzenia. Łatwiej wstawić w zestaw nawet 7 głośników i porządnie je zabudować, niż kilkanaście i wykonać kilka obudów więcej. Oczywiście można mieć wszystko,

Wygodę użytkowania zestawu głośnikowego zapewnia pilot zdalnego sterowania. Powinien mieć przyciski zmiany głośności i regulacji tonów każdego z głośników.

Liczy się moc RMS, a nie moc PMPO

Podczas zakupu głośników zwróć uwagę na ich moc. Nie daj się zwieść chwytom marketingowym, które wykorzystują do podawania mocy zestawów moc PMPO. Są to dane nieadekwatne do możliwości głośników, jest to moc chwilowa. Natomiast powinieneś kierować się mocą wyrażoną w **RMS**. Często klienci dają się oszukać i kupując zestaw, są przekonani, że ma on moc 2000 watów, a w rzeczywistości głośniki mają zaledwie 20–30 watów mocy skutecznej. Zazwyczaj zestaw o mocy RMS 40 W gra głośniej niż głośniki z zadeklarowaną przez producenta 1000 W PMPO.

Na co zwrócić uwagę przy zakupie głośników

LICZBA GŁOŚNIKÓW
O tym, ile urządzeń będzie wchodziło w skład zestawu, musisz zdecydować przed zakupem. Pamiętaj, że zestaw 2.1 nie zapewni dźwięku przestrzennego. Jeżeli tego właśnie potrzebujesz, musisz się zdecydować na zakup głośników 5.1.

JAKOŚĆ BRZMIENIA
Jest to pojęcie względne. Brzmienie najlepiej ocenić samemu, słuchając zestawu. Może się okazać, że zadowoli cię efekt, który innemu użytkownikowi by nie wystarczał. Warto zwrócić na to uwagę, gdy nie dysponujesz większą gotówką, np. głośniki za 100 złotych mogą w twoim odczuciu grać lepiej niż sprzęt za dwa razy większą kwotę.

WYKONANIE
Jakość materiałów użytych do skonstruowania membrany i obudowy ma zasadniczy wpływ na końcowe brzmienie. Kiepska obudowa subwoofera i plastikowa membrana może generować dodatkowe dźwięki. Przy głośniku niskotonowym zdecydowanie lepszym materiałem jest drewno lub sklejka.

PODŁĄCZENIE I STEROWANIE
Dobierz odpowiednią długość kabla. Poprawne rozmieszczenie urządzeń ma duży wpływ na efekt końcowy. Zwróć także uwagę, czy głośniki można zamocować do ściany i w jaki sposób jest rozwiązane sterowanie zestawem.

ale to kosztuje. Pamiętaj, że słabo skonstruowane plastikowe głośniki zamknięte w sztucznych i kiepskich obudowach nie zagrają tak, jak papierowe membrany w drewnianych (lub ze sklejki MDF) pudłach. Warto także zajrzeć pod maskownice. Ładne opakowanie może kryć słabe głośniki. Podczas zakupu koniecznie staraj się odsłuchać zestaw. To, co dla kogoś może być kiepskim brzmieniem, dla ciebie będzie czystym i ładnym dźwiękiem. Jedni wolą niskie tony, inni wierne oddanie dźwięków.

Nowoczesny wygląd nowej linii głośników (2.0) JBL Duet II i III idzie w parze z dość przyzwoitym brzmieniem (jak na tego typu urządzenia). Jednak w przedziale cenowym 300–700 złotych można znaleźć tańsze i sprawniejsze głośniki.

Wyposażenie

Zaopatrując się w głośniki, warto zwrócić uwagę na sposób podłączenia i rozmieszczenia zestawów (chociażby uniwersalne mocowanie). Znaczenie ma także długość kabli połączeniowych. Od niej zależy, jak daleko od komputera może znajdować się subwoofer, oraz jak będą rozmieszczone pozostałe kolumienki. Korzystnie jest także wziąć pod uwagę możliwości w sposobie regulacji głośności czy poszczególnych tonów. Ważny jest pilot, który ułatwi sterowanie. Co za przyjemność sięgać do subwoofera (który zazwyczaj stoi pod biurkiem czy gdzieś z boku), aby zmniejszyć lub zwiększyć poziom basów. Dobrze jest, gdy zestaw umożliwia sterowanie osobno każdym głośnikiem.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Gotowe zestawy 2.0 i 2.1

Najtańsze głośniki na rynku składają się tylko z dwóch kolumienek. Z reguły taki zestaw można kupić za kilka lub kilkadziesiąt złotych. Nie należy się jednak spodziewać ani głośnego grania, ani przyzwoitego brzmienia. Na przykład Media-Tech MT-3116 USB, za które trzeba zapłacić powyżej 26 złotych, mają moc (RMS) 3 watów, zasilanie

Dobre brzmienie w przystępnej cenie

Trust SP-3920

Rodzaj zestawu: 2.1
Moc (w RMS): 70 W
Maksymalne natężenie dźwięku: 88/98 dB
Pasmo przenoszenia: 50–16 000 Hz
Cena: od 150 zł

PLUSY | MINUSY

- Dobre brzmienie
- Ładny wygląd
- Osobny panel sterujący
- Relatywnie wysoki pobór mocy
- Nieznaczny podźwięk sieci
- Spory panel

Naprawdę ciepłe i przyjemne brzmienie to podstawowy plus zestawu. Poza tym ma regulację siły głosu oraz tonów niskich i wysokich. W głośnikach znajdziemy wyjście słuchawkowe (przejściówka jack-cinch). Podczas braku sygnału wejściowego daje się słyszeć nieznaczny przydźwięk sieci.

REKLAMA

Solidny zestaw 2.1 Logitech Z-2300. Pod względem jakości brzmienia niewiele można mu zarzucić. Jednak kable połączeniowe powinny być dłuższe.

z USB, gniazdo słuchawkowe oraz regulację siły głosu. Taki zestaw sprawdzi się przy słuchaniu radia w pracy, oglądaniu klipów na YouTube oraz prostych grach. W tej kategorii są również lepsze zestawy. Możesz np. trafić na nową serię JBL Duet II i III. Ładny wygląd i dobre brzmienie (jak na zestaw 2.0) to plusy zestawu. Niestety, cena 399 zł i 749 zł jest dość wysoka. Pamiętaj, że głośniki przeznaczone do komputera z reguły stawiamy na biurku, dlatego też w konfiguracji 2.0 często trudno o dobry bas. Z powodu konieczności zastosowania głośnika niskotonowego znacznie wzrosłyby rozmiary kolumn. Inaczej sprawa wygląda z zestawami 2.1, np. Logitech X-230 został już wyposażony w przyzwoity głośnik niskotonowy. Całość zapewnia dobre brzmienie oraz spore natężenie dźwięku. Brakuje troszeczkę tonów wysokich, jednak odpowiednia regulacja może w znacznym stopniu zniwelować takie wrażenie. Natężeniem dźwięku sterujemy za pomocą pokrętła na obudowie jednego z przednich głośników, niestety minusem jest brak pilota. W cenie od 170 złotych to chyba jedna z lepszych propozycji. Porównywalnym zestawem (ale tańszym o 50 zł) jest Speer-Link Gravity 2.1 XXL. Zestaw zaskakuje wysoką jakością generowanego dźwięku, zwłaszcza głębokim i czystym basem. Sterowanie odbywa się za pomocą przewodowego pilota, plusem są długie kable. Decydując się na ten zestaw, trzeba wygospodarować dość dużo miejsca na subwoofer. Dla osób poszukujących naprawdę dobrego i klarownego brzmienia doskonale się nadaje Logitech Z-2300. Ten zestaw 2.1 cechuje solidna jakość użytych materiałów, dobry bas i tony wysokie. Nieznacznie natomiast odczuwa się brak pasma średniego. Cena od 530 złotych.

Głośniki 5.1 i 7.1 z dźwiękiem przestrzennym

Jeżeli zależy ci na dźwięku przestrzennym, powinieneś kupić zestaw 5.1 lub 7.1. Tutaj ceny zaczynają się od nieco ponad 100 zł. Jednak w takich konfiguracjach oprócz dźwięku przestrzennego nie należy się spodziewać dobrego i czystego brzmienia. Warto wypróbować tani zestaw w sklepie i ocenić, czy wystarczy na twoje potrzeby. Decydując się na 6 głośników, musisz dokładniej rozplanować ich rozmieszczenie. Sprawdź, czy masz na to miejsce w pokoju. Tutaj także bardzo ważna jest długość kabli. Dwie kolumny musisz umieścić po swoich obu stronach nieco ponad głową.

Z tańszych modeli polecamy Easy Touch ET-678 Madness. Głośniki zostały zamknięte w drewnianych obudowach, co poprawiło przede wszystkim niskie tony wydobywające się z subwoofera. Zadowalający jest także stopień głośności na poziomie przekraczającym 100 decybeli. Steruje się pilotem. Jest to zdecydowanie jedna z lepszych propozycji w przedziale cenowym do 250 złotych. Innym zestawem, z trochę gorszymi wynikami w odtwarzaniu muzyki, jest produkt Mode Com MC-5060. Jednak produkt dobrze wypada zarówno w filmach, jak i grach. W tym zestawie z drewna jest wykonany jedynie subwoofer, którego dźwięki są przyjemne i nie słychać w nich charczenia. Plusem jest także głośność (106 decybeli). Wymagającym osobom, które po głośnikach spodziewają się dużo więcej, polecamy zestaw Logitech Z-5500. Głośniki satelickie są co prawda jednodrożne, ale wykonano je z solidnego plastiku i wydobywa się z nich bardzo dobry dźwięk. Także subwoofer schowany za grubą metalową siatką odznacza się wysoką sprawnością i ciepłym, potężnym brzmieniem. Pracą zestawu steruje panel o nazwie Digital SoundTouch Control Center zawierający sprzętowy dekoder Dolby Digital i DTS.

Tani dźwięk przestrzenny dla każdego

Trace Solar 5.1

Rodzaj zestawu: 5.1
Moc (w RMS): 33 W
Maksymalne natężenie dźwięku: 90/97 dB
Pasmo przenoszenia: 35–16 000 Hz
Cena: od 120 zł

PLUSY | MINUSY

- Dobra jakość dźwięku
- Długie kable w zestawie
- Niska cena
- Niezbyt wysoka głośność zestawu
- Regulacja dostępna tylko z poziomu głośnika

Jeden z tańszych na rynku zestawów o dość przyzwoitym brzmieniu (czystym i klarownym). Dobrze sprawuje się także subwoofer. Minusem jest niezbyt wysoka głośność oraz moc. Niestety regulacja dostępna jest tylko z obudowy głośnika niskotonowego. Jednak zestaw to dowód na to, że nawet w tak niskiej cenie można kupić sprzęt dość dobrej jakości.

Niedrogi zestaw 7.1

Creative Inspire T7900

Rodzaj zestawu: 7.1
Moc (w RMS): głośniki satelitarne 8 W na kanał (6 kanałów), głośnik centralny 20 W RMS, subwoofer 24 W
Maksymalne natężenie dźwięku: bd.
Pasmo przenoszenia: 40–20 000 Hz
Cena: od 320 zł

PLUSY | MINUSY

- Ciekawy wygląd
- Głośnik niskotonowy wykonany z płyty MDF
- 7 elementów w zestawie
- Ładny dźwięk przestrzenny
- Krótki kabel sygnałowy
- Przeciętna jakość brzmienia

Jeśli masz miejsce i chcesz za niewielkie pieniądze cieszyć się dźwiękiem 7.1, polecamy Creative Inspire T7900. Audiofile nie będą zauroczeni jakością dźwięku, ale dla mniej wymagających użytkowników zestaw sprawdzi się zarówno w filmach, jak i grach. Przed zakupem warto sprawdzić, czy długość przewodów (szczególnie sygnałówek) jest wystarczająca.

Pełne wersje i hity na CD

pełne wersje

SoundTaxi 3.8.6 Platinum

Jeśli kupujesz przez internet muzykę zabezpieczoną mechanizmem DRM i chcesz usunąć ograniczenia, aby przenieść pliki do odtwarzacza MP3 czy na telefon komórkowy, proponujemy konwerter SoundTaxi Platinum.
Poradnik: jak używać 96

WebSite X5 Smart 8 PL

Wizualny edytor stron WWW, który nie wymaga od użytkownika znajomości programowania. Jest bardzo prosty w obsłudze, ma polski interfejs, działa w oparciu o system gotowych szablonów graficznych i kreatorów.
Poradnik: jak używać 94

Ashampoo Core Tuner 1.02

Aby lepiej zarządzać mocą nowoczesnego procesora dwurdzeniowego, możesz skorzystać z pełnej wersji programu Core Tuner. Monitoruje on automatycznie uruchomione w systemie procesy i optymalnie przydziela zasoby procesora dla każdego z nich.
Poradnik: jak używać 97

File Encrypter 2.0

Narzędzie to pozwoli szybko zaszyfrować i zabezpieczyć hasłem dostęp do plików zawierających prywatne informacje np. do dokumentów, zdjęć czy kopii zapasowych wiadomości e-mail.
Poradnik: jak używać 98

Xara XS 3.0

Program graficzny przeznaczony do tworzenia i obróbki grafiki wektorowej i bitmapowej. Sprawdzi się w różnych zastosowaniach, np. do projektowania wakacyjnej pocztówki, plakatu na imprezę lub broszury informacyjnej.
Poradnik: jak używać 99

UŻYTKOWE

- **7-Zip 4.65** FREEWARE — Obsługa archiwów ... 58
- **AutoMate 6.2.6** TRIAL — Automatyzacja często wykonywanych zadań
- **Context Magic 1.1 beta5** FREEWARE — Rozszerzenie menu kontekstowego ... 54
- **cRARk 3.2** FREEWARE — Odzyskiwanie haseł do plików RAR ... 50
- **MediaShow Espresso 5.0** TRIAL — Tworzenie multimedialnych pokazów ... 50
- **Eusing Free Registry Cleaner 2.5** FREEWARE — Oczyszczanie rejestru
- **Fast Explorer 2008 3.1** FREEWARE — Zarządzanie menu kontekstowym ... 54
- **FileMenu Tools 5.7** FREEWARE — Nowe opcje w menu kontekstowym
- **Folder Guide 1.2** FREEWARE — Szybki dostęp do ulubionych folderów ... 54
- **Folding@Home 6.23** FREEWARE — Projekt obliczeń rozproszonych ... 50
- **GPU Flame Fractal Renderer 0.7** GPL — Generowanie obrazów fraktalowych ... 50
- **IconPackager 4.0** SHAREWARE — Dodatkowe ikony do Windows ... 44
- **LightScribe Template Labeler 1.18** FREEWARE — Projektowanie etykiet na płyty ... 62
- **LoiLoScope Venus 1.5.1** FREEWARE — Edycja plików wideo ... 50
- **Mmm Free 2.02** FREEWARE — Rozszerzenie menu kontekstowego ... 54
- **Mz Ultimate Tweaker 5.9** FREEWARE — Optymalizacja systemu Windows ... 56
- **OpenExpert 1.4** SHAREWARE — Kojarzenie plików z wieloma aplikacjami ... 54
- **Send To Toys 2.5** FREEWARE — Rozszerzenie menu kontekstowego ... 54
- **SevenVG Black Theme for XP** FREEWARE — Zmiana wyglądu interfejsu Windows ... 44
- **ShellMenuView 1.07** FREEWARE — Rozszerzenie do interfejsu systemowego ... 54
- **Super Księga Podatkowa** DEMO — Zestaw programów dla firm
- **TuneUp Utilities 2009** TRIAL — Zestaw narzędzi do Windows ... 44
- **Ultimate Windows Tweaker 2.0** FREEWARE — Konfiguracja i optymalizacja Windows ... 56
- **Utility Box 2.0** TRIAL — Czyszczenie twardego dysku
- **UXTender** FREEWARE — Modyfikacja wyglądu interfejsu Windows ... 44
- **vReveal 1.0.1** TRIAL — Poprawa jakości filmów ... 50
- **WinZip 12.1 build 8519** TRIAL — Obsługa spakowanych plików ... 58

ROZRYWKA

- **Akademia umysłu** FREEWARE — Zestaw programów edukacyjnych
- **Stellarium 0.10.2** GPL — Komputerowe planetarium
- **Waterfalls Symphony 1.0** FREEWARE — Animowany wygaszacz ekranu

INTERNET

- **AVG Identity Protection 8.5** TRIAL — Dodatkowe zabezpieczenie systemu ... 41
- **Beniamin 2.1** TRIAL — Ochrona rodzicielska ... 36
- **Cooliris 1.11** FREEWARE — Dodatek do przeglądarki stron WWW ... 60
- **i.Scribe 1.89** FREEWARE — Klient poczty e-mail ... 89
- **Matmic Weather 1.54.2** FREEWARE — Prognoza pogody ... 88
- **McAfee SiteAdvisor 2.4.0** FREEWARE — Kontrola stron WWW ... 40
- **Opera 10.00 build 1589 beta** FREEWARE — Przeglądarka stron WWW ... 84
- **Opiekun Dziecka w Internecie 2** TRIAL — Ochrona rodzicielska ... 36
- **OutlookAttachView 1.06** FREEWARE — Wgląd w załączniki poczty e-mail
- **Pidgin 2.5.8** GPL — Multikomunikator internetowy
- **SmitFraudFix 2423** FREEWARE — Usuwanie złośliwego oprogramowania ... 42
- **Speedy P2P Movie Finder 3.0** FREEWARE — Wyszukiwanie plików wideo w sieci P2P
- **Strażnik Ucznia 2.0** TRIAL — Ochrona rodzicielska ... 36
- **Weather Watcher 5.6.53** FREEWARE — Prognoza pogody ... 88

MULTIMEDIA

- **DVD Album 1.1.0.22** FREEWARE — Authoring DVD
- **FLVPlayer4Free 3.5** FREEWARE — Odtwarzacz multimedialny
- **Pazera Free FLV-AVI Converter 1.2** FREEWARE — Konwerter plików wideo
- **Songbird 1.2.0** GPL — Katalogowanie multimediów ... 52
- **VirtualDub 1.9.3** GPL — Edycja plików wideo ... 76

GRAFIKA

- **FotoSketcher 1.85** FREEWARE — Tworzenie fotografii artystycznych ... 47
- **Imagelys Picture Styles 5.2** FREEWARE — Tworzenie tekstur i teł
- **Inkscape 0.46** GPL — Edycja grafiki wektorowej
- **Xara Xtreme 5.0** TRIAL — Zaawansowany edytor graficzny
- **XnView 1.92** FREEWARE — Popularna przeglądarka zdjęć ... 47

Strona WWW w jeden dzień

Jeśli planujesz uruchomić własną witrynę w internecie, to najszybszym sposobem będzie użycie pełnej wersji wizualnego edytora stron WWW – WebSite X5.

Każdy może mieć swoje miejsce w sieci, ale nie każdy wie, co i jak zrobić, aby założyć prywatną stronę WWW. Z pomocą początkującym przychodzi wizualny edytor WebSite X5. Nie wymaga od użytkownika znajomości programowania, jest po polsku, działa na bazie systemu kreatorów, które w pięciu krokach pozwolą zaprojektować stronę WWW opartą na gotowym szablonie graficznym z działającym menu nawigacyjnym. Wygenerowane pliki strony program prześle na wskazany serwer FTP, a ty będziesz właścicielem prywatnej strony WWW.

CD 9/2009

Grupa: PEŁNE WERSJE
WebSite X5 Smart 8.0.9 PL
proste i szybkie projektowanie i publikowanie prywatnej strony WWW

Język: POLSKI
Rejestracja: TAK
System: Windows 2000/XP/Vista
Internet: www.websitex5.com

Instalacja i rejestracja programu przez internet

W trakcie instalacji programu należy się zarejestrować. Do tego jest wymagane połączenie z siecią.

1 Po uruchomieniu programu instalacyjnego wybierz opcję:
Instaluj wersję wymagającą rejestracji
i kliknij Dalej >. W kolejnym oknie kliknij przycisk Odblokuj....

2 Wyświetli się okno przeglądarki internetowej, a w nim strona rejestracyjna. W pole E-mail address wpisz adres swojej skrzynki pocztowej i kliknij przycisk Send.

3 Wyświetli się kolejna strona WWW z formularzem, który musisz wypełnić. W pole Product code wpisz kod **E1IA-M8C9-S0B6**, w pole Name wpisz swoje imię i nazwisko, w polu Country z rozwijanej listy wybierz Poland, w pola Password i Password Confirmation wpisz dwukrotnie własne wymyślone hasło.

4 Kliknij przycisk Send. Wyświetli się kolejna strona informująca o poprawnym wypełnieniu formularza. Zamknij przeglądarkę stron WWW. Na adres e-mailowy, który podałeś, została wysłana wiadomość z kodem odblokowującym.

5 Odbierz pocztę, odszukaj wiadomość o tytule **Unlock Code**. W jej treści znajdziesz zapisany pogrubioną czcionką kod składający się z 38 cyfr. Zaznacz go, skopiuj do schowka kombinacją klawiszy **[Ctrl]+[C]**.

6 Wróć do okna instalatora, ustaw kursor w polu Kod odblokowujący: i kombinacją klawiszy **[Ctrl]+[V]** wklej skopiowany kod. Następnie kliknij przycisk Dalej >. Dalsza część instalacji przebiega standardowo. Po jej zakończeniu zaznacz opcję
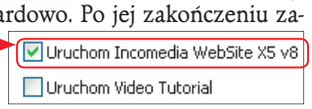

i kliknij przycisk Koniec.

Wybieranie szablonu graficznego i zmienianie nagłówka

Na początek wybierzemy jeden z dostępnych szablonów graficznych i dostosujemy wygląd elementów stałych, tj. nagłówka i stopki.

1 Po uruchomieniu programu wyświetli się okno powitalne. Kliknij przycisk

w prawym dolnym rogu. W pierwszym kroku Wybór projektu zaznacz opcję Utwórz nowy projekt i kliknij Dalej.

2 W drugim kroku, Ustawienia ogólne, należy wypełnić pola formularza. Jeśli masz już zarejestrowany adres strony, wpisz go w pole Adres URL witryny:, w pole Słowa kluczowe: wpisz jak najwięcej słów związanych z treścią twojej strony. Według tych słów wyszukiwarki, np. Google, będą indeksowały twoją witrynę. Po zakończeniu kliknij Dalej.

3 W kolejnym etapie, Wybór wzorca stylu, musisz wybrać jeden z dostępnych szablonów graficznych. W lewej części ekranu rozwiń na drzewie katalogi Abstrakcja lub Geometria i kliknij jedną z wyświetlonych nazw. Po prawej stronie wyświetli się podgląd szablonu.

4 Poniżej podglądu, klikając na kolorowe prostokąty lub używając suwaka, możesz dostosować kolorystykę szablonu do własnych potrzeb. Po wybraniu szablonu kliknij Dalej.

5 Kolejny krok to edycja banera górnego. Aby dodać tekst, kliknij ikonę **Wstaw tekst**.

Pojawi się napis Moja strona domowa. Przejdź do sekcji Właściwości tekstu i w pole Treść: wpisz własny tekst nagłówka.

6 Klikając przycisk ... obok pola Czcionka:, możesz zmienić wielkość i krój czcionki. Jeszcze niżej znajdziesz pola służące do zmiany kolorów czcionki oraz jej tła. Po prawej stronie, w sekcji Efekty, z rozwijanej listy Rodzaj efektu możesz wybrać jeden z dostępnych efektów specjalnych, które uatrakcyjnią wygląd napisu. Po wybraniu efektu zaznacz pole Zastosuj efekt.

7 W sekcji Położenie i rozmiar możesz precyzyjnie określić miejsce wyświetlania tekstu na banerze. Możesz na banerze umieścić dowolną grafikę. Służy do tego przycisk **Wstaw obraz**,

który wywołuje standardowe okno dialogowe. Możesz w nim wybrać plik z grafiką do wstawienia i kliknąć Otwórz.

8 Gdy zakończysz edycję nagłówka, kliknij zakładkę Stopka. Mając dostęp do identycznego zestawu narzędzi, możesz zmieniać jej wygląd, dodawać tekst i grafikę. Po zakończeniu edycji tych stałych elementów witryny kliknij przycisk Dalej.

Tworzenie mapy witryny i dodawanie zawartości stron

Kolejny etap to tworzenie mapy witryny. Tutaj określisz liczbę podstron oraz nadasz im tytuły wyświetlane w menu nawigacyjnym. Określisz też kolejność podstron.

1 Domyślnie witryna składa się ze strony głównej oraz trzech podstron. Kliknij nazwę Strona 1. Następnie kliknij przycisk Zmień nazwę i wpisz tytuł podstrony, np. **O mnie**.

2 W ten sam sposób zmień tytuły pozostałych podstron, np. **Znajomi** i **Zainteresowania**. Możesz też dodać kolejne podstrony, klikając przycisk Nowa strona i wpisując jej tytuł. Gdy zakończysz tworzenie mapy witryny, kliknij przycisk Dalej.

3 Kolejny bardzo ważny etap, Tworzenie strony, to podział każdej z podstron na komórki uporządkowane w kolumnach i wierszach tabeli oraz wypełnianie wybranych komórek zawartością – tekstem, grafiką lub elementami multimedialnymi, tj. wideo, dźwiękiem czy animacjami.

4 Każda z podstron witryny jest domyślnie podzielona na cztery komórki: 2 kolumny i 2 wiersze. Przyciskami powyżej tabeli możesz wstawiać lub usuwać kolumny i wiersze. W górnej części wyświetla się informacja o aktualnie edytowanej podstronie, np.

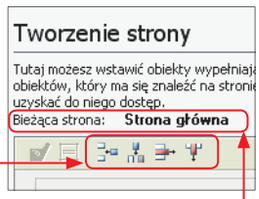

5 Po prawej stronie widoczne są ikony reprezentujące typy obiektów, które możesz dodać do każdej z komórek:

Aby dodać np. obiekt tekstowy, kliknij ikonę i nie puszczając przycisku myszy, przeciągnij ją i upuść w obszar wybranej komórki. Zostanie oznaczona ikoną jako „tekstowa". Jeśli chcesz, aby dany obiekt wypełniał dwie komórki, upuść jego ikonę na łączącej je linii. Komórki zostaną sklejone.

6 Kliknij dwukrotnie komórkę „tekstową". Wywołasz sekcję Tekst, gdzie możesz wpisać tekst dowolnej treści, np.:

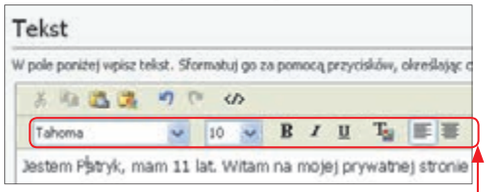

oraz formatować jego układ, np. zmieniając wielkość i krój czcionki. Gdy zakończysz, kliknij przycisk OK.

7 Aby dodać do innej komórki na stronie obiekt graficzny, kliknij ikonę

i nie puszczając przycisku myszy, przeciągnij ją i upuść w obszar wybranej komórki. Zostanie oznaczona jako „graficzna".

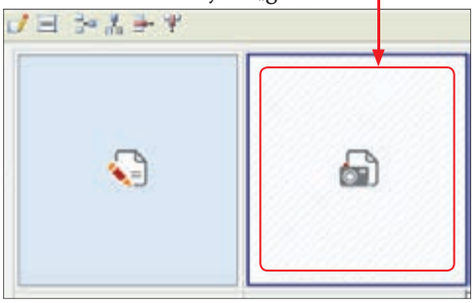

Kliknij ją dwukrotnie. Wywołasz sekcję Obraz.

8 Kliknij przycisk

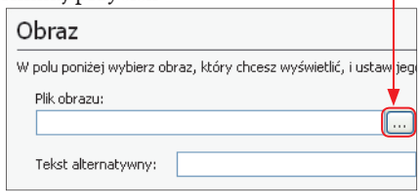

widoczny obok pola Plik obrazu:. W standardowym oknie dialogowym wskaż plik graficzny i kliknij przycisk Otwórz. Gdy zakończysz, kliknij przycisk OK. W ten sam sposób w kolejnych komórkach możesz umieszczać dźwięk, wideo i animacje formatu flash.

9 Kliknij przycisk Dalej. Przejdziesz do edycji kolejnej podstrony. W górnej części wyświetli się informacja o aktualnie edytowanej podstronie, np. **Bieżąca strona: O mnie**. Postępując według wcześniejszych kroków, zaprojektuj kolejne podstrony. Wypełnij komórki tabeli tekstem, grafiką itd.

Testowanie i publikowanie witryny w sieci

Przechodzimy do ostatniego etapu. Zapiszemy wykonaną pracę, przetestujemy, jak działa utworzona witryna i umieścimy ją w internecie.

1 Pora zapisać wykonaną pracę. Kliknij przycisk

widoczny na górnym pasku. W standardowym oknie dialogowym nadaj plikowi projektu nazwę i kliknij przycisk Zapisz. Teraz kliknij przycisk

Tworzona strona zostanie tymczasowo wygenerowana i wyświetlona we wbudowanej przeglądarce:

Możesz przetestować jej działanie. Gdy zakończysz testowanie, zamknij przeglądarkę standardowym przyciskiem.

2 Kliknij przycisk Dalej. Kolejny etap to Ustawienia zaawansowane i zmiana wyglądu menu głównego. Kliknij ikonę

Wywołasz sekcję Styl menu głównego. Tutaj możesz zmienić wygląd paska menu nawigacyjnego twojej witryny. Służące do tego opcje są podzielone na trzy zakładki:

3 Modyfikując opcje uzyskujesz dostęp do pola podglądu, w którym są na bieżąco widoczne zastosowane zmiany. Po zakończeniu kliknij przycisk OK. Powróciwszy do sekcji Ustawienia zaawansowane, kliknij Dalej.

4 Strona jest już gotowa do opublikowania. Teraz musisz wybrać jedną z opcji: pliki witryny zostaną przesłane na serwer FTP:

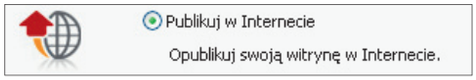

lub pliki zostaną zapisane do wskazanego folderu na dysku lokalnym i będziesz je mógł przesłać na serwer, korzystając z dowolnego programu – klienta FTP:

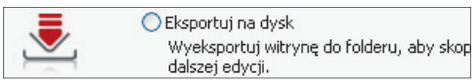

5 Jeśli masz już założone konto na stronę WWW, np. w darmowym serwisie 1, zaznacz opcję Publikuj w Internecie i kliknij przycisk Dalej. W kolejnym kroku w sekcji Profil sesji wypełnij dane niezbędne do zalogowania się na serwer FTP i kliknij przycisk Dalej.

6 Wyświetli się kolejna plansza: Publikowanie witryny w Internecie. Kliknij przycisk Start. Wyświetli się okno z pytaniem, czy chcesz wyeksportować witrynę. Kliknij przycisk OK. Pliki zostaną przesłane na serwer. Wyświetli się ostatnie okno informujące o pomyślnym przesłaniu plików. Zamknij je, klikając OK. Teraz otwórz okno przeglądarki WWW, wpisz adres swojej strony i przetestuj, jak działa.

Adresy internetowe

1 http://republika.onet.pl

Muzyka bez granic

Odbezpiecz legalnie zakupione pliki muzyczne DRM i słuchaj ich na odtwarzaczu MP3, iPod lub telefonie komórkowym. Pomoże ci w tym program SoundTaxi.

Jeśli kupujesz przez internet legalną muzykę zabezpieczoną mechanizmem cyfrowego zarządzania prawami (DRM) i chciałbyś usunąć zabezpieczenia, aby przenieść pliki do swojego odtwarzacza MP3, iPoda, na telefon komórkowy czy notebook, proponujemy konwerter SoundTaxi Platinum. Program obsługuje wszystkie popularne formaty zakodowanych plików audio i pozwala wybrać poziom kompresji. Zapisując pliki wynikowe, zachowuje oryginalną strukturę katalogów i informacje o albumach, artystach i utworach zawarte w znacznikach ID3.

CD 9/2009

Grupa: PEŁNE WERSJE
SoundTaxi 3.8.6 Platinum
konwerter zabezpieczonych mechanizmem DRM plików audio MP3

Język: ANGIELSKI Rejestracja: TAK
System: Windows 2000/XP/Vista, MediaPlayer 9 i QuickTime 7
Internet: www.soundtaxi.info

Rejestracja pełnej wersji przez internet

Instalacja przebiega standardowo. **Uwaga! Strona rejestracyjna będzie dostępna od 3.08 do 31.08.2009, dostęp do strony jest ograniczony wyłącznie dla komputerów z adresem IP pochodzącym z Polski.**

1 Wyświetli się plansza informacyjna. Kliknij przycisk Enter License Code. Wyświetli się okno License Code, w którym musisz podać kod rejestracyjny.

2 Aby uzyskać kod rejestracyjny, uruchom przeglądarkę stron WWW i w pole adresu wpisz adres strony rejestracyjnej **1**. W pole Your Name wpisz swoje imię i nazwisko (bez polskich znaków), w pole Your EMail wpisz adres swojej skrzynki pocztowej. Następnie zaznacz pole I am the owner of PCFormat magazine i kliknij przycisk Register SoundTaxi.

3 Wyświetli się kolejna strona WWW, na której znajdziesz kod rejestracyjny. Zaznacz go myszką i skopiuj do schowka kombinacją klawiszy **[Ctrl]+[C]**. Następnie przejdź z powrotem do okna License Code. Ustaw kursor w polu pod napisem Please enter your License Code here: i kombinacją klawiszy **[Ctrl]+[V]** wklej skopiowany kod. Kliknij przycisk OK.

4 Okno License Code zmieni swoją zawartość. Kliknij przycisk Get Activation Code... , aby uzyskać kod i aktywować pełną wersję. Wyświetli się okno SoundTaxi Platinum, w którym znajdziesz kod aktywujący. Przepisz go na kartkę lub do pliku tekstowego i kliknij przycisk OK. Program uruchomi się w pełnej, zarejestrowanej wersji.

Adresy internetowe

1 http://soundtaxi.info/english/pcformat_.php

Konfiguracja i konwersja zabezpieczonej muzyki

Program ma duże możliwości, a mimo to jest bardzo prosty w obsłudze. Wygodne menu pozwala bardzo szybko zmienić format wielu plików, przekształcając je na popularny format MP3.

1 Po uruchomieniu programu najpierw należy go skonfigurować. W oknie głównym kliknij przycisk Settings. Wywołasz okno ustawień. W sekcji Output folder znajdziesz ścieżkę dostępu do katalogu, w którym będą zapisywane skonwertowane pliki. Możesz zostawić domyślną lokalizację C:\Converted lub wybrać inny katalog.

2 W sekcji Encoder: możesz wybrać z rozwijanej listy jeden z dostępnych formatów wynikowych. Domyślnie jest wybrany format MP3. Do wyboru masz jeszcze formaty: nieskompresowany WAV, M4 A i WMA.

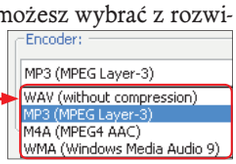

3 Po wybraniu jednego ze skompresowanych formatów wyświetli się rozwijana lista Compression Quality. Możesz wybrać z niej jeden z dostępnych poziomów kompresji – w przypadku plików MP3 masz wybór od 32 Kb/s (najmniejszy rozmiar pliku, najgorsza jakość) do 320 Kb/s (najlepsza jakość, plik o dużych rozmiarach). Po zakończeniu konfigurowania kliknij przycisk OK.

4 Po powrocie do okna głównego kliknij przycisk Select Files. W standardowym oknie dialogowym wskaż pliki, które chcesz skonwertować, i kliknij przycisk Otwórz. Zostaną one dodane do listy w oknie głównym, a proces konwersji będzie automatycznie uruchomiony.

Serwisy z plikami DRM

SoundTaxi odbezpiecza pliki muzyczne DRM m.in. z serwisów: iTunes, Napster, Zune, Yahoo Music, MusicMatch, MSNMusic, MusicLoad, MTV/urge, MusicNow, BuyMusic, AOL Music, Virgin Digital, Sony Connect, Beon Music, Peer Impact, iMusica, Rhapsody, Wal-Mart, AOL MusicNow, Audible, connect-europe, akuma, Listen JP, ongen, hmv, Bigpond Music, Soundbuzz, digirama, imusica, cdigix, cingular mMode, puretracks, metro tunes, fnac.

5 Po zakończeniu możesz posłuchać zaznaczonego pliku źródłowego, klikając przycisk Play Original, lub pliku skonwertowanego, klikając przycisk Convert. Klikając przycisk Play Converted, możesz też skopiować wybrane pliki bezpośrednio na podłączony do peceta iPod. Copy to iPod

Zarządzanie rdzeniami

Core Tuner to aplikacja optymalizująca pracę procesorów wielordzeniowych. Pozwoli wycisnąć maksimum mocy z twojego peceta.

Prawie wszystkie współczesne komputery są wyposażone w procesory o dwóch rdzeniach. Niestety system nie zawsze potrafi efektywnie zarządzać przetwarzaniem danych przez każdy z rdzeni i przez to duża wydajność układu nie zawsze jest w pełni wykorzystywana. Aby lepiej zarządzać mocą nowoczesnego procesora, skorzystaj z programu Core Tuner. Monitoruje on uruchomione procesy i optymalnie przydziela zasoby dla każdego z nich lub przekazuje maksymalną moc obliczeniową dla wybranej aplikacji, która aktualnie tego potrzebuje.

CD 9/2009

Grupa: PEŁNE WERSJE
Ashampoo Core Tuner 1.02
program narzędziowy do zwiększania wydajności nowoczesnego komputera

Język: POLSKI
Rejestracja: TAK
System: Windows XP/Vista
Internet: www.ashampoo.com

Rejestracja pełnej wersji przez internet

Aby korzystać z pełnej wersji programu, należy go zarejestrować. Do przeprowadzenia tego procesu potrzebne jest połączenie z internetem.

1 Po zakończeniu standardowej instalacji wyświetlą się dwa okna: przeglądarki internetowej, w której jest widoczna strona rejestracyjna, oraz okno Ashampoo Core Tuner. W tym drugim kliknij przycisk Wpisz kod.

2 Przejdź do okna przeglądarki internetowej z wyświetloną stroną rejestracyjną. W pole oznaczone E-mail address wpisz adres swojej skrzynki pocztowej. Pozostałych pól nie musisz wypełniać. Kliknij przycisk Send. Na podany adres zostanie wysłany pierwszy e-mail.

3 Odbierz pocztę. Odszukaj wiadomość o tytule **Registration (Step 1)**... W jej treści jest zawarty odnośnik. Kliknij go. Zostaniesz przeniesiony z powrotem na stronę WWW. Ponownie odbierz pocztę i odszukaj drugi e-mail, o tytule **Your registration – Ashampoo Core Tuner**. W treści znajdziesz klucz rejestracyjny.

4 Zaznacz klucz i kombinacją klawiszy **[Ctrl]+[C]** skopiuj go do schowka. Następnie przywróć okno aplikacji Ashampoo Core Tuner, ustaw kursor w dolnym polu

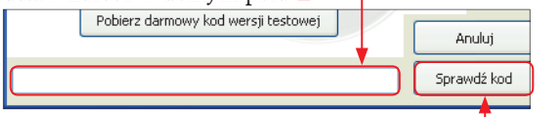

i kombinacją **[Ctrl]+[V]** wklej klucz. Kliknij.

5 Wyświetli się okno potwierdzające poprawność kodu. Zamknij je, klikając OK.

Korzystanie z programu Core Tuner

Po zainstalowaniu program Ashampoo Core Tuner zaczyna pracę, umieszczając swoją ikonę w zasobniku. Będzie automatycznie uruchamiany razem z systemem.

1 Okno główne wyświetla listę uruchomionych procesów. Lista ta wyświetla wszystkie procesy jednocześnie. Możesz to zmienić, klikając napis Procesy systemowe. W ten sposób zawęzisz listę wyłącznie do procesów uruchomionych przez Windows.

2 Klikając napis Procesy użytkownika, wyświetlisz listę procesów, które uruchomiłeś sam (np. Internet Explorer, Total Commander) lub które zostały uruchomione samoczynnie przez inne aplikacje zainstalowane w systemie (np. Gadu-Gadu).

3 Po ponownym uruchomieniu komputera będziesz mógł wywołać okno programu Core Tuner, klikając dwukrotnie jego ikonę umieszczoną w zasobniku.

4 Zaznacz jeden z procesów na liście, np.

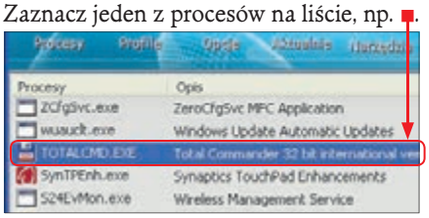

W górnym prawym rogu wyświetli się graficzna informacja o tym, z ilu rdzeni ten proces korzysta. Ikona rdzenia obramowana na zielono oznacza, że wybrany proces używa tego rdzenia. Gdy klikniesz na ikonie, zmieni ona kolor obramowania na czerwony, co będzie oznaczało, że ten rdzeń nie będzie wykorzystywany przez zaznaczony proces.

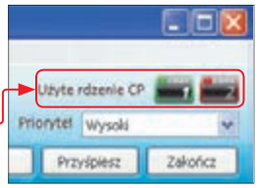

5 Pod ikonami rdzeni jest dostępna rozwijana lista priorytetów. Każdemu z procesów możesz nadać inny priorytet. Aby przyspieszyć działanie procesu (aplikacji), wybierz z listy priorytet Wysoki.

6 Pod listą priorytetów są widoczne trzy przyciski:

Jeśli zmieniłeś priorytety dla wybranych aplikacji i chcesz przywrócić ich domyślną wartość, kliknij przycisk Zresetuj. Jeśli chcesz uzyskać maksymalną wydajność wybranego procesu, kliknij przycisk Przyśpiesz. Możesz też zakończyć działanie wybranego na liście procesu. Służy do tego trzeci przycisk – Zakończ.

7 Każda modyfikacja priorytetów wykonana w programie Core Tuner zapisuje się do profilu użytkownika. Kliknij ikonę na górnym pasku, aby wyświetlić listę przeprowadzonych przez ciebie modyfikacji.

Szybkie szyfrowanie plików

Program pozwoli szybko zabezpieczyć hasłem dostęp do plików zawierających prywatne informacje.

Szyfrowanie plików z poufnymi informacjami jest zalecane wszystkim pracującym na pecetach, do których dostęp ma wiele osób. Niestety większość użytkowników świadomie z tego rezygnuje z powodu braku odpowiednio prostego i skutecznego programu. Na naszej płycie znajdziesz pełną wersję bardzo dobrego narzędzia File Encrypter, którym zaszyfrujesz prywatne dokumenty, zdjęcia, kontakty czy kopie zapasowe e-maili. Do wyboru masz sześć metod szyfrowania symetrycznego i asymetrycznego. W przypadku szyfrowania asymetrycznego pliki będą dodatkowo zabezpieczone hasłem dostępu.

CD 9/2009

Grupa: PEŁNE WERSJE
File Encrypter 2.0
szybko i skutecznie szyfruje pliki wieloma metodami

Język: ANGIELSKI
Rejestracja: TAK
System: Windows 2000/XP/Vista
Internet: www.1-abc.net

Internetowa rejestracja pełnej wersji

Aby korzystać z pełnej wersji programu, należy go zarejestrować na stronie WWW producenta. Rejestracja jest bezpłatna.

1 Instalacja przebiega standardowo. Po jej zakończeniu w ostatnim oknie instalatora programu zaznacz opcję Get free full version key online i kliknij przycisk Finish.

2 Wyświetli się okno przeglądarki ze stroną rejestracyjną. Jeśli wywołanie strony nie działa, wpisz w pole adresu adres **1**.

3 Na stronie wypełnij formularz. W pole First Name: wpisz swoje imię, następnie w pole Last Name: wpisz swoje nazwisko, a w pole Your e-mail address adres swojej skrzynki pocztowej. Potem kliknij Prześlij kwerendę.

4 Odbierz pocztę. Na adres, który podałeś, otrzymasz wiadomość zawierającą odnośnik do strony internetowej. Kliknij go. Wyświetli się strona weryfikująca użytkownika i równocześnie zostanie wysłana druga wiadomość zawierająca klucz rejestracyjny.

5 Zaznacz klucz myszką. Skopiuj go do schowka skrótem **[Ctrl]+[C]**. Przejdź do okna programu File Encrypter. Z menu Register wybierz opcję Enter Key.

6 W otwartym oknie ustaw kursor w polu Enter your key here: i skrótem **[Ctrl]+[V]** wklej skopiowany klucz rejestracyjny. Kliknij przycisk OK i w kolejnym oknie ponownie OK. Zamknij okno programu File Encrypter i uruchom go ponownie, tym razem już w pełnej, zarejestrowanej wersji.

Szyfrowanie prywatnych plików

Program File Encrypter działa bardzo szybko i jest prosty w obsłudze. Doskonale spełnia swoje zadanie, zabezpieczając dostęp do poufnych danych.

1 Po uruchomieniu zarejestrowanej wersji kliknij przycisk Add to List i w standardowym oknie dialogowym Otwieranie wskaż plik lub pliki, które chcesz zaszyfrować. Kliknij przycisk Otwórz.

2 Po wybraniu plików ich nazwy wraz ze ścieżkami dostępu pojawią się w polu sekcji Files to be encrypted or decrypted:.

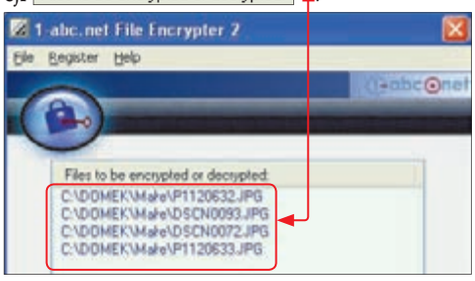

3 W sekcji Encryption method wybierz z rozwijanej listy metodę szyfrowania. Do wyboru masz sześć metod

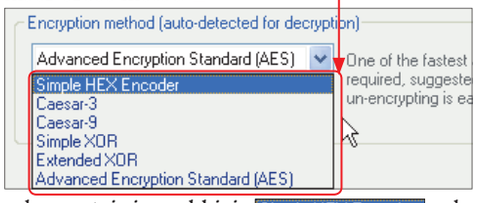

od prostej i szybkiej Simple HEX Encoder do Advanced Encryption Standard (AES) – najbardziej zaawansowanej, uznanej w USA za standard zabezpieczania danych.

4 Kliknij przycisk Encrypt now!. Wyświetli się okno potwierdzające. Kliknij przycisk Tak. Jeśli wybrałeś jedną z pierwszych trzech metod, pliki zostaną automatycznie zaszyfrowane (do nazw plików zostanie dodane rozszerzenie **.enc**).

5 Jeśli wybrałeś metodę Simple XOR, Extender XOR lub Advanced, wyświetli się dodatkowe okno, w którym musisz dwukrotnie podać swoje hasło dostępu do pliku. Następnie kliknij OK, aby uruchomić proces szyfrowania.

6 W celu odszyfrowania plików należy ponownie dodać je do listy za pomocą przycisku Add to List, a następnie kliknąć przycisk Decrypt now!. Program automatycznie rozpozna zastosowane metody szyfrowania. Jeśli będzie taka potrzeba, wyświetli okno z prośbą o podanie hasła i odszyfruje pliki.

Promocyjna możliwość uaktualnienia

Pełna wersja File Encryptera z naszej płyty daje możliwość uaktualnienia do wersji Utility Box (więcej informacji o programie pod adresem http://1-abc.net/0015). Informacje o promocji znajdziesz pod adresem **2**. Program Utility Box kupisz w promocyjnej cenie 19,99 euro (normalna cena sklepowa to 34,99 euro).

Adresy internetowe

1 http://1-abc.net/0018/ed/bau_pl/m1.htm
2 http://1-abc.net/0018/ed/upgrade.htm

Edytor grafiki wektorowej

Pełna wersja programu Xara XS pozwoli przygotować profesjonalny plakat, dyplom, etykietę lub zestaw elementów graficznych na własną stronę WWW.

Xara XS jest edytorem grafiki wektorowej, odpowiednikiem znanego programu CorelDRAW. Program jest przeznaczony do tworzenia i obróbki grafiki wektorowej i bitmapowej. Sprawdzi się w różnych zastosowaniach, np. tworzeniu elementów graficznych na strony WWW. Dzięki aplikacji zaprojektujesz też własne logotypy, wakacyjną pocztówkę, plakat na imprezę lub broszurę informacyjną. Edytor udostępnia narzędzie do konwersji grafiki bitmapowej na wektorową, daje możliwość kadrowania zdjęć oraz modyfikacji nasycenia barw.

CD 9/2009

Grupa: PEŁNE WERSJE
Xara XS 3.0.2781
edytor grafiki wektorowej dla początkujących i zaawansowanych użytkowników

Język: ANGIELSKI
Rejestracja: TAK
System: Windows 2000/XP/Vista
Internet: www.xara.com

Rejestracja pełnej wersji na stronie WWW

Program instaluje się w wersji testowej. Aby wyłączyć to ograniczenie, musisz go zarejestrować przez internet.

1 Instalacja przebiega standardowo. Po jej zakończeniu uruchom program ikoną na pulpicie. Wyświetli się plansza. Kliknij przycisk **Register this copy**.

2 Pojawi się okno przeglądarki internetowej, w którym jest wyświetlona strona producenta programu. Kliknij odnośnik **» PC Format**.

3 Jeśli rejestrowałeś już pełną wersję programu Xara3D 3.0 z płyty dołączonej do PC Formatu 7/2009, przejdź teraz do sekcji **Already have a Xara account...**, w pole **User Name/Email Address:** wpisz adres swojej skrzynki pocztowej, w pole **Password:** wpisz hasło, jakie otrzymałeś w e-mailu o tytule **Welcome to Xara** podczas rejestrowania programu Xara3D. Następnie kliknij przycisk **Continue »**.

4 Jeśli pierwszy raz rejestrujesz oprogramowanie firmy Xara, przejdź do sekcji **New to Xara...**. W pole **Email Address:** wpisz adres swojej skrzynki pocztowej, z rozwijanej listy **Country:** wybierz kraj: **Poland**, i kliknij przycisk **Continue »**.

5 Wyświetli się ostatnia strona, informująca o pomyślnie przeprowadzonej rejestracji oraz zawierająca informacje o możliwości zakupu najnowszej wersji programu Xara Xtreme. Zamknij okno przeglądarki internetowej, odbierz pocztę i odszukaj wiadomość z kluczem rejestracyjnym zatytułowaną **Your Xara XS Serial Number** (e-mail powinien dojść po kilku minutach). Odszukaj w treści e-maila klucz. Składa się on z czterech bloków oddzielonych od siebie myślnikami. Zaznacz klucz i skopiuj go do schowka kombinacją klawiszy **[Ctrl]+[C]**.

6 Wróć do planszy programu Xara XS. Kliknij przycisk **Run Xara XS now**. Wyświetli się okno **Serial number entry**. Naprowadź kursor na puste pole i wklej skopiowany wcześniej klucz kombinacją **[Ctrl]+[V]**. Kliknij **Enter**.

7 Program Xara XS zostanie uruchomiony i automatycznie wyświetli się okno porady dnia. Odznacz pole **Show Tips on StartUp** i kliknij przycisk **Close**.

Projekt oparty na gotowych szablonach

Pierwszy projekt najlepiej przygotować, wykorzystując gotowe szablony graficzne pobrane za darmo z internetu.

1 Po uruchomieniu programu wyświetli się pole robocze, na którym będzie powstawał twój projekt. Aby umieścić tam gotowy element graficzny, wybierz z menu **Utilities** opcję **Galleries**, a następnie **Clipart Gallery...**. Z tego samego menu możesz wybrać okna innych galerii, np. ozdobnych linii **Line Gallery...** czy wypełnień **Fill Gallery...**.

2 Wyświetli się okno galerii klipartów **Clipart gallery**. Teraz z rozwijanego menu wybierz opcję (połączenie z siecią musi być w tym czasie aktywne). Po chwili na liście poniżej pojawią się kategorie, w których zebrano i udostępniono elementy graficzne gotowe do użycia. Rozwiń jedną z kategorii, klikając dwukrotnie jej nazwę.

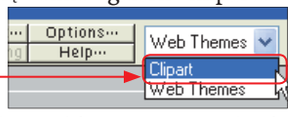

3 Poniżej zostaną załadowane miniatury graficzne. Aby skorzystać z wybranego elementu, kliknij na miniaturze myszką i nie puszczając lewego przycisku, przeciągnij element i upuść w obszar pola roboczego. W ten sposób możesz dodawać do swojego projektu kolejne kliparty.

4 Za pomocą opcji **Save As...** z menu **File** zapiszesz projekt w postaci pliku XAR umożliwiającego jego dalszą edycję. Opcja **Export...** pozwoli zapisać projekt w postaci pliku graficznego (bitmapowego lub wektorowego), opcja **Print...** umożliwi wydrukowanie pracy.

Najlepsi w akcji

Przetestowaliśmy dwa dostępne obecnie w Polsce nowoczesne smartfony wyposażone w dwa najbardziej zaawansowane mobilne systemy operacyjne.

Telefony w skali 1:1

HTC Magic

Ten model jest drugim sprzedawanym w Europie urządzeniem z platformą Android w wersji 1.5.

Sterowanie i obsługa

HTC Magic jest wyposażony w pojemnościowy ekran dotykowy o przekątnej 3,2 cala. Android 1.5 ma trójdzielny pulpit, na którym można umieszczać skróty do aplikacji i kontaktów oraz widżety (miniaplikacje ułatwiające wykonywanie prostych zadań). Tekst wprowadza się za pomocą klawiatury ekranowej, co ułatwia funkcja autokorekty. Dostęp do wszystkich aplikacji i funkcji telefonu zapewnia menu uruchamiane z pulpitu. Magic ma 6 klawiszy oraz trackball pełniący rolę podobną do myszki w komputerze.

Wyposażenie i aplikacje

HTC Magic jest wyposażony w odbiornik GPS, aparat 3,15 Mpix, moduł sieci bezprzewodowej Wi-Fi, czujnik ruchu oraz elektroniczny kompas. Dodatkowe aplikacje można znaleźć w wirtualnym sklepie – Android Market. Znajduje się w nim około 5 tys. aplikacji i gier. Wiele jest darmowych.

PLUSY | MINUSY

- + Obsługa widżetów
- + Proste połączenie z komputerem
- + Gniazdo karty pamięci
- − Do uruchomienia potrzebne konto Gmail

Apple iPhone 3G (3.0)

Jest to druga generacja telefonu od Apple z systemem zaktualizowanym do wersji 3.0.

Sterowanie i obsługa

Do sterowania iPhone'em wykorzystuje się ekran pojemnościowy, który pozwolił na wyeliminowanie z konstrukcji telefonu fizycznych klawiszy. Są tylko 4, z których dwa służą do regulacji głośności. Menu jest podzielone na maksymalnie 11 pulpitów, na których są umieszczane wszystkie aplikacje (do 159). Ekran umożliwia obsługę gestów ułatwiających przechodzenie miedzy pulpitami. Tekst wprowadza się za pomocą klawiatury ekranowej wyposażonej w funkcje autokorekty.

Wyposażenie i aplikacje

iPhone 3G ma odbiornik nawigacji satelitarnej GPS, aparat cyfrowy o matrycy 1,92 Mpix oraz czujnik ruchu. Jego możliwości można rozszerzać dzięki ogromnej liczbie ponad 65 tys. aplikacji dostępnych w wirtualnym sklepie App Store. Znajdują się tam programy oraz gry o rozbudowanej fabule i grafice. Część jest odpłatna: od 79 eurocentów.

PLUSY | MINUSY

- + Design
- + Duży ekran z multitouch
- − Słaby aparat
- − Do uruchomienia potrzebny komputer z iTunes

Najciekawsze funkcje systemów operacyjnych

SZYBKIE WYSZUKIWANIE

Jedną z nowości systemu operacyjnego iPhone 3.0 jest funkcja Spotlight 1. Jest to wyszukiwarka zawartości telefonu, która przeszukuje kalendarz, książkę kontaktów, zainstalowane aplikacje, notatnik, e-maile, a także bibliotekę muzyki. W przypadku Androida 1.5 szybkie wyszukiwanie możliwe jest tylko dla kontaktów 2. Znacząco przyspiesza ona nawiązywanie połączeń. Użytkownik musi jednak korzystać z 9-klawiszowej klawiatury, na której wybieranie liter kontaktu odbywa się poprzez klikanie cyfr. Nie zawsze może to być intuicyjne.

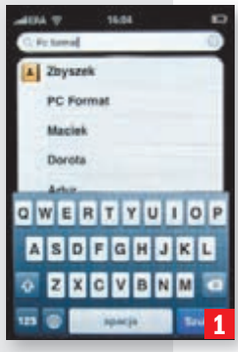

1

KOPIUJ I WKLEJ

Funkcji kopiowania fragmentów tekstu między różnymi aplikacjami oczekiwano w iPhonie od pierwszej wersji systemu. Znalazła się ona w iPhone OS 3.0 3. Korzystanie z funkcji sprowadza się do przytrzymania dłużej palca na fragmencie tekstu i kliknięcia pojawiającej się wtedy ikony. Użytkownik może zaznaczyć dowolną ilość tekstu. Kopiować nie można ilustracji i obrazków. Kopiowanie w Androidzie 4 wymaga większej liczby kliknięć, ponieważ funkcja jest schowana w niższej warstwie menu. Jest ona jednak bardzo skuteczna. Nie da się niestety skopiować za jej pomocą elementów graficznych strony internetowej. Można to obejść, zapisując pojedynczo obraz w pamięci smartfonu.

2

3

WPROWADZANIE TEKSTU

Klawiatura to jeden z najistotniejszych elementów systemu operacyjnego, zwłaszcza w przypadku urządzeń pozbawionych fizycznych przycisków. Wirtualna klawiatura Androida 5 zmienia swoje wymiary w zależności od orientacji (poziom, pion). Dodatkowo w wersji pionowej można zmieniać jej układ, z pełnej klawiatury qwerty na półqwerty lub 9-klawiszowy schemat znany z telefonu. Dostępna jest również funkcja kalibrująca precyzję wybieranych liter. Klawiatura w iPhonie 1 jest wzorem dokładności i skuteczności. Wprowadzany tekst nawet w wersji pionowej jest bardzo dokładny. Od wersji systemu 3.0 jest również dostępna pozioma klawiatura, która jest jeszcze bardziej precyzyjna.

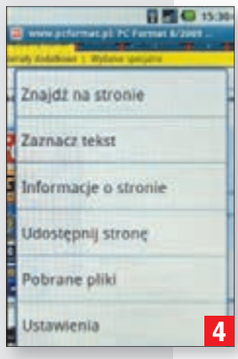

4

5

Wyniki testu smartfonów najnowszej generacji

	Waga	HTC Magic	Ocena	Apple iPhone 3G (3.0)	Ocena
Obsługa					
Czas uruchamiania telefonu	2%	84 sekundy	1,52	55 sekund	3,10
Sterowanie głosem/funkcje menu/kontakty/tryb głośnomówiący	2%	nie/nie/tak	3,50	nie(dopiero w modelu 3GS)/nie(w 3GS)/tak	3,50
Korzystanie z klawiatury (jakość i wygoda)	3%	wyłącznie klawiatura ekranowa, qwerty, układ pionowy i poziomy, 8 klawiszy fizycznych, dwa do regulacji głośności, po jednym do zasilania, wywoływania menu, wyszukiwania w Google, cofania i nawiązywania połączenia, dodatkowy trackball	4,17	wyłącznie klawiatura ekranowa, qwerty, układ pionowy i poziomy, 5 klawiszy fizycznych, dwa do regulacji głośności, jeden zasilania, jeden do wyciszenia dzwonka oraz jeden funkcyjny	4,19
Wprowadzanie tekstu	2%	autokorekta, możliwość używania funkcji Caps Lock do wprowadzania ciągów wielkich liter, klawiatura dość precyzyjna, choć przy krawędzi ekranu często nie reaguje, możliwość kalibracji, wibracje potwierdzające wybranie klawisza, polskie znaki diakrytyczne, możliwość dodawania własnych słów do słownika	4,14	autokorekta, wielkie litery trzeba wprowadzać pojedynczo przy użyciu shiftu, klawiatura dość precyzyjna, choć występują niedokładności, polskie znaki diakrytyczne, słownik rozbudowuje swoją bibliotekę o często używane słowa	3,79
Edycja tekstu: kopiowanie i wklejanie/wycinanie/cofnięcie edycji	2%	tak/tak/nie (zaznaczanie fragmentu w menu)	4,10	tak/tak/nie (bardzo łatwa w obsłudze funkcja)	4,30
Książka telefoniczna	1%	rozbudowana i prosta w obsłudze, miniatura zdjęcia do kontaktu, szybkie wyszukiwanie kontaktów po naciśnięciu zielonej słuchwki	5,07	rozbudowana i prosta w obsłudze, miniatura zdjęcia do kontaktu	5,02
Blokada ekranu i przycisków	3%	tak (automatyczne i ręczne blokowanie ekranu i klawiszy, kod zabezpieczający to rysowana między kropkami linia)	5,00	tak (automatyczne i ręczne blokowanie ekranu i klawiszy, 4-cyfrowy kod zabezpieczający)	5,00
Pulpit i menu	3%	trójdzielny pulpit, możliwość umieszczania skrótów do kontaktów, stron internetowych, aplikacji, obsługa widżetów, możliwości grupowania ikon w folderach	5,00	pulpit pełni rolę menu, liczba pulpitów ograniczona w ver. 3.0 do 11, z poziomu pulpitu są dostępne wszystkie zainstalowane aplikacje, brak możliwości grupowania ikon	3,25
Wyciszanie dzwonka/dzwonek specjalny/rodzaj dzwonka	1%	widżet lub 2 kliknięcia/do kontaktu/dowolny plik audio	5,00	specjalnym klawiszem/do kontaktu/dowolny plik audio (konwersja w iTunes)	5,20
Poziomy głośności: rozmowa/dzwonek/głośnik/multimedia	1%	7/16/6/15	5,13	16/16/16/16	6,00
Wibracje: alarm/dotykanie ekranu/klawiatura ekranowa	1%	tak/nie/tak	3,67	tak/nie/nie	2,33
Intensywność wibracji (odczuwalność) – ocena subiektywna	2%	dobrze wyczuwalne w kieszeni, silne	4,00	słabo wyczuwalne w kieszeni, średnie	3,00
Obsługa suma	**23%**	**ocena pośrednia**	**4,17**	**ocena pośrednia**	**3,97**
Funkcje					
Budzik/kalkulator/stoper/minutnik/przelicznik miar	1%	tak/tak/tak/nie/nie	3,40	tak/tak/tak/tak/nie	4,30
Kalendarz: widoki, obsługa, funkcje	1%	przejrzysty widok miesiąca, tygodnia, dnia, dodatkowo lista wszystkich nadchodzących spotkań, synchronizacja OTA z Gmail, MS Exchange, kilka kalendarzy	5,00	przejrzysty widok miesiąca, dnia, dodatkowo lista wszystkich nadchodzących spotkań, synchronizacja OTA z Gmail, MobileMe, MS Exchange, kilka kalendarzy	4,43
Pojemność książki telefonicznej	1%	do wyczerpania pamięci telefonu	6,00	do wyczerpania pamięci telefonu	6,00
Wymiana danych z komputerem przez: kabel/bluetooth (jako dysk przenośny/wymagane oprogramowanie)	1%	tak/nie (tak/nie)	4,00	tak/nie (nie/iTunes)	2,38
Przeglądarka internetowa	3%	strony HTML (Chrome lite)	6,00	strony HTML (Safari)	6,00
Obsługa przeglądarki internetowej	1%	wygodna i prosta obsługa, zoom sterowany dotykowymi klawiszami, dostosowywanie tekstu do powierzchni ekranu, obsługa maksymalnie 8 okien	5,25	bardzo wygodna i prosta obsługa, większość funkcji rozpoznaje gesty, np. zoom, dostosowywanie tekstu do powierzchni ekranu, obsługa maksymalnie 8 okien	5,30
Transmisja danych: HSDPA/HSUPA/UMTS/EDGE/GPRS/HSCSD	3%	tak (7,2 Mb/s)/tak/tak/tak/tak/nie	5,05	tak (3,6 Mb/s)/nie/tak/tak/tak/nie	4,06
Transmisja danych: Wi-Fi	2%	tak	6,00	tak	6,00
Komunikacja z innymi urządzeniami: bluetooth/IrDA/USB	3%	v 2.0 A2DP (tylko słuchawki)/nie/v 2.0 (złącze microUSB)	4,50	v 2.0 A2DP (tylko słuchawki)/nie/v 2.0 (złącze niestandardowe)	3,90
Wiadomości: SMS/MMS	1%	tak/tak (Instant Messaging – Google Talk)	5,00	tak/tak	5,00
Odbiór poczty elektronicznej (przez klienta e-mail)	2%	tak (wygodna, prosta konfiguracja)	5,29	tak (wygodna, prosta konfiguracja)	5,29
Dodatkowe aplikacje	3%	około 5 tys. aplikacji w wirtualnym sklepie Android Market, dostępny z telefonu, pobieranie aktualizacji ręczne, większość darmowych programów	3,75	około 65 tys. aplikacji w wirtualnym sklepie iTunes, dostępnym z telefonu i komputera, automatyczne pobieranie aktualizacji, dostępne również darmowe programy	5,25
Funkcje suma	**22%**	**ocena pośrednia**	**4,96**	**ocena pośrednia**	**4,89**
Funkcje multimedialne					
Radio	1%	brak radia	1,00	brak radia	1,00
Odtwarzacz MP3/equalizer (korektor dźwięku)	2%	tak/nie	3,57	tak/tak (23 profile)	3,79
Wygoda obsługi odtwarzacza muzyki – ocena subiektywna	3%	układ menu odtwarzacza, brak możliwości sterowania klawiszami w obudowie, brak możliwości ręcznego wczytywania utworów do biblioteki, wygodne przegrywanie utworów	3,75	wygodny układ menu odtwarzacza, brak możliwości sterowania klawiszami w obudowie, brak możliwości ręcznego wczytywania utworów do biblioteki, kłopotliwe przegrywanie utworów, funkcja odtwarzania losowego po potrząśnięciu telefonem	4,58
Obsługiwane formaty plików muzycznych	2%	MP3, AAC, MIDI, WAV	2,71	MP3, AAC, WAV (po konversji w iTunes), M4A, WMA (po konversji w iTunes)	3,50
Nagrywanie/odtwarzanie formatów plików wideo (rozdz. nagrywania)	1%	do wyczerpania pamięci (w pamięci telefonu ok. 142 min)/3GP, MPEG-4 (352x288)	4,95	brak możliwości nagrywania wideo (dopiero w modelu 3GS)/MPEG (brak danych)	1,75
Dyktafon/format zapisu	1%	do wyczerpania pamięci (w dostępnej pamięci ok. 5000 min)/3GPP	5,01	do wyczerpania pamięci (w dostępnej pamięci ok. 3000 min)/M4A	4,79
Funkcje multimedialne suma	**10%**	**ocena pośrednia**	**2,94**	**ocena pośrednia**	**2,89**
Funkcja fotograficzna					
Robienie zdjęcia w nocy/z wykorzystaniem flesza	1%	brak wyspecjalizowanego programu/brak wbudowanego flesza	1,00	brak wyspecjalizowanego programu/brak wbudowanego flesza	1,00
Autofokus/zoom cyfrowy/optyczny	1%	tak/4-krotny/nie	3,00	nie/-/nie	1,00
Ostrość obrazu/reprodukcja kolorów (błąd kolorów)/reprodukcja kolorów (szumy)	4%	47,54%/10,96%/41,25%	4,18	41,47%/51,39%/89,5%	3,02
Zakłócenia zdjęć (zniekształcenia)	3%	0,74 (21,06%)	4,37	2,26 (64,57%)	3,06
Rozdzielczość/liczba punktów matrycy		2048x1536/3,15 Mpix		1600x1200/1,92 Mpix	
Funkcja fotograficzna suma	**9%**	**ocena pośrednia**	**3,76**	**ocena pośrednia**	**2,58**
Dane techniczne					
Czas rozmów GSM/UMTS (dane producenta)	3%	7 godz. 30 min/6 godz. 40 min	4,15	do 10 godz.	5,50
Czas gotowości (dane producenta)	3%	do 420 godz.	5,00	do 300 godz.	3,36
Czas ładowania baterii (test)	2%	2 godz. 32 min	2,93	1 godz. 45 min	4,50
Zakres działania	2%	GSM 850/900/1800/1900; HSDPA 850/2100	5,33	GSM 850/900/1800/1900; HSDPA 850/1900/2100	5,33
Wyświetlacz: kolorowy/wielkość/rozdzielczość/liczba kolorów	4%	tak/4,5x6,75 cm/320x480 pikseli/65 tys.	5,25	tak/5x7,5 cm/320x480 pikseli/16 mln	5,75
Waga z baterią/bateria/ wymiary (wys. x szer. x gru.)	3%	115 g/Li-Ion 1340 mAh/117,7x55x13,7 mm	3,47	135 g/ Li-Ion/115,5x62,1x12,3 mm	2,59
SAR	2%	0,954 W/kg	3,79	0,878 W/kg	3,99
Pamięć: użytkownika/gniazdo karty pamięci	5%	512 MB/tak (do 16 GB, MicroSDHC)	3,71	8 GB/nie	3,80
Lokalizacja gniazda karty pamięci	2%	pod osłoną baterii	3,00	brak gniazda karty pamięci	1,00
Pamięć RAM	2%	192 MB	4,00	128 MB	3,00
Procesor nazwa/prędkość	2%	Qualcomm MSM 7201A/528 MHz	5,25	ARM 11/412 MHz	4,23
System operacyjny		Android OS 1.5		iPhone OS 3.0	
Dane techniczne suma	**30%**	**ocena pośrednia**	**3,38**	**ocena pośrednia**	**3,32**
Serwis i pozostałe					
Obudowa (jakość) – ocena subiektywna	2%	wykonana z błyszczącego plastiku, łatwo się rysuje, dobrze spasowana, brak luzów nie trzeszczy, dodatkowo obok głośnika dioda informacyjna	3,88	wykonana z błyszczącego plastiku i aluminium, wysokiej jakości, świetnie spasowana, żadnych luzów i trzeszczenia, łatwo rysuje się tylny panel	5,05
Okres gwarancji wg producenta	1%	2 lata	5,00	2 lata	5,00
Polskojęzyczna pomoc w internecie	1%	tak, www.htc.com/pl/	4,00	tak, www.apple.pl	5,00
Dodatkowe funkcje lub informacje	2%	cyfrowy kompas, odbiornik GPS, czujnik ruchu	5,00	odbiornik GPS, czujnik ruchu, multitouch	5,50
W pudełku		ładowarka, słuchawki z mikrofonem, skrócona instrukcja obsługi, kabel USB, etui		ładowarka, słuchawki z mikrofonem, skrócona instrukcja obsługi, kabel USB	
Serwis i pozostałe suma	**6%**	**ocena pośrednia**	**4,46**	**ocena pośrednia**	**5,18**
Wyniki testu					
Ocena końcowa: jakość	**100%**	**dobry** ←	**3,96**	**dobry** ←	**3,82**
Ocena końcowa: jakość/cena		**dobry**	**4,12**	**dobry**	**3,64**
Cena telefonu z umową (55 zł miesięcznie) w sieci Era/Orange/Play/Plus		-/1299 zł/-/-		1299 zł (8 GB)/1099 zł (8 GB) /-/-	
Cena średnia z aukcji internetowej		1398,47 zł		1496,88 zł	
Średnia cena rynkowa		1589 zł		2350,07 zł	

Zmiana nadawania

Cyfrowa telewizja naziemna, która zacznie działać w Polsce jeszcze w tym roku, za kilka lat całkowicie zastąpi telewizję analogową. Cyfrowy sygnał zapewni widzom lepszą jakość obrazu i dźwięku, ale będzie wymagał inwestycji w domowy sprzęt RTV.

Cyfrowa telewizja DVB-T zdążyła już obrosnąć w Polsce kilkoma mitami. Najpopularniejszy – niestety rozpowszechniany przez media – głosi, że po wprowadzeniu nadawania cyfrowego miliony Polaków stracą możliwość oglądania telewizji. Nie jest to jednak prawda.

Samo rozpoczęcie transmitowania telewizji w technologii DVB-T nie oznacza jednoczesnego wstrzymania emisji sygnału analogowego. Ponadto kwestie odbioru telewizji cyfrowej dotyczą tylko tych osób, które korzystają obecnie z telewizji analogowej. Użytkownicy platform satelitarnych, telewizji kablowych oraz telewizji dostarczanej za pomocą łączy internetowych w ogóle nie muszą się przejmować nadchodzącymi zmianami. Ale także korzystający z anten analogowych nie mają powodu do nerwów. W większości przypadków sygnał analogowy będzie do nich docierał jeszcze przez 2–3 lata.

Harmonogram zmian

Plany dotyczące wprowadzenia nadawania cyfrowego w Polsce były kilkakrotnie zmieniane i niewykluczone, że obecny harmonogram także będzie w przyszłości modyfikowany.

Najnowsze wytyczne podano w styczniu tego roku i dotychczas nie były zmieniane. Według nich nadawanie sygnału cyfrowego nie rozpocznie się jednocześnie na terenie całego kraju. We wrześniu cyfrową telewizję będzie można odbierać w Zielonej Górze, Żaganiu, Warszawie i Poznaniu. Następnie będzie uruchamiane nadawanie w kolejnych regionach: od marca 2010 m.in. we Wrocławiu, Częstochowie czy Lublinie, a od lipca 2011 na pozostałym obszarze kraju (m.in. w Katowicach i Gdańsku) – szczegóły pokazuje mapka obok.

Również etapami, ale aż sześcioma, będzie postępowało wyłączanie nadawania analogowego. Najwcześniej, we wrześniu, październiku 2010 roku, na odbiór cyfrowego sygnału będą się musieli całkowicie przestawić mieszkańcy Warszawy, Poznania, Zielonej Góry i Żagania. Ostatni etap, który zakończy się 31 lipca 2013 roku, obejmie głównie wschodnie regiony kraju oraz rejon Gniezna – szczegóły na mapce.

Nie ma odwrotu

W pierwszej kolejności w technologii cyfrowej będzie można odbierać wszystkie kanały, które obecnie są dostępne za darmo drogą analogową. W zestawie tych kanałów, tworzących tzw. pierwszy multipleks, znajdą się TVP, Polsat, TVN, TV4 i Puls – wszystkie stacje złożyły odpowiednie wnioski w UKE. Kolejne multipleksy obejmą kanały tematyczne oraz płatne, ale ich pełna oferta jest dopiero na etapie konsultowania z nadawcami.

Sama zmiana sposobu nadawania znacznie zmniejszy zakres wykorzystywanych obecnie częstotliwości – DVB-T ma mniejsze potrzeby niż telewizja analogowa. W eterze pojawi się sporo wolnego miejsca, które będzie można przeznaczyć na inne zastosowania. Dodatkowo dzięki wprowadzeniu sygnału cyfrowego poprawi się jakość dźwięku i obrazu – znikną zakłócenia wynikające z niedostatecznej mocy sygnału analogowego. Ponadto możliwe jest wprowadzenie nadawania w jakości HD, a także zastosowanie kanału zwrotnego do komunikacji widza z dostawcą telewizji, np. w celu zamówienia filmu w usłudze wideo na żądanie. To, w jaki sposób możliwości DVB-T zostaną wykorzystane w Polsce, będzie zależało od dostawców telewizji.

Bądź przygotowany

Najważniejszy krok w przygotowaniu do odbioru DVB-T to ocena posiadanej infrastruktury. Dobra wiadomość jest taka, że do odbioru telewizji cyfrowej może posłużyć ta sama antena, którą wykorzystujesz obecnie.

Jednak koszt anteny jest mały w porównaniu z ceną odpowiedniego cyfrowego telewizora. Jeśli nie kupowałeś nowego odbiornika w ciągu ostatniego roku, to najprawdopodobniej twój telewizor nie będzie mógł odbierać sygnału DVB-T bez specjalnego tunera (przystawki).

Obecnie tunery cyfrowej telewizji DVB-T kosztują około 400 zł, ale wraz z popularyzacją tej technologii w Polsce za około 2 lata powinny potanieć o około połowę.

Korzyści i utrudnienia związane z DVB-T

- Lepsza jakość obrazu i dźwięku
- Możliwość odbierania płatnych kanałów drogą naziemną
- Możliwość wykorzystania dotychczas używanej anteny
- Konieczność wymiany telewizora lub zakupu cyfrowego tunera

Zasada działania DVB-T

Sygnał emitowany przez nadawcę (dźwięk z obrazem) przed wysłaniem do widza jest kompresowany przy użyciu kodeka MPEG, a następnie dzielony na kilka równoległych strumieni (każdemu odpowiada inna częstotliwość sygnału). Całość jest zamieniana z postaci cyfrowej na analogową i wysyłana do widza. Po odebraniu sygnału następuje proces odwrotny, wzbogacony o korekcję błędów, które mogą się pojawić podczas przesyłania sygnału.

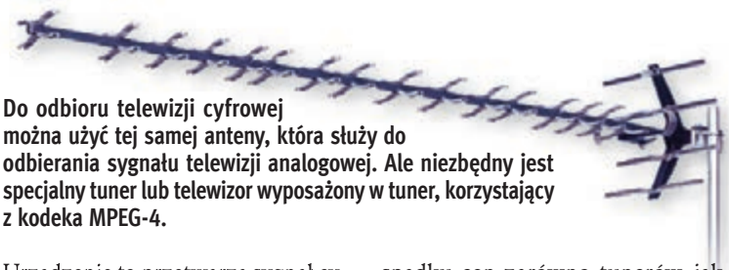

Do odbioru telewizji cyfrowej można użyć tej samej anteny, która służy do odbierania sygnału telewizji analogowej. Ale niezbędny jest specjalny tuner lub telewizor wyposażony w tuner, korzystający z kodeka MPEG-4.

Urządzenie to przetwarza sygnał cyfrowy na zrozumiały dla telewizorów starszego typu sygnał analogowy. Z jednej strony podłączasz do niego kabel biegnący od anteny, a z drugiej kabel biegnący do telewizora. Koszt takiej przystawki to obecnie 350 do 400 zł, ale szacuje się, że wraz z upowszechnieniem się telewizji cyfrowej w Polsce, za 2 lata przystawkę będzie można kupić za 200 zł lub taniej.

Jeśli niedawno kupiłeś telewizor lub właśnie zamierzasz to zrobić, sprawdź, czy telewizor ma wbudowany tuner DVB-T. Uważaj jednak, część modeli wciąż dostępnych na rynku jest wyposażona w tuner korzystający z niezgodnej ze standardem polskiej telewizji cyfrowej technologii MPEG-2. Szukaj tylko urządzeń, które mają tuner w standardzie MPEG-4. Jeśli masz taki telewizor, wystarczy, że podłączysz do niego kabel biegnący od anteny, i sygnał cyfrowy zostanie przetworzony na analogowy wewnątrz telewizora.

Szansa na dotacje

Z szacunków Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wynika, że mimo spadku cen zarówno tunerów, jak i nowoczesnych telewizorów w momencie zakończenia nadawania analogowego w Polsce będzie około 1,5 miliona osób, których nie będzie stać na zakup sprzętu potrzebnego do odbioru DVB-T. Zdaniem KRRiT, z myślą o tych osobach należy stworzyć system dofinansowania zakupu tunerów, na co potrzebnych jest od 350 do 400 mln złotych.

Niestety, resort finansów nie widzi obecnie możliwości dofinansowania cyfryzacji telewizji. Nie wiadomo także, kto sfinansuje kampanię informacyjną związaną z wprowadzeniem DVB-T w Polsce. Ministerstwo nie chce, aby na powołaną w tym celu fundację Cyfrowa Polska łożył Urząd Komunikacji Elektronicznej, czerpiąc środki np. z dzierżawy częstotliwości nadawcom. Dopóki jednak nie ma budżetu na kolejne lata, nic nie jest przesądzone i być może ministerstwo pod naciskiem opinii publicznej z czasem zmieni zdanie na temat dotacji.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Plan wprowadzania telewizji cyfrowej w Polsce

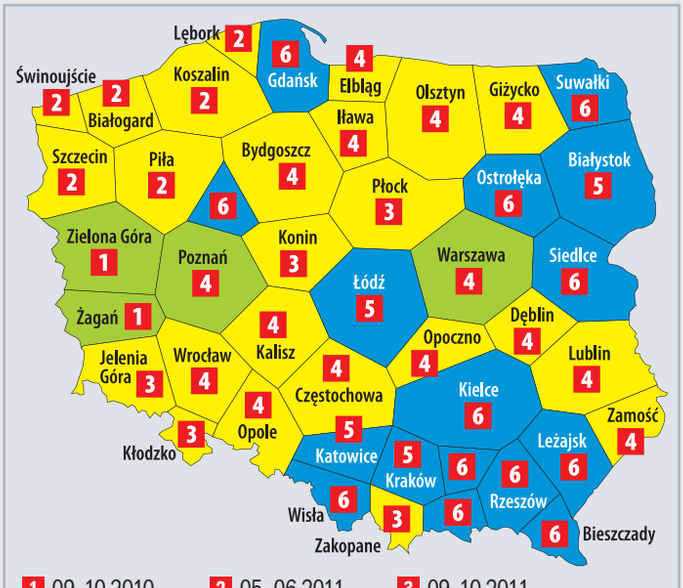

1 09-10.2010 | 2 05-06.2011 | 3 09-10.2011
4 09-10.2012 | 5 05-06.2013 | 6 31.07.2013

Kolory oznaczają daty uruchomienia nadawania cyfrowego w regionach:
■ – wrzesień 2009, ■ – marzec 2010, ■ – lipiec 2011.
Cyfry odnoszą się do daty zakończenia nadawania analogowego na danym obszarze.

REKLAMA

Przygotuj ręce na więcej
ogromny wybór gier i sprzętu

Gra PC
Call Of Juarez: Więzy krwi
RATY 0%
cena 1 gry
10 x 9.99
99.90

Dziki Zachód – Call of Juarez: Więzy Krwi ukazuje zachód zanim został ujarzmiony, zaślepiony chciwością i pełen przemocy.

Gra PC
Harry Potter i Książę Półkrwi
RATY 0%
cena 1 gry
10 x 13.99
139.90

Voldemort szykuje ostateczną rozprawę ze światem mugoli i czarodziejów.

Gra PC
Transformers: Zemsta upadłych
RATY 0%
cena 1 gry
10 x 11.99
119.90

Growa adaptacja nowego filmu o Transformerach – Revenge of the Fallen.

empik.com

Nokia Music

Od początku lipca z internetowego sklepu z plikami muzycznymi Nokia Music Store mogą korzystać także polscy użytkownicy telefonów Nokia.

Obecnie w polskiej wersji sklepu można kupować muzykę jedynie za pośrednictwem komputera. Pliki należy pobrać na peceta, a następnie skopiować do pamięci telefonu. Do obu czynności służy darmowa aplikacja Nokia Music PC, dostępna na stronie Nokia Music 1. Program jest nie tylko narzędziem do kupowania muzyki, ale też odtwarzaczem multimedialnym. Pozwala zarządzać zasobami muzycznymi na komputerze oraz w komórce. Instalując Nokia Music PC, instalujesz także oprogramowanie potrzebne do połączenia telefonu z komputerem.

Ceny i warunki zakupu

Muzyka w sklepie Nokii niestety nie jest tania. Za pojedynczy utwór trzeba zapłacić 3,49 zł. Natomiast cała płyta kosztuje zazwyczaj 34,90 zł (zdarzają się jednak także droższe i tańsze albumy). Ceny plików z muzyką w innych sklepach internetowych zaczynają się już od niecałej złotówki za utwór. Sklep Nokii ma najbogatszą na polskim rynku ofertę ponad 4,5 miliona utworów – także rodzimych wykonawców. Ponadto w jego ofercie można często znaleźć premierowe albumy, których próżno szukać w innych sklepach.

W sklepie Nokii można pobrać wybrane utwory z albumu lub całą płytę. Wszystkie pliki są zabezpieczone technologią DRM. Można ustawić kolejkę przyszłych zakupów i przeprowadzić transakcję w dogodnym terminie. Przed zakupem można odsłuchać 30-sekundowy fragment każdego utworu.

Płatności

Płacić można wyłącznie kartą kredytową. Możliwe jest wcześniejsze doładowanie konta kwotami 30, 90, 175 lub 300 zł, a także płacenie na bieżąco przy każdym zakupie. Użytkownik sam musi wybrać, która forma bardziej mu odpowiada. Metoda przedpłacana wymaga rzadszego podawania numeru karty i innych danych, jest więc bezpieczniejsza.

Do płacenia za muzykę można także wykorzystać kupony promocyjne dołączone do niektórych muzycznych telefonów Nokia. Odpowiedni formularz, w który należy wpisać kod zawarty na kuponie, znajduje się w programie Nokia Music PC.

Oferta Nokia Music

- 3,49 zł za utwór
- średnio 34,90 zł za album
- 4,5 miliona utworów
- około 400 tysięcy albumów

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Kupowanie muzyki w internetowym sklepie Nokia Music

Rozpocznij od pobrania i instalacji oprogramowania Nokia Music PC oraz stworzenia konta w muzycznym sklepie Nokia Music.

Instalacja aplikacji

1 Otwórz okno przeglądarki i wpisz adres 1. Po wczytaniu strony kliknij w sekcji Pobierz Nokia Music przycisk Pobierz. Zapisz plik na dysku twardym i kliknij ikonę instalatora.

2 Program instalacyjny jest dostępny w języku polskim – wystarczy zaznaczyć opcję Polski w oknie Instalator i kliknąć Dalej >.

3 Po zakończeniu instalacji Nokia Music PC uruchomi się automatycznie, wczytując ekran powitalny. Możesz zdecydować, czy aplikacja ma stworzyć bibliotekę z utworów muzycznych, które posiadasz na komputerze – zaznacz Tak i w polu Lokalizacja muzyki: wskaż dysk lub katalog, w którym znajdują się pliki z muzyką.

4 Program może także powiązać formaty plików muzycznych z wbudowanym odtwarzaczem – zaznacz:

☑ Skojarz popularne formaty muzyczne z aplikacją Nokia Music.

Dzięki temu do otwierania plików muzycznych będzie służyć Nokia Music PC. Kliknij Dalej >, aby przejść do głównego okna aplikacji.

Tworzenie konta

1 Przejdź do zakładki Sklep, a następnie kliknij przycisk Dołącz teraz. Wypełnij wszystkie pola po lewej stronie formularza, podaj też numer telefonu.

2 Po prawej stronie formularza musisz zaznaczyć pole:

☑ *Zgadzam się na warunki świadczenia usługi Nokia Music.

Możesz się także zapisać do e-mailowego newslettera informującego o nowościach w ofercie sklepu – zaznacz w tym celu pole:

☑ Chcę dostawać wiadomości e-mail z biuletynami Nokia Music, najnowszymi promocjami i aktualnościami

Powiadomienia będziesz też otrzymywać za pośrednictwem SMS-a, jeśli zaznaczysz pole:

☑ Chcę dostawać SMS-y z najnowszymi promocjami i wiadomościami

Zakończ tworzenie konta, klikając Kontynuuj.

3 Zostaniesz automatycznie zalogowany do sklepu, a na swoją skrzynkę e-mailową otrzymasz potwierdzenie rejestracji. Możesz teraz przystąpić do zakupów.

Pobieranie muzyki

1 Możesz bezpłatnie wypróbować, jak działa sklep Nokia Music, pobierając darmowy utwór David Guetta – „When Loves take over". Kliknij tytuł tego utworu When Love Takes... na liście Bestsellery.

2 W otwartym oknie możesz odsłuchać 30-sekundowy fragment utworu, klikając ikonę.

Aby pobrać utwór, kliknij ikonę. Potwierdź wybór, klikając ikonę.

3 Rozpocznie się pobieranie utworu – pojawi się on w sekcji Elementy aktualnie pobierane. Po zakończeniu pobierania możesz przesłuchać cały utwór. W tym celu przejdź do zakładki Moja muzyka i kliknij wybrany utwór. Za pierwszym razem pojawi się komunikat Licencjonowanie o konieczności pobrania aktualizacji zabezpieczeń DRM. Kliknij OK.

Wgrywanie utworów do telefonu

1 Pod zakładką Moja muzyka kliknij. Teraz połącz telefon z komputerem za pomocą kabla – w muzycznych modelach Nokii będzie to przewód USB.

2 Przy pierwszym podłączeniu komputer potrzebuje trochę czasu na instalację sterowników i rozpoznanie urządzenia. Po chwili na ekranie komórki wyświetli się komunikat o wyborze trybu komunikacji z komputerem. W zależności od modelu telefonu właściwy tryb może mieć różne nazwy. W naszym przykładowym modelu Nokia 5130 tryb nosi nazwę **druk. i multimed.**

3 Aby przegrać piosenkę do telefonu, kliknij ikonę.

Następnie naprowadź kursor na ikonę wybranego utworu i kliknij ikonę.

Postęp przegrywania możesz obserwować w polu Postęp.

Adresy internetowe

1 http://music.nokia.pl

warto wiedzieć

tani telefon
www.tanitel.pl

Rozmawiaj za grosze

35 groszy za minutę połączenia

Zobacz jakie to proste!

Połączenie	tani telefon	TP plan standardowy	Oszczędzasz
USA	0,35 zł za minutę	1,46 zł/min	do 76%
Europa Zachodnia		1,46 zł/min	do 76%
Polska		0,49 zł/min	do 29%

Połączenia telefoniczne wcale nie muszą być drogie.
Dotyczy to zarówno połączeń międzymiastowych jak i międzynarodowych.
Dzwoniąc na numer

0708 177 177

a następnie wybierając numer telefonu z którym chcemy się połączyć, koszt połączenia pozostanie wciąż ten sam, czyli jedyne **0,35 zł** (0,29 + VAT).
I to niezależnie od kraju do którego dzwonimy!

Jak dzwonić?

Korzystanie z usługi **nie wymaga zmiany operatora czy podpisywania kolejnych umów**. Po prostu:

1. Na klawiaturze swojego telefonu domowego wybieramy numer dostępowy **0 708 177 177**
2. Po połączeniu z numerem dostępowym wybieramy:
   - dla połączeń międzymiastowych wybieramy **0** następnie **numer kierunkowy** oraz **numer abonenta**
   - dla połączeń międzynarodowych wybieramy **00** następnie **numer kierunkowy** oraz **numer abonenta**
3. Czekamy na połączenie, by następnie już bez przeszkód rozmawiać za **35 groszy za minutę.**

Każde połączenie może trwać maksymalnie 30 minut, po tym okresie zostaniemy rozłączeni. Dlatego, by kontynuować rozmowę należy powtórzyć wszystkie trzy kroki.

Gdzie dzwonić?

Argentyna (00 54), Australia (00 61), Austria (00 43), Belgia (00 32), Brazylia (00 55), Bułgaria (00 359) N!, Chiny +GSM (00 86) N!, Czechy (00 420), Dania (00 45), Estonia (00 372), Finlandia (00 358), Francja (00 33), Grecja (00 30), Hiszpania (00 34), Holandia (00 31), Hong Kong +GSM (00 852) N!, Irlandia (00 353), Izrael (00 972), Japonia (00 81), Kanada +GSM (00 1), Luksemburg (00 352), Niemcy (00 49), Norwegia (00 47), Nowa Zelandia (00 64), Portugalia (00 351), Rosja (00 7), Singapur +GSM (00 65), Szwajcaria (00 41), Szwecja (00 46), USA +GSM (00 1), Węgry (00 36), Wielka Brytania (00 44), Włochy (00 39).POLSKA – wszystkie miejscowości (0 numer kierunkowy).

+GSM – w tych krajach można dzwonić na telefony komórkowe N! – nowy kraj w ofercie
Koszt minuty połączenia z numerem 0 708 177 177 to 0,35 zł (0,29 zł + VAT), w przypadku planu socjalnego TP opłata jest podwójna, w innych pakietach taryfowych TP występuje dodatkowa opłata za nawiązanie połączenia w wysokości 0,24 zł brutto.
Połączenie dostępne dla abonentów: TP S.A., Dialog, Netia, Exatel, Telenet, GTS, Pilicka Telefonia, dataCom, El-net. Dostawcą usługi jest GTS Energis Sp. z o.o.

nowość!

z naszą kartą jeszcze taniej!

od 18 groszy za minutę połączenia

Karta dostępna w **placówkach pocztowych** na terenie całego kraju

Połączenia można wykonywać z dowolnego telefonu w kraju (telefon stacjonarny, komórkowy lub budka telefoniczna).

Z reżyserki sprawuje się nadzór nad techniczną stroną realizacji programu – kamerami, dźwiękiem. Stąd wydawca kontaktuje się z prezenterem.

Studio służy dziennikarzom także do nagrywania wypowiedzi gości odwiedzających TVN24, które później są wykorzystywane w programach informacyjnych.

Praca na wizji

W telewizji informacyjnej program jest transmitowany na żywo, więc nie ma miejsca na pomyłki, opóźnienia lub awarie. Dlatego wykorzystywany sprzęt – komputery, kamery, oświetlenie, urządzenia zapewniające komunikację między pracownikami w terenie i w studiu – musi być nowoczesny i niezawodny.

Studio TVN24 zaprojektowano w szczególny sposób. Stanowiska pracy osób tworzących program umieszczono tak, aby były widoczne dla widza. Elementem scenografii są rzędy stale włączonych monitorów. Choć może się wydawać, że pełnią jedynie rolę dekoracji, w rzeczywistości każdy monitor jest wykorzystywany przez osoby czuwające nad techniczną stroną realizacji programu. Na monitorach są widoczne np. przekazy z wozów satelitarnych, inne stacje telewizyjne, a także gotowy program TVN24 wysyłany na antenę, ale pozbawiony elementów graficznych, np. paska ze skrótem informacji.

Planowanie programu

Nad każdym programem emitowanym na antenie czuwa wydawca. Wraz z prowadzącym dobiera materiały, które będą prezentowane widzom. Źródeł tych materiałów jest kilka i zależą od charakteru programu.

Największy wybór mają wydawcy programów informacyjnych, np. „Dzień na żywo". Mogą wykorzystywać materiały dostarczone przez krajowe i światowe agencje informacyjne, nagrania przygotowane wcześniej przez reporterów pracujących w terenie lub materiały zaproponowane przez reportera i czekające na realizację. Posiłkują się także sygnałami na żywo transmitowanymi drogą satelitarną z wozów transmisyjnych, materiałami przygotowanymi przez jeden z 9 ośrodków regionalnych i przesyłanymi kablami światłowodowymi, a nawet materiałami przysyłanymi przez widzów SMS-em lub e-mailem. Sygnał na żywo może pochodzić także z helikoptera, który jest własnością TVN (transmisja mikrofalami o zasięgu 100 km), a nawet z telefonu komórkowego, którego reporter może użyć, gdy nie dysponuje wozem satelitarnym. Każdy reporter jest wyposażony w telefon z aparatem cyfrowym, którym za pomocą specjalnej aplikacji może nagrywać filmy i potem przesłać je przez sieć komórkową do studia. Jakość tego materiału to 256 kb/s.

W zależności od typu materiału udział prowadzącego w jego prezentacji może być różny. W przypadku wejścia na żywo prezenter musi zapowiedzieć i przeprowadzić rozmowę z reporterem znajdującym się w miejscu zdarzenia. Jeśli emitowany materiał był wcześniej przygotowany przez reportera, tekst do przeczytania dla prowadzącego opracował przed emisją jeden z redaktorów. Prezenter może jednak wprowadzić do niego poprawki czy nawet napisać od początku.

Gdy wydawca i prezenter wybiorą już wszystkie materiały i ułożą je w kolejności, w jakiej będą emitowane na antenie, idą do reżyserki, aby obejrzeć cały materiał. W przypadku programu „Dzień na żywo" mają na to 35 minut – między zejściem z anteny a ponownym rozpoczęciem emisji. W tym czasie muszą zaplanować i przejrzeć 25 minut programu.

Przygotowanie materiałów

Wykorzystane podczas emisji materiały, które nie są wejściami na żywo, muszą być odpowiednio przygotowane: zmontowane, opatrzone tekstem do odczytania dla prezentera, a także oznaczone tagami (słowami kluczowymi), aby można je było łatwo odnaleźć w bazie danych.

Duża część materiałów pochodzi od reporterów TVN24, którzy w parze z operatorem kamery i dźwięku udają się na miejsce jakiegoś zdarzenia. Z nagraniem zarejestrowanym za pomocą cyfrowych kamer (wyposażonych w dyski optyczne o pojemności 32 GB) reporter wraca do studia. Tam przy komputerze przegrywa plik cyfrowy z dysku optycznego do bazy danych,

Redaktorzy i reporterzy mają swoje stanowiska pracy bezpośrednio w studiu. Reporter po powrocie z nagrania musi sam zmontować cały przygotowywany materiał.

Obok głównego studia znajduje się mniejsze pomieszczenie, gdzie są nagrywane niektóre programy, np. „Gość poranny" czy „Szkło kontaktowe".

a następnie montuje cały materiał. Wykorzystywane do montażu komputery to macintoshe, spięte w jedną z największych sieci tego typu komputerów w Europie.

Pojedynczy, gotowy do emisji materiał o długości 3 minut ma objętość około 600 MB. TVN24 nadaje w rozdzielczości SD (format 16:9). Kiedy stacja przejdzie na nadawanie sygnału HD, objętość pojedynczego materiału znacznie wzrośnie.

Do zadań redaktorów należy monitorowanie doniesień z agencji informacyjnych i wybieranie z nich najciekawszych newsów. Z doniesień agencyjnych powstaje tekst dla prezentera. Jego ilustracją wideo może być materiał nadesłany przez agencję lub wideo archiwalne z bogatej bazy TVN24. Do znalezienia odpowiedniego materiału służy redaktorom wyszukiwarka plików, w której mogą korzystać z wielu filtrów, np. wyszukiwania po dacie.

Nad całością systemu komputerowego czuwają mediamenedżerowie, którzy pomagają redaktorom i reporterom mniej obytym w obsłudze komputera i oprogramowania. Mogą także zdalnie zdiagnozować i naprawić każdy komputer podłączony do sieci informatycznej TVN, nawet jeśli znajduje się on w jednym z ośrodków regionalnych. Osoby pracujące przy montażu materiałów są dodatkowo chronione przed utratą efektów wielu godzin pracy za pomocą funkcji autozapisu.

W reżyserce

Gdy wszystkie elementy programu są zaplanowane i przygotowane, rozpoczyna się emisja. Każdy materiał poprzedza zapowiedź prezentera. W tym czasie wydawca w reżyserce decyduje, który widok z kamery ma być transmitowany na antenę. Może także poinstruować realizatora obrazu, jakie ujęcie chciałby uzyskać. Realizator przekazuje odpowiednie polecenia kamerzyście za pomocą komunikacji bezprzewodowej. Podobny nadzór nad dźwiękiem sprawuje realizator dźwięku.

Wydawca jest także w kontakcie bezprzewodowym z prezenterem i za pomocą słuchawki, którą ten ma w uchu, może mu przekazać informacje. Może to być komunikat o ważnym wydarzeniu, które zmienia zaplanowany wcześniej porządek programu. Prezenter musi reagować błyskawicznie – powinien umieć równocześnie słuchać wydawcy i mówić do widzów.

Gdy prezenter skończy zapowiadać materiał, osoba nazywana kliperem musi szybko uruchomić nadawanie tego materiału – na reakcję ma około pół sekundy. Jeśli zapowiedziany materiał jest wejściem na żywo jednego z reporterów, znajdujący się w reżyserce producent musi skontaktować się wcześniej z reporterem i poinformować go, o której godzinie wchodzi na antenę i na jak długo oraz jakie pytania zada mu prezenter. Producent może też zaproponować reporterowi materiały wideo, którymi zostanie wzbogacone wejście na żywo.

Nad przesyłanymi z wozów satelitarnych i ośrodków regionalnych materiałami czuwa oddzielny realizator. Dba na przykład o to, aby dźwięk nie wychodził poza przyjęte normy – nie był zbyt cichy lub zbyt długi.

Przez cały czas trwania programu na ekranie telewizora widoczne są paski z aktualnymi informacjami oraz zapowiedzi kolejnych programów – materiały te powstają na bieżąco w reżyserce.

Wirtualne studio

Oprócz głównego studia TVN24 ma do dyspozycji studio wirtualne, w którym programy, np. „Skaner polityczny", są realizowane z wykorzystaniem technologii blue box. Jedyne rzeczywiste elementy scenografii używane podczas nagrywania tego programu to stół i krzesła, na których siedzą goście i prowadzący. Cała reszta to komputerowo nałożone na zielone tło elementy. Wykorzystywane przez TVN24 urządzenia są tak dokładne, że potrafią obliczyć, jak np. przezroczyste szklanki z wodą dla gości zniekształcą tło. Twórcy wirtualnej scenografii dbają o to, by wyglądała jak rzeczywista – na cyfrowo wygenerowanej wykładzinie widać nawet szwy.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Wi-Fi do kwadratu

Wyobraź sobie hotspoty o zasięgu kilku kilometrów zamiast kilkuset metrów ustawione tak, że możesz z dowolnego miejsca w mieście korzystać przez laptop z internetu. Zapewnia to mobilny WiMAX.

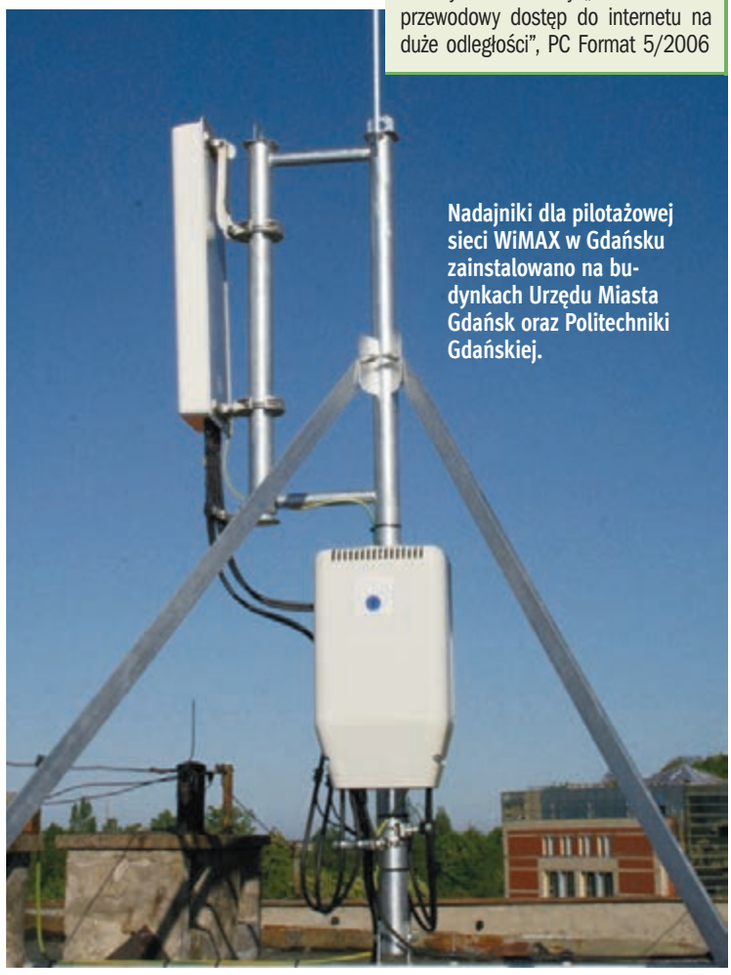

Nadajniki dla pilotażowej sieci WiMAX w Gdańsku zainstalowano na budynkach Urzędu Miasta Gdańsk oraz Politechniki Gdańskiej.

WiMAX jest technologią bezprzewodowego przesyłania sygnału, np. internetu, na bardzo duże odległości. W stacjonarnej wersji technologii – więcej o niej w artykule zamieszczonym na płycie CD – w zależności od czynników środowiskowych (ukształtowanie terenu, zalesienie, położenie nadajnika) – jeden nadajnik może zapewnić zasięg do 50 kilometrów. Oferuje przy tym także znacznie większe prędkości transferu niż konkurencyjne metody dostarczania internetu – teoretycznie nawet do 72 Mb/s, ale w praktyce kilkanaście Mb/s.

Mobilna wersja WiMAX-a wykorzystuje znacznie gęstszą sieć nadajników, których zasięg to około 2 km, a osiągana w praktyce przepustowość to w obecnej wersji technologii maksymalnie 18 Mb/s. Podczas gdy stacjonarny WiMAX jest stosowany głównie na obszarach o niższym zaludnieniu oraz słabej infrastrukturze telekomunikacyjnej i niskiej zabudowie, mobilna wersja technologii ma w założeniach działać w dużych aglomeracjach.

W zasięgu mobilnego WiMAX-a znajduje się obecnie około 430 milionów użytkowników na całym świecie. Szacuje się, że do końca roku powstanie 100 nowych sieci.

Nowa technologia...

Mobilny WiMAX to konkurencja głównie dla sieci Wi-Fi, ale pewne rozwiązania (m.in. koncepcję gęstej sieci nadajników) ma wspólne z sieciami komórkowymi. Choć umożliwia przesyłanie nie tylko transmisji internetowej, ale też np. dźwięku, nie konkuruje pod tym względem z GSM-em z powodu szerokiej dostępności i dobrej infrastruktury telefonii komórkowej w dużych miastach. Mobilny WiMAX stawia na szybką transmisję danych, z którą GSM wciąż radzi sobie średnio, głównie ze względu na szybko spadającą prędkość transmisji wraz ze zwiększaniem odległości użytkownika od nadajnika GSM, tzw. stacji bazowej (BTS).

Konkurując z Wi-Fi, mobilny WiMAX przerasta ją pod wieloma względami – poczynając od wspomnianej już przepustowości. Obecna prędkość 18 Mb/s będzie podnoszona wraz z rozwojem technologii, podczas gdy najszybsze obecnie połączenie komórkowe HSDPA oferuje prędkość 7,2 Mb/s (w przyszłości do 14 Mb/s).

Wysoka przepustowość sieci mobilnych WiMAX wynika z kilku czynników. Najważniejszym jest użycie koncesjonowanych częstotliwości. Oznacza to, że na danym obszarze może działać tylko jedna sieć o danej częstotliwości, którą dostawca zarezerwował w odpowiednim organie państwowym. Dzięki temu sygnał nie jest narażony na zakłócenia, np. przez inne sieci WiMAX. W przypadku sieci Wi-Fi zakłócenia pochodzą od wielu nadajników działających na tym samym obszarze (często nie pomaga nawet użycie innych kanałów oraz mały zasięg pojedynczych sieci), a tej samej częstotliwości co sieci bezprzewodowe używają niektóre telefony przenośne (sygnał o częstotliwości 2,4 GHz emituje nawet kuchenka mikrofalowa).

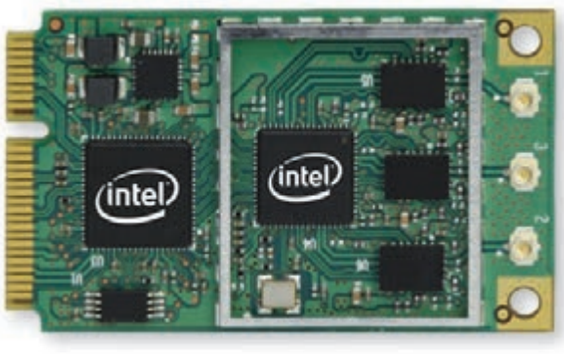

Układ Intel WiMAX/WiFi Link, montowany w laptopach opartych na platformie Intel Centrino 2, umożliwia korzystanie z sygnału mobilnego WiMAX-a.

... a jednak podobna

To jednak nie koniec nawiązań do technologii Wi-Fi. Podobnie jak Wi-Fi mobilny WiMAX wykorzystuje rozwiązanie MIMO znane szerszej grupie użytkowników z urządzeń sieciowych w wersji 802.11n. W MIMO jest wykorzystywanych kilka anten (zazwyczaj trzy), a sygnał podróżuje od nadajnika do odbiornika kilkoma drogami, odbijając się przy tym od przeszkód terenowych. To rozwiązanie pozwala na zwiększenie zasięgu transmisji. Dodatkowo moc nadajników mobilnego WiMAX-a jest od 10 do 100 razy wyższa niż w hotspotach Wi-Fi (kilkadziesiąt miliwatów).

Tam, gdzie zasięg mobilnego WiMAX-a nie jest wystarczający (podobnie jak w Wi-Fi przepustowość maleje wraz ze spadkiem siły sygnału, a ta spada w miarę zwiększania się odległości od nadajnika), technologia pozwala na stosowanie lokalnych repeaterów, czyli urządzeń z odbiornikiem oraz nadajnikiem o małym zasięgu. Repeater ustawiony we wnętrzu budynku zapewnia taką samą jakość sygnału, jak podczas przebywania poza budynkiem, przy czym jego wykorzystanie jest konieczne jedynie w budynkach tłumiących częstotliwości WiMAX-a – zazwyczaj od 2,3 do 2,5 GHz oraz od 3,4 do 3,5 GHz.

Do odbioru sygnału mobilnego WiMAX-a można wykorzystać np. układy firmy Intel WiMAX/WiFi Link. Znajdują się one np. w niektórych laptopach opartych na platformie Centrino Duo.

Gdański pilotaż

Obecnie w Gdańsku działa pierwsza pilotażowa sieć mobilnego WiMAX-a uruchomiona przez firmy Intel i Alcatel-Lucent. Umożliwia ona komunikację gdańskim przedsiębiorcom, służbom miejskim i instytucjom zajmującym się obsługą EURO 2012. W ramach projektu dostarczone przez Alcatel-Lucent nadajniki zamontowano na budynku Urzędu Miasta Gdańsk oraz Politechniki Gdańskiej. Dostarczone urządzenia pracują w standardzie 802.16e i zapewniają maksymalną przepustowość 15 Mb/s w kierunku użytkownika oraz kanał zwrotny o przepustowości 3 Mb/s.

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Zamiast talerzy

Dyski SSD przewyższają wydajnością tradycyjne dyski magnetyczne, ale niestety są od nich znacznie droższe. Mimo to w niektórych sytuacjach warto się zastanowić nad wyborem droższego rozwiązania.

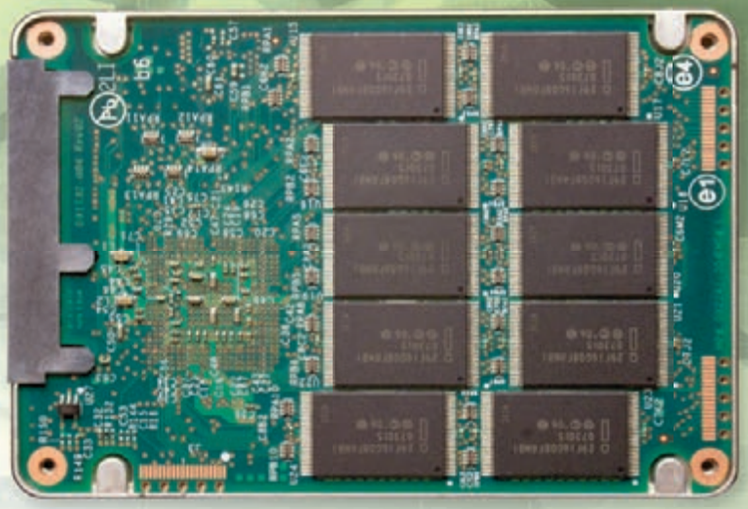

Dyski SSD nie mają talerzy ani głowic jak nośniki magnetyczne. Zamiast nich skrywają w swym wnętrzu kości pamięci flash, w których są przechowywane dane.

Przed dwoma laty, gdy pierwsze dyski SSD (ang. Solid State Drive) trafiały na polski rynek, za nośnik o pojemności 32 GB trzeba było zapłacić kilka tysięcy złotych. Obecnie wydajny dysk o pojemności 64 GB można kupić za około 700 zł.

Podstawowe różnice

W dyskach magnetycznych element przechowujący dane ma kształt kręcących się talerzy z warstwami ferromagnetyka. Odczyt i zapis danych jest zadaniem ruchomej głowicy. Obecność poruszających się elementów wprowadza pewne opóźnienia w pracy urządzenia.

Dyski SSD nie mają elementów mechanicznych. Dane przechowywane są tu w układach pamięci flash – podobnych do stosowanych w pendrive'ach. Odczyt i zapis odbywa się elektronicznie za pomocą kontrolera pamięci. Dodatkowym elementem przyspieszającym cały proces jest bufor zbudowany z bardzo szybkiej pamięci DRAM.

Wydajny HDD, a SSD

Największą przewagą dysków SSD nad magnetycznymi HDD są wyższe prędkości odczytu danych, a także krótszy czas dostępu do danych – nawet 100 razy szybciej niż w dyskach magnetycznych. Z kolei czas zapisu plików jest troszkę niższy od osiągów dysków magnetycznych.

Jednak ze względu na to, że podczas normalnego wykorzystywania komputera operacje odczytu wykonywane są znacznie częściej niż operacje zapisu, różnica w prędkości działania całego komputera po zamianie dysku magnetycznego na SSD jest bardzo duża.

Przykładowo jeden z najszybszych testowanych w redakcji dysków (OCZ OCZSSD2-1VTX60G) odczytywał dane ze średnią prędkością 186,1 MB/s. Wydajność odczytu w dyskach magnetycznych jest średnio o połowę niższa.

Nośniki SSD zapewniają także znacznie wyższy komfort pracy oraz niższą awaryjność. Obie cechy mają znaczenie przede wszystkim w przypadku korzystania z komputera przenośnego. Dzięki niższemu niż w dyskach magnetycznych poborowi prądu – nawet poniżej jednego wata (czyli kilka razy mniej niż w dyskach magnetycznych) – wydłużają czas pracy laptopa na baterii. Także tzw. czas życia urządzenia jest wyższy niż w przypadku dysków magnetycznych. Dla dysków SSD jest liczony w milionach godzin, a czas życia dysków magnetycznych to około 500 tys. godzin.

Brak elementów mechanicznych w budowie dysków SSD sprawia, że są one mniej podatne na uszkodzenia w przypadku upadku laptopa. Dodatkowo w nośnikach nie ma potrzeby stosowania zabezpieczeń podnoszących głowicę w trakcie przenoszenia dysku. Oznacza to, że laptop nawet w czasie transportu może płynnie zapisywać i odczytywać dane.

Ostatnim czynnikiem mającym znaczenie dla posiadaczy komputerów mobilnych jest niższa temperatura pracy dysku – zazwyczaj około 25 do 30 stopni Celsjusza. W dyskach magnetycznych jest ona o około 10 stopni wyższa. Dzięki temu laptop z dyskiem SSD mniej się nagrzewa w trakcie wytężonej pracy.

Przed zakupem

Opłacalność zakupu dysku twardego łatwo ocenić, obliczając cenę jednego GB danych. W przypadku dysków magnetycznych będzie to kilkadziesiąt groszy za GB. Dyski SSD są znacznie droższe – za 1 GB trzeba zapłacić od kilku do kilkunastu złotych.

Różnica jest duża, ale wydatek warto rozważyć, szczególnie jeśli dysk SSD ma działać w komputerze przenośnym. W laptopach rzadko są przechowywane duże ilości danych, nie przeszkadza więc niezbyt duża pojemność nośnika. Jednocześnie wspomniane zalety nośników SSD – szczególnie wydajność, odporność na uszkodzenie oraz niski pobór prądu – przemawiają za wyborem tego typu urządzenia.

Użytkownicy komputerów stacjonarnych, w których w przeciwieństwie do laptopów może być kilka dysków twardych, mogą wybrać mały nośnik SSD (np. 32 GB) na partycję systemową. Dzięki temu komputer będzie pracował (np. uruchamiał się) znacznie szybciej. Resztę danych można przechowywać na większych dyskach magnetycznych.

Cenę dysku twardego można obniżyć, wybierając nośnik o małej pojemności (32 lub 64 GB). Zakup dużego dysku (np. 250 GB) jest nieopłacalny ze względu na wysoką cenę. Przed zakupem warto dokładnie sprawdzić parametry urządzenia. Na rynku jest wciąż spora liczba powolnych dysków twardych. Część to wręcz kilka kart pamięci flash zamkniętych w jednej obudowie.

Pamiętaj, aby dobrać wielkość dysku do komputera. W przypadku laptopa będzie to urządzenie 1,8 lub 2,5 cala, a do komputera stacjonarnego wybierz dysk 3,5-cala.

Przyszłość SSD

Coraz częściej można natrafić na dyski SSD z kośćmi pamięci jednopoziomowej – SLC. Rozwiązanie używane dotychczas głównie w drogich dyskach przeznaczonych do zastosowań profesjonalnych polega na przechowywaniu w jednej komórce pamięci tylko jednego bitu informacji. Dzięki temu pamięć działa szybciej, ale wykorzystujący ją dysk jest znacznie droższy – nawet 2000 zł za nośniki o pojemności 32 GB.

Porównanie przykładowych dysków SSD i magnetycznych

	Dyski SSD			Dyski magnetyczne	
Nazwa	**PQI S525 32GB DK9320GD3R000A03**	**Kingston SNV125-S2BN/64GB**	**OCZSSD2-1APX120G**	**Seagate ST3320613AS**	**Samsung Spinpoint F1 HD642JJ**
Pojemność	32 GB	64 GB	120 GB	320 GB	640 GB
Transfer średni – odczyt	128,6 MB/s	98,3 MB/s	179,7 MB/s	97,9 MB/s	92 MB/s
Transfer średni – zapis	52 MB/s	65,2 MB/s	63,3 MB/s	95,3 MB/s	88,1 MB/s
Średni czas dostępu odczyt/zapis	0,2/0,2 ms	0,2/0,2 ms	0,2/0,2 ms	21,3/21,3 ms	13,6/13,5 ms
Temperatura pracy	30 stopni Celsjusza	26 stopni Celsjusza	44 stopnie Celsjusza	35 stopni Celsjusza	36 stopni Celsjusza
Pobór prądu w obciążeniu	1,1 W	0,55 W	3,15 W	6,1 W	8,98 W
Średnia cena	435 zł	550 zł	1 690 zł	203,50 zł	265,50 zł
Przybliżona cena gigabajta	13,59 zł	8,59 zł	14,08 zł	0,63 zł	0,41 zł

Oceń lub skomentuj na PC Format ocena
www.pcformat.pl/ocena

Pytania Czytelników

W tym numerze to my zwracamy się do Was, Czytelnicy, z wielką prośbą. Jeśli piszecie, prosząc o pomoc w rozpoznaniu problemu i udzielenie porady, prosimy o dokładne opisanie konfiguracji sprzętowej komputera, wersji systemu operacyjnego oraz wersji oprogramowania, jeśli problem dotyczy oprogramowania. My nie mamy możliwości przeanalizowania problemu, a tym samym udzielenia rzetelnej odpowiedzi na pytanie, które nie zawiera konkretnych, ważnych informacji.

Sprzęt

Niestabilność i wskazania temperatur

Mam problem z pamięcią RAM. Rok temu zakupiłem OCZ Technology 2x2 GB DDR2 800MHz Gold Dual CL5, jednak w programie CPU-Z odczytałem, że w SPD dla prędkości 800 MHz są zapisanie timingi 6-6-6-15! Po ręcznej zmianie w BIOS-ie na 5-5-5-12 zaczęły pracować niestabilnie, więc przywróciłem ustawienia auto... Co zrobić w takiej sytuacji? Mam też pytanie dotyczące płyty głównej GA-EP35-DS3. Domyślnie był BIOS F1, jednak mam procesor C2D E8400, a nowy BIOS miał wprowadzić „Update CPU microcode (Support Intel Wolfdale/Yorkfield E0-stepping CPU)", więc postanowiłem go zaktualizować do F3. Po tej zmianie w BIOS-ie zamiast temperatury 30 stopni pojawiło się 55... W programie Everest Ultimate odczytałem, że procesor ma 30, a rdzenie 55 stopni. Dlaczego nowy BIOS wyświetla inną temperaturę i czy te wartości są w normie? *Dziomek:)*

Znaczna większość pamięci domyślnie pracuje z ustawieniami zapisanymi w pamięci SPD – a te są zgodne z wytycznymi organizacji JEDEC, definiującej parametry pracy pamięci dla określonych modułów. Jeśli jednak producent twierdzi, że pamięci takie działają ze skróconymi timingami, to de facto informuje cię o możliwości podkręcenia pamięci do takich wartości. Standardowo moduły DDR2 pracują z napięciem 1.8 V i takie napięcie jest zapewne przydzielane tym modułom. Zatem po ręcznym skonfigurowaniu timingów na takie, jakie poleca producent, trzeba także ręcznie ustawić wysokość napięcia zasilania dla modułów pamięci. O tym, jakie to napięcie, powinieneś się dowiedzieć z nalepki znamionowej umieszczonej na każdym module. Z reguły wygląda ona tak ■.

W tym przypadku pamięci te powinny działać z napięciem 2.0 V. Zmiany ustawień napięcia dokonasz w BIOS-ie, w opcji DDR2 Voltage Control pozwalającej na zmianę timingów dla pamięci.

Jeśli chodzi o wskazania temperatury, to najprawdopodobniej w wersji BIOS-u F1 był błąd. Najwidoczniej po wymianie BIOS-u problem ten usunięto i teraz wskazania dotyczą rdzeni procesora, a nie otoczenia. Jeśli chodzi o wysokość temperatury, to przy 30-stopniowym cieple we wnętrzu obudowy 55 stopni dla rdzeni jest dość prawdopodobną temperaturą dla tego procesora, zwłaszcza przy chłodzeniu fabrycznym. Faktycznie jednak temperatura powinna być niższa (w okolicach 45 stopni), ale jest to zależne od wersji procesora. Warto sprawdzić, czy po obciążeniu procesora temperatura nie przekracza 70 stopni. Jeśli tak jest, powinieneś zainwestować w efektywniejszy system chłodzenia.

Sprzęt

Komputer się nie włącza

Niedawno w wyniku nagłego zaniku zasilania wyłączył mi się komputer. Od tamtego czasu nie chce się włączyć. Pojawia się czarny ekran, świeci się kontrolka power, dioda dysku twardego w ogóle się nie świeci ani nie miga, nie mogę otworzyć napędu DVD. *fenuks*

Niewykluczone, że impuls elektryczny doprowadził do uszkodzenia zasilacza. Jeśli ten był słabej jakości, to mogły nie zadziałać zabezpieczenia zasilacza, a to z kolei mogło doprowadzić do uszkodzenia płyty głównej, a nawet innych podzespołów. O tym, jak rozpoznać tego typu uszkodzenia, dokładnie pisaliśmy w numerze 07/2009 PC Formatu w artykule „Sam rozpoznaj i napraw" (36–39). Jeśli jednak nie jesteś w stanie sam zdiagnozować usterki, niezbędna będzie wizyta w serwisie komputerowym. Tam specjaliści powinni stwierdzić, który z elementów komputera uległ uszkodzeniu.

Sprzęt

Przegrzany procesor

Od pewnego czasu mój komputer samoistnie się wyłącza, gdy korzystam z niego przez dłuższy czas. Jak surfuję po necie, wszystko jest w porządku. Problem się zaczyna, gdy chcę zagrać w grę albo obejrzeć film. Po godzinie komputer się wyłącza. Kiedy próbuję go włączyć, wydaje dziwny przeciągły dźwięk i ukazuje się następujący napis: THE CPU WAS PREVIOUSLY shutdown due a thermal Event (overheating). Press the enter key to continue. Naciskam Enter i loguję się. Moja specyfikacja to: Intel Pentium 4 3.06 GHz, płyta główna Intel Corporation D 945PSN AAC 96 906–404, karta graficzna NVIDIA GeForce 8600 GT, pamięć 1533 MB. *Paweł S.*

Komunikat, który wyświetla się po uruchomieniu komputera, jest wskazówką informującą o przegrzewaniu się procesora przy bardzo mocnym obciążeniu powodowanym przez filmy lub gry 3D. System zabezpieczania termicznego automatycznie wyłącza komputer, by nie doprowadzić do uszkodzenia procesora. Taki objaw wskazuje na problemy z zestawem chłodzącym komputera. Trzeba zatem wyłączyć komputer, odłączyć od niego wszystkie przewody, zdjąć pokrywy obudowy i sprawdzić, w jakim stanie jest zestaw chłodzący komputera. Gdy będzie bardzo brudny, jego sprawność w rozpraszaniu ciepła znacznie się pogorszy. W takim przypadku należy go zdemontować, rozebrać na części i dokładnie przeczyścić, zarówno łopatki wentylatora, jak i żeberka radiatora. Do tego celu najlepiej użyć małego pędzelka malarskiego oraz sprężonego powietrza. Po oczyszczeniu radiatora i jego złożeniu usuń z powierzchni procesora starą pastę termoprzewodzącą i zastąp ją świeżą warstwą. Zamontuj poprawnie zestaw chłodzący, załóż pokrywy obudowy i uruchom komputer. Sprawdź, czy opisany w liście problem nadal występuje. Jeśli komputer się nie zawiesza, oznacza to, że właśnie zabrudzenie było przyczyną problemu. Pamiętaj o okresowym czyszczeniu zestawu chłodzącego, by podobna sytuacja się nie powtórzyła. Jeśli jednak uciążliwość nadal występuje, będziesz musiał kupić znacznie większy zestaw chłodzący, przeznaczony do procesorów Pentium 4. Obecny najprawdopodobniej nie radzi sobie z rozpraszaniem emitowanego przez procesor ciepła, zwłaszcza gdy temperatura otoczenia jest wysoka. Ponadto warto zainwestować w dwa wentylatory (10, 12 cm) i zamontować je w obudowie.

PC Format

KONKURS SMS
rozdajemy nagrody!

PĘD PO NAGRODY

Na 3 poziomach znajdziesz wybrane przez nas produkty

Wybierz nagrodę Odpowiedz i wygraj!

Graj wysyłając SMS z kodem Twojej nagrody (np. PF.ASUS) **na numer 7265** (2zł/2,44zł z VAT)**. W odpowiedzi dostaniesz pytanie konkursowe. Odpowiedz i wygraj.**

Poziom 1

kod SMS: PF.ARENA pod numer **7265** **LG KM900 Arena**, **3-calowy** ekran dotykowy, nagrywanie filmów, **aparat 5 MP**

kod SMS: PF.GOTOWKA pod numer **7265** **2000 zł w gotówce**

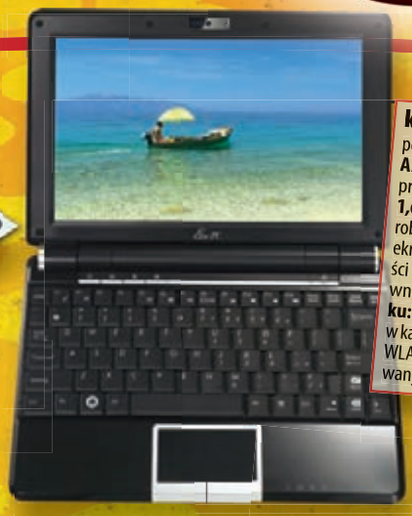

kod SMS: PF.ASUS pod numer **7265** **Asus Eee PC 1000HGO**, procesor **Intel Atom N270 1,6 Ghz**, większa przestrzeń robocza dzięki 10-calowemu ekranowi, bateria o pojemności **6600mAh**, większa wewnętrzna **pojemność dysku: 160 GB**, szybsza łączność w każdym miejscu dzięki karcie WLAN oraz Bluetooth, wbudowany modem 3G

Poziom 2

kod SMS: PF.PENTAX pod numer **7265** **Lustrzanka cyfrowa Pentax K-m** oraz **obiektywy Pentax SMC DA L 18-55mm** f/3.5-5.6 AL i **Pentax SMC DA L 50-200mm** f/4-5.6ED. Matryca CCD o rozdzielczości **10,2 miliona pikseli**, duży 2,7 calowy ekran LCD o rozdzielczości 230 tys. punktów.

kod SMS: PF.GLOSNIKI pod numer **7265** **505 watów RMS**, subwoofer z membraną o średnicy **25,4 cm**, certyfikat **THX** – dźwięk czysty, soczysty i wielobarwny. Do głośników mogą płynąć dźwięki nawet z 6 źródeł (komputer, konsola do gier, odtwarzacz DVD, odtwarzacz CD i przenośne odtwarzacze muzyki)

kod SMS: PF.PALIWO pod numer **7265** **Pieniądze na 500 litrów paliwa** do Twojego samochodu

Poziom 3

kod SMS: PF.TOMTOM pod numer **7265** Ekran **4,3 cala**, **zestaw głośnomówiący** Bluetooth, asystent pasa ruchu i **mapy 17 krajów** regionu środkowoeuropejskiego sprawiają, że GO 630 doskonale łączy możliwości nawigacyjne TomTomów XL i funkcjonalność serii GO.

kod SMS: PF.EKSPRES pod numer **7265** Urządzenie wyposażone jest w **ciśnieniowy system pompowania 18 bar**, gwarantujący prawidłowe rozpuszczenie składników kawy i uzyskanie aromatycznego espresso.

kod SMS: PF.KARTA pod numer **7265** **Karta graficzna GeForce with CUDA** GTX 260 Zotac 896MB (PCI-E) AMP2 Edition (+ RACE DRIVER:GRID) jest wyposażona w **216 ultra szybkich procesorów** strumieniowych, technologię **NVIDIA PhysX**, **896 MB** wysokowydajnej pamięci **GDDR3** oraz 448-bitowy interfejs.

Na odpowiedzi czekamy do 14 września 2009. Ze zwycięzcami skontaktujemy się telefonicznie. Regulamin konkursu dostępny na stronie www.regulaminy.pl.

Wszyscy zwycięzcy konkursu: www.konkursowicze.pl

PC Format

Adres redakcji:
04-028 Warszawa, al. Stanów Zjednoczonych 61a
tel. 022 5163630, faks 022 5163637
www.pcformat.pl, e-mail: redakcja@pcformat.pl

Redaktor naczelny:
Ewa Hutny
Dyrektor artystyczny:
Robert Dobrzyński
Sekretarz redakcji:
Elżbieta Kozakiewicz-Pomianowska

Zespół:
AKTUALNOŚCI|TELEKOMUNIKACJA|TECHNOLOGIE
Dorota Skalska (szef działów), Maciej Płochocki, Jan Zieliński;
HARDWARE – Artur Wyrzykowski (szef działu), Sebastian Krężel, Sebastian Stolarczyk, Mateusz Zawadzki;
SOFTWARE|INTERNET – Dariusz Hałas (szef działów), Paweł Bijata;
E-PUBLIKACJE – Sebastian Malinowski (szef działu, CD-ROM), Krzysztof Kozłowski (WWW);
WYDANIA SPECJALNE – Dorota Skalska

DTP: Krzysztof Dobrzyński (grafik), Artur Gąsiorek, Katarzyna Gęborys, Andrzej Stefańczyk, Małgorzata Wyrwicz (korekta)

Zdjęcia: Zbigniew Paluch, materiały własne firm

Recepcja: Małgorzata Dembowska, tel. 022 5163630

Adresy e-mailowe pracowników redakcji:
imie.nazwisko@pcformat.pl

Współpracownicy: Marcin Bieńkowski, Mateusz Nosel, Zbigniew Paluch, Agnieszka Serafinowicz, Tomasz Zieliński

Pytania i reklamacje dotyczące płyt CD:
Sebastian Malinowski, tel. 022 5163620
e-mail: reklamacje@pcformat.pl

BAUER

Wydawca:
Wydawnictwo Bauer
Sp. z o.o., Sp.k.
ul. Motorowa 1
04-035 Warszawa

Prezes: Witold Woźniak
Wiceprezes: Tomasz Namysł
Dyrektor wydawniczy: Zbigniew Bański
Dyrektor finansowy: Andrzej Choynowski
Dyrektor ds. produkcji: Janusz Iwanowski
Dyrektor ds. kolportażu: Maria Kardas

Numery archiwalne PC Formatu można kupić w wydawnictwie po upływie 60 dni od ukazania się danego wydania na rynku.
Kontakt:
Dział Prenumeraty, tel. 022 5170531,
faks 022 5170530, e-mail: prenumerata@bauer.pl
Dział Kolportażu, tel. 022 5170210

Dyrektor Biura Reklamy: Marcin Gudowicz
Dział Reklamy Pism Komputerowych:
Magda Milewska (dyrektor), tel. 022 5163173
Lidia Ukleja (kierownik), tel. 022 5163502
Zespół Działu Reklamy Pism Komputerowych:
Marta Burzyńska, tel. 022 5163172
Jakub Cudek, tel. 022 5163550
Agata Myśluk, tel. 022 5163433
Adresy e-mailowe pracowników biura reklamy:
imie.nazwisko@bauer.pl

Promocja: Ewa Korzańska, tel. 022 5163655,
e-mail: ewa.korzanska@pcformat.pl

Druk: Drukarnia wydawnictwa Bauer Sp. z o.o., Sp.k. w Ciechanowie

Copyright: Wydawnictwo Bauer Sp. z o.o., Sp.k.
ul. Motorowa 1, 04-035 Warszawa

Wydawnictwo Bauer należy do Izby Wydawców Prasy.

Niezamówionych materiałów redakcja nie zwraca. Zastrzegamy sobie prawo do skracania i redagowania tekstów.

Za treść reklam redakcja nie odpowiada. Wszystkie nazwy handlowe i towarów występujące w piśmie są zastrzeżonymi znakami towarowymi lub nazwami zastrzeżonymi odpowiednich firm i zostały użyte wyłącznie w celach informacyjnych. Kopiowanie i rozpowszechnianie materiałów zawartych w piśmie w jakiejkolwiek formie jest zabronione.
ISSN 1640–7776
Wydawnictwo Bauer ostrzega P.T. Sprzedawców, że sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych pisma po innej cenie niż wydrukowana na okładce jest działaniem na szkodę wydawcy i skutkuje odpowiedzialnością karną i cywilną.

Sprzęt

Lato nie dla procesora

Wczoraj, po dwóch tygodniach przerwy od komputera, podczas gry Delta Force – Helikopter w ogniu nagle zawiesił się mój komputer. Poczekałem, aż znowu zaczął działać, i ponownie włączając grę, zauważyłem, że grafiki 3D zrobiły się fioletowe, a postacie miały formy trójkątów i kwadratów. Zacząłem szperać w ATI Catalyst Controler Center i okazało się, że w dziale 3D samochód jest zniekształcony. Myślę, że akcelerator 3D wysiadł. Moja karta graficzna to ATI Radeon 9550.
Kozor Kojot

Wygląda na to, że karta graficzna, a dokładniej jej procesor, uległ przegrzaniu. Przyczyn mogło być kilka. Jedna z nich to mocno zabrudzony system chłodzenia karty graficznej lub niesprawny wentylator (np. zatarty). Karta taka nawet przy problemach z chłodzeniem mogła działać poprawnie, jeśli na dworze było chłodniej. Niewykluczone, że obieg powietrza w obudowie schładzał na tyle procesor karty graficznej, że ten, pracując na granicy swoich możliwości termicznych, działał jeszcze poprawnie. Niestety przy mocnym obciążeniu grą 3D i jeśli w dodatku było gorąco na dworze, doszło do przegrzania karty graficznej, co objawiło się zawieszeniem komputera.

W takiej sytuacji należy wyłączyć komputer, odczekać 2, 3 godziny i włączyć go ponownie. W tym czasie karta ostygnie. Jeśli po włączeniu komputera obiekty w sterownikach ATI Catalyst Controler Center nadal będą zniekształcone, to już nic poza wymianą karty nie da się zrobić. Jeśli jednak grafika będzie wyświetlana poprawnie, rozkręć komputer i sprawdź, w jakim stanie jest system chłodzenia karty graficznej. Poza tym włącz go na chwilę i sprawdź, czy wentylator na karcie graficznej się kręci. Jeżeli nie, to będzie potrzebna jego wymiana lub wymiana całego zestawu chłodzenia. Jeśli ten jest mocno zabrudzony, trzeba będzie dokładne go przeczyścić pędzelkiem. A gdy karta graficzna ma pasywny system chłodzenia (wielki radiator pozbawiony wentylatorka), najlepszym rozwiązaniem będzie zamontowanie dużego (np. 8 lub 12 cm) wentylatorka tuż nad radiatorem karty graficznej. Ten będzie skutecznie chłodził kartę i opisana sytuacja nie powinna się powtórzyć, nawet w największe upały.

Oprogramowanie

Ratowanie e-maili

Padł mi komputer (nastąpiło nieodwracalne uszkodzenie płyty głównej). Dysk jest w porządku, niestety system (Windows XP) nie otwiera się na innym komputerze. Podłączyłem ten dysk jako slave i odzyskałem wszystko, z wyjątkiem listów z Outlook Expressa. Czy jest możliwe ich odzyskanie, a jeżeli tak, to jak to można zrobić?
Jacek Szepieniec

Jeśli przeniesiemy dysk twardy z jednego komputera do drugiego, to system z takiego dysku twardego ma małe szanse na uruchomienie się. Wyjątek stanowią sytuacje, gdy drugi komputer ma bardzo podobną do pierwszego lub identyczną z nim konfigurację sprzętową. Jednym z podstawowych warunków, jaki musi spełnić drugi komputer, jest zgodność chipsetu płyty głównej. W tym ostatnim przypadku istnieją duże szanse, że system poprawnie się uruchomi. Oczywiście przy pierwszym starcie system będzie się starał dostosować do nowej konfiguracji poprzez instalację brakujących sterowników. Niestety nie zawsze taka operacja się powiedzie.

Jeśli chodzi o listy z Outlook Expressa, to należy skopiować cały katalog **X:\Documents and Settings\XXXX\Ustawienia lokalne\Dane aplikacji\Identities\{0B8E-456F-CB77-4368-AC19-CE0552ABCE-8E}\Microsoft\Outlook Express** do obecnego katalogu Outlooka, który powinien się znajdować w podobnej lokalizacji, tylko że na dysku **C:**. Gdzie **X** to litera starego dysku twardego, a **XXXX** to nazwa konta użytkownika. Oczywiście kopiowanie to będzie możliwe, jeśli konto wcześniej nie było zabezpieczone hasłem, a pliki nie zostały uczynione plikami prywatnymi. Tutaj należy zaznaczyć, że pliki te mają status plików systemowych, dlatego nie są domyślnie widoczne. Aby je zobaczyć, musisz zmienić ustawienia Eksploratora Windows.

1 Kliknij kolejno na: Start, Wszystkie programy, Akcesoria, Eksplorator Windows.

2 W otwartym okienku z menu głównego wybierz Narzędzia i Opcje folderów...

3 W kolejnym okienku przejdź do zakładki Widok i zaznacz opcję Pokaż ukryte pliki i foldery. Następnie kliknij przycisk OK.

4 Teraz powinieneś widzieć wszystkie pliki i katalogi. Katalogi systemowe będą się nieco różniły i będą wyświetlane jako półprzezroczyste foldery:

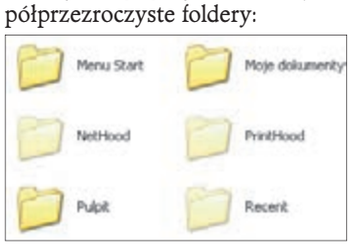

Systemy operacyjne

Nie na każdy komputer

Przyszedł do mnie kolega i poprosił, żebym „wrzucił mu Windowsa". Miał ze sobą dysk, więc podłączyłem go do swojego komputera i zrobiłem, co chciał. Komputer kolegi jednak nie działa. Włącza się, ale ekran pozostaje czarny i nic się na nim nie dzieje (monitor nie reaguje).
Siara177

Zainstalowanie systemu operacyjnego na dysku jednego komputera i przeniesienie go na drugi komputer daje małe szanse na poprawne uruchomienie Windows. Różnice mogą wystąpić przede wszystkim już w trybie pracy kontrolera płyty głównej. W jednym komputerze może on działać w trybie AHCI, w drugim – w trybie kompatybilności. W takiej sytuacji w innych lokacjach dysku twardego zostanie umieszczony sektor rozruchowy systemu operacyjnego. Po przeniesieniu na inny komputer nie będzie w ogóle widoczny i nie rozpocznie się proces ładowania systemu operacyjnego. Jeśli kontrolery obydwu komputerów pracują w tym samym trybie, szanse na poprawną instalację nadal są małe. Wynika to z różnic sprzętowych (inny chipset, procesor, pamięć, karta graficzna, dyski) oraz pakietów sterowników, z jakich korzysta instalowany system operacyjny. Dlatego najlepszym rozwiązaniem jest instalacja systemu na komputerze, na którym ma on działać.

PC Format prenumerata

Praktyczne porady

Opisy krok po kroku, co należy zrobić, aby uzyskać zamierzony efekt pracy na komputerze

Temat numeru

Rozwiązania najważniejszych zagadnień dotyczących komputerów

Testy porównawcze

Przejrzyste opisy i profesjonalne tabele z wynikami testów sprzętu i oprogramowania

Płyta CD w każdym wydaniu

Kilkadziesiąt przydatnych programów, w tym pełne wersje komercyjne

12 wydań PC Format + program InternetSecurity 2009

(dla pierwszych 300 osób)

w cenie 72 zł

G Data InternetSecurity
to antywirus wzbogacony o firewall, antyspam, filtr stron internetowych oraz doskonały moduł kontroli rodzicielskiej.
Pełna wersja OEM **z darmową aktualizacją do wersji 2010.**

12 wydań PC Format + 12 wydań CD Action w cenie 165,80 zł

Zasady prenumeraty

1. Prenumerata realizowana jest za pośrednictwem Poczty Polskiej, każde wydanie wysyłane jest listem ekonomicznym. Termin pierwszej wysyłki uzależniony jest od terminu złożenia zamówienia.
2. Wpłaty za zamówienie dokonują Państwo po otrzymaniu z wydawnictwa imiennego druku wpłaty.
3. Pytania i reklamacje dotyczące zamówienia i jego realizacji: tel: 22 5170531, e-mail:prenumerata@bauer.pl
4. Reklamacje płyt CD: tel: 22 5163620, e-mail: reklamacje@pcformat.pl
5. Prosimy o pisemną zgodę na przetwarzanie danych adresowych w celu realizacji zamówienia oraz do celów marketingowych wydawnictwa Bauer Sp. z o.o., Sp.k. Zachowują Państwo prawo wglądu do swoich danych oraz możliwość ich poprawy.

Prenumeratę możesz zamówić: • **na stronie** http://prenumerata.bauer.pl • **e-mailem** na adres prenumerata@bauer.pl • **telefonicznie**, dzwoniąc na numer 022 517 50 55

Reset :-)

Specjalnie dla seniorów

Chcesz nauczyć swoich dziadków lub rodziców posługiwania się komputerem? Przydałoby ci się takie rozwiązanie, jak Go Komputer firmy firstSTREET. Przy tworzeniu tego komputera – zarówno od strony sprzętowej, jak i software'owej – wykorzystano wyniki trwających 8 lat testów, w których wzięło udział ponad 1000 seniorów.

Użytkowników nie odstraszy plątanina kabli pod biurkiem, ponieważ podzespoły komputera są umieszczone w obudowie 19-calowego monitora. W zestawie jest również klawiatura, na której najważniejsze klawisze zostały wyróżnione różnymi kolorami, oraz ergonomiczny trackball zamiast klasycznej myszki. Choć system operacyjny pochodzi od Microsoftu, po jego włączeniu wyświetli się specjalny ekran zapewniający szybki dostęp do najważniejszych funkcji, takich jak przeglądanie internetu i e-maili czy granie. Na ekranie są również przyciski „Zoom" oraz „Print". Cena tego komputera to około 2,5 tys. zł.

www.thegocomputer.com

Ławka z Wi-Fi

To na razie koncepcja. Parkowa ławka wyposażona w bezprzewodowy punkt dostępowy umożliwiający łączność z internetem. W jej siedzisku umieszczono duży panel baterii słonecznej. Ma ona dostarczać taką ilość energii, by nie było konieczne korzystanie z sieci energetycznej. Musi to być bardzo szybko ładująca się bateria, bo taka ławka będzie non stop oblegana przez spacerowiczów. Ciekawe, czy takie ławki pojawią się w polskich parkach?

www.coroflot.com

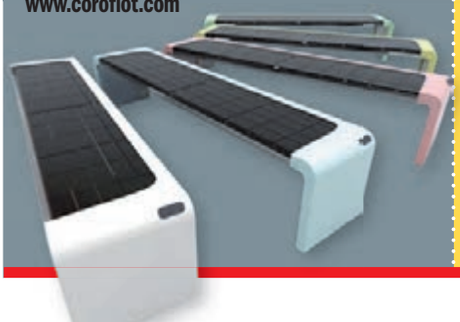

Projektor do iPhone

Oglądasz filmy na swoim iPhonie lub iPodzie Touch i czasami chciałbyś to robić wspólnie z przyjaciółmi? Może przyda ci się przenośny projektor MiLi Pro przystosowany do współpracy z tymi właśnie urządzeniami. Aby wyświetlić obraz z iPhone'a na większej płaszczyźnie, wystarczy umieścić telefon na specjalnej podstawce zintegrowanej z projektorem... i już film jest na ścianie. Wyświetlany obraz ma rozdzielczość 640x480 pikseli, a jasność 10 lumenów. Parametry te pozwalają na komfortowe wyświetlanie obrazu o przekątnej do 30 cali.

MiLi Pro można też podłączyć do innych źródeł obrazu, jak komputer czy odtwarzacz DVD. Zasilanie zapewnia wbudowany wymienny akumulator. Można więc zabrać dodatkowe baterie, gdy wybierasz się w długą podróż, nie mając możliwości podładowania projektora. MiLi Pro ma również wbudowany głośnik oraz gniazdo USB. Ten miniprojektor powinien pojawić się w sprzedaży najpóźniej we wrześniu tego roku, a jego prawdopodobna cena to około 800 zł.

www.phonesuit.com

Gest zamiast klawisza

Peregrine to kontroler do gier przygotowanych na pecety, mający kształt rękawicy. Potrafi rozpoznać 30 gestów, np. dotykanie jednym z palców do dłoni lub do kciuka, i przyporządkować im jeden z dostępnych w grze klawiszy. Rękawicę podłącza się do komputera za pośrednictwem portu USB. Odłączanie jej polega na odpięciu złącza z kablem, które się znajduje na górnej powierzchni rękawicy. Łatwiej wtedy zdjąć samą rękawicę.

Peregrine jest produktem firmy o tej samej nazwie, która zaprezentowała go na tegorocznych targach elektronicznej rozrywki E3 w Los Angeles. W sprzedaży ma się pojawić jesienią w cenie około 400 zł. Jak wynika z relacji graczy testujących rękawicę, działa ona całkiem szybko i jest szczególnie przydatna w grach MMORPG, w których duża liczba graczy może grać ze sobą w wirtualnym świecie. Mimo stosunkowo wysokiej ceny z pewnością znajdą się amatorzy na ten gadżet.

www.gizmodo.com

HitMAX.PL
WWW.HITMAX.PL WAP.HITMAX.PL
HitMAX GRY JAVA
TOPOWE GRY
SMS NA NUMER 7902
CENA 10,98 ZŁ Z VAT
3WDME 3WDMF 3WDMM 3WDMK
3WDMS 3WDMH 3WDMQ
3WDMP 3WDMN 3WDML 3WDMG
DLA DOROSŁYCH SMS NA NUMER 79902
3WDMT 3WDMV
3WDMU 3WDMR
SUPER CENA!
4,88 ZŁ Z VAT
SMS NA NUMER 7402
3WDNK 3WDNE 3WDNB 3WDNA
3WDMY 3WDMX 3WDNW 3WDNL 3WDNM 3WDNG 3WDMZ
To jest Magia...
SMS NA 74902 CENA 4,88 ZŁ Z VAT
3WDNH 3WDNQ 3WDNN 3WDNC
3WDNR 3WDNF 3WDND 3WDNP
DOWCIPY DLA DOROSŁYCH
UWAGA! WYŁĄCZNIE DLA WIDZÓW DOROSŁYCH
SLIDESHOW SMS NA NUMER 74902 CENA 4,88 ZŁ Z VAT
POKAZ GORĄCYCH SESJI FOTOGRAFICZNYCH...
3WDNZ 3WDNU 3WDPA 3WDNS
3WDNW 3WDNX 3WDNV 3WDNY
3WDNT
TAPETY SMS NA NUMER 7402 CENA 4,88 ZŁ Z VAT
3WDGX 3WDHB 3WDGZ 3WDHD
3WDGY 3WDHC 3WDHA 3WDHE
SMS NA 74902 CENA 4,88 ZŁ Z VAT
3WDGT 3WDGR 3WDGP 3WDGQ
3WDGS 3WDGU 3WDGW 3WDGV
TEMATY SMS NA NUMER 7402 CENA 4,88 ZŁ Z VAT
3WDPT 3WDPN 3WDPK 3WDPS 3WDPQ 3WDPR 3WDPP 3WDPU 3WDPL 3WDPM
VIDEO SMS NA NUMER 74902 CENA 4,88 ZŁ Z VAT
Zamknięta dyskoteka 3WDLF
Lody 3WDLG
Z dużym kolegą 3WDLH
Hiszpańska śmietana 3WDLK
Trzeba dobrze wylizać 3WDLL
Ostre wejście 3WDLM
Jazda z blondyną 3WDLN
Pozycja boczna 3WDLP
Takiej pozy nie widziałeś 3WDLQ
Zuza tak lubi 3WDLR
Mocne uderzenia 3WDLS
Biorę w usta 3WDLT
Wakacyjne zabawy 3WDLU
Dobrze widać 3WDLV
Bzykanie na kozetce 3WDKA
Dama w czerwieni 3WDKB
Dobry blowjob 3WDKC
Dwie seksowne niunie 3WDKD
Dwóch mi wchodzi 3WDKE
Fach mam w ręku 3WDKF
Jęcząca blondi 3WDKG
Krzyki rozkoszy 3WDKH
Laski na basenie 3WDKK
Mocno wchodzi 3WDKL
Na kontroli u lekarza 3WDKM
Na ostro 3WDKN
Nowa metoda leczenia 3WDKP
Ostra jazda 3WDKQ
Namiętna Asia 3WDLZ
Ostro we mnie wchodzi 3WDKR
Pomocna dłoń pielęgniarki 3WDKS
Potrójny blowjob 3WDKT
Prosto w pupę 3WDKU
Ruchanie na pustyni 3WDKV
Szybki języczek 3WDKW
Szybki kolega 3WDKX
To lubię najbardziej 3WDKY
W lesie jest klimat 3WDKZ
W wannie 3WDLA
Wzajemne przyjemności 3WDLB
Zabawy w trójkąciku 3WDLC
Białe Kozaczki 3WDLD
Od tyłu 3WDLE
Samotne zabawy 3WDLX
FLIRT NA ŻYWO! GORĄCE DZIEWCZYNY CZEKAJĄ NA CIEBIE. DZWOŃ!
Ewa
Chodź do mnie a zobaczysz, że zabawa w doktora doprowadza mnie do ekstazy.
SMS: EWA na 72922 2,44zł z VAT
DZWOŃ: 0708 770 660 4,88zł z VAT
ZDJĘCIE: 3WDHF na 74902 4,88 zł z VAT
Marta
Dam Ci prawdziwą rozkosz i spełnię Twoje najskrytsze pragnienia!
SMS: MARTA na 72922 2,44zł z VAT
DZWOŃ: 0708 770 660 4,88zł z VAT
ZDJĘCIE: 3WDHG na 74902 4,88zł z VAT
Agnieszka
Niewinność to nie jest moje prawdziwe oblicze! Chętnie przełamię z tobą lody.
SMS: AGNIESZKA na 72922 2,44zł z VAT
DZWOŃ: 0708 770 660 4,88zł z VAT
ZDJĘCIE: 3WDHH na 74902 4,88zł z VAT
HitMAX DZWONKI TELEDYSKI I ODGŁOSY
SMS NA NUMER 7402
CENA 4,88 ZŁ Z VAT REAL POLI MONO
Crazy Frog 3WDFH
Shaun Baker feat. Maloy; Give 3WDAC 3WDAB 3WDAA
Eminem; We Made You 3WDAF 3WDAE 3WDAD
Paulla; I prosto w serce 3WDAK 3WDAH 3WDAG
Candy Girl; Wszystko czego dziś chcę 3WDAN 3WDAM 3WDAL
Gosia Andrzejewicz; Otwórz oczy 3WDAR 3WDAQ 3WDAP
Lady Gaga; Love game 3WDAU 3WDAT 3WDAS
Enrique Iglesias feat. Ciara; Takin' Back My Love 3WDAX 3WDAW 3WDAV
Dance Nation vs. Shaun Baker; Sunshine 2009 3WDBA 3WDAZ 3WDAY
ATB; What About Us 3WDBD 3WDBC 3WDBB
Feel; Pokaż mi niebo 3WDBG 3WDBF 3WDBE
Ania Wyszkoni;Czy ten pan i pani 3WDBL 3WDBK 3WDBH
A R Rahman and Pussycat Dolls ;Jai Ho 3WDBP 3WDBN 3WDBM
Masters; Żono Moja 3WDBS 3WDBR 3WDBQ
Kasia Kowalska;Spowiedź 3WDBV 3WDBU 3WDBT
Lady Gaga;Eh 3WDBY 3WDBX 3WDBW
Akcent;Stay with Me
Alramental;Pray 4 love 3WDCB 3WDCA 3WDBZ
Katerine;Ayo Technology 3WDCE 3WDCD 3WDCC
Black Eyed Peas;Boom Boom Pow 3WDCH 3WDCG 3WDCF
Taylor Swift; Love Story (International Mix) 3WDCM 3WDCL 3WDCK
P.Rubik and I.Węgrowska;Magiczna noc 3WDCQ 3WDCP 3WDCN
Łukasz Zagrobelny;Jeszcze o nas 3WDCT 3WDCS 3WDCR
Doda;Rany 3WDCW 3WDCV 3WDCU
Kalwi and Remi;Stop (Falling Down) 3WDCZ 3WDCY 3WDCX
Aramental ;Radio Song 3WDDC 3WDDB 3WDDA
Katerine Ayo Technology O TREŚCI 3WDMA
Inna; Love O TREŚCI 3WDMB
Kalwi & Remi Stop (Falling Down) O TREŚCI 3WDMD
Jay Delano Are You Ready O TREŚCI 3WDMC
TYLKO DLA PRAWDZIWYCH TWARDZIELI
HARDCORE TRUE TONE
UWAGA H!T
SMS Z KODEM NA NUMER 7402 CENA 4,88ZŁ
WYMIOTY
ROZWOLNIENIE
POŁYKANIE SMARKÓW
CHRAPANIE I PLUCIE
SUPERHIT MP3 DUPA SONG
MONO/POLI/mp3 - WYBRANE MODELE: NOKIA, ALCATEL, ERICSSON, LG MOTOROLA, SONY ERICSSON, SIEMENS, SAMSUNG, SAGEM, PHILIPS, SHARP.
Każdy dzwonek jest inspirowany oryginalnym nagraniem i pochodzi z repertuaru odpowiedniego artysty.
W dzwonkach MP3 zawarte są oryginalne wykonania utworów.
Wejdź na wap.hitmax.pl i sprawdź czy wybrana przez Ciebie gra, motyw i aplikacja działa na Twoim telefonie.

NOMADNAWIGACJAGPS

Wyróżnienia dla AutoMapy

BO **TRAFIAĆ** JEST RZECZĄ **LUDZKĄ**

Unikniesz najdroższej fotki w życiu
najpełniejsza baza fotoradarów w Polsce
prosty rachunek: 3 mandaty = 1 Nomad

Dostęp do Windows CE
możliwość wgrania własnego oprogramowania
odtwarzanie filmów i muzyki

AutoMapa - najlepsza mapa Polski i Europy
najdokładniejsza, aktualizowana kilka razy w roku

Duży dotykowy ekran
4,3-calowy, kolorowy i czytelny

PENTAGRAM
THE PERFECT SIMPLICITY

Sprawdź szczegóły na:

www.**pentagram**.pl/nomad

PENTAGRAM Europe
Warszawskie Centrum Dystrybucyjne
ul. Szyszkowa 35/37, 02-285 Warszawa